

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1210 8° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1210 8° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1210 8° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1210 8° copy 2

18-111

DAROX

LN 1210
ex. 2

Handwritten text in red and black ink, partially visible on the right edge of the page.

En Ny

Konstig Regne

Bog / vdi Tal / Maader oc
Maate / paa Linnerne / oc med Tiffre /
baade i heele oc brudee Tal / med Rone oc mytli-
ge Regle oc Konstige Exempler / Medet til nogle
Købmandskaffs Taffler / Swilcken gantse
eyttig oc gaffulig er / dem som bruge
Verdlig Handel oc Kjøb-
mandskaff.

Mauritig
Roggen

Drin
Mauritig

Udgaaen ved

Anders Thunssøn / fordrum Regne oc
Scriffue Westere vdi Kjøbenhavn

De nu paa det ny forbedret / oc cor-
rectet / ved Niels Hansson

Printet i Kjøbenhavn / Af
Hans Schöckelman

1 5 9

Erst
Rand
Der Herle
Hochworne
Nachtig
Sielandest
Arbers Ole
vor H E
blader
lie

Erst
K
tig
tig / nyttig
nedt oc vell
fornpden ex
latteligen
Som den
mere vdi d
mrttelige

Erlig / Velbyrdig

Mand / oc Streng Riddere /

Her Herloff Trolle til Hillerødsholm /

Høybaarne Første Konning Frideriche / vor

Naadigste Herris Befalnings Mand offuer

Sielandesitet / sin gunstige Herre / Vnster ieg

Anders Oluffsen / Naade oc Fred / aff Gud

vor H E R R E Christo / Dilligeste til

biuder ieg / min ganstige ydmøye vis

lie oc redebonne Tienist /

nu oc altid.

Erlig. Vel

H E R R E Her Herloff / gun-

stige oc gode Herre / Huor meca-

tig / nyttig oc gaffnlig / den Høyloffs

uede oc velbekynte Arithmetica Kaanst

fornøden er / kand mand her vdaff

lætteligen kiende / vide oc forstaa.

Som den Hellige Apostel til de Ro-

mere vdi det Første Capittel / Taler

merckelige om de vduaartis siuulige

):(ij

oc

oe begribelige Vidnisbyrd / der er vdi
Himmelen / Jorden / oc den gantze
Verden om Gud / huor aff icke alleniste
Christne / men oc saa Hedninge / kunde
lættelig kiende / oc visselig vdaß sin egen
Forstand offueruindis / at denne Ver-
den icke er bleffuen saadan aff sig selff /
eller haffuer vart aff Ewigged / Men
at der maa jo vist være en Ewig / vils oc
Allmechtig Gud / som saadan drabe ig
oc vnderlig ting haffuer skabt. Dog
vdaß alle saadanne Vidnisbyrd / som
Gud haffuer effter ladit vdi Naturen
om sig selff / Er dette It vdaß de besyn-
derligste / At Gud haffuer vdi Menni-
skens Sind oc Forstand / indplantet
en ordentlig Vijsdom til at telle / Oc
ved Tallet begribe mange andre dra-
belige Tingest oc Raanster / som er / At
forsare Planeternis oc andre Stier-
ners Gang oc Løb / oc der vdaß kiende
Guds vnderlige Sierninger her paa
Jorden.

Jorden.
er en Ver-
den man
aff hælke
at himme
de / oc icke
forstandige
saadan Be-
her paa en
Gaderne La-
skulde siund
Nytte oc G
Kaanst / ell
retteligen b
men oc saa
dis ved M
den Contr
kunde / vde
met den h
der som de
der saare
nisten oc

Jorden. Item/ Tallet oc Regne konst/
er en Begyndelse til *Geometriam*, i huil-
cken mand lærer at maale Jorden / vda-
ff huilcken Konst mand vift forfarer/
at Himmelen oc Jorden haffuer en ens-
de/ oc icke er swendelig / som mange w-
forstandige Mennisker meene/ oc vda-
ff saadan Begrandskelse/ see wi at wi ere
her paa en De / De haffuer vort rette
Sæderne Land vdi Himmelen / det wi
skulde stunde effter. Saadan drabelig
Nytte oc Gaffu haffuer wi aff Regne
Kaanst/ eller *Arithmetica*, der som hui-
retteligen brugis / Dog icke det allene/
men oc saa at Land oc Riger kunde hol-
dis ved Mact/ met Risp/ Sall/ oc an-
den Contract / det som ingenlunde skee
kunde/ vden Gud haffde begaffuit oss/
met den herlige Konst *Arithmetica*, De
der som den vaare oss fra tagen/ vaare
der saare lidet skilsmisse imellom Men-
niskten oc wfornuftige Creatur / Alle

):(iij

Boges

Boglige Konster ydelagdis / all Hand
del / Rib / Call / Laen / oc huad ieg vil
mere sige / end som den viise Isodorus
haffuer sagt: Tag Tallet fra alle ting
saa leggis de yde.

Hvor aff mand lætteligen dømme
oc forstaa kand / At de som ickte acte saa
dan vsigelige Nytte oc Gaffn / oc der
aff lader sig røre / til at elste saadanne
Konster / oc om Gud der giffuer Naad
de til / Lærer andre oc sig self / vdi de
ting mand kand kiende oc ære **G V D**
aff / oc tiene den Menige Mand met
de foracte Guds Gaffue / oc saadan en
Konst / som aff alle Boglige kaanster /
mest stikker sig til Menniskens For
stand. Derfaare haffuer ieg forme
delt saadan oc anden vsigelige Nytte
oc Gaffns skyld / som denne *Arithmetice*
kaanst met følger / Disligeste oc for
medelt Guds Forsium / oc mine syn
derlige Venners oc Disciplers Bøn
oc

de Beg
faare / v
ne denne
konst / æ
Konst me
Hand / v
paa vort
Ladit en
Ziffre / S
Exemplar
Haandter
Saa
nogit beser
den Boge
Materien
almindelig
Bog en syn
scriffue oc
melse offue
Vdi lige
Her Herle
orjaa tagi

de Begiering / tagit mig it Arbejde
faare / vdi dette mit ringe Kald / at tie
ne dennom met / som denne Bogelige
Konst lære ville / Oc paa det / at saadan
Konst maa bliffue diss liusere for huer
Mand / ydermere end hun her til dags
paa vort Maal i Prent hassuer varit /
Ladit en ny Regnebog paa Linner oc
Ziffre / Met mange Skøne Regle oc
Exempler / vdi alle slags Handel oc
Haandtering vdgaa.

Saa seer ieg daglige / at alle som
nogit bescriffue / eller vdsatte / i huor li
den Bogen hun er / eller huor ringe
Materien kand være / da holde de alle
almindelige denne Brug / at de samme
Bog en synderlige Herre oc Ven til
scriffue oc skencke / oc vdi hans Besker
melse offuer antuorde oc befale / etc.
Vdi lige maade hassuer ieg oc flere
Her Herloff / gunstige oc gode Herre /
oc saa tagit mig faare / oc fordrisset

;) (iiii

mig

mig til/effter denne almindelig Brug/
at ville scriffue oc sætte vdi denne Bog
en Fortale / Eders Strengthed til ære
oc hukommelse/ Oc endog ieg vel veed/
at Eders Strengthed denne min Rego-
nebog icke behøffue/ Men ere baade
vdi denne oc andre Boglige Konster/
Tusinde gange bedre oc lærdere/end ieg
vlærde Person er/ Dog hassuer ieg be-
tenckt at lade hende vdgaa vnder E:
S: Naaffn oc Bestermselse / baade for
den vilie E: S: hassuer til alle Boge-
lige konster/ oc for den Kundskaff mine
Forældre hassuer haft met Eder/ Be-
dendis E: S: gantske ydmuygeligen/at
endog ieg denne min Mening icke saa
Konsteligen kand bescriffue/fremfsatte/
oc tilkiende giffue/ som ieg gierne vilde/
oc sig aff rette burde / at E: S: vilde
dog vdaß den tilfødde naturlige From-
hed / som den Allermectigste Gud E:
S: met hassuer begaffuit/ denne min
gode

gode Bi
stend / t
aff den
E: S: t
vare / fo
alder vde
KE JE
AME

E:

gode Vilie / oc lille Bog / for en ringe
skenck / tacknemmeligen anamme / som
aff den der jo gierne vilde giøre noget
E: S: til Ære / Vilie oc Gode kunde
være / for de Belgierninger mine For-
ældre vdaß Eder beuist er. Vor HÆR
XÆ Iesus være met Eder til euig tid
A M E N.

E: S:

villige Tienere

Anders Oluffsøn.

W O

Om

Om denne Regne Boges første Begyndelse.

Item/Naar du Extraherer Radicalem Quadratum / vdaß dette Christi Aars tal 1558. oc samme Quadratz Rod / eller Quadratz tal / Aldderer til de Maaneder som vdaß det Aar forgangne vaare / der ieg denne Regne Bog begynte at scriffue / Da bliffue de Maaneder 9. gange flere / end de Maaneder vaare som aff Aarit igien stod / Oc naar du samme Quadratz Rod eller Tal / Aldderer til de Maaneder som aff Aarit igen stod / da bliffue de Maaneder 5. gange flere / end de Maaneder som paa den tid vdaß Aarit forgangne vaare / Oc naar du tager 11. Dage / fra samme Maanedes Dage / oc Duplere saa de Dage som igien bliffuer / oc tager saa 3. deel der aff / da faar du den Dag vdi Maaneden / som ieg begynte

gynte pa
fra Sol
Nedgang
vdaß de
forgangne
Tider for
faar du de
te denne
hulcken
Dag oc
min Regne

Sacra

Bogs

lse.

aherer Rod

dette Christi

ne Quadrat

il/Adderer til

ff det Ar for

g denne Regne

/ Da bliffue de

re end de Ma

larit igien si

adras Rod el

Maaneder som

bliffue de Ma

d de Maaneder

Arat forgang

ger 11. Dage

Dage / oc Du

igien bliffuer

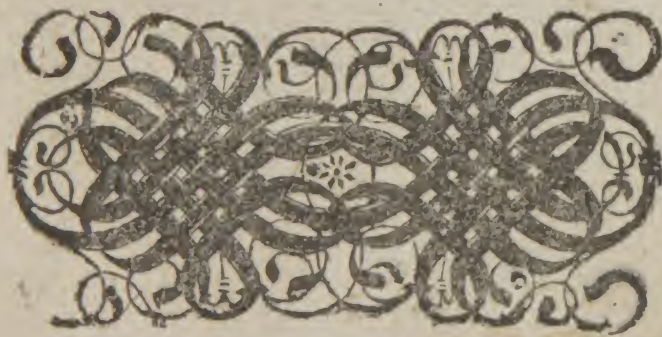
/ da faar du

n som ieg be

gynte

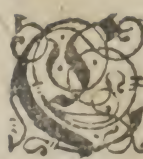
gynte paa / Oc paa samme Dag vaar
fra Solens Opgang oc til Solens
Nedgang 16. Timer / Tager du 3. deel
vdaff de Timer / som aff samme Dag/
forgangne vaare / Oc 3. deel vdaff de
Timer som igien vaare aff Dagen / da
faar du den Time / huilcken ieg begyn
te denne Bog paa. Sig mig nu / vdi
huilcken Maanet / oc paa huilcken
Dag oc Time / der ieg begynte denne
min Regne Bog.

Facit h. M. lxx. D. h. E.

El

Til Læseren.

ristne Læsere / Denne
Regne Bog / som Jeg her haff-
uer mig faare tagit at vdgiøre / oc for-
bedre met flere Regle / oc synderlige
Konst oc Exempler / baade vdi heelt oc
brudit Tal / vdi alle slags Handel oc
Haandtering / end som wi her til dags
paa vort Maal vdi Prent haffuer
hafft / Den haffuer Jeg icke vdgiort
eller ladit vdgaa / for de Lærde oc For-
farne skyld vdi denne Konst / Men for
de unge Børns / Personers oc Disci-
plers skyld / som vdi Regne Skoler / el-
ler anden steds / lade sig vdi denne Re-
genskaffs Konst vnderuise oc lære / paa
det / at de kunde hende haffue at lære / oc
øffue sig effter / etc. Saa effterdi / at
ieg tit oc offte haffuer fornummit oc
befundit vdi min Skole / iblant mine
Discipler / groffue oc Haardnemmede
Børn

Børn o
dige / so
pler kun
gle / for
forfarne
denne m
le / met
Exemple
vdi heelt
te de kun
der vdaft
Regle /
bliffue be
oc Riebm
Eaa
min Reg
mange fle
baade vdi
ieg haffu
ting forn
Exemple
som alle

Børn oc Personer / iblant de skarpsin-
dige / som icke vðaff saa oc lætte Exem-
pler kunde vdi denne Konst oc alle Reg-
le / komme til Forstand eller bliffue
forfarne. Haffuer ieg nu versaaet
denne min Regne Bog / vdi alle Reg-
le / met mange oc atskillige slags
Exempler / baade lætte oc saa tunge/
vdi heelt oc brudit Tal forbedrit / huil-
cke de kunde lære at øffue sig effter / oc
der vðaff komme til Forstand vdi alle
Regle / Handel oc Haandtering / oc
bliffue bequemme til Verdslig Handel
oc Riibmandskaff.

Saa haffde Ieg vel nu vdi denne
min Regne Bog / fundet indført oc sæt
mange flere Exempler vdi alle Regle/
baade vdi heelt oc brudit Tal / end som
ieg haffuer / Men ieg tenckte det en søye
ting fornøden at være / hende met flere
Exempler at forlengge / Thi at huem
som alle disse Regle met deris Exem-
pler

pler som her vdi findis / retteligen til
grunds forstaa oc lære kunde / Da
troer ieg / at dennem en søye ting skal
ydermere behoff giøris / vere sig huad
for Embede eller Kald / de sig siden til
gissue eller saare tage vilde. Eaa vil
ieg nu derfaare lade denne min Regne
Bog/oc hendis Exempler/ haffue ende
paa denne tid/ Oc vil gantske venligen
ombede alle fromme Chrisne Læsere/
oc alle andre / som denne min Regne
Bog/hender saare at komme/ at i hen
de oc hendis Konst / Tacknemmeligen
oc for gode anamme/ som det paa den
ne tid er giort/ Oc om her findis nogen
brøst vdi/ enten vdi Ord/ Exempler/ el
ler Tal/ som vel mueligt er findis kand/
at i det samme Brøderligen corrigere
oc rette ville/ oc icke det i den verste me
ning vdlege/ det vil ieg met eder alle oc
huer besynderlige / gantske ydmigeli
gen oc kiærligen forskylde oc fortiene/
som

som met
Venner
ieg dog
Bog
gelig/ oc
End/ El
In Gier
uis oc pri
skal vel
derlige a
tet vda
Men de t
me/ oc all
elste oc la
Brøst som
ringe Arb
huilke
tig

Hilten den
Hand b

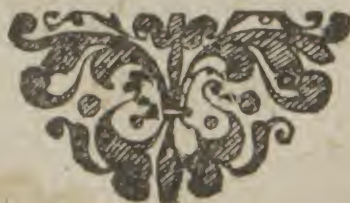
som met mine synderlige gode oc beste
Venner/ i huis maade ieg kand. Men
ieg dog vel veed / at denne min Regne
Bog icke bliffuer alle til tacke oc beha-
gelig / oc effter huer deris Hoffuit oc
Sind/ Thi det icke vel mueligt er nogen
sin Sierning saa at giøre / at hun loff-
uis oc prisis kand aff alle Mand/ men
skal vel vdaff somme foractis / Syn-
derlige aff dennom mest/ som selfue in-
tet vdaff denne Konst vide eller kunde/
Men de tacknemmelige/ Vise oc From-
me/ oc alle de som denne Boglige konst
elske oc lære ville/ de tage vel denne min
Brøst som her vdi findis/ oc dette mit
ringe Arbende/ vel til tacke oc for gode/
huilcke alle ieg vil den Allermec-
tigste G V D befale til
Ewig tid.

Huilcken denne Konst icke giøris behoff at lære/
Hand bør hende derfaare icke at vanære.
Gris

Frihart siger.

Kommer Konst for it Huss at lede/
De spørger om Husbonden er tilstede.
Konsten er aldrig saa gieff oc fri /
Husbonden er alt vdgaæn / suare di.
Kommer Vijsshed oc gaaendis der faare/
Da finder hun tilslagen de Dørre.
Kommer Tuct oc Ære i lige maade/
Hun maa alt gaa hen at Stræde oc Gade.
Kommer Tro oc Loffue/ vil gierne indgange/
Til Dørren at oplade kunde de ingen fange.
Kommer Sandhed oc banker paa /
Da maa hun lenge for Dørren staa.
Kommer Ketsfærdighed oc vden faare de Dørre/
Da findis Laase oc Stenger der faare.
Kommer Bagtal/ Affuind/ Spot/ Wretfærs
dighed/ Løgn oc Penninge frem/
Der opladis strax Porte oc Dørre for dem.

Denne

De
S
mig
bør faare /
paa dette Nig
paa allehaand
Dennem syn
ne Kaarst ell
Dil ieg nu
tuende Dele.
I den fæst
vnderuise oc
oc vdrælle. De
uise oc lare de
tio/ Subtract
Progressio/ hu
nem paa Linne
ge ord oc lange
u/atter ieg id
hm icke i den
gavdaff hent
uerlati kunde
le van vhusp

Denne Bogs Inde-
holdelse.

Isterdi ieg haffuer taget
mig denne Regne Bog oc Ar-
beyde faare/ oc den paa Prent at lade vdgaa/
paa dette Rigis Mynt / Maader oc Vecter/
paa allehaande Vare oc Rigsmandshandel/
Dennem synderlige til nytte oc gode/ som den-
ne Kaanst elsker / oc lyst haffuer til at lære/
Vil ieg nu derfaare skiffte oc dele hende vdi
tuende Dele.

I den Første deel vil ieg først oc fremmerst
vnderuise oc lære Tallet oc Tifferne at scriffue
oc vdtelle. Dernæst vil ieg faarteligen vnder-
uise oc lære de andre Species/ som ere: Addi-
tio / Subtractio / Multiplicatio / Diuisio oc
Progressio/ huorledis det haffuer sig med den-
nem paa Linnerne oc met Tifferne. Thi man-
ge ord oc lange tale paa huert vdi sær at giff-
ue/atter ieg icke fornøden at være. Fordi at de
som icke i denne Kaanst ere forfarne/ oc en no-
get vdaff hende veed/ eller hende tilforne haff-
uer lært/ kunde icke met mange ord oc lange ta-
le være behulpne/ etc.

A

Vdi

Vdi den anden deel/vil ieg bescriffue de al-
mindelige Rixbmands Regle / oc andre met
atskillige slags lätte oc saa tunge Exempler/
baade vdi helt oc brudet Tal/ paa atskillige
Vare oc Rixbmandskaff/ Huilcke som ganiske
nyttelige oc brugelige ere/ de Personer at lære
oc sig effter at øffue/ som acter ved Verdslige
handel at bliffue.

Som ere :

Regula DeTri vdi helt Tal.

Dele at op tage.

De Species vdi brudet Tal.

Dele vdaß andre Dele at tage/ eller it brudet
Tal aff it andet at tage.

At fiende huilcket brud størst er.

At fiende it bruds vær.

It brudet Tal mindre at giøre.

Regula DeTri vdi helt oc brudet Tal.

At Summere Skippund/ Lispund/ Eintener
oc Marcspund.

Om Tara/ fra at tage/ eller til at legge.

Om Binding oc Tabning.

Regula DeTri dubbelt.

Regula Conuersa.

Om Vnten.

Om Madskaberi eller Selskaffs handel.

Om Arffue at skiffte oc deele.

Om Skibs part.

Om

Om Solff

Om Mynt

Regula Tal

Regula Eccl

Om Quada

Dernæ

ter/paa almi

indfihis oc

fier/ Lønder

pund/ Lispund

lepund/ oc om

ste/ oc om Sil

ge som bruge

lart at Regne.

Den

Da

Da

Da

Da

Da

Da

Da

Da

Da

Da

Om Sølff oc Guld at regne.

Om Mynteri.

Regula Falsi eller Position.

Regula Eccis eller Virginum.

Om Quadrats rod paa Linnerne at vddrage.

Dernæst allerfioft nogle nyttige Taff-
ler/paa almindelige Rixbmands Vare/ som
indfjebis oc vdsellis/met Skepper/Pund/Les-
ster/Lønder/Gierdinger/Ottinger/Skip-
pund/Lispund/Eintener/Marckpund/Skaas-
lepund/oc om Aars Fortæring eller Fortienis-
te/oc om Silde fjb/Dennom meget gaffnli-
ge som bruge Rixbmandstæff/ oc ick hæffue
lært at Regne.

Denne Regne Bogis

Første Deel.

Den Første Species.

Numeratio.

Denne Første Species / som kal-
dis paa Latine Numeratio, paa Dan-
ske at telle/Lærer dig først at kiende/scriffue oc
vdtelle de ni naturlige Ziffre oc tal/hvilcke ieg

Al

nu

nu først oc fremmerst kaarteligen vnderuise oc
lære vil/huorledis mand skal dennem scriffue/
kiende oc vdnessne.

I hi ingen känd denne Regne kaant rets-
teligen lære / vden hånd tilforne Telle känd/
oc forstaa Ziffrene / der til dennem scriffue oc
kiende/etc.

Den Første Regel.

Der det Første skal mand vide/
at der er Ni naturlige Ziffre til/ som
opstige fra it oc til Ni / Huilcke som
ere paafundne vdaß Gamle / Vise oc Fors-
standige Mestere / Oc skule samme Ziffre
saaledis scriffuis/ Nessnis oc vdtellis som her
effterfølger.

Denne Figur gjør

1	it
2	tu
3	try
4	fire
5	fem
6	sex
7	sju
8	otte
9	ni
0	nullo

Den

En
aldie
Men
delige
tilsat
da
at
samme
siffue
vduiser.

1	Naar
2	det
3	nalla
4	bliff
5	uer
6	til
7	sat
8	
9	

Gienn
tient
Den
den

DEn Tiende Ziffre o. paa Latine nulla
 kaldis/ betyder allene intet vdi sig self/
 Men naarsomheldst en aff de Ni bemers
 kelige Figurer/ bliffuer denne Nulla eller o.
 tilsat eller tilscreffuit imod den høyre Haand/
 da komme samme nulla en aff de Ni Figurer/
 at giøre eller mercke saa mange gange Ti/som
 samme Figurer eller Ziffre bemercker vdi sig
 selfue/ Som denne efftersølgende Figure
 vduiser.

Naar det nulla bliff- uer til sat	1	Da giør det	10 ti
	2		20 tiuffue
	3		30 tredieue
	4		40 fyrre tiuffue
	5		50 halff tredisindstiue
	6		60 tryssindstiue
	7		70 halffierdesindstiue
	8		80 firesindstiue
	9		90 halff femtesindstiue

Den Anden Regel.

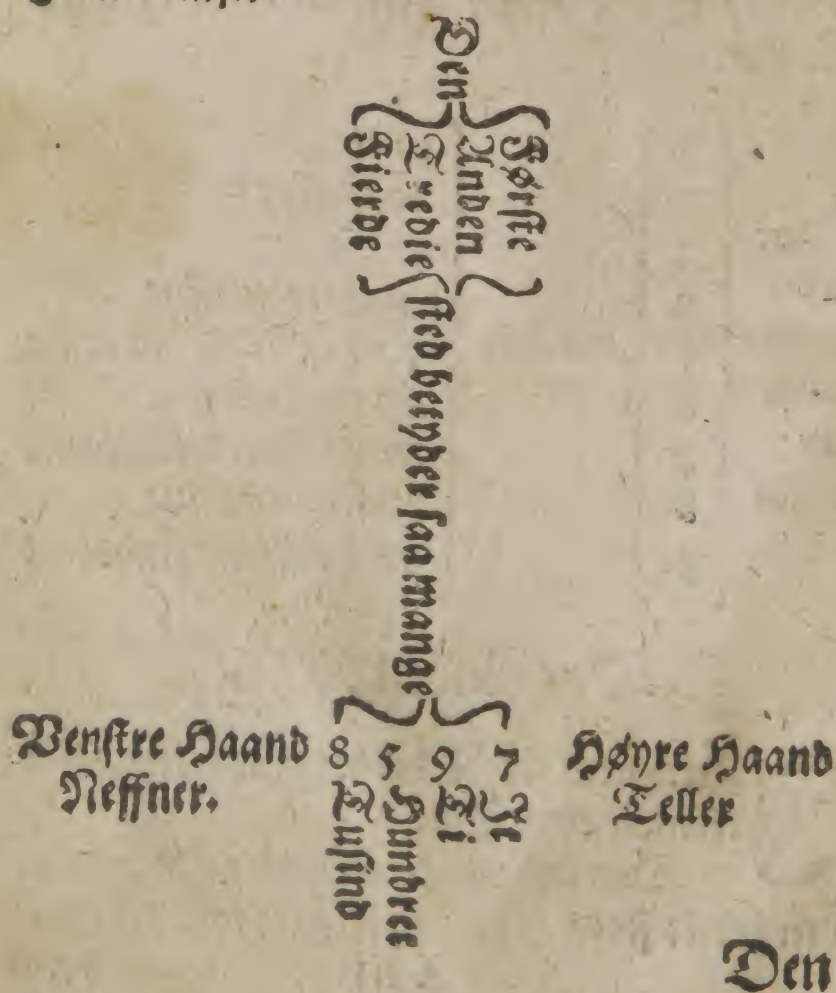
SGiennem fire steder bliffuer huert Tal
 kjent oc vdnæssnt:

Den sted imod den høyre Haand/ er
 den første sted/ Huilken Figure som der staar

A iij

betyd

betyder icke mere end som hun gjør vdi sig selff,
 ue. Den Figur som staar vdi den Anden sted
 imod den høyre Haand / gjør Ti gange saa
 meget som hun bemercker vdi sig selff. Den
 Figur vdi den Tredie sted / imod den venstre
 Haand / betyder Hundrede. Vdi den Fierde
 sted / Tusind gange saa meget som hun bemer
 cker vdi sig selff / Som disse efftersølgende Fi
 gurer vduiser.

Den Tredie Regel.

Vilt du vdtelle/ eller vdsige/ flere Ziffre
 Vnd fire / da sæt oc betegne den fjerde
 Ziffre med en Pricke / den samme Pricke
 mercker Tusind. Begynte siden fremdelis/ fra
 den som Pricken offuen fore staar / saa at du
 regner samme Ziffre for den første Figur / oc
 første sted / oc saa fremdelis til du kommer til
 den fjerde Figur/oc fjerde sted. Sætte vdi lige
 maade en Pricke offuen for samme Ziffre/ saa
 at der kommer en Pricke at staa offuer huer
 Fjerde oc Siuende.

Exempel.

7	8	9	2	3	4	5	6	7	8	9	1
1			1		1			1			

Vilt du nu vide Summen offuer alle paa
 samme forscreffne Ziffre. Da skalt du begynde
 at vdræffne eller telle/ fra den venstre Haand/
 oc imod den høyre / Saa mange Pricke som
 offuen fore Ziffrene betegnede ere/ saa mange
 Tusinde skalt du næffne / som samme Tal be-
 mercker vdi sig self / huilket Pricken offuen
 A iiij. fore

blir vdi sig self/
 den Anden sted
 i Ti gange saa
 sig self. Den
 mod den venste
 Vdi den Fierde
 som hun bemær
 fterfølgende Fi

(Sætte)

Høyre Haand
 Teller

Den

fore staar / det Hundret som er den tredie Gl
gur / oc staar vdi den tredie sted / skalt du allene
vdsige oc vdtelle / Oc dernæst de første Diffe /
som staar vdi den første oc anden sted / skalt du
tilsammen vdtelle oc vdsige / som her efftersøl
ger / oc skulle forscreffne Diffe saaledis vds
neffnis.

Siu hundret Tusind / Tusind gange Tus
sind / Ni oc firefindstiue Tusind / Tusind gan
ge Tusind / tu Hundret Tusind gange Tus
sind / Fire oc trebiue Tusind gange Tusind /
Sem hundret Tusind / Siu oc tresindstiue
tusind / otte hundret / It oc halffemtesindstiue.

Den Fierde Regel.

Etem / vilt du scriffue it Tal / vdi huil
cket inget Ti / ingen Hundrede / eller
ingen Tusinde skulle være / Da sæt els
ter scriff vdi samme sted it o. huilcket intet vdi
sig selff gjør / Men kommer de andre til at
merke / oc den formerer Tallet / som før er
lært oc sagt om samme o.

Exempel.

Vilt du scriffue it Tal / vdi huilcket ingen
Ti skulle være / Da scriff som du her seer.

Vdi

56709.

Vdi huiletet ingen Hundret er.

45067.

Vdi huiletet ingen Tusind er.

20345.

I lige maade kan du oc gjøre/ Met hundret Tusind / met tusind Tusind / oc alle saa frem at / som disse effterscreffne Sigurer vdi uiser.

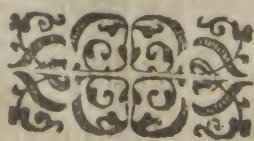
									1
									10
									103
									2074
									30595
									408746
									5063837
									60592388
									709616259
Hundret Tusind	Hundret Tusind	Hundret Tusind	Hundret Tusind	Hundret Tusind	Hundret Tusind	Hundret Tusind	Hundret Tusind	Hundret Tusind	Hundret Tusind

Ar

Ber

Her efftersfølger / Huorledis
mand skal forstaa Linnerne/
oc Species.

S D I denne efftersfølgende Sig-
gur/ Skalt du mercke/ At den første el-
ler nederste Linne bemercker I / Den
anden I / Den tredie Hundret / Den fjerde
Tusinde/ etc. oc saa frem at/ Oc huer rom for
sig/ som er imellom huer i to Linner/ bemercker
eller gjør icke vden halssparten saa meget som
den Linne gjør/ der næst offuen for er. Oc skalt
du betegne huer fjerde Linne met it Kaarss/ paa
det at du kand vide/ at den Linne/ som Kaarsses
staar paa/ bemercker dig Tusinde/ oc bemer-
ker det Kaarss lige saa meget/ som den Pricke
gør/ som dig tilforne er lært/ at sætte off-
uer huer fjerde Sigur. Som denne
efftersfølgende Sigur oc
Taffle vduis-
ser.

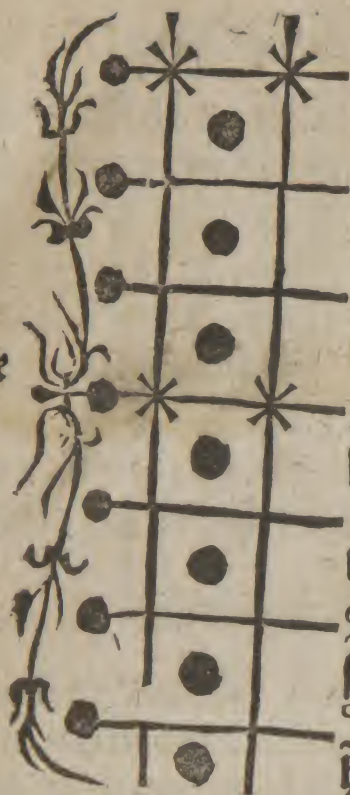

Denne

Huorledis
innerne

følgende
At den første en
nerder It/Den
ret / Den fjerde
De huer rom for
Linnen/bemærker
en saa megit som
n for er. De skal
net it Kaarff/paa
me/som Kaarffet
finde/ og bemærke
et/som den Præd
et/at sette off
Som denne
jur og

Denne
Linne
gør

Tusind gang tusind
fem hundre Tusind
Hundre Tusind
halffrediesindstue
Ti Tusind (tusind
fem Tusind
Tusind
fem Hundre
Hundre
halffrediesindstue
Ti
fem
Ti
halff.

Her effterfølger at Addere oc
sammen legge mange Tal vdi
en Sum.

Additio.

Denne Species lærer dig at
Summere/ oc sammen legge mange
haande Tal i en Sum.

Denne

Den

Den Første Regel.

Her skal du mercke/ at du skal gjøre oc
skifte saa mange Rom paa Linnerne/
som der er atskillige slags Mynt oc Pen-
ninge forhaanden til/ saa at huer slags Mynt/
kommer at ligge vdi deris besynderlig Rom.
Daler for sig/ Marc for sig/ Skilling for sig
oc Penninge for sig/ etc.

Men for alting skal du mercke / acte oc
vide/ disse try stycker som her effterfølger.

For det Første.

Nar fem Penninge kommer at ligge paa
en Linne / da skal du tage dennem op/ oc
legge en Penning i det rom/ som imellom næst
offuensfaare er. Som disse effterfølgende Lina-
ner vduiser.

For

Naar
nen/ oc en
uen faar /
ligge paa L
imellom / oc
anden Linne
saa Li/ thi fi
ene som mer
Li. Som d

Naar to
som imellen
Penninge op
den Linne der
effterfølgende

gel.

For det Andet.

Naar der ligger fem Penninge paa Lin-
nen/oc en Penning imellom i det rom næst off-
uen faare / da tag de fem Penninge op / som
ligger paa Linnen/oc den Penning som ligger
imellom / oc leg derfor en Penning / paa den
anden Linne næst offuen faare / oc bemercker
saa Li/ thi fem Penninge paa Linnen/oc den
ene som mercker fem imellem Linnerne/ Gjør
Li. Som du her seer.

For det Tredie.

Naar to Penninge komme at ligge vdi it
Rom imellem to Linner / da tag samme to
Penninge op/oc leg derfaare en Penning/paa
den Linne der næst offuen faar er / Som disse
efftersølgende Linner vduiser.

Exem

For

Exempel.

Item / En Suend eller Tienere haaffuer
anammis paa sin Herris vegne / disse efftersøls-
gendis Penninge / Nu vilde ieg glerne vide /
huor megit samme efftersølgende Penninge
beløber sig vdi en Sum.

1 2 3 4	19	5	
3 4 5	18	8	
5 6 7	15	2	
7 8 9	13	7	Penning
1 0 2	7	3	
2 0 0	10	6	
2 2 0	9	9	
1 1 0	11	1	
<hr/>	<hr/>	<hr/>	
3 5 0 7	1 0 2	4 1	
<hr/>	<hr/>	<hr/>	
3 5 7 3	9	5	
<hr/>	<hr/>	<hr/>	

Leg

Leg m
sig / dernæst
gene for sig
den faare v
Skillinge / o
faare som t
oc den rect
liger / Com
Jorste
Ber
Ma

Item / vor
sire haaffuer v
forløp / D
cke om. Dis
dug til hane

Leg nu først paa Linnerne/Marckene for
 sig/der næst Skillingene/i lige maade Pennin-
 gene for sig/da faar du som det første Tal nes-
 den faare vduiser / Giør nu de Penninge til
 Skillinge/oc saa de Skillinge til Marck/ da
 faar du som det andet oc nederste Tal vduiser/
 oc er den rette Sum / Huilcken paa Linnerne
 ligger/ Som her efftersølger.

Første Regne

Benck.

Marck:

2. Regne

Benck.

Skil:

3. Regne

Benck:

Penninge

Andet Exempel.

Item/ vor Naadigste Herris Rente Mes-
 stere haffuer vdgiffuet/paa vor Naadis vegne
 for Skøpel/Damast/Skællert oc anden Sil-
 ke vare. Disligeste for Klæde / oc for Foders
 dug til hans Naadis Hofffinder / disse effters
 screffne

Linnerne haffuer
 disse efftersøl-
 gende Penninge

5
 8
 2
 7 Penning

3
 6
 9
 1
 4
 5

Leg

scrieffne Penninge. Nu vilde ieg gierne vide/
huad det beløber sig vdi en Sum.

2233	15	10	
330	14	11	
444	13	4	
506	12	3	
600	Gylde 9	Stilling 2	Penning
111	7	0	
110	8	1	
200	6	8	
		5	
4534	84	44	
4536	7	8	

Leg nu først paa Linnerne Gylde/derneft
Stilling/oc saa Penningene/giør saa de Pen-
ninge til Stilling/oc de Stilling til Gylde
met 40. saa kommer det at ligge paa Linner-
ne/ Som du her seer.

1. Bend

2. Bend

3. Bend.

Item/
tilsamme
J. R. d
ger.

2120
3130
E140
D200
E570
F653
G924
H103
J678
K456
4244
4244

En Taffle
Mardspund a
pundt fo
di

Tredie Exempel.

Item/10. Ridsmænd haaffue sigbt ic Skib
tilsammen/som er A. B. C. D. E. F. G. H.
I. K. De skal huer betale som her effterskøl
ger.

	Daler	Skilling	Penning
A 120	12	9	
B 130	6	10	
C 140	3	4	
D 200	2	3	
E 570			
F 653	4	0	
G 994	5	1	
H 303	2	11	
I 678	1	0	
K 456	6	2	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	4244	42	42
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	4244	45	6

En Taffle paa Skippund/ Lispund oe
Marckpund at Summere/ Regnendis Skips
pundet for 20. Lispund / De Lispunds
det for 14. Marck
pund.

B

Skips

1	4	3
2	0	1
3	2	2
2	6	2
3	2	5
4	3	0
2	7	4
1	5	2
7	1	0
10	0	0
<hr/>	<hr/>	<hr/>
35	30	19
<hr/>	<hr/>	<hr/>
36	11	5
<hr/>	<hr/>	<hr/>

En Taffle paa Korn / at
 Summere / Læster / Pund / Skepper
 oc Gierdinger / Regnendis Læsten for 12.
 Pund / Pundet for 24. Skep
 per / Skeppen for 4.
 Gierdinger.

Læster

3
5
7
10
2
1
8
—
45
—
46½

affage it

Til d
hørte

3	5	10	3
5	3	11	0
7	2	2	0
10	0	Pund 3	Skepper 1
2	1	0	0
1	4	0	1
8	0	1	3
9	5	7	0
45	20	34	8
46 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	0	0

Subtractio.

Subtractio / er den Tredie
Species / huilken der lærer dig/
Huorledis du skalt affdrage eller
afftage it Tal eller Sum vdaß it andit.

Den Første Regel.

Til denne forscreffne Subtractionem/
hører tuende Tal/det ene oc det første Tal/vd
B ij aff

aff huiſket du vilſt Subtrahere/ eller affdrage
 noget andet Tal (det ſamme leg paa Linner
 ne) Det Andet / det Tal ſom ſkal Subtrahes
 riſ oc affdragis (ſcriff det for dig) Tag ſaa
 det mindſte Tal/ fra det ſom ſtørſt er/ eller lige
 aff lige (fordi det ſtørſte kand icke tagis aff det
 mindſte) oc huad da til offuers bliffuer/ kaldis
 Reſiduum eller Reſtant.

Den Anden Regel.

Men er det ſaa/at du det ene Tal icke vdaſſ
 det andet kand affdrage/ da (Reſoluere) det er/
 vedſte den ſffuerſte Penning ned / ſom ligger
 paa Linnen / oc leg en Penning ned i det rom
 næſt neden faare / oc der til ſem Penninge paa
 den Linne næſt neden faare / eller tag en Pen
 ning aff it rom / oc leg ſem Penninge paa den
 Linne næſt neden faare / Tag ſaa det forſatte
 Tal der fra.

Den Tredie Regel.

Er det ſaa/at du haſſuer Skillinge/ oc Pens
 ninge / at tage fra / oc de ere icke forhaanden/
 ſaa at du kand dennom afftage / da giør/ Da
 ler/ Gyldene/ eller Marckene til Skillinge/ oc
 Skillin

Skillinge
 fra/ Saa

Item
 Polia 200
 der betald
 Lermis/ ſaa
 tinge/ Son
 ne vide/ huc
 rette plicte

105
 223
 37
 69
 157
 251
 842
 846

Sum
 kunnom paa
 nu ſom he
 846 Marck
 nu op paa

Skillinge til Penninge/ Tag saa dit Tal der
fra/ Saa seer du huad igen bliffuer.

Exempel.

Item/ En Rijsbmand er en anden Mand
Skldig 2000. Mark/ der paa haaffuer den an-
den betald / som hannom skldig er / vdi huer
Termin/ saa mange Mark/ Skillinge oc Pen-
ninge/ Som her efftersølger. Nu vil ieg giers
ne vide/ huor megit hand endnu hannom vdaff
rette plictig er/ etc.

105	12	7
223	9	5
37	15	8
69	0	11
157	13	0
251	17	10
<hr/>		
842	66	41
<hr/>		
846	5	5
<hr/>		

Summere tilsammen / huad som hand
hannom paa Regenscaff betalet haaffuer/ kom-
mer som her næst offuen saare staar/ som er:
846. Mark/ 5. Skillinge/ 5. Penninge/ Leg
nu op paa Linnerne din Hoffuit Sum/ som
er:

W iij

er: 2000. Marc / oc tag forscreffne vdlagde oc
betalde Penninge der fra / da bliffuer igen lig-
gendis / 1153. $\text{g} / 10. \text{f} / 7. \text{d}.$ Som hand hans
nom endnu skyldig er at betale / etc.

proba.

Vilt du Probere / eller forsøge det / om du
haffuer giort det ret eller ey / da gjør som her
efftersølger.

Leg det afftagne Tal / til det som paa Lins-
nerne ligger / kommer da det første oplagde
Tal igien / da haffuer du ret.

Andet Exempel.

Item / En Scriffuere paa it Slot haffuer
indtaget / anammit oc opbaarit 9876. Gyl-
den / 36. $\text{f} / 11. \text{d}.$ De haffuer der vdaß vdgiff-
uit paa sin Herris vegne / saa mange Gylde-
ne / Skillinge oc Penninge / som her efftersøl-
ger / Nu vilde ieg gierne vide / huor mange $\text{d}.$
forscreffne Scriffuere haffuer inde hos sig.

2196	10	2
1234	13	7
3497	15	1
101	9	0
222	2	4
300	6	3
<hr/>	<hr/>	<hr/>
7550	55	17
<hr/>	<hr/>	<hr/>
7551	16	5

Leg Ind
Gylde / 36
vdgiffende
Skillinge / 5
hand endu
20 Skilling

Item / E
Borger 40
ge / 4. Penning
remanden der
Marc / 5. E
hand endnu
1. Skilling / 4

Leg det T
som ligger paa
se oplagde T
du ret Subre

Opplæst
n Tal

Leg Indteelen paa Linnerne/som er: 9876
 Gylde/ 36. Skillinge/ 11. Penninge / Tag
 vdgiffen der fra/som er: 7551. Gylde/ 16.
 Skillinge/ 5. Penninge / Da befinder du / at
 hand endda haffuer hos sig/ 2325. Gylde/ 20.
 Skillinge/ 6. Penninge/ etc.

Tredie Exempel.

Item / En Herremand haffuer laant en
 Borgere 400. Daler / 1. Marc / 6. Skillinge
 ge/ 4. Penninge. Nu haffuer Borgeren Her
 remanden der paa betalet / 379. Daler / 2.
 Marc / 5. Skillinge / Huor megit bliffuer
 hand endnu skyldig. Saeit 23. Daler/ 2. Marc
 1. Skilling/ 4. Penninge.

Proba.

Leg det Tal som du togst fra / til det Tal
 som ligger paa Linnerne igen/ faar du det fœr
 ste oplagde Tal eller Sum igien / da haffuer
 du ret Subtraheret.

Duplatio.

Duplatio den fjerde Species / Lærer dig
 at Tal dubbele at giøre / (oc er intet
 B iiii andee

andet end at Multiplicere it Tal met 2.) som
her effter læris.

Mediatio.

Mediatio er den femte Species/
hvilcken der lærer dig / huorledis du
skal halffuere eller halffgiøre it Tal
(oc er icke andet end at Diuidere eller deele it
Tal igenom 2.) som du her effter ydermere
vdi Multiplicatione oc Diuisione lære skal.

Multiplicatio.

Multiplicatio er den siette Species/
som lærer dig / huorledis du skal formes
re oc forøge / det ene Tal met det andet.

Den Første Regel.

Til denne Multiplicering hører tuende
Tal / Det ene oc det Første / som skal Multipli
ceris oc forøgis / det samme leg paa Linnerne /
oc scriff det andet for dig / met hvilket du skal
Multiplicere.

Men

Men for
lære / dette
lengre end
ninge paa
hoff at lære
kommer at
denom op /
næst offuen
den Linne
uer for hann

De

1
2
3
4
5
6
7
8
9
1. gang

Men for alting skal du tilforne vel vden at
 lære/ dette En gang It. Dog icke høre eller
 lengre end 4. gange 9. Thi met Regne Penn
 ninge paa Linnerne / gisris icke ydermere bes
 hoff at lære vden at. Thi naar sem Penninge
 kommer at ligge paa Linnerne/ da tager mand
 dennom op/ oc legger en Penning vdi det rom
 næst offuen faare / oc sætter saa sin Singre paa
 den Linne næst offuen faare/ oc legger eller giff
 uer for hannom it halff.

Det en gang It.

1. gang	1	er	1	2. gang	1
	2		2		2
	3		3		3
	4		4		
	5		5		
	6		6		
	7		7		7
	8		8		8
	9		9		9

20

3. gang	1	er	3	4 gang	1	er	4
	2		6		2		8
	3		9		3		12
	4		12		4		16
	5		15		5		20
	6		18		6		24
	7		21		7		28
	8		24		8		32
	9		27		9		36

5. gang	5	er	25	6. gang	6	er	36
	6		30		7		42
	7		35		8		48
	8		40		9		54
	9		45				

7. gang	49	8. gang	8	er	64
	56		9		72
	63				

ange 9. er 81.

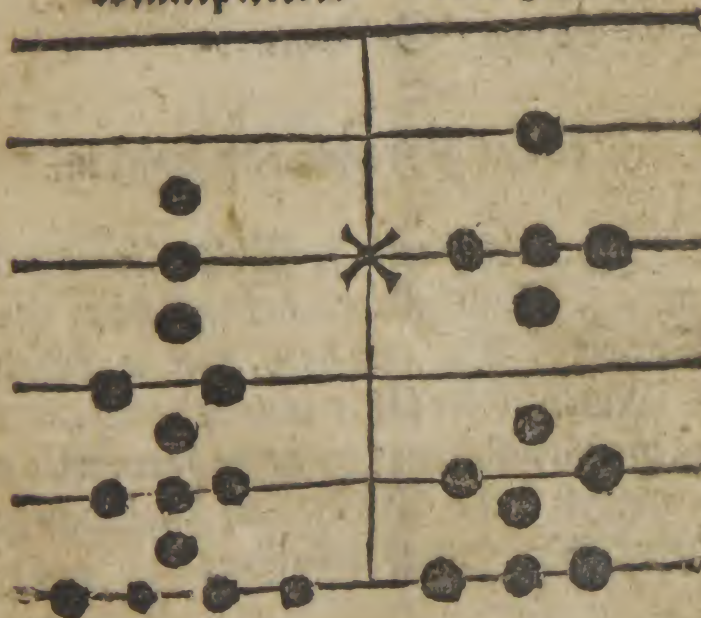
Exemo

Exempel at Multiplicere met en Figure.

6789. gang	2	gør	13578
	3		20367
	4		27156
	5		33945
	6		40734
	7		47523
	8		54312
	9		61101

Denne Tal Skal
Multipliceris

Det Produce
eller Facit.

Exem

Exem

Exempel paa en
Figure.

En Edel Mand haaffde en Baard / i huils
den vaar 2. Stuer / vdi huer Stue vaar
re 3. Skiffuer/paa huer Skiffue stode 4.
Sølf Fad/ vdi huert Sølf Fad vaare sat 5.
forpylte Sølf Stobe/ om huert Stob vaare
6. Kranke vdaß Guld, paa huer Krank vaare
7. Rosen vdaß Sølf/ Vdi huert Rosen sade
8. Edel Stene/ oc huer Sten vaar sigbt far 9.
Gyldene. Huor mange Gyldene kostede samis
me Edel Stene. Facit

362880. Gyldene.

Dette at giøre/ Skal du saaledis.

Leg paa Linnerne/1. Multiplicere met 2
kommer 2. Multiplicere dernæst de 2. met 3.
da faar du 6. Dernæst de 6. met 4. kommer
24. Multiplicere i lige maade de 24. met 5.
oesaa met 6. oesaa met 7. oesaa fremdelis met
8. oc dernæst met 9. Da faar du Facit paa huer
vdi sæt / Som her efftersølger.

Item

en

en Gaard / huijs
huer Stuer vaer
Eliffue stobe
Zad vaare sat
uere Stob vaan
huer Frank vaan
huer Rosen sad
en vaer licht far
gldene kostede sam

Jeem

1	Gaard
2	Stuer
3	Eliffuer
4	Sølf Zad
5	foraple stobe
6	Guld franke
7	Rosen
8	Edelstene
9	Gyldene

1	Gaard
2	Stuer
6	Eliffuer
24	Sølf Zad
120	foraple stobe
720	Guld franke
5040	Rosen
40320	Edelstene
362880	Gylden.

At Multiplicere met 2.
Figurer.

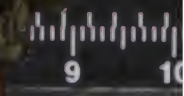
7654. gang	10	giør	76540
	11		84194
	12		91848
	24		183696
	42		321468
	53		405662
	69		528126
	70		535780
	81		619974
	99		757746

du laalede.

Multiplicere met 2.
rnast de 2. met 3.
met 4. komme
ade de 24. met 5.
faa fremdelis met
du Jacit paa huer
er.

Exempel / paa 2. Figurer.

Jeem/en Xunder bade til en Xomfru/
den tid hand red til hende/oc skulde feste hende/
haffde hand met sig 80. Wend til Heste / om
huer

huer aff forscreffne Mends Hals / haffde
hand henge 14. Guld Ræder / vdi huer Ræde
vaar 28. dubbelde Ducater / oc huer Ducat/
vaar saa god som 12. Marck d. Den tid hand
kom i Gaarden til sin Feste Mø/tog hand alle
de Guld Ræder aff deris Hals / oc gaff sam-
me Jomfru/sin Feste Mø/ til Festende Gaff-
ue/ Nu spørgis her / huor god samme Skend
oc Gaffue vaar/ Facit/ 376320. Marck / vdi
Daler 125440.

Gjør det saaledis. Leg først paa Linnerne
de 80. formere dennom met 14. da faar du 1120
formere nu samme 1120. met 28. forher 31360.
formere forscreffne 31360. met 12. kommer
376320. Marck / gjør nu de Marck met 3. til
Daler/ da faar du 125440. Oc saa mange
Daler vaare de Guld Ræder oc Skend værd/
som her effeersfølger.

80 Mend		80 Mend
Jtem 14 Ræder	} gjør	1120 Ræder
28 Ducater		31360 Ducater
12 Marck		376320 Marck
		Vdi Daler
		(125440)

At Multiplicere met
3. Figurer.

9876.

9876.

8556. gan

Vil du
uer ret Malt
effersfølger
Lal som er n
du Lal / me
rit /aar du b
Saa gaffue

9876. gang

234	2310984
345	3407220
456	4503456
567	5599692
678	6695928
789	7792164
890	8789640
999	9866124
200	1975200

At Multiplicere met
4. Figurer.

1532	13107792
1558	13330248
4005	34266780
5809	49701804
3570	30544920

Proba.

Vile du probere eller forsøge/ om du haffuer ret Multiplicerit eller en/ Da gjør som her effterfølger / Affdele det Product (det er/ det Tal som er multiplicerit) met eller igiennom det Tal / met hvilket du haffuer Multiplicerit / faar du da det første oplagde Tal igien/ Saa haffuer du ret Multiplicerit.

Diuisio

Diuisio.

Diuisio er den siuende Species/
Der lærer dig det ene Tal igiennom
det andet at affdele / Oc der til hører
euende Tal / det første Tal som skal affdelis/
leg det paa Linnerne. Det andet / met hvilket
du skal affdele / scriff det for dig / Som dette
efftersølgende Exempel vduiser.

Dele	13578	igiennom	2	komer 6789.
	20367		3	
	27156		4	
	33945		5	
	40734		6	
	47523		7	
	54312		8	
	61101		9	

Leg paa Linnerne / hvilket aff disse for-
screffne Tal du wilt / at affdele det met den Fi-
gure / som der lige imod screffuen er / Da
faar du 6789. Som denne Figur vduis-
ser.

Det

Det Product
eller Facit

Det Tal huilket
det skal Divides
ris igien nom 2.

Exempel.

Item / 6. Rixbmend haffuer sammen lage
huer 112. Mark / som er tilhobe 1008. Mark /
Men samme Penninge haffue de vdgjort til
Salsterbo / en aff deris Tienere / som skulde sal-
te dennom Sild / for forskreffne Penninge / til
deris Husis behoff / De hand Salte de 108.
Lønder Sild / Nu vilde de dele dennom imels-
lom hin anden / oc vilde gierne vide huor mer
git huer der vdaß tilkommer. Facit 12. Løn-
der.

E

De

Dette oc alle andre flere saadanne Exem-
pler skal du saaledis gjøre.

Leg paa Linnerne/den Sild som hand haff-
uer figbt / for de vdlagde Penninge / som er
708. Tønder / deel dennom aff met Riøbmens
dene / som er 9. Sæt din Finger paa den an-
den Linne / oc sig / En gang 9. er 9. oc giffuer
mig en gang / oc giff paa den Linne som Fin-
geren staar paa. Tag nu din Finger op / da
ligger der igien 18. vdi dennom er 2. gange 9.
Sig derfaare / 2. gange 9. er 18. oc giffuer
mig 2. gange / oc giff dennom paa den nederste
Linne. Som denne efftersølgende Figur vdi-
viser.

At Affdele met 2.
Figurer.

Dele

7
8
9
18
12
140

Item 24
12 som er 4
soner vilde
ne vide / he
tilkommer.

Leg paa
hundet / som
met Person
huur tilkom
dre flere saad

231
34
45
559
669
1779

Dele	76540	igiennom	10	fotter (7654
	84194		11	
	91848		12	
	183696		24	
	321468		42	
	405662		53	

Exempel.

Item/24. Personer haffuer fundit it Bytte/ som er 480. Mark vord/ forscreffne Personer vilde skifte samme Bytte/ oc vilde giera ne vide/ huor megit huer der vdaß met rette tilkommer. Facit 20. 2.

Leg paa Linnerne det Bytte som de haffue fundet / som er 480. Mark / Affdele dennom met Personerne / som er 24. da befinder du/ at huer tilkommer 20. Mark/ oc saa met alle andre flere saadanne.

Met 3. Figurer / at
Affdele.

Dele	2310984	igiennom	234	giør 9876.
	3407220		345	
	4503456		456	
	5599692		567	
	6695928		678	
	7792164		789	

E ij

Exemo

Exempel.

Item/ 642. Borgere Kulle giffue Kong:
 Manifestat en Bns Skat / som beløber sig 3959.
 Daler / Nu vilde ieg gierne vide / huor meget
 huer tilkommer at vblegge til forscreffne Skat.
 Facit 6. Daler / 8. Skillinge. Gjør som her
 efterfølger.

Leg op den forscreffne Skat / som er : 3959.
 Daler / Affdele dennom med Borgerne / som er
 642. da til bliffuer vdo ffuer liggendis / 107.
 Daler / huilcke du icke kane Affdele / gjør dens
 nom derfaare til Skillinge med 48. da faar du
 5136. Skillinge / dennom affdele med Borgerne
 ne / som er 642. oc kommer 8. Skillinge / De
 er saa ret.

At Affdele med 4. Sig
 gurer.

Dele	{	13107792	{	1532	foms	
		13330248		1558		
		34266780		4005		mer
		49701804		5809		8556.
		30544920		3570		

igiennom

Proba.

Vilt du Probere eller forsøge / om du haff
 uer ret affdelit eller ey.

Da

Da
 widerit /
 affdelit
 det første
 gjort.

Her efft
 faaret
 diff

D
 gell
 ge n
 saa gisne se

Eriff
 Addere / den
 allen forff
 fage / Den
 vnden den
 ene fign

Da Multiplicere samme Tal / som er Di-
uiderit / med det Tal som du Diuiderit eller
affdelit haffuer / (det er Delerne) kommer da
det første oplagde Tal igien / Da er det ret
giort.

Her effter vil ieg med det aller-
kaarteste / vnderuise oc lære dig
disse forscreffne Species / med
Tiffre at Regne.

Additio.

Additio / Er en Tilsammen lega-
gelse / som lærer dig tilsammen at lega-
ge mange Tal / vdi en Sum / Oc skal
saa giøris som her effter følger.

Den Første Regel.

Scriff de Tal / huilcke du vilte tilsammen
Addere / den ene Tiffre ret vnder den anden / saa
at den første Figure kommer at staa vnder den
første / den anden vnder den anden / den tredie
vnder den tredie Figure / oc saa fremdelis den
ene Figure lige vnder den anden / Oc det Tal
E iij som

som størst er/ det skalt du sætte øffuerst / oc des
som mindre er der lige vnder neder.

Den Anden Regel.

Drag nu en tuerstrig vnder samme Tal els
ler Ziffre / vnder hulleken tuerstrig / du skalt
scriffue det Tal / som kommer aff de øffuerste
Tallis tilhobe leggelse.

Naar det er giort/begynt saa først imod den
høyre Haand / oc tilsammen addere den første
Rad som gaar op oc neder / kommer der vdaß
it Tal met en Figure/da scriff den der lige vnder
neder. Men kommer der vdaß it Tal mee
tho Figurer / saa scriff den første der vnder ne
den/oc sæt den anden til en hukommelse/vdi en
frum Strig.

Dernæst Addere de andre Ziffre / som staar
i den anden Rad/op oc neder/oc huad der vdaß
kommer eller findis / det scriff der lige vnder
neden i den anden steb / Men haffuer du nogit
Tal vdi din hukommelse / da skalt du legge det
der til.

Vdi lige maade / skalt du gijøre met den
Tredie oc Fierde Rad / Dog skalt du acte/at
huad du haffuer vdi Hukommelsen / det skalt
du altid tillegge. Hender det sig oc saa / at du
saar

saar tre
hører der
til den a
oc saa fi
kommer
nom ha
saa/la m

Item
Huor me
der effter

62

24

86

Vdi
u Ziffre
høyre Ha
oc 4. li
ma størst
scriff de
ste Eied /
Dernæst
som staar

faar tre eller fire Figurer i Huftommelsen / da
 hører den første til den første Rad / Den anden
 til den anden / dernæst den tredje til den tredje /
 oc saa fremdelis. Men hender det sig / at der
 kommer to Figurer paa det sidste / da scriff den
 nom baade / etc. At du dette diß bedre kand for-
 staa / da merck disse efftersølgende Exempler.

Exempel.

Item / 6254. Marck / oc 2435. Marck /
 Huor megit giøre de vdi en Sum / sæt det som
 her efftersølger.

6254	234567
2435	123420
<hr/>	<hr/>
8689	357987

Vile du nu Addere disse forserffne Tak
 oc Ziffre tilsammen / da begynt først imod den
 høyre Haand / (som før lært er) der finder du
 5. oc 4. lige vnder hin anden / Addere dennom
 nu først tilsammen / Oc sig / 5. til 4. er 9.
 Scriff de 9. vnder tuerstrigen / vdi den första
 ste Sted / vnder de 5. som offuen faare staa.
 Dernæst Addere de andre to Figurer sammen /
 som staa vdi den anden Sted / som er 3. oc 5.
 E iij da

da faar du 8. De 8. scriff der lige vnder neden.
 Addere nu de tho Figurer sammen / som staar
 vdi den tredie sted / imod den venstre Haand/
 som er 4. oc 2. kommer 6. dennom scriff i den
 tredie sted / Dernæst de 2. oc 6. som staar vdi
 den fierde sted / da faar du 8. Sæt de 8. lige vns
 der neden i den fierde sted / oc kommer saa aff
 denne Addering / som offuen faare vnder tuers
 strigen scriffuit staar / som er 8689. Warck/
 De er saa ret giort.

It andet Exempel / som lærer
 dig at Addere mange Figurer oc
 Tal tilsammen.

Daler	9867	765432	Gylben
	5321	48611	
	4682	3247	
	2345	987	
	1123	34	
	2233		

25571 Summa 818316 Summa.

Vil du disse forscreffne Siaurer tilsam
 men Addere / som er Daler først / Da tils
 sammen Addere / de tho Figurer (som
 før

før er lært) som staar i den første sted imod den
høyre Haand / som er 3. oc 3. da faar du 6. Ad-
dere saa til de 6. de andre Figurer som staar der
offuen faare / som er 5. 2. 1. 7. oc sig 5. til 6. er
11. dernæst 2. til 11. er 13. oc 1. til 13. er 14. oc 7.
til 14. er 21. Scriff nu den første Figur som er
imod den høyre Haand / som er 1. vnder tuers
strigen / vdi den første sted / imod den høyre
Haand / Oc beholt den anden Figure vdi din
hufommelse / som er 2. Dernæst begynt nederst
paa den anden Rad / som staar i den anden sted /
som er 3. oc 2. Leg dennom sammen / gjør 5. til
de 5. Addere de andre Tal / som offuen faare
staar / Som ere 4. 8. 2. 6. da faar du 25. der
til / Addere de 2. som du haffuer i din hufoma-
melse / Da faar du 27. De 7. som staar imod
den høyre Haand / Scriff lige vnder de andre
Tiffre / vdi den Anden sted / oc beholt de 2. vdi
din hufommelse Vdi lige maade Addere de
andre Figurer tilsammen / op oc neder / som nu
lært er. Naar du haffuer Adderet de sidste Tal
sammen / haffuer du da en Figure / da scriff
den / haffuer du tho / da scriff dennom baade /
som før er lært / etc.

Proba.

Kast 9. bort aff de Tal / som staar offuen
E v tuers

tuerstrigen / saa tit som du fant / intet actendis
 huad Orden eller Sted Figurerne stander vdi /
 Men actendis huer som hun er til vdi sig selff /
 Huad siden igien bliffuer / som er vnder 9. det
 sæt vdi den ene side vdi it Raars. Kæst saa 9.
 aff de Tal / som staa vnder tuerstrigen / saa tit
 som du fant / beholder du da lige saa megit off-
 uer / som du beholte aff det første / da er det ret.

Subtractio.

Etem / Jeg haffuer laant en anden /
 6248. Gylden / der paa haffuer hand
 betalet mig 5764. Gylden / Nu vilde
 ieg gierne vide / Huor megit hand mig endnu
 plictig er / Gjør som her efftersølger.

Scriff først for dig den Sum Penninge /
 som du hannom laant haffuer. Sæt der lige
 vnder neden de Penninge / som hand paa Res-
 genskaff dig haffuer betalet / saa at Figure kom-
 mer lige vnder Figure at staa. Drag nu en
 Strig der vnder / som før er lært. Begynte saa
 paa den første sted / imod den høyre Haand / oc
 tag den nederste Figure aff den øffuerste / huad
 til offuers er / eller igien bliffuer / det scriff vns
 der Linnen lige vnder samme Tal / saa at Figu-
 re kommer lige vnder Figure at staa.

Men

Men er det nederste Tal større end det øff-
uerste/ da tag der fra 10. saa at du laaner 10. til
den anden Figure/ som hende staar næst/ imod
den venstre Haand / oc det vdoeffuer 10. bliff-
uer/ leg det til den lille Figure/ som offuen faa-
re staar / oc scriff det / saa megit som det giør
tilsammen vnder Linnerne.

Dog saa tit du laaner vdaff 10. saa tit oc off-
te skalt du igien betale / saa at du legger 1. til
den efftersølgendis Figure / der vnder staar/
som her efftersølger.

Gylden	{	6 2 4 8 gielde	832 060	}	2
		5764 betalning	78765 +		

484 mbetalet 44406.

Forflaring.

Tag nu først Gyldene for Haand/tag 4.
fra 8. bliffuer 4. igien/ de 4. som til offuers
bliffuer / sæt der lige vnder neden / som du her
offuen faare seer/ Tag nu 6. aff de 4. det kan
du icke/ Laan der faare aff 10. oc sig / 6. aff 10.
bliffuer 4. igien / de 4. Addere til de 4. som
offuen for de 6. staar / kommer 8. dennom sæt
lige vnder de 6. vnder Linnen. Nu du gaar frem
bedre / til den tredie Figure / skalt du icke sige
7. vdaff

7. vdaff 2. Men 8. aff 2. fordi du laante tils
 forne aff 10. derfaare maat du betale / oc leg ic
 til de 7. som vnder faar / da faar du 8. Nu
 kant du icke tage vdaff 2. Tag dennom derfaa
 re aff 10. bliffuer 2. igien / dennom leg til de
 øffuerste 2. bliffuer 4. dennom sæt lige der vna
 der. Nu fremdelis til den fjerde Figure / siger
 du icke 5. vdaff 6. Men 6. vdaff 6. fordi du
 laante sidste gang vdaff 10. Derfaare sig 6.
 vdaff 6. gaar lige op / oc derfaare scriffuer du
 der vnder / ingen Figure. Oc det er saa ret
 giort.

Men hender det sig / at en icke faar sin be
 talning paa en tid altsammen / men en gang en
 Sum / oc en anden gang en anden / da Addere
 alle de Summe tilsammen / som før er lært /
 huad der aff kommer / sæt lige vnder neben den
 Sum / som vdlant er / Subtrahere saa det ene
 aff det andet / som lært er / saa kommer vnder
 Linnen / huad wbetalet er.

Exempel.

Zeem / En Mand haaffuer laant en anden /
 1000. Mark / der paa haaffuer den anden betat
 let hannom vdi huer Termin / som her effters
 følger /

følger /
 plichtig /

199
 340
 450

Summa

Rast
 er / det
 det som sta
 uer / holt fo
 det øffuerste
 dis huer ic
 bliffuer der
 nederste / da

Alle du ic

Da Rast
 Marker sig
 Tilge

følger / Huor megte er hand hannom endnu
plictig / Restat 11. Mark. Sæt som her.

199	} Mark	1000	} Gield	
340		989		} wbetalet.
450				

Summa 986.

11. Rest.

Proba.

Kast 9. bort vdaß de tu nederste Tal / det
er / det Tal som staar næst offuen Linnen / oc
det som staar vnder Linnen / huad igien bliff
uer / holt for din Probe / Kast siden 9. bort aff
det øffuerste Tal / saa tit som du kant / Regnens
dis huer icke vden som hun er til vdi sig selff /
bliffuer der lige vdoßuer / som der bleff aff de 2.
nederste / da er det ret.

Multiplicatio.

Vile du it Tal met it andit / lætteligen Mul
tiplicere /

Da skalt du først vel vden at lære.

Met stor flid / det En gang It /

Til 9. gange 9. saa bliffuer det dig læt.

TABV.

TABVLA PYTAGORÆ.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	4	6	8	10	12	14	16	18
3	6	9	12	15	18	21	24	27
4	8	12	16	20	24	28	32	36
5	10	15	20	25	30	35	40	45
6	12	18	24	30	36	42	48	54
7	14	21	28	35	42	49	56	63
8	16	24	32	40	48	56	64	72
9	18	27	36	45	54	63	72	81

Gørst vil ieg vnderuise oc lære dig/ Huorledis du skal Multiplicere oc forøge/ en Digitum met en anden/ (det er/ huorledis du skal Multiplicere it Tal/ som er en Figure) met it andit Tal/ som er oc en Figure/ oc kaldis det Tal/ Digitus, som er: 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. dersaare at de scriffuis vnder 10. oc icke offuer 10. Fordi at huert Tal som scriffuis offuer 10. kaldis Compositus, Oc huert som scriffuis met lige 10. som disse/ 10. 20. 30. 40. 50. etc. kaldis Articulus.

Vilt du vide huor megit 8. gange 7. er/ da sæt den ene Digitum oc Tal/ vnder det andet/ det mindste vnder det største/ som her staar 8. her

her næst/ n
fra 10. de
imod den
fra 10. oc
staar 8
oc giender
5. igen/ D
Kærs oc B
Dernæst W
hin anden/
6. de 6. sæt
imod den h
met at staar for

Her sæt de
alle andre saad
Item/ Jeg
er/ sæt 5. vnder
at 6. er 4. fra
fordi som her
vnder uaa
ne det 1. hufon
sæt det 0. vnder

8	9
15	
4	7
2	16
4	8
8	4
6	
4	7
7	2

her næst/merck oc befee/huor megit de haade ere
fra 10. det samme sæt lige imod samme Figur/
imod den høyre Haand / her seer du at 8. er 2.
fra 10. oc 7. er 3. fra 10. Sæt det nu som her
staar $\begin{array}{r} 8 \\ 7 \end{array} \times \begin{array}{r} 2 \\ 3 \end{array}$ Forøg nu først de tilsammen/
oc giem deris Forøgelse. Tag 2. fra 7. bliffuer
5. igien / Drag nu en tuerstrig vnder samme
Raars oc Ziffre / oc scriff de 5. vnder de 7.
Dernæst Multiplicere de tu mindste Tal mee
hin anden/ som er 2. oc 3. Oc sig/ 2. gang 3. er
6. de 6. sæt vnder tuerstrigen / i den første Red
imod den høyre Haand/ lige vnder de 3. oc kom
mer at staa som her effterfølger.

$$\begin{array}{r} 8 \\ 7 \end{array} \times \begin{array}{r} 2 \\ 3 \end{array} \\ \hline 5 \quad 6$$

Her seer du at 8. gange 7. er 56. oc saa mee
alle andre saadanne.

Item/ Jeg vil vide huor megit 6. gange 5.
er/ sæt 5. vnder 6. som før er lært/ her seer du/
at 6. er 4. fra 10. oc 5. er 5. fra 10. Sæt det

fordi som her $\begin{array}{r} 6 \\ 5 \end{array} \times \begin{array}{r} 4 \\ 5 \end{array}$ Drag nu en strig der

vnder/ oc tag saa 4. fra 5. bliffuer 1. igien/ haffs
te det 1. i hufommelse/ sig nu 4. gange 5. er 20.

Sæt det 0. vnder de 5. imod den høyre Haand/
Addere

Abdere saa de 2. til det ene du haffuer vdi hus
 kommelse/ bliffuer 3. de 3. sæt vnder de 5. imod
 den venstre Haand/ oc staar som her.

$$\begin{array}{r} 6 \times 4 \\ 5 \times 5 \\ \hline 30 \end{array}$$

Her seer du at 6. gange 5. giør 30.

$$\begin{array}{r} 9 \times 1 \text{ tal imellom 9. oc 10.} \\ 7 \times 3 \text{ tal imellom 7. oc 10.} \\ \hline \end{array}$$

6 3 Facit

$$\begin{array}{r} 7 \times 3 \text{ tal imellom 7. oc 10.} \\ 6 \times 4 \text{ tal imellom 6. oc 10.} \\ \hline \end{array}$$

4 2 Facit

Denne maade fenyler dig dog alligeuel/ naas
 Figurerne ere smaa/ fordi at wi deris forøgels
 se/ formedelst vor egen Forstand/ foruden dens
 ne Raanst oc wmage/ vden at lætteligen kunde
 begribe.

Den

Vdi
 vare tuen
 Det
 affuer/ oc
 pliermet/
 Haand/ sa
 gure at staa
 tipliere saa
 it Lal/ mi
 vnder tuen
 Figur. Ma
 rer/ da scriff
 kommelse/
 som staar i de
 derste Figur
 som du behoe
 igien den for
 vdi kommel
 figurer) for
 vdi bedre
 Exempel til
 Exe
 Den/ Ex
 Angest. Ex

Den Første Regel.

Vdi all Multiplication oc Forøgelse/maa
være tuende Tal.

Det Tal som skal Multipliceris/ scriff
øffuerst/ oc scriff det Tal / som du wilt Multis-
plicere med/ lige vnder neden / imod den høyre
Haand / saa at Figure kommer lige vnder Fi-
gure at staa/ drag en tuerstrig der vnder/ Multi-
plicere saa de tuende tilsammen / kommer da
it Tal / med en Figure / da scriff samme Tal
vnder tuerstrigen / lige vnder neden den første
Figur. Men kommer der it Tal med tu Figur-
er / da scriff den første / oc haaff den anden vdi
hukommelse/ Multiplicere saa det andit Tal/
som staar i den anden sted / med den samme nes-
derste Figure/ leg der til/ det Tal eller Figure/
som du beholdst i din hukommelse / scriff atter-
igien den første Figure / oc beholt den anden
vdi Hukommelse (om du faar it Tal med tho
Figurer) Forfølge det saa til enden / at du det-
te diff bedre kand forstaa / da tag for dig dette
Exempel til lære.

Exempel med en Figure.

Item/ En Herre/ lod vedste til sig 1243.
Vngerste Gylden / oc gaff for huer 5. Marc
danst.

Danſk. Nu vilde ieg gjerne vide/ huor mange
Marck hand gaff for forſcreffne Guld. Facit
6215. Marck/ Sæt det ſom her.

1243 Dette Tal ſkal forøgis.

5 Dette Tal forøger ieg met.

6215 Forøgelsen.

Forflaring.

Sig nu 5. gange 3. (eller bedre at ſige) 3.
gange 5. er 15. Den første Figure / ſom er 5.
den ſcriff vnder Linnen / Den anden / ſom er 1.
beholde i din hukommelse / Sig nu 5. gange 4.
(eller 4. gange 5.) giør 20. 1. der til ſom du
haffuer vdi din hukommelse / giør 21. det 1. ſcriff
vnder Linnen / de 2. holt vdi din hukommelse /
Sig nu 5. gange 2. (eller 2. gange 5.) er 10.
2. der til / ſom du beholdſt vdi din hukommelse /
bliſſuer 12. ſcriff de 2. der vnder neden / haff det
ene i din hukommelse / ſig nu 5. gange 1. (eller
1. gange 5.) er 5. Addere der til det 1. ſom du
beholdſt vdi din hukommelse / kommer 6. de 6.
ſcriff vnder Linnen / kommer vnder Linnen at
ſtaa ſom her offuen faare ſcreffuit ſtaar / oc ſaa
met alle andre ſaadanne.

At Multiplicere met
2. Figurer.

Er de
met 2. Si
dig vdi all
ſaa at de
Tal Multi
det Tal ſor
Sigur vnde
det andit L

Naar der
ſffuerſte L
der vnder ſi
der aff komm
er lært / Der
ſte Tal / met
den faare vdi
mer / ſæt vnd
du ſaa haffuer
de tuende Sum
men / ſaa faar
me Multiplie

Exe

Item /
denommele gi
driffue met

Er det saa at du vilte Multiplicere it Tal/
met 2. Figurer / eller flere / da handle oc skick
dig vdi alle maade / som dig nu tilforne lært er /
saa at de Figurer / met hvilke du vilte nogie
Tal Multiplicere / kommer lige at staa vnder
det Tal / som skal Multipliceris / Den første
Figure vnder det første Tal / den anden vnder
det andit Tal.

Naar det er giort / Multiplicere saa alle de
øffuerste Tal / met den første Figure / vdaß de
der vnder staa / imod den høyre Haand / huad
der aff kommer / sæt lige vnder neder / som før
er lært / Dernæst Multiplicere atter de øffuer
ste Tal / met den anden Figure / som staa nes
den faare vdi den anden sted / huad der aff kom
mer / sæt vnder Linnen / som før er sagt / Naar
du saa haaffuer Multiplicerit / Summere saa
de tuende Summe / eller nederste Tal tilsam
men / saa faar du det Tal som kommer aff sams
me Multiplicering.

Exempel paa 2. Figurer.

Item / En Mand haaffde 12. Døtter /
denom alle gifftede hand fra sig / oc lod hiem
driffue met huer Daatter 10. Plouge / for huer
Dis Plou

100. da sat
 saderfa
 tero. da sa
 sammen
 gelse alle
 du.

10. Plouge

240

120

5760

2890

$$\begin{array}{r} 15 \\ 3 \\ \hline 775 \\ 623 \\ 467 \\ \hline 53751 \end{array}$$

778
623
467

53751

er det giort. Vilt du forøge samme Tal mee
 100. da sæt 00. for det / Vilt du mee 1000. da
 sæt derfaare 000. Men er icke it vdi enden effe
 ter 0. da forøge de Figurer met huer andre, alle
 sammen saa nær som 0. Leg siden til den forø
 gelse alle de 0. der er i begge Tal / saa haaffuer
 du ret.

$$\begin{array}{r}
 89 \mid 00 \\
 45 \mid 00 \\
 \hline
 445 \\
 356 \\
 \hline
 4005 \mid 0000.
 \end{array}$$

Med 3. Figurer.

1558	1532
345	120
<hr/>	<hr/>
7790	30640
6232	1532
4674	
<hr/>	<hr/>
537510	183840
<hr/>	<hr/>

D iij

Med

Met 4. Figurer.

9876

4235

49380

29628

19752

39504

41824860

5408

5408

43264

216320

27040

29246464

Merck denne Under- visning.

Naar du haaffuer nogle o. vdi de Tal/ som
 skal Multipliceris mit hin anden / som i dette
 næste forserffne Tal findis / Da Multiplicie-
 re først det ene Tal effter det andet / med den
 første

første Bl
 som næst
 semheldt
 den sted /
 Tal Mule
 sat it a. m
 vnder Lue
 affuerke L
 i die sted /
 sat lige vnd
 vnder Lue
 saa med den
 som forserff

Tag 9. c
 tuplicerit / di
 du haaffuer M
 me tuende L
 Multipliciere
 tane / huad s
 Proba.

Tag vil
 haaffuer Mule
 der efftersta

første Figure / som er 8. da faar du det Tal/
som næst neden tuerstrigen betegnet er / Naars
sombeldst du kommer til 0. som staar i den and
den sted / oc skal mee forscreffne 0. de øffuerste
Tal Multiplicere / stryg det vd met en strig / oc
sæt it 0. vnder de 6. som staar i den anden sted /
vnder Tuerstrigen. Dernæst Multiplicere de
øffuerste Tal / met den Figure som staar i den
tredie sted / som er 4. oc huad der aff kommer /
sæt lige vnder huer vdaß de Figurer / som næst
vnder Tuerstrigen screffne ere / Multiplicere
saa met den fjerde Figure / som er 5. oc kommer
som forscreffuit staar.

Proba.

Tag 9. aff det Tal / som du haaffuer Mult
eiplicerit / distigest oc aff det Tal / met huileket
du haaffuer Multiplicerit / det du faar aff sama
me tuende Tal / det skal du nu met hin andet
Multiplicere. Rast 9. der aff / saa tit som du
kan / huad sigen igien bliffuer / det holt for din
Proba.

Exempel.

Jeg vil forsøge oc Probere / om ieg ree
haaffuer Multiplicerit / met disse Figurer / som
her efftersølger.

D iij

9876

9876

4235

41824860

Tag 9. vdaß det øffuerste Tal/ som er/
9876. saa tit som du kant/ Saaledis/ Addere
6. oc 7. tilsammen / da saar du 13. tag 9. der
fra/ bliffuer 4. igien / de 4. leg til 8. kommer
12. tag 9. fra 12. bliffuer igien 3. Tag 9. fra
9. gaar lige op/ oc bliffuer saa de 3. til øffuers/
den nom sæt vdi it Kaars. imod den venstre

Haand/ som her / 3 **X** 5. Kæst ilige maade

9. vdaß det Tal som vnder staar / huilcket du
haffuer Multiplicerit met / da bliffuer der 5.
øffuer/ de 5. sæt i den anden side aff Kaarsit/
som her øffuen saare staar / Multiplicere nu
disse 3. oc 5. tilsammen / kommer 15. der fra
tag 9. bliffuer igien 6. de 6. sæt øffuerst vdi
Kaarsit / Tag nu 9. aff det Sæit/ som vnder
tuerstrigen staar / huilcket som aff din Multi-
plicering kommen er / Da befinder du at der
bliffuer oc 6. øffuer/ den nom sæt nederst vdi

Kaarsit/ De staar som du her seer/ 3 **X** 5 oc
er saa ret.

Mediere oc Duplere.

Disse tuende Species/acter ieg icke gantske fornøden at være / her nogit at scriffue/handle eller at tale om / thi at Mediere/er intet andit end at gjøre it Tal helten mindre end det er / (oc er intet andet end at affdele det med 2.) At Duplere / er icke andet end at gjøre it Tal end en gang mere end det er / (oc er intet andet end at Multiplicere med 2.)

Diuisio.

Denne Species lærer dig it Tal igennem it andet at affdele / oc Penninge eller Pennings værd / imellom nogle Personer at skifte oc dele/ gjør som her efftersølger.

Scriff først det Tal/ som skal affdelis/oc sæt Deleren vnder den sidste Figure / imod den venstre Haand.

Dernæst gjør en krum Cirkel der vd fra/hvilken som kaldis en Quotient. Dernæst Kandsage oc betenck / huor tit du kant haffue din Delere vdi den øffuerste Figure / huor tit/det tegne eller scriff vdi din Quotient / Forøg dernæst / det Tal som vdi Quotienten optegnet

net er/ Met det Tal som du Affdeler mee/ oc
drag saa de tuende Tallis forøggelse vdaß det
øffuerste Tal.

Naar det er giort/ saa flyt din Delere frem
bedre imod den høyre Haand/ Om det øffuers
ste Tal er større/ saa at det icke kand giøris vd
met en Figure i Quotienten/ De randfage els
ler betenck/ atter huor tit/ du kant haffue din
Delere vdi det øffuerste Tal/ huilcket du Aff
deler/ Det/ huor tit/ scriff vdi din Quotient/
hos det andet som tilforne indtegnat er/ Forøg
siden den Figure vdi Quotienten/ som tilfor
ne er lært/ vdi det Tal du affdeler met/ oc drag
deris forøggelse vdaß de øffuerste Tal/ oc saa
alt frem at til enden/ som disse efftersølgendis
Exempler vduiser.

*	234
7236	78908
(1206	(15781
6666	55555

Exempel met 3.
Figurer.

Item/ 240. Landeknechte haffuer 6960.
Gylden imellom dennom at Bytte/ oc vilde
gierne vide huor mange Gylden huer aff rette
tilkomme/ Sæt det som her staar.

Facit

Naarfo
met/ Da tag
Haand/ ha
vd den hø
tag tre fig
en giøris
saa hundel
effin o. 112

3
 2 x 6
 6 9 6 6 Facit (29. Gylben.
 2 4 6
 2 4

Exempel met 4.
Figurer.

4
 3 1 3
 5 5 7
 2 3 7 2 8
 9 1 2 7 7
 6 3 4 4 3 9 6 8 (9352
 6 7 8 4 4 4 4
 6 7 8 8 8 7
 6 7 7
 6 Pro. 7

Naarsomheldst du haffuer 10. at Affdele
 met/ Da tag en Figure der fra / ved den høyre
 Haand/ haffuer du 100. da tag tu Figurer fra
 ved den høyre Haand / haffuer du 1000. da
 tag tre Figurer der fra / Oc er icke fornøden/
 eller sigris behoff anderledis at Deelis / ce
 saa fremdelis / naarsomheldst 1. er vdi enden
 effter o. etc.

Pro.

Proba.

Multiplacere det Tal/ som i Quotienten
staar/ met det Tal som du Affdelede met/ saar
du da det øffuerste Tal igien/ som du hæffuer
affdelit/ saa er det ret/ Er der oc blesfuit nogit
Tal til øffuers/ da leg det til/ naar du hæffuer
Multiplacert/ saa saar du det øffuerste Aff-
delte Tal igien.

Progresfio.

Den Ottende Species.

Lærer dig mange Tal/ vdi en Sum at Reg-
ne/ Der er oc findis tuende slags Progresfion/
Den første kaldis en Naturlig Progresfion/
som denne/ 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. etc.
Den anden kaldis en sønderstaaren/ eller at-
skilt/ som denne/ 2. 4. 6. 8. 10. 12. 14. 16. 18.
20. 22. Vilt du nu lætteligen lære oc vide/
Huad saadanne Progresfiones giøre vdi en
Sum/ enten der er lige eller vliæ/ ieffne eller
vjeffne/ da giør som her effterfølger.

Addere oc tilsammen leg det første oc sidste
Tal / oc huad vdaß samme tuende Talis tils-
høbe leggelse. kommer/ det samme Tal giør
helten.

heleen mi
ler affdel
det Mul
Huad v
mer / etc
Tal / som
lige made
nu / og er o

E

Item /

17. 18. 19. 20.

git giøre dif

Addere 6. oc

nom hæffue

mindre / da b

11 16. de 16. d

heder / som er

giøre disse L

Item /

Huad giøre de

ne er læn eller

ne / Leg du f

helten mindre/ (det er/ tag halffparten fra/ el-
ler affdele det med 2.) huad siden igien bliffuer/
det Multiplicere met Progresstonis steder/
Huad vdaß samme Multiplicering aff kom-
mer / det er den rette Sum oc Facit paa samme
Tal / kommer der oc wlige Tal / da skalt du i
lige maade giøre oc handle met dennom/ som
nu sagt er om de andre lige Tal/ete.

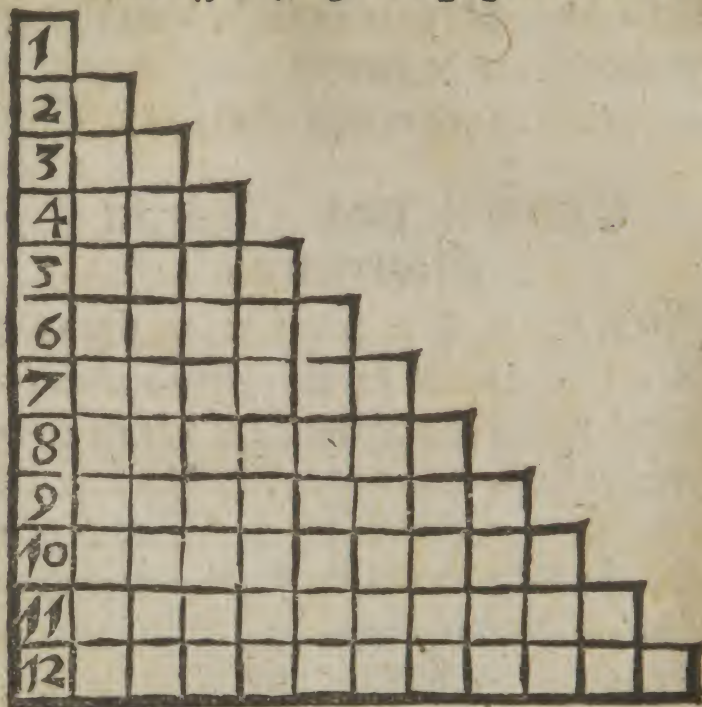
Exempel/ paa Naturlig Progression.

Item / 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.
17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. huor me-
git giøre disse forscreffne Tal vdi en Sum/
Addere 6. oc 26. tilsammen / kommer 32. den-
nom halffuere / Det er / giør dennom helten
mindre / da bliffuer igien 16. thi helten aff 32.
er 16. de 16. Multiplicere met Progresstonis
steder / som ere 21. da faar du 336. oc saa megie
giøre disse Tal vdi en Sum.

Andet Exempel.

Item / 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.
Huad giøre de vdi en Sum/ Giør som tilfors-
ne er lært/ eller effter en anden maade som den-
ne / Leg det første Tal / oc det sidste tilsam-
men/

men/som er 1. oc 12. kommer 13. Multiplicere
den nom met helten aff Progreſſionis ſteder/
Stederne ere 12. helten aff ſtederne ere 6. da
ſaar du 78. ſaa megit giøre de vdi en Sum/
Som denne effterfølgende Figure vduifer.

Den Anden Regel.

Naar der kommer et Tal ſom paa odde op-
ſtiger / oc endis paa wlige eller wieffne Tal/
(dog aff de Naturlige) ſom diſſe effterſcreff-
ne / 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. Da
ſkalt du giøre ſom her effterfølger.

Multiplicere det ſiſte Tal/ ſom er 13. mee
helten

helten aff
det er 14. h
et ſaa ret.

Addere
1. oc 13. da ſa
Progreſſion
haffuer du ret
nederis lige.

Naar et
ne 2. ſom diſſ
vduifer/ da gi
2. 4

Neder leg
16. da er 8. D
det Tal/ ſom
18. helten aff

Multiplien
sionis sted
derne er 6. du
vdi en Sam/
pue vduisn.

heltten aff det Tal/ som følger næst effter 13.
det er 14. heltten aff 14. er 7. da faar du 91. oc
er saa ret.

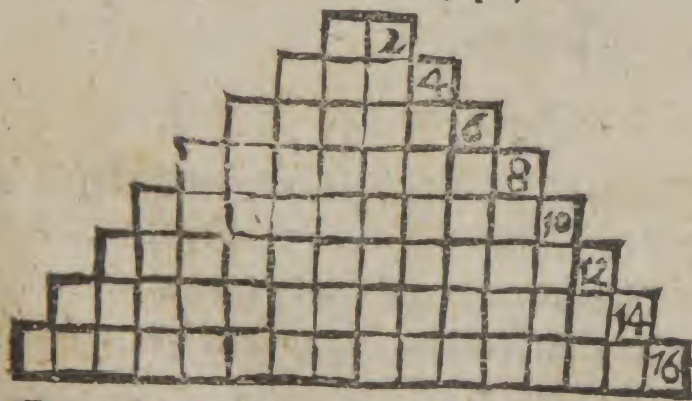
En anden maade.

Addere det første ot sidste sammen / som er
1. oc 13. da faar du 14. Multiplicere heltten aff
Progresionis sted/ som er $6\frac{1}{2}$. met de 14. saa
haffuer du ret / Oc saa met alle andre saadan
ne deris lige.

Den Tredie Regel.

Naar it Tal offuergaar det andit/ met seff
ne 2. som disse Tal oc efftersølgende Figuren
vduiser/ da gjør som her efftersølgel.

2. 4. 6. 8. 10. 12. 14. 16.

Neder leg heltten aff det sidste Tal / som er
16. det er 8. Multiplicere de 8. met heltten aff
det Tal / som opstiger met 2. effter 16. det er
18. heltten aff 18. er 9. de 9. Multiplicere de
8. met/

8. met/da faar du 72. oc saa megit beløber disse
forscreffne Tal eller Rum/ vdi en Sum.

Den Fierde Regel.

Naar it vilige Tal opstiger fra it met lige
2. oc endis paa wijsse Tal / som disse/ 1. 3. 5.
7. 9. 11. 13. 15. Da neder leg den første halff
ue part vdaß 15. det er 8. Multiplicere den
nom i sig selff/ da faar du 64. oc er saa ret. El
ler Multiplicere disse Tals steder / som er 8. i
sig selff/ kommer oc 64. Eller oc leg det første
Tal/ som er 1. til det sidste / som er 15. da faar
du 16. de 16. Multiplicere met helten aff Pro
gressionis sted/ som er 4. da faar du 64. i lige
maade maade du oc gjøre met de andre forscreff
ne Tal oc Progressionibus.

Den Femte Regel.

Naar it Tal offuergaar det andet met jess
ne 2. aff de Naturlige Tal/ oc Orden/ oc neders
stige / eller formindstis igien met 2. minde end
det andet / da skal du gjøre som her effterskri
ger.

Exempel.

2. 4. 6. 8. 10. 12. 14. 12. 10. 8. 6. 4. 2.
Saa

egit belshert
di en Sum.

Regel.

ger fra it malle

som disse / 14

den største ha

Multipliere d

oer saa res.

daa det som er

eller oer de

er / som er 14. da

er mit helten af

da saar du 6

er de andre sa

er.

Regel.

ar det andet m

er Orden / oer

er met 2. malle

er som er off

er

er

er

er

er

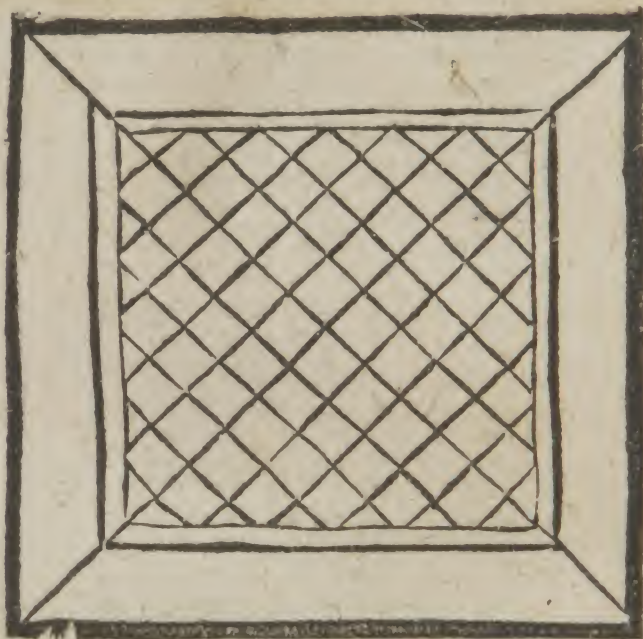
Saadanne Tal eller Figurer Skalt du saas
ledis Summere. Leg op det største eller mids
delse Tal / som er 14. oc Multipliere dennom
met det samme Tals halffue deel / det er 7. da
saar du 98. oc er saa res.

Den Siette Regel.

Naar it wlige Tal / opstiger eller offuers
saar det andit / met 2. oc vdi lige maade igien
neder stiger / oc endis paa wlige Tal / som disse
1. 3. 5. 7. 9. 7. 5. 3. 1. Da skalt du deele / det
første Tal / som er 9. vdi tuende Deele / saa at
der kommer 4. vdi den ene Deel / oc 5. vdi den
anden / Thi 5. oc 4. gjør 9. Multipliere nu
huer

Huer halffue part vdi sig selff/ det er 4. met 4.
 Da faar du 16. dernæst 5. met 5. kommer 25. ad
 dere nu baade de tuende Tal eller Summe til
 sammen/ da faar du 41. oc er saa ret.

Den Siuende Regel.

Vilt du nu vide Summen paa denne for-
 screffne firekant Figure / eller hendis rum eller
 Tal/da nederleg det øffuerste sidste Tal/som
 er 6. eller de øffuerste 6. Rum / Multiplicere
 dennom met det vnderste Tal eller Rum/som
 er 7. da faar du 42. Duplere de 42. da faar
 du 84. Oc saa mange Rum haffuer denne fir-
 rekante Figure.

Exem

Seem/
 16/ oc 8. T
 summe Vnde
 De
 Naar dig
 16/ som
 16/ 8. T

Multiplice
 i nederste Rum

ff/ det er 4. met.
 it 5. kommer 25. ad
 il eller Summe ti
 er saa ret.

Regel.

men paa denne
 eller hendis rum
 eris sidste Tal/ se
 Num/ Multiplic
 Tal eller Num/ se
 plere de 4. 2. da
 om haaffuer denne

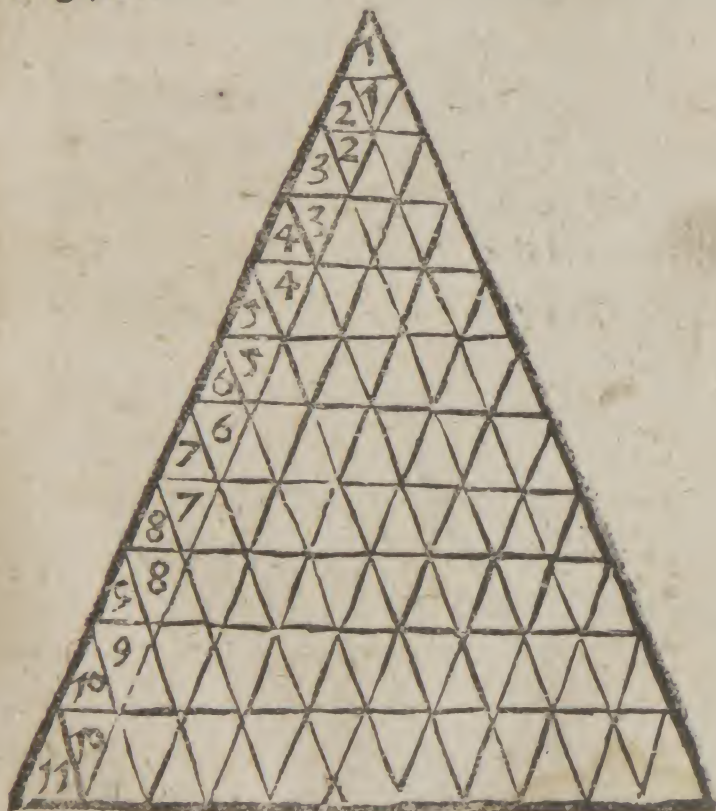
Ej

Exempel.

Item/ It Glar Vindue som er 9. Ruder
 høyt/ oc 8. Ruder bred / Mange Ruder er vdi
 samme Vindue. Facit 144. Ruder.

Den Ottende Regel.

Naar dig faarekommer saadan en Figure
 eller Tal/ som her efftersølger/ da skalt du saas
 ledis giøre.

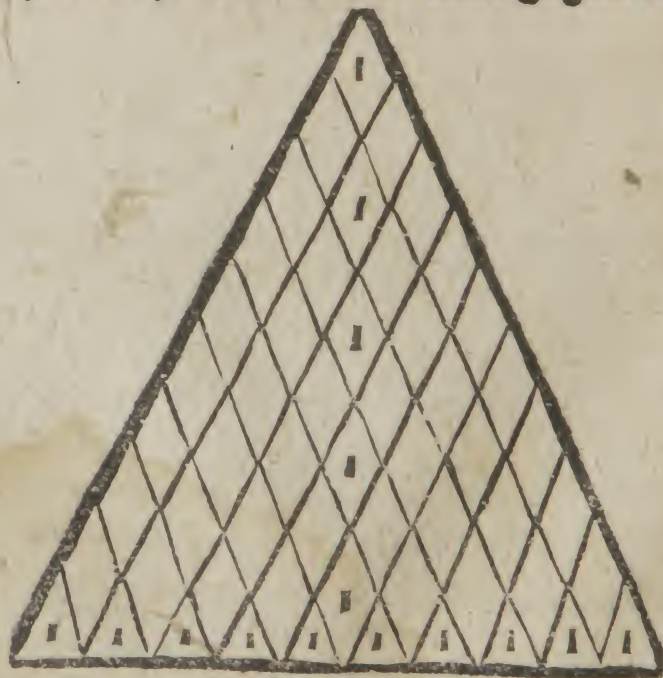
Multipliere det fioste Tal/ som er 11. eller
 det nederste Num/ som er oc 11. vdi sig self/ da
 E ij faar

faar du 121. Oc saa mange Ruder / er vdi denne
forseressne Figur.

Men staar det sidste tal cho gange / som du
her seer / 1. 1. 2. 2. 3. 3. 4. 4. 5. 5. 6. 6. 7. 7. 8. 8.
Her seer du at det sidste Tal som er 8. staar to
gange / Leg derfaare det første som er 1. til de 8.
da faar du 9. Multiplicere samme 9. med helten
aff Progressionis sted / som er 8. da faar du 72.
oc saa megle beløber forseressne tal vdi en sum.

Item / En Ruff gaffle / som er neder til 10.
halffue Ruder bred / oc 5. hele Ruder høy / hvor
mange ruder er paa samme Ruff gaffle. Saa. 55.

Leg 1. oc 10. tilsammen / kommer 11. den nom
multiplicere med høyligheden som er 5. da faar
du 55. oc er saa ret. Som denne Figur vduiser.

Item /
forseressne
Rader der
er / som er
121. faar du 2.

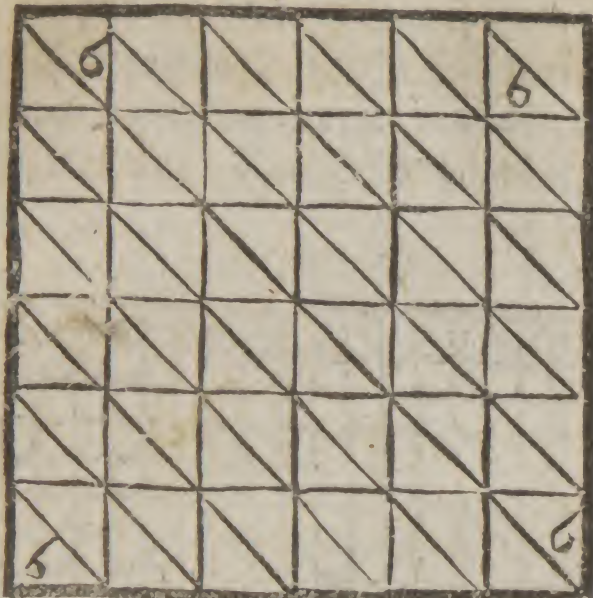

Eig 6. gang
Item / 4. 7. 10.
sum / gjør det
som denne

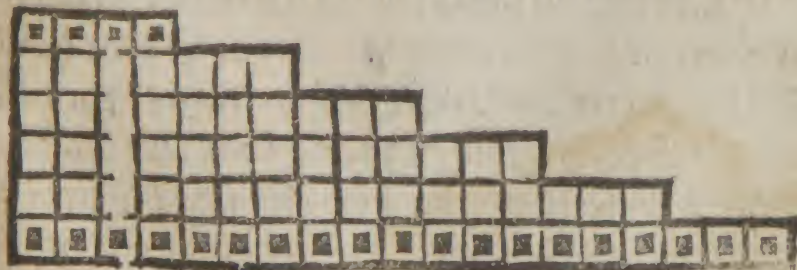
Item / er vdi den
 al tho gange / som
 5. 5. 6. 6. 7. 7. 8.
 al som er 8. faar
 11. som er 1. tilde
 samme 9. met h
 er 8. da faar du
 effne tal vdi en su
 le, som er neden i
 hele Tuder h
 e Huff gaffle. Som
 m kommer 11. denn
 11. som er 5. da f
 En vdi den 11. som

Item / Vile du vide huor megit disse eff
 versessne Tal eller Figuris rum / er tilhobe/
 Da gior det ret effter Progresion/ som før er
 lært / som er: 6. 6. 6. 6. 6. 6. 6. 6. 6. 6.
 da faar du 72. Oc er saa ret.

Sig 6. gang 6. til 2. gange gør oc 72.

Item / 4. 7. 10. 13. 16. 19. huor megit gior de i
 en sum/ gior det effter Progresion/ da faar du
 69. som denne effterfølgende Figure vduiser.

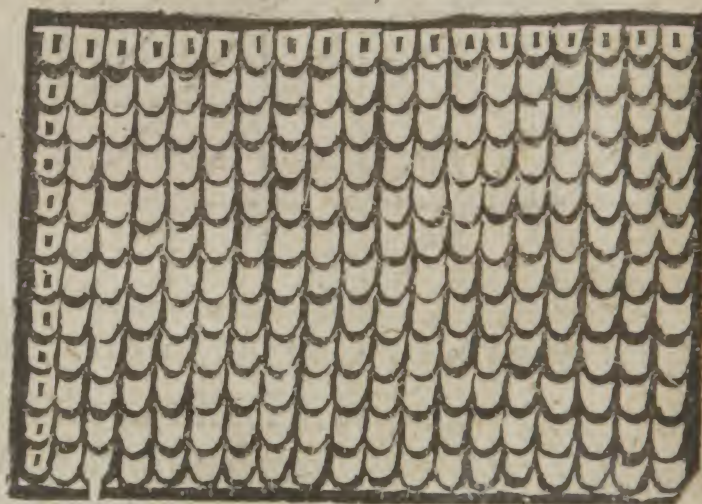

E iij

Item/

Jeem/It Huss som er 80. Tagstene lange/
 oc 20. Stene høyt/huor mange Tagstene skal
 hand haffue til samme Huss / dette at giøre er
 ligere en Multiplication/end en Progression/
 Multiplicere Lengligheden / som er 80. med
 høyligheden/ som er 20. da faar du 160. oc saa
 mange skal du haffue til den ene side/ Duplere
 dennom / da faar du 320. oc saa mange skal du
 haffue til det gantze Huss/ paa baade sider.

Exempel.

Her seer du paa denne forscreffne Figure/
 at hun er 19. Stene lang / oc 12. Stene høyt/
 Multiplicere nu Lengligheden/ som er 19. med
 høyligheden / som er 12. da faar du 228. saa
 mange Stene er paa den ene side / Duplere
 dem / da faar du 456. oc saa mange Stene er
 der

paa baade
 sider.

Naarform
 indit / the dubt
 helt. m. Da
 Tal met det of
 der forre Tal d
 or / det samme
 Tal it m
 Sum oc forre
 kende Exempler

Jeem/ 4. 8.
 ugit gisre disse
 at det ene Ta
 Multiplicie
 192. med det
 da faar du 102
 sa som er 4.
 Afhæle med det
 mindst det e
 liffuer du 1020

der paa baade sider. Oc saa met alle andre saa
danne/ etc.

Merck.

Naarsomheldst at ic Tal offuergaar det
andit / tho dubbelt / tre dubbelt / eller fire dub-
belt / etc. Da skalt du Multiplicere det sidste
Tal / met det offuertrædende Tal / oc tage saa
det første Tal der fra / huad da vdi igien bliff-
uer / det samme Affdele met det offuertræden-
de Tal / it minde / Oc saa haaffuer du den rette
Sum oc Sarte der paa / Som disse efftersglæ-
gende Exempler vduiser.

Exempel.

Proportio Dupla.

Item / 4. 8. 16. 32. 64. 128. 256. 512. huor
megit gjøre disse Tal vdi en Sum. Her seer
du at det ene Tal / offuergaar det andit / dub-
belt / Multiplicere dersaare det sidste Tal / som
er 512. met det offuertrædende Tal / som er 2.
da saar du 1024. Tag nu det første Tal der
fra / som er 4. saa bliffuer igien 1020. Des
Affdele met det offuertrædende Tal / som er 2.
it minde / det er met 1. det kane du icke / Saa
bliffuer det 1020. som det er / oc er saa ret.

E iij

Ze

It andet almindeligt Exempel.

Item/En Mand haffuer kigbt en Hest aff
en anden/som er Skoet met 32. Søm/oc hand
skal giffue hannom for det første Søm/1. Pen
ning/for det andet 2. Penninge / for det tredje
4. Penninge / for det fjerde 8. Penninge/ for
det femte 16. Penninge / oc saa alt frem at/til
enden/det ene dubbelt mere end det andit/ Her
spørgis nu huor megit samme Hest koster. Sa
cit 7 4 5 6 5 4 0. Daler/1. Mark/ 5. Skil
linge / 3. Penninge / oc staar i sin Figure som
her efftersølger/ Gjør det som før er lært.

Duplere nu det nederste Tal / som er :
2147483648. da faar du 4294967296. tag
der fra det første / som er 1. Saa bliffuer igien
4294967295. det er Penninge/gjør dennom
met 12. til Skillinge/oc saa de Skillinge
met 16. til Mark/ Dernæst de Mark
til Daler / da faar du det
Sagit som offuen
faare staar.

indelt
el.

...fische en ...
...Som/oc ...
...rjie Som/...
...ge / for det ...
...S. Penninge/...
...faa alt frem at ...
...ent det andit ...
...me Hest tofer ...
...1. Wart/ 5. E ...
...aar i sin Figure ...
...alvange er lare ...
...i nederst La/ som ...
...er du 4294967296 ...
...er. Eaa blifuer i ...
...Penninge/ gisr den ...
...oc faa de Skilling ...
...Dernæst de Wart ...
...faar du ...
...off ...
...aar.

1
2
4
8
16
32
64
128
256
512
1024
2048
4096
8192
16384
32768
65536
131072
262144
524288
1048576
2097152
4194304
8388608
16777216
33554432
67108864
134217728
268435456
536870912
1073741824
2147483648

4204967296

8 4294967295 Sacit.

E v

Pro

Proportio Tripla.

Item / En Kjøbmand haffuer 16. Mark
Sølf / det Sølf vil en Guldsmid købe hans
nom aff / Kjøbmanden holder hannom Mark
cken for 8. Gylden. Men der som hand icke vil
giffue hannom saa megit for $\frac{2}{3}$ / da skal hand
giffue hannom for den første $\frac{2}{3}$ Sølf 1. $\frac{2}{3}$ /
for den anden 3. $\frac{2}{3}$ / for den tredje 9. $\frac{2}{3}$ / for den
fjerde 27. $\frac{2}{3}$ / Oc alt saa frem at / den ene tre
dubbelt mere end den anden. Dette kjøb behas
gede Guldsmiden gantske vel / meente sig at
haffue forserffne Kjøbmand storligen Ruffie
oc bedragit / Nu spørgis her / huor megit Guld
smiden skal giffue forserffne Kjøbmand for
sit Sølf / Oc huilken aff hin anden bedragen
er / gior som her effterfølger.

Multipliere det nederste Tal / som er :
14348907. med det offuertrædende Tal / som
er 3. thi det ene Tal offuergaar det andit tre
dubbelt / da faar du 43046721. Der fra tag
det offuerste Tal / som er 1. da bliffuer igien
43046720. Denom affdele med det offuers
trædende Tal / som er 3. 1. minde / det er 2. da
faar du 21623360. $\frac{1}{2}$. oc det er 2. gior dem med
12. til $\frac{1}{2}$ / Dernæst de $\frac{1}{2}$ med 40. til Gylden /
Da faar du 44840. Gylden / 13. $\frac{1}{2}$ / 4 $\frac{1}{2}$. $\frac{2}{3}$ / oc
saa megit skal Guldsmiden giffue Kjøbmand
den

den for
manden
git Guld
n / da op
re denom
giffue hann
du 12. Gy
Gylden bli
4. $\frac{2}{3}$ / Oc
Kjøbmand
re / som her

den for sit Sølff / oc er der met vdaß Riðs-
manden bedragen. Vilt du nu vide huor mee-
git Guldsmeden vdaß Riðsmanden bedragen
er / da opleg de 16. Marc Sølff / Multiplice-
re dennom met de 8. Gylden / som hand skulde
giffue hannom for huer Marc Sølff / da faar
du 128. Gylden / Tag dennom fra de 44840.
Gylden / bliffuer igien 44712. Gylden / 13. & /
4. S / Oc saa megit er nu Guldsmeden vdaß
Riðsmanden bedragen / oc staar vdi sin Figu-
re / som her efftersølger.

1
3
9
27
81
243
729
2178
6561
19683
59049
177147
531441
1594323
4782669
14348907

9 43046721 Facit.

Quadrupla.

Zeem / En er fortingit 12. Mile at vandre eller gaa / som er fra Rixbenhaffn oc til Rallundborge / Oc skal haaffue for den første Mil 1. \mathcal{R} / for den anden 4. \mathcal{R} / for den tredje 16 \mathcal{R} / for den fierde 64. \mathcal{R} / oc saa frem at / alt 4. dubbelt for huer Mil / Her spørgis nu / huor megit forschreffne Person haaffuer fortient for de 12. Mile at gaa. Facit 2912 7. \mathcal{R} / 1. β / 9. \mathcal{R} .

Gjør som tilforne er lært / Multiplicere den sidste Sum med det offuertrædende tal / som er 4. tag saa det fra det første / som er 1. huad igien bliffuer / det affdele med det offuertrædende tal / 1. minde / er 3. komier 5592405. \mathcal{R} / gjør dem til β oc dernæst til \mathcal{R} / komier Facit som offuen staar.

Oc staar i sin Figure
som her.

1
4
16
64
256
1024
4096
16384
65536
262144
1048576
4194304

\mathcal{R} 16777216 Facit.

Her efftersølger denne
Regne Bogis Anden
den Deel.

Regula De Tri.

Regula De Tri / Anden Pro-
portion kaldet / Er en Regel / som indes-
holder vdi sig trende bekante Tal / vdi
i giennem huilcke det fjerde oc ubekante forklar-
ris oc obenbaris / oc for alt gioris dig behoff
vdi hannom / at acte disse trende Regle / som
her efftersølger.

Den Første Regel.

Vdi Regula De Tri / skal stedse det første
oc sidste Tal / haaffue lige Naaffn oc Bemerkelse.
Saa at neffnis det første Tal / Læst / Pund /
Skeppe / Alne / Skippund / Lispund / etc. Da
skal stedse det sidste Tal være i lige Neffning
oc Bemerkelse / med det første.

Den Anden Regel.

Her skal du oc giffue act paa / at du als-
tid sætter sidst / imod den høyre Haand / det
Spørse

Spørsmaal/huileit dig bliffuer aespurt/huad
det koste skal / Oc det samme som Spørsmaa-
let er ligt i naffn oc bemerckelse / som du veedst
figbit paa/det første imod den venstre Haand/
Men det tredie Tal/ som er Penningene/ med
huilcke det første er figbt faare/ skal sættis mit
imellom disse forscressne tu Tal.

Den Tredie Regel.

Naarsomheldst du haffuer saa sat disse try
Tal i Regelen / da skal du dernæst Multipli-
cere det middelste oc sidste Tal med hin andit/
huad der vdaß saadan Multiplicering kom-
mer/ det Afdele med det første/ som staar imod
den venstre Haand / saa haffuer du vdi din
Quotient/ huad det tredie oc sidste koster/etc.

Denne Regel De Tri/ er oc vdaß somme
Regula Proportionum kaldit / Fordi at vdi
hannom findis 4. Porportionerede Tal / saa
at det første haffuer sig lige vdi det tredie oc
sidste / oc det middelste haffuer sig lige vdi det
fierde oc ubekynte Tal/ Det er/saa tit som det
første Tal befindis vdi det tredie/saa tit bliff-
uer oc det andit / vdi det fierde oc ubekynte be-
funden. Vdi lige maade/ saa tit som det første
Tal bliffuer vdi det middelste befundit/ saa tit
bliffuer oc/saa det sidste Tal befunden / vdi det
fierde

fierde oc ubekynte (som er dit Facit) Som
disse efftersølgendis Exempler klarlige nock
vduiser.

Exempel.

Item / En haffuer kigbt 3. Alne Skeffo
uerdug for 8. Marck / Huad koster 12. Alne/
Facit 32. Marck. Dette Kigbt oc Spøesmaal
skalt du indføre/ oc sætte vdi Regelen/ som her
efftersølger.

Sæt de 3. Alne Skeffuerdug først imod
den venstre Haand / Fordi at hand siger dig/
de 3. Alne at haffue kigbt for 8. Marck / Sæt
saa de 12. Alne sidst imod den høyre Haand/
fordi at der atspørgis / huor megis forscreffne
12. Alne koste / effter det Kigbt som de første 3.
Alne ere kigbt faare. Sæt saa dernæst mit vdi
Regelen de 8. Marck / huilcke som de første 3.
Alne ere kigbt faare / da staar det vdi Regelen
som du her seer.

3. Alne ——— 8. Marck ——— 12. Alne.

Leg nu det middelste Tal op/som er 8. den
nom Multiplicere med det sidste Tal / som er
12. da faar du 96. den nom afdele med det firs
te Tal / som er 3. da faar du dit rette Facit/
paa det tredie oc sidste Tal/som er 32. & / som
forscreffuit staar.

Her

Her seer du at 12. igien nom 3. er Proportio
Quadrupla/thi det første som er 3. bliffuer vdi
det sidste Tal som er 12. fire gange befunden/
thi fire gange 3. er 12. Vdi lige maade er oc det
fjerde Tal 32. (som er det Facit) igien nom det
middelste Proportio Quadrupla / Thi 8. fins
dis i 32. fire gange/ thi 4. gange 8. er 32.

Distigeste er oc 8. igien nom 3. tho gange oc
tho tre deel/det er 3. findis vdi 8. 2. gange oc to
tre deel / I lige maade er oc 12. vdi dit Facit/
som er 32. oc tho gange en fire deel.

Item/En haffuer kjøbt 9. Alne Klæde for
8. Gylde / huad koster 36. Alne. Facit 32. R/
Sæt det vdi Regelen som du her seer

9. Alne——8. Gylde——36. Alne.

Dette Exempel er oc Proportio Quadru
pla/thi 9. bliffuer vdi 36. 4. gange befunden/
oc det middelste / som er 8. vdi dit Facit / som
32. oc 4. gange befunden. Distigeste haffuer
du 8. vdi 9. 1. gang oc en ottende deel/Vdi lige
maade haffuer du 32. vdi 36. oc en gang oc en
ottende deel vdi sit mindste/etc.

Leg nu det middelste Tal op/som er 8. Gyl
den/oc Multiplicere dennom med det sidste/som
er 36. da faar du 288. dennom Affdele med det
første som er 9. da faar du 32. Gylde/ Oc saa
megit koster de 36. Alne.

Item/

Item / En fiøber 5. Alne Lærit for 6.
Marck / huad koster 15. Alne. Facit 18. Marck.
Sæt det vdi Regelen som her.

5. Alne — 6. Marck — 15. Alne.

Dette Exempel er Proportio Tripla/
Thi 5. er vdi 15. 3. gange / oc det middelste som
er 6. oc vdi det Facit som er 18. 3. gange befunda-
den. Dernæst haffuer du det første som er 5.
vdi det middelste som er 6. 1. gang / oc en fem
deel / i lige maade haffuer du det sidste som er 15.
i dit Facit som er 18. oc 1. gang / oc en fem deel
i sit mindste / giør nu som tilforne er lært / mul-
tiplicere det middelste med det sidste / som er 15.
denom affdele med det første / som er 5. kom-
mer Facit / som forserffuit staar.

Item / En fiøber 7. Alne Klæde / for 9.
Gyllden / huad koster 14. Alne. Facit 18. Gyl-
lden / sæt det vdi Regelen som her staar.

7. Alne — 9. Gyllden — 14. Alne.

Dette Exempel er Proportio Dupla / thi
det første som er 7. er vdi 14. to gange / oc det
middelste som er 9. vdi dit Facit / som er 18.
Gyllden / oc to gange / etc.

Her vðaff kânt du nu lætteligen vide / læ-
re oc forstaa / saadanne Exempla oc alle an-
dre deris lige / huad deris Facit er eller bliffue
skal. Kânt du haffue det første Tal lige to
gange

gange vdi det sidste/ som i dette forscreffne Ex-
empel findis/ Da Duplere det middelste Tal/
huad du da faar formedelt samme Duplering
det er dit Facit/ paa det sidste Tal.

Men hassuer du det første Tal / vdi det
sidste lige tre gange/ da Triplere det middelste
Tal / det er / Multiplicere det med 3. huad aff
samme Multiplicering kommer/ det er dit rees-
te Facit / huilket som er 3. gange saa megit oc
saa stort/ som det middelste Tal.

Men der som du hassuer det første Tal/
vdi det sidste lige 4. gange/ eller huor tit det
første vdi det sidste findis känd / da bliffuer dit
Facit saa mange gange mere/ end det middelste
Tal er / som det første vdi det sidste Tal/ lige
bliffuer befunden/ etc. Her effter veedst du nu
at rette dig med alle andre saadanne.

Nu effterfølger her man-
ge oc atskillige Exem-
pler vdi.

Regula De Tri.

Etem/ En Alne Klæde for 15. Skillinge
ge/ huad koster 16. Alne/ Facit 15. $\frac{2}{3}$ /
sæt det i Regelen som du her seer.
1. Alne — 15. Skillinge — 16. Alne.
Multi

Multipliere det middelste som er 15. med
det sidste som er 16. da faar du 240. Skillinge/
denom skulde du nu affdele med det første/
det kant du icke / Thi med 1. fand du huercken
Multipliere eller Affdele/ gjør fordi de 240.
ß / med 16. til 15. 10 / Da faar du 15. 10 / Oc saa
megit komme de 16. Alne Klade at betale/eff
ter den første Alnis Kjøb.

Item/ En giffuer for en Alne Gardug/
14. lb / Huor megit skal hand giffue for 24.
Alne. Facit 7. 10. sig:

1. Alne—14. Huide—24. Alne.

Multipliere det nederste / som er 14. med
det sidste / som er 24. da faar du 336. lb / gjør
denom med 3. til Skillinge/ fordi du kant icke
affdele med det første/ da faar du 112. Skillinge/
gør denom med 16. til Mark/ da faar du
7. 10 / Oc saa megit skal hand giffue for de
24. Alne.

Item / En kjøber 42. Alne Duellick / oc
giffuer for 1. Alne 8. ß / Huad koster samme
42. Alne. Facit 21. 10.

1. Alne—8. Skillinge—42. Alne.

Multipliere 8. med 42. da faar du 336.
Skillinge / gjør de Skillinge med 16. til 10 /
Da faar du 21. 10 / Oc saa megit koster de 42.
Alne Duellick.

S i f

Item/

Item/En fiøber it stycke Klæde/holder 35.
Alne / oc giffuer for huer Alne 18. Skillinge/
huad foster samme 35. Alne. Facit 39. Mark/
6. s/ Sæt det i Regelen som her staar.

1. Alne——18. Skillinge——35. Alne.

Multiplificere 18. met 35. Da faar du 630.
Skillinge/ gjør de Skillinge til Mark/ da
faar du 39. Mark / 6. Skillinge / saa megit
foster de 35. Alne.

Proba.

Vilt du nu Probere om du haffuer faait
ret Facit paa disse forscreffne Exempler / da
gør som her efterfølger.

Vende Regelen om / saa at det første Tal
kommer at staa vdi det sidste Tals sted / oc det
sidste vdi det første Tals sted imod den venstre
Haand/ sæt saa dit Facit mit i Regelen/ Der
næst gjør som tilforne er lært/ At du multipli
cerer det middelste oc sidste Tal / met hin an
det / oc Affdelit met det første / faar du da det
vdi igien/ som før stod mit i Regelen/ da haff
uer du ret/ som disse Exempler vdiuifer.

See sagde her tilforne / At naar mand
fiøbte en Alne Klæde for 18. Skillinge / da
skulde 35. Alne koste 39. Mark / 6. Skillinge/
Det vil ieg nu Probere/ om det Facit er ret el
ler

ler ey/ oc vender nu Regelen om / oc siger : 35.
Alne Klæde koster 39. Mark / 6. s / huad kos
ter 1. Alne / sat det vdi Regelen som her.

Mark. Skillinge.

35. Alne — 39. — 6. — 1. Alne.

Her haffuer du nu mit vdi Regelen / tuens
de Slags Weynt / som er Mark oc Skillinge/
gør derfaare de 39. Mark met 16. til Skillinge/
Da faar du 624. Skillinge / Leg nu de 6.
Skillinge der til / saa bliffuer det 630. Skillinge/
Dennom Mulde du nu met det sidste Multis
plicere / det kant du icke / thi met 1. kant du huers
den Multiplicere eller Diuidere / deel dennom
aff met det første / som er 35. Da faar du 18.
Skillinge vdi igjen / som tilforne mit vdi den
første Regel stod / oc er saa ret gjort.

Item / En kiber 42. Alne Duellick for
21. Mark / huad koster en Alne. Facit 8. s.

42. Alne — 21. Mark — 1. Alne.

Her seer du / at du icke kand Multiplicere
det middelste Tal met det sidste / oc ey heller det
Affdele met det første / Thi det første Tal / er
mere oc større end det middelste / gør fordi det
middelste Tal / som er 21. Mark met 16. til
Skillinge / da faar du 336. Skillinge / dennom
Affdele met det første / som er 42. da faar du 8.
Skillinge / oc er saa ret.

S iij

Item /

Item/ En ligber 69. Pund Peber/ for 109.
Marck/ 15. Skillinge/ 6. Penninge/ huor dyre
ligbis 1. Pund. Facit 25. ß / 6. S / sæt det saa
vdi Regelen.

X 69. Pund — 106 S — 15. ß — 6. S — 1. Pund.

Vdi denne Regel haffuer du treende slags
Mynt / som er S / ß oc D . Gjør derfaare de
109. S til Skillinge / oc leg saa de 15. ß til/
gjør saa de ß til D / Leg de 6. D til / da faar du
vdi Regelen som her staar.

69. Pund — 2114. D — 1. Pund.

Affdele nu det middelste som er 2114. D /
met det første som er 69. Pund / da faar du 306.
 D / gjør dennom met 12. til ß / da faar du 25. ß /
6. D / saa megit koster samme Pund Peber.

Item/ En ligber 1. Pund Ingefær for 8.
 S / huad koster 1. Lod. Facit 4. Skillinge/
sæt det nu først i Regelen som her.

1. Pund — 8. Marck — 1. Lod.

Jeg haffuer tilforne vnderuist / lært oc til-
flende giffuet / At vdi Regula DeTri / skal
stedse det første oc sidste tal / haffue lige Raffen/
Derfaare maat du nu her vide oc see / at dette
Exempel er endnu icke ret vdi Regelen / thi det
første mercker Pund / oc det sidste Tal mercker
Lod / Pund oc Lod / er icke lige Raffen / gjør der-
faare det første som er Pund met 32. til Lod /
oc

oc sæt først i Regelen/ gjør saa de 8. S / til S /
oc sæt mit vdi Regelen / fordi du kante icke 8.
met 32. affdele / Kommer vdi Regelen at staa
som her.

32 Lod ——— 128. Skillinge ——— 1. Lod.

Affdele nu det middelske som er 128. met
det første / som er 32. da faar du 4. S / Oc saa
megit koster samme Lod Ingefær.

Item / En liøber 12. Pund / 5. Lod / 3.
Quintin / for 48. Marc / 11. Skillinge / 6.
Penninge / huad koster 1. Lod. Facit 2. S .

Gjør de 12. Pund met 32. til Lod / oc leg
de 5. Lod der til / gjør saa de Lod met 4. til
Quintin / oc leg de 3. Quintin der til / da faar
du 1559. Quintin / Dennoim sæt først i Reges
len / imod den venstre Haand / sæt sidst for dee
ene Lod 4. Quintin / gjør saa de 48. Marc
til S / leg de 11. S til / gjør dernæst de S til S /
Leg saa de 6. S til / da faar du 9354. Pennin
ge / sæt dennoim mit vdi Regelen / da kommer
det i Regelen at staa som du her seer.

Penninge.

1559. Quintin ——— 9354. ——— 4. Quintin.

Item / En liøber en Sæck Muskater / ve
ger 120. Pund / Tara 5. Pund / Koster huere
Pund 20. S / huad koster den heele Sæck. Facit
143. S / 12. S .

S liij

Lag

Lag fra de 120. Pund / 5. Pund / da bes
holder du igien 115. Pund / dennom sæt sidst/
sæt det ene Pund først / oc de 20. Skillinge mit/
da kommer det at staa som her.

1. Pund ——— 20. Skillinge ——— 115. Pund.

Item / En kisher 10. Skippund Vox / oc
gissuer for 1. Marckpund Vox / 2. Skillinge /
4. Penninge / huad koster de 10. Skippund.
Saci 408. Marck / 5. β / 4. \mathcal{D} . Gjør de 10.
Skippund met 280. til Marckpund / oc de β til
 \mathcal{D} / Leg de 4. Penninge til / da kommer det at
staa vdi Regelen som her.

1. Marckpund ——— 28. \mathcal{D} ——— 2800. Marckpund.

Item / En kisher 30. Tønder / 3. Gierding
ger / oc en Otting Smør / oc gissuer for Gier
dingen 5. Marck / 4. β / Huad koster samme
Smør. Sacit 648. Marck / 6. Skillinge.

Gjør de 30. Tønder til Gierdinger met 4.
oc leg de 3. Gierdinger til / gjør saa de Gierding
ger met 2. til Ottinger / oc leg den ene Otting
til / gjør saa de 5. Marck til Skillinge / oc leg
de 4. Skilling til / scriff saa først vdi Regelen /
for den ene Gierding 2. Ottinger / da kommer
det vdi Regelen at staa som her.

2. Ottinger ——— 84. β ——— 247. Ottinger.

Item / En kisher 9. Skippund Raaber /
Lara 4. Lippund / oc gissuer for Skippundet

35. Mark / huad koster samme Raaber. Facit
308. Mark.

Gjør de 9. Skippund met 20. til Lispund/
Tag 4. Lispund der fra/ det igien bliffuer sæt
siøst/ Sæt først 20. Lispund/ oc sæt mit de 35.
Mark/ da staar det som her.

20. Lispund ——— 35. ~~sk~~ ——— 176. Lispund.

Item / En giffuer for it Pund Messing/
3. Skillinge/ 4. Penninge/ huad gielder 3. Eins
tener. Facit 70. Mark / Eintenerit for 112.
Markpund regnendis.

1. Markpund ——— 40. ~~sk~~ ——— 336. Markp ~~sk~~.

Item / En kjober it Eintener Tin for 16.
Mark / 14. Skillinge / 8. ~~sk~~ / huad koster 1.
Markpund. Facit 2. ~~sk~~ / 5. ~~sk~~.

Gjør de Eintener met 112. til Markpund/
oc gjør de Mark til Skillinge/ oc saa til Pens
ninge/ kommer at staa som her.

112. Pund ——— 3248. ~~sk~~ ——— 1. Pund.

Item/ En kjober 12. Lispund Bly/ for 16.
Mark / huad koster 1. Skaalepund. Facit 1.
Skilling / 4. Penninge. Regnendis Lispund
det for 16. Skaalepund.

192. Skaalepund ——— 16. ~~sk~~ ——— 1. Skaalepund.

Item/ En kjober it stycke Lærit/ holder 23.
Alne/ for 12. Mark / 3. Skillinge/ 6. ~~sk~~ / huad
koster 1. Alne. Facit 8. ~~sk~~ / 6. ~~sk~~.

S v

23.

23. Alne — 2346. S — 1. Alne.

Item/ En kjober it stycke Skeffuerbug/
holder 15. Alne / for 37. S / 8. S / Huad kom,
mer 2. Korter. Facit 20. S.

Gjør de Alne til Korter / sæt først / gjør
saa de Mark til Skillinge / leg de 8. S til / sæt
mit / kommer at staa som her.

60. Korter — 600. S — 2. Korter.

Item/ En Riødmanger haaffuer kjøbt for
37. Daler / 1. S / 8. S / Lam / De haaffuer giff-
uit for huer i thu Lam 18. Skillinge / Huor
mange Lam faar hand for samme Penninge.
Facit 200. Lam.

Gjør de Daler til Mark / leg 1. Mark til /
gjør saa de S / til S / oc leg de 8. S til / sæt først /
Sæt saa de 18. S først / oc sæt 2. Lam mit / De
staar saa vdi Regelen som her.

18. Skillinge — 2. Lam — 1800. Skill.

Item/ En kjober Suin for 216. Mark /
oc giffuer for 1. Suin / 2. S / 4. S / huor man-
ge Suin faar hand for samme Penninge. Facit
96. Suin.

Gjør de 2. Mark til S / leg de 4. S til /
sæt dennom først / gjør saa de 216. Mark til
Skillinge / dennom sæt sidst / sæt saa 1. Suin
mit vdi Regelen / som her.

36. Skillinge — 1. Suin — 3456. S.

Item/

Item/
Skillinge/
Mark.

Hjør
dennom
linge /
som her

1. Lunde

Item/
Lal / som
dinnerne
uero blaffuer
Daler / der
tuende Lal
Da halffuere
der / i min
fart halffuere
der mindre
Lal / vder
tæt det offuer
sa tie som
gaar stæt op.
man du vider
dre. Men ga
te Lal ned
Lal affele

Siør de 24. Læster met 12. til Lønder/
dennom sæt sidst / siør saa de 6. 2. til Skil-
linge / og de 4. Skillinge til / sæt dennom mig
som du her seer.

D Er det saa / at der offuer bliffuer nogie
Tal / som du icke kant Affdele / saa leg paa
Linnerne samme Tal / Huilcket som til off-
uers bleffuen er / Leg saa hos samme Tal / din
Delere / der du haaffuer affdelit med. Er da de
tuende Tal jeffne / eller vdi dennom lige Tal /
Da halffuere først det ene Tal / oc saa det ans-
det / i men du kant / Naar du icke saa lenger
kant halffuere / saa Randsage om du kand gijs-
re det mindre eller ey / saaledis : Tag det mind-
re Tal / vdaff det større i men du kand / Der-
næst det offuerbliffuende / vdaff det mindste / oc
saa tie som du kand / saa lenge at samme Tal
gaar støt op. Men gaar det icke lige op / da
maat du vide / at det Tal kand icke gijsre mind-
re. Men gaar det lige eller støt op / Da søg
it Tal / neden 10. med huilcket du kant samme
tu Tal affdele / Saa saar du hvor megit det

er vdi sit mindste / Som disse efftersølgendis
Exempler vduiser.

Item / En ligber 4. Sæcke met Peber/
Den første veger 120. Pund / Den anden 130.
Pund / Den tredje 144. Pund / Den fjerde 163.
Pund. Tara 18. Pund / oc koster ic 12 spund 23.
Marck / 3. ß / 1. q / Huad koster samme Peber.
Sæc 892. q / 14. ß / 8 $\frac{1}{2}$. q / 1 sit mindste.

Gjør som her efftersølger / Leg alle de
Pund vdi en Sum / som er : 120. 130. 144. 163.
Da faar du 557. Pund / tag der fra 18. Pund /
da bliffuer igien 539. Pund / dennom sæt sidst /
Sæt saa først for det 12 spund 14. Marck pund /
Thi ic 12 spund hæffuer 14. Marck pund / gjør
saa de 23. q til Skillinge / oc leg de 3. Skil-
ling til / Dernæst gjør de ß til Penninge / oc leg
saa 1. q til / De Penninge sæt mit i Regelen /
da kommer det at staa som her.

14. Pund ——— 4453. q ——— 539. Pund.

Leg nu det middelske op / oc multiplicere
met det sidste / oc affdele det saa met det første /
da faar du 171440. q / oc der bliffuer vdoft-
uer. 7. Penninge / huilcke du icke met det første
Pund affdele / vden du wilt tage halff / oc det
gør mand icke gierne met smaa Penninge / thi
en halff Penning (som er ic Skærfue) icke nu
her paa denne tid gienge oc gieffue ere / Sæt
fordi

fordi de offuerbliffuende 7. Penninge / offuen
faare eller imod den Delere / saaledis $\frac{7}{4}$. Oc
neffnis / siu stortende deel Penninge. Randsage
nu som før er lært / om det kand gioris mindre
eller en / Saaledis : Tag 7. fra 14. i men du
kand (Thi du kand det icke halffuere / fordi 7.
er it wlige Tal) da gaar det lige op / Oc der
vdaff kand du vide / at det kand gioris mindre /
Søg derfaare it Tal nedem 10. som de fors
creffne $\frac{7}{4}$. lader sig affdele med / det er 7. da
faar du $\frac{1}{2}$. deel / Saa er nu $\frac{1}{2}$. deel saa megie
som $\frac{7}{4}$. deel / etc.

Item / En kjober 168. Pund / 7. Lod Saff
ran / oc giffuer for huert Pund $3\frac{1}{2}$. Gyllden /
Huad koster samme Saffran. Saeit 588. Gyls
den / 30. ß / $7\frac{1}{2}$. Penninge.

Gior de Pund med 32. til Lod / leg 7. Lod
til / sæt dennom sidst / sæt 32. Lod først / kommer
vdi Regelen som her.

32. Lod ——— $3\frac{1}{2}$. Gyllden ——— 5383. Lod.

Item / En kjober 2. Tønder med Roer /
oc der bliffuoden første veger $1\frac{1}{2}$. Hundrit 9. Pund / Den an
den veger $2\frac{1}{2}$. Hundrit 18. Pund / Hundredie
for $7\frac{1}{2}$. Mark minde $4\frac{1}{2}$. Skillinge / Huor
neait beløber det sig at betale. Saeit $30\frac{1}{2}$. ß /
5. ß / 2. q / oc $\frac{2}{3}$. deel Penninge / eller $\frac{1}{30}$. deele
vdi sit mindste.

Item /

Item / En fiøber 4. Sæcke Kalmus / ve-
ger $6\frac{1}{2}$. Hundrit / 24. Pund / Tara $12\frac{1}{2}$. Pund /
Pundet for 5. Mark / minus 4. Skillinge /
huad koster samme 4. Sæcke Kalmus. Facit
3142. \mathfrak{d} / 2. \mathfrak{s} .

1. Pund ——— 76. \mathfrak{s} ——— 661 $\frac{1}{2}$. Pund.

Item / En fiøber 2. Eintener Olie / for 25.
 \mathfrak{d} / Huad koster 1. Pund. Facit $1\frac{1}{2}$. \mathfrak{s} / 33. \mathfrak{d} /
vdi sit mindste.

Gior de 2. Eintener met 112. til Pund / thi
1. Eintener haffuer 112. Pund.

224. Pund ——— 25. \mathfrak{d} ——— 1. Pund.

Item / En fiøber 3. Sad met Olie / De
første veger $3\frac{1}{2}$. Eintener / 24. Pund / Det an-
det 3. Eintener / 55. Pund / Det tredie $3\frac{1}{2}$. Ein-
tener / 60. Pund. Det Eintener for 7. \mathfrak{d} / 7. \mathfrak{s}
5. \mathfrak{d} fiøbt / Huad koster samme Olie. Facit
 $83\frac{1}{2}$. \mathfrak{d} / 6. \mathfrak{s} / 4. \mathfrak{d} / oc $7\frac{1}{2}$. deel \mathfrak{d} .

112. Pund ——— 1433. \mathfrak{d} ——— 1259. Pund.

Item / En fiøber 1. Pund for 9. Pennin-
ge / huad koster 1. Lispund. Facit 10. \mathfrak{s} / 6. \mathfrak{d} .

1. Pund ——— 9. \mathfrak{d} ——— 14. Pund.

Item / En fiøber 6. Skippund Hør / mis-
nus 9. Lispund / Oc giffuer for Lispundet 3.
Mark / minus 4. Skillinge / huad koster same
me Hør. Facit 305. \mathfrak{d} . 4. \mathfrak{s} .

Gior

Gjør de 6. Skippund met 20. til Lispund/
Thi vdi it Skippund er 20. Lispund/ Tag 9.
Lispund der fra / Huad igien bliffuer / det sæt
sidst/ Gjør saa de 3. Mark til Skillinge/ tag
4. Skillinge der fra/ sæt mit/ Da kommer det
at staa som her.

1. Lispund — 44. sk — 111. Lispund.

Item/ En fiøber 4. bolte Lærit/ holde $24\frac{1}{4}$.
Alne/ $21\frac{1}{2}$. Alne/ 32. Alne/ $28\frac{1}{4}$. Alne/ Roster
huer Alne 10. sk / 1. lb/ Huad er Summen. Facit
68. sk / 7. sk / 1. lb.

1. Alne — 31. lb — 106. Alne.

Item/ En fiøber 4. stycker Klæde/ holder
 $36\frac{1}{2}$. Alne/ $42\frac{1}{4}$. Alne/ $40\frac{1}{4}$. Alne/ $23\frac{1}{2}$. Alne/
giffuer for 1. Alne $28\frac{1}{2}$. sk / Huad er Summen.
Facit $253\frac{1}{2}$. sk / 5. sk / 3. sk .

1. Alne — 342. sk — 142 $\frac{1}{2}$. Alne.

Item/ En fiøber 5. stycke Damast/ holde
18. Alne/ 3. Roster/ 22. Alne/ $2\frac{1}{2}$. Roster/ $24\frac{1}{2}$.
Alne/ 20. Alne/ 1. Roster/ 27. Alne/ $3\frac{1}{2}$. Rosta
ter/ giffuer for Alen 4. sk / minde 4. sk / huad
er Summen. Facit $427\frac{1}{2}$. sk .

1. Alne — 60. Skillinge — 114. Alne.

Item/ En fiøber 5. Sæcke Humle/ den
første veger 1. Skippund/ 4. Lispund/ den and
den $1\frac{1}{2}$. Skippund/ den tredje 1. Skippund/ 16.
Lispund/ den fjerde 1. Skippund/ minus 6.
Lispund/

Lispund/ Den Femte 1. Skippund/ minus 4.
Lispund/ oc giffuer for samme 5. Sætte Hum-
le 44. Daler/ 1. \mathfrak{d} / 6. \mathfrak{s} / 4. \mathfrak{d} / Huad koster 1.
Lispund. Facit $17\frac{1}{2}$. Skillinge / 3. \mathfrak{d} / oc $\frac{1}{3}\frac{3}{4}$.
deel Penninge vdi sit mindste.

Addere alle Skippundene tilsammen / da
faar du $5\frac{1}{2}$. Skippund/ giør dennom met 20.
til Lispund / Leg der til 4. Lispund / oc 16. Lis-
pund/ Tag saa der fra for minus/ først 6. Lis-
pund/ oc saa 4. Lispund/ da bliffuer igien 120.
Lispund/ dennom sæt først/ giør dernæst de 44.
Daler til Marck / Leg 1. \mathfrak{d} til / giør saa de \mathfrak{d}
til \mathfrak{s} / Leg 6. \mathfrak{s} til / giør oc de \mathfrak{s} til \mathfrak{d} / Leg 4
Penninge til/ Sæt mit vdi Regelen/ da staar
det som her.

120. Lispund—25612. \mathfrak{d} —1. Lispund.

Item/ En Sten Hamp gielder 26. Skil-
linge/ 3. Penninge / huad gielder it Skaales-
pund. Facit 1. \mathfrak{s} / 3. \mathfrak{d} / Regnendis Stenen for
21. Skaalepund.

21. Skaalepund—315. \mathfrak{d} —1. Skaalepund.

Item/ En fisber 1. Skippund Vox/ for
 $46\frac{1}{2}$. Marck/ 2. Skillinge/ 2. \mathfrak{d} / huad koster
1. Marck. Facit 8. \mathfrak{d} .

Giør det Skippund met 20. til Lispund/
dernæst de Lispund met 14. til Marckpund/ da
faar du 280. dennom sæt først/ giør saa de $46\frac{1}{2}$.
Marck

Marck til β / leg 2. β til/ gior saa de Skillinge
met 3. lb/ leg de 2. lb til. da faar du 2240. lb/
Sæt dennom mit som her.

280. Marckpund—2240. lb—1. Marckpund.

Item/ En fisker it Gad Flesk / som veger
5. Skippund/ 4. Lispund/ oc 6. Marckpund/
koster huere Lispund 16. Marck/ 6. Skillinge/
huad koster samme Flesk/ Sact 1710. \mathfrak{d} / 0. β /
3. \mathfrak{d} / oc 3. Penninge i sit mindste.

14. Marckpund—262. β —1462. Marckpund.

Item/ En haffuer koebt 2. Gad met Tælle
som veger 12. Skippund / 15. Lispund / Tara
8½. Lispund/ Skippundet for 24. Marck/ mi-
nus 6. β / Huad koster samme 2. Gad/ Sact
291. \mathfrak{d} / 2½. β / 4½. Penninge.

20. Lispund—378. β —246½. Lispund.

Item / En fisker 9. Læster oc 7. Tønder
Sild / oc giffuer for Tønden 6. Marck / mi-
nus 4. Skillinge / huad koster samme Sild/
Sact 220. Daler/ 1. \mathfrak{d} / 4. β .

1. Tønde—92. β —115. Tønder.

Item / En fisker 4. Læster Salt / veger
minus 1½. Tønde / oc giffuer for Læsten 6.
Daler/

Daler/ huad koster de 4. Læster/ Facit 23. Daler/ 21. Skillinge.

12. Tønder — 6. Daler — $46\frac{1}{2}$. Tønder.

Item/ En Tønde Smør/ for $6\frac{1}{2}$. Daler/ 8. Skillinge/ huad koster 3. Læster/ oc 5. Tønder. Facit 273. Daler/ 1. Mark.

1. Tønde — 320. β — 41. Tønder.

Item/ En Skeppe Byg for 14. lb / huad koster 1. Læst. Facit 28. Daler.

1. Skeppe — 14. lb — 288. Skepper.

Item/ En Læst Malt for 36. Daler/ huad gielder 1. Skeppe. Facit 6. Skillinge.

288. Skepper — 36. Daler — 1. Skeppe.

Item/ En fiøber 9. Pund Ru oc 8. Skepper/ oc giffuer for Pundet 6. Mark / minus 4. Skillinge/ huad koster samme Ru. Facit 54. Mark/ $9\frac{1}{2}$. Penninge. Regnendis Pundet for 20. Skepper.

20. Skepper — 92. β — 188. Skepper.

Item/ En fiøber $6\frac{1}{2}$. tiue Alne Lærit/ oc giffuer for 1. Alne $6\frac{1}{2}$. Skillinge/ huad koster samme Lærit/ Facit $44\frac{1}{2}$. Mark/ 3. Skillinge.

ge/ Sæt sidst for de halff siuende tiue Alne 130.
Alne/ staar som her.

1. Alne — 66. Penning — 130. Alne.

Item/ En Alne Lærit for 4. Skillinge oc
4. Penninge/ huad koster $8\frac{1}{2}$. tiue/ oc 7. Alne.
Facit 47 $\frac{1}{2}$. Marck/ 7. Skillinge.

1. Alne — 52. Penning — 177. Alne.

Item/ En kopper it Hundrit Søm for 12.
ß / huor mange saar hand for 1. lb / Facit 3.
Søm oc $\frac{1}{3}$. deel Søm/ Regnis Hundrit for 6.
gang tiuffue/ i wrørendis vare/ som er Søm/
Tagsten/ eller huad det være kand/ etc.

36. lb — 120. Søm — 1. lb.

Item/ En kopper en Skock Potter/ for 4.
Marck / huad koster 1. Pot. Facit 1. ß / oc $\frac{2}{3}$.
deel Penning i sit mindste/ Regnendis Skocken
for tryssinds tiuffue.

60. Potter — 4. Marck — 1. Pot.

Item/ En kopper en Skock Raal for $3\frac{1}{2}$. ß /
huad koster it Hoffuit/ Facit $2\frac{1}{2}$. lb / oc $1\frac{1}{2}$. de
er i sit mindste/ oc staar som her.

60. Hoffuit — $3\frac{1}{2}$. Marck — 1. Hoffuit.

¶

Item/

Item / En fiøber it Hundrit Bondstager /
for 1½. 2. 3. / huor mange faar hand for 1. 3.
Facit 4. Bondstager / Leg de 1½. 2. op / giør
dem til 3. / Leg de 2. 3. til / da faar du 30. 3. / sæt
dem først / kommer som du her seer.

30. Skillinger--120. Bondstager--1. 3.

Item / En fiøber 5½. Alne Lærit / oc giff
uer for 1. Alne 5½. lb / huad koster samme Læ
rit / Facit 10. 3. / 1. 3. / giør de 5½. lb / til Pen
ning / da faar du 22. 3. / sæt det mit / sæt 1. Alne
først / oc de 5½. Alne sidst kommer i Regelen /
som du her seer / oc saa met alle andre.

1. Alne--22. Penning--5½. Alne.

Item / En fiøber en Tønde Sild for 9.
2. 12. 3. / Nu selg hand en Sild igien for 3. 3. /
her spørgis huor mange Sild der haffuer væ
rit vdi den samme Tønde / Facit 624. Sild /
oc staar i Regelen / som du her seer / etc.

3. Penning--1. Sild--1872. 3.

Item / En fiøber 1. Pund Saffran / oc skal
giffue for huer Quintin 18. 3. / Huad koster
samme Pund Saffran / Facit 12. 3. / giør det
som du her seer vdi Regelen.

1. Quintin--18. 3--128. Quintin.

Item /

Item/ En fiøber it Hundret Mursten for
6. Mark/ huad koster 7. Tusind/ Facit 420.
Mark/ Leg 7. op/ Multiplicere dem met 1200
kommer at staa som her.

120 Sten—6 Mark—8400 Sten.

Item/ En fiøber it Hundret Tagsten
for 7. Mark/ huad koster it Tusind/ Facit
70. Mark/ Regnendis Hundret for Sex
gange tiuffue/ oc staa vdi Regelen/ som du
her seer.

120. Sten—7 Mark—1200 Sten.

Item/ En fiøber Høns for 7 $\frac{1}{2}$ / oc giff
ner for huert par 6 $\frac{1}{2}$ / huor mange par Høns
faar hand for samme Penninge / Facit 18 $\frac{1}{2}$.
par/ oc $\frac{1}{2}$. deel vdi sit mindste / oc staa saa vdi
Regelen som du her seer.

6 Skillinge—1. par—112. Skillinge.

Item/ En giffuer 6. $\frac{1}{2}$ / for it par Hanske/
huad koster it Døssin/ Facit 4 $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$ / Regnens
dis Døssinet for 12. par Hanske.

1. par Hanske—6. $\frac{1}{2}$ —12. par Hanske.

Item/ En giffuer 2. lb / for en Pot Ol/
huad koster en Tønde / Facit 5. $\frac{1}{2}$ / Regnens
dis

G iij

dis Lønden for Hundrit oc tiuffue Potter/
oc staar som her.

1. Pot — 2. lb — 120. Potter.

Item/ En kisser en Bog Pappir for 6. s/
huad koster it Kiff Pappir/ Facit $7\frac{1}{2}$. s / Reg-
nendis it Kiff for 20. Bøger / oc skal saa inds-
føres i Regelen som her.

1. Bog — 6. Skillinge — 20. Bøger.

Item / En Pot Edick for 4. lb / huad
koster 1. Lønde/ Facit 10. s / oc staar i Reges-
len som du her seer.

1 Pot — 4. lb — 120. Potter.

Item/ En kisser 28. Pund Pardisse Korn
for 49. Marck/ Huad koster 4. Pund / Facit
7. s / oc skal saa sættis i Regelen.

28. Pund — 49. Marck — 4. Pund.

Item/ En kisser en Lønde Smør for 48.
Marck / Huad koster it Skaalepund / Facit 3.
Skillinge/ $5\frac{1}{2}$ deel Penning i sit mindste. Reg-
nendis Lønden for 16. Lspund.

224. Skaalepund — 48. s — 1. Skaalepund.
Item/

Item / En Quinde lader væffue 9. Linde
tiue Alne Lørit / minus $5\frac{1}{2}$. Alne / oc skal giffa
ue for huer Alne bliffuer væffuit $2\frac{1}{2}$. lb / Huor
megit er den Væffueløn at betale / Facit 9. $\frac{1}{2}$ /
1. Skilling / 5. Penninge.

1. Alne — 10. Penning — $17\frac{1}{2}$. Alne.

Item / En Student giffuer vdi Riðbens
haffn it Aar for sin Kost 20. Daler / huad bes
løber det sig om Vger / Facit 1. Mark / 8. $\frac{1}{2}$ /
7. Penninge $\frac{1}{3}$. Penninge.

52. Vger — 20. Daler — 1. Vger.

Item / En giffuer huer dag for 2. Maaltid
Mad 4. Skillinge / Huor meget beløber det
sig it Aar / Facit 30. Daler / 1. $\frac{1}{2}$ / 4. $\frac{1}{2}$.

Gjør det Aar met 52. til Vger / dernæst de
Vger met 7. til dage / leg 1. Dag der til / kom
mer 365. Dage / oc saa mange er vdi it Aar /
denom sæt sidst / som du her seer.

1. Dag — 4. Skillinge — 365. Dage.

Item / Vdi it Gieste Herberge ligger 9.
Riðbsuenne til Kost vdi 12. Vger / oc giffuer
huer aff dennom om dagen for Kost 3. Skillinge
ge / for Vd 4. lb / for Seng 1. Skilling / huor
megit tære samme 9. Personer i de 12. Vger /
Facit 273. Mark.

G iij

Sig

Sig 1. Persone tærer 16. lb/ en Dag/ huor
mange Hvide tære 9. Personer/ sæt det vdi Re-
gelen som her staar.

1. Persone—16. lb—9. Personer.

Sacit 3. Marck.

Sig nu / 1. Dag tærer de 6. Personer 3.
Marck/ huor mange $\frac{3}{4}$ / tære de vdi 91. Dage/
Sacit 273. $\frac{3}{4}$ / Sæt det saa i Regelen.

1. Dag—3. Marck—91. Dage.

Item/ En antuorder en Husbonde vdi sit
Huss 28. Daler/ oc vil dennom vdi forscreffne
Wlands Huss fortære/ hand vil giffue samme
Mand huer Vge for sin Kost 16. Skillinge/
Nu spørgis her/ huor lang tid hand kand tære
paa de 28. Daler/ Sacit 1. Aar oc 8. Maas
neder.

16. Skillinge—1. Vge—1344. $\frac{1}{2}$.

Item/ En Mand fortinger 14. Arbejdere
vdi 12. Vger/ oc skal giffue huer aff dennom
om dagen $4\frac{1}{2}$. Skillinge/ huor meget beløber
det sig de 14. Arbejdere at giffue vdi de 12.
Vger/ Sacit $330\frac{1}{2}$. $\frac{3}{4}$ / 4. $\frac{1}{2}$.

1. Arbejder— $4\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$.—14. Arbejdere.

Sacit 63. Skillinge/ Sig nu :

1. dag—63. Skilling—84 dage.

Item/

Item/ En Amme Vin for 20. Marck/
huad gielber 1. Pot. Facit 2. Skillinge/ Reg-
nendis Ammen for 160. Potter.

160. Potter — 20. Marck — 1. Pot.

Item/ En fiøber 2. Sad Vin/ som holder
vdi sig 12. Ammer/ oc giffuer for Ammen 8 $\frac{1}{2}$.
Daler/ 1. \mathfrak{d} / 2. β / 2. lb/ Huad koster samme
Vin/ Facit 106. Daler/ 2. \mathfrak{d} .

1. Amme — 1280. lb — 12. Ammer.

Item/ En Pot Miød for 8. lb/ huad koster
1. Tønde/ Facit 21. \mathfrak{d} / 5. β / 1. lb/ Regnendis
Tønden for 128 Potter.

1. Pot — 8. lb — 128. Potter.

Item/ En fiøber disse efftersølgende Sil-
cke vare/ huad koster de at betale/ Facit 177. \mathfrak{d}
6. Skillinge/ 5. Penninge.

12. Alne Sløvel/ Alen for 5 $\frac{1}{2}$. Marck/ 4. β .

Oc end 9. Alne Damask/ Alen 5. \mathfrak{d} / minus
4. Skillinge.

Oc end 8. Alne Siden Atlast/ Alen 3. \mathfrak{d} .

Oc end 7 $\frac{1}{2}$. Alne Skællert/ Alen 18. β .

Oc end 15 $\frac{1}{2}$. Alne Ramlot/ Alen 13 $\frac{1}{2}$. β .

Oc end 14. Alne halff Sayen/ Alen 12 $\frac{1}{2}$. β /
4 Penninge.

Oc end 10 $\frac{1}{2}$. Alne Arast/ Alen 9 β .

Oc end 6. Alne Marckeyz/ Alen 8 β .

G v

Regne

Regne nu først / huere slags for sig / da
 faar du Sacit paa huert vdi sær / Som her eff-
 tersliger.

Sacit paa	Gløselie	er	69. Mark.
	Damast		42½. S / 4. S .
	Siden		24. Mark.
	Skællert		8. Mark / 7. S .
	Kamlot		13. S / 1. S / 3. S .
	Sanen		11. S / 3½. S / 2. S .
	Araff		5½. S / 6½. S .
	Markene		3. Mark.

Vilt du nu vide huor megit det beløber sig
 vdi en Sum / da Addere alle disse Summe vdi
 en Sum / da faar du Sacit som offuen faare
 screffuit staar / som er: 177. S / 6. S / 5. S .

HEr maa vel huere sig paa forundre / hui at
 ieg nu her saa mange atskillige oc ensaals-
 dige Exempler vdi denne Regula De-
 Tri / screffuit oc fremsat haffuer / Denom
 haffuer ieg iche for de Lærde oc Forsarne Skuld-
 vdi denne Raanst screffuit eller forsat. Men
 for de Blæde Personer oc Disciplet / Thi de
 som denne artige Raanst haffuer lært / oc vdi
 hende forsarne ere / gioris iche behoff for den-
 nom mange Exempler eller stor Forklaring at
 bescriff-

bescriffue. Men for de Personer Skuld/som icke
vdi denne Raanst ere kommen til forstand / el-
ler hende haffuer lært / Haffuer ieg for deris
Skuld synderligen flerst Exempler paa denne
første Regel De Tri/baade vdi Better/Waas-
der oc Alne / screffuit oc forsat / Paa det at de
kunde diss ydermere komme til god Forstand/
vdi denne Regel. Thi denne Regel er en Fun-
dament oc grund til alle andre Regle. Derfaas-
re tyctis mig det allerbest oc nytteligst at være/
effeer oc vdaff den forfarenhed / som ieg nu en-
tid lang vdi min Skole met mine Disciples
forfarit haffuer. At io diss flere Exempler de
haffue lært oc øffuit dennom vdi først / Io diss
lættre oc bequemmeligere ere de til de andre
tunge Exempler oc Regle / baade vdi heelt oc
brudet Tal/at fremkomme oc at lære/etc. Dog
vil ieg nu lade saadanne enfaalbighe Exempler
haffue ende/oc vil nu her effter bescriffue nogle
afskillige Exempler oc Regle/vdi brudet Tal/
De der vdi det aller faarteste ieg kand/grundes-
ligen vnderuise oc lære vil / Huorledis saas-
danne brudne Tal/som her efftersøl-
ger/skal sættis oc brugis vdi
denne Regula De

Tri.

Hec

Her vil teg nu først vnderuise
 oc lære de Species / vdi Brudit
 Tal / oc huorledis mand skal for
 staa it Bruds vær.

Or det Første skalt du mercke /
 At huert enfaaldige Brude / bliffuer
 scressuit oc vdnessnit / met oc igiens
 nom tuende Tal / oc somme aff dennom kaldis
 stætte oc enfaaldige Brude / oc somme Brude
 vdaß andre Brude / De første enfaaldige oc
 stætte Brude / bliffuer scressuit met tu Tal / oc
 en Strig dragen mit imellom dennom baade /
 Det øffuerste Tal kaldis Telleren / oc det vns
 derste kaldis Nessneren / Saa som her / 3. 3. er
 Telleren / 4. er Nessneren / oc Nessnis saa /
 Tre fierde.

Telleren 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 11 | 2 |

Den strig
 Nessneren 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 13 | 9 | som gaar
 imellom.

Brude aff andre Brude / ere Deelee aff andre
 Deelee / oc dennom scriffuer mand met tuende /
 trende eller flere Telleren / som du her seer / 3.
 vdaß 4. bliffuer saaledis vdnessnit / tre fierde

deel vdaſſ fire ſemte deel. Item/ $\frac{2}{3}$. vdaſſ $\frac{1}{4}$. aff
 $\frac{1}{8}$. Gylde/bliſſuer ſaaledis vdnēffnit / to trea
die deel aff en to deel vdaſſ en otende deel Gyls
dene/ De ſaa met andre flere deris lige.

Alt forſtaa it Bruds Værd.

Item/ Vile du vide it Bruds værd/ ſaa ſæt
den Brødes neffnere vdi Regel De Tri/ førſt
imod den venſtre Haand/ ſæt ſaa Telleren mit.
Dernæſt ſæt den Tellers værd ſidſt vdi Reges
len / imod den høyre Haand / giør det ſaa effo
ter Regulam De Tri.

Exempel.

Item / Huor megit er $\frac{1}{4}$. deel vdaſſ en $\frac{1}{2}$ /
det er 12. ſ. / Sæt det ſaa i Regel / ſig 4. giſſ
uer 3. Huor mange giſſuer 1. $\frac{1}{2}$ / giør den $\frac{1}{2}$ /
til ſ. / Sæt ſidſt kommer at ſtaa ſom her.
4. aff — 3. mange aff — 16. ſ.

Item/ Huor meget er $\frac{5}{8}$. deel vdaſſ 1. Daler/
Facit 40. ſ. / Regnendis Daleren for 48. ſ.
Sæt det i Regelen ſom her.

6 ——— 5 ——— 48. Skillinge.

Item/ Huor meget er $\frac{2}{3}$. deel vdaſſ 1. Gyls
den/ Facit 32. ſ. / Regnendis ſ. / for 40. ſ.

5 ——— 4 ——— 40. Skillinge.

Item/

Item/ Huor megit er $\frac{1}{4}$. vdaß 1. Eintener/
Facit 28. Pund / Regnendis Eintenerit for
112. Pund.

4. ————— 1. ————— 112. Pund.

Item/ Huor megit er $\frac{1}{7}$. deel vdaß 1. Mar.
Facit 48. Uger. Regnendis Marit for 52.
Uger.

13. ————— 12. ————— 52. Uger.

En anden Maade at vide it
Bruds værd.

Leg Telleren op/ oc Multiplicere hannom
met sit værd/ huad du da faar / det Affdele met
Neffneren/det Tal som formedelst samme aff-
deling kommer/ det er det rette Facit oc Bruds
værd.

Exempel.

Item/ $\frac{2}{3}$. vdaß 1. Mark/ er 10. Skillinge/
8. Penninge/ Leg Telleren op/ som er 2. Multi-
plicere hannom met sit værd/ det er/ giør den-
nom met 16. til Skillinge / da faar du 32. $\frac{2}{3}$.
dennom affdele met Neffneren/ som er 3. kom-
mer 10. Skillinge / oc bliffuer vdoßuer 2. $\frac{2}{3}$.
giør dennom met 12. til $\frac{2}{3}$. kommer 24. de $\frac{2}{3}$.
Affdele dem met Neffneren som er 3. da faar
du 8. $\frac{2}{3}$. / oc er saa ret. Effter samme maade
fant du saa at vide alle andre Bruds værd.

Alt Addere oc tilsammen
legge brudet Tal.

Den Første Regel.

Item/ Er det saa at de brudne Tal haaffuer
lige Nessnere/ da addere Tellerne tilsammen/
oc sæt en aff Nessnerne der neden vnder/ som
her efftersølger.

Exempel.

Item/ $\frac{3}{8}$. $\frac{5}{8}$. $\frac{7}{8}$. huad gjøre de alle vdi en
Sum. Addere Tellerne tilsammen/ som er 3.
5. 7. da faar du 15. sæt en aff Nessnerne som
er 8. der vnder neden/ da staar det som her $\frac{5}{8}$.
Leg nu Telleren op/ som er 15. dennom aff dele
met Nessneren/ som er 8. Da faar du en heelt/
oc end bliffuer 7. vdoaffuer/ dennom sæt offuen
strigen for en Teller/ oc de 8. som du deelte aff
mee/ sæt der vnder neden/ da kommer det at
staa som du her seer $1\frac{7}{8}$. oc er saa ret.

Den Anden Regel.

Men haaffuer de vlige Nessnere/ som her effo
tersølger $\frac{1}{2}$. oc $\frac{2}{3}$. Huad gjøre de vdi en Sum/
Multiplio

Multipliere offuer Raars / Addere saa de
 tiende Summe tilhobe/da faar du 31. dennom
 sæt offuen strigen for en Teller: Multiplie
 re saa baade Nessnerne met huer andre / Da
 faar du 20. dennom sæt vnder strigen for din
 Delere eller Nessnere/oc staar saa først $\frac{3}{2}$ $\frac{1}{5}$. vdi
 heelt $1\frac{1}{2}$ $\frac{1}{5}$. deel.

Item / $\frac{2}{3}$. $\frac{3}{4}$. $\frac{4}{5}$. Huor megit giør det
 vdi en Sum. Addere $\frac{1}{3}$. oc $\frac{3}{4}$. som her offuen
 faare lært er / kommer $1\frac{1}{2}$. der til / Addere $\frac{4}{5}$.
 Raarffuis som før er lært/ kommer $2\frac{3}{5}$. vdi
 heelt $2\frac{3}{5}$. deel.

Den Tredie Regel.

Er det saa/ at du vilt Addere it heelt oc brud
 det Tal / til it andet heelt oc brudet Tal / da
 bryd huert Brud vdi sig selff / det er / Multi
 plicere det heele Tal / met Nessneren / oc leg
 Telleren til / som her efftersølger.

Exempel.

Item / $3\frac{3}{4}$. oc $4\frac{2}{3}$. bryd huert i sig/da faar
 du aff det første $1\frac{3}{4}$. aff det andet $1\frac{2}{3}$. Addere
 $2\frac{3}{4}$. oc $1\frac{2}{3}$. tilsammen / som før er lært / kom
 mer $4\frac{1}{2}$. deel eller $8\frac{5}{2}$. deel.

At Subtrahere.

Den Første Regel.

Naarsomheldst at de Brudne Tal haffuer
lige Nessnere/ Da tag den mindste Teller fra
den som større er / det offuerbliffuende Tal/
sæt vdi Tellerens sted / der vnder sæt en vdaff
Nessnerne saa er det giort.

Exempel.

Item/ $\frac{5}{2}$. vdaff $\frac{5}{2}$. Tag nu 5. fra 7. Restat
1. Facit $\frac{1}{2}$. deel.

Den Anden Regel.

Haffuer de Brudne Tal vlige Nessnere/da
Multiplicere offuer Raars / tag saa den mins
dre Sum fra den som større er / huad offuer
bliffuer/ det sæt vdi steden for en Teller/ Mult
plicere saa Tellerne / oc sæt det der vndernea
den / for en Nessnere.

Exempel.

Item/ $\frac{2}{3}$. vdaff $\frac{3}{4}$. Facit $\frac{1}{12}$. deel.

Item/ $\frac{7}{8}$. vdaff $\frac{2}{10}$. Facit $\frac{7}{80}$. eller $\frac{1}{11}$. deel.

Den Tredie Regel.

Vile du ie Brudit Tal / vdaff it heele Tal
Subtrahere/ saa tag Telleren fra Nessneren/
c vnder det offuerbliffuende Tal sæt Nessne
en.

h

Exema

Exempel.

Item/ $\frac{3}{2}$. vdaß 1. Tag 3. fra 5. bliffuer
2. igien / der vnder sæt de 5. oc staar som du
her seer $\frac{2}{3}$. deel.

Eller bryd det heele Tal / met it andit vns
dersættende Tal/ oc fuluere det offuer Kaars/
Saa $\frac{7}{8}$. aff 1. sæt som her $\frac{7}{8}$. vdaß $\frac{1}{2}$. deel. Ful-
uere det. Sacit $\frac{1}{8}$.

Den Fierde Regel.

Men vilt du it gantske heelt oc brudet Tal/
eller it andit heelt oc brudit Tal subtrahere el-
ler fra tage. Saa bryd huert Brud vdi sig
self / Leg Telleren der til / Huad der aff kom-
mer/ sæt vdi Tellerens sted/ Multiplicere saa
offuer Kaars / Oc tag den mindre Sum fra
den større/ som før er lært / i lige maade Ness-
nerne met hin anden/ oc sæt der vnder/ som her
offtersfølger.

Exempel.

Item/ $5\frac{1}{4}$. vdaß $6\frac{1}{2}$. Resoluere eller bryd
huer Brøck i sig self/ kommer $2\frac{1}{4}$. oc $1\frac{3}{2}$. giør
nu som før er lært. Sacit $1\frac{2}{8}$. deel/ tag nu 8. fra
10. saa tit du fant/ det fant du icke vden 1. gang.
Sacit 1. oc $\frac{2}{8}$. eller $\frac{1}{4}$. deel/ i sit mindste.

At Duplere.

Mediere Nessneren om du kant/ kant du
icke/ da Duplere Telleren/ saa er det giort.

Exempel.

Item/ 2. gange $\frac{7}{8}$. Mediere Nessneren/
det er/ tag halffparten fra de 8. bliffuer 4.
igien/ oc staar saa $\frac{7}{4}$. eller $1\frac{3}{4}$. deel.

Item/ 2. gange $\frac{3}{4}$. deel. Facit $\frac{3}{2}$. eller $1\frac{1}{2}$. deel.

At Mediere.

Mediere Telleren om du kant/ kant du icke/
saa Duplere Nessneren/ saa haffuer du ræt.
Som du haffuer tilforne hørt.

Exempel.

Item/ halffparten aff $\frac{7}{8}$. deel. Facit $\frac{7}{16}$. deel.

Item/ halffparten aff $\frac{7}{8}$. Facit $\frac{7}{16}$. deel. Her
seer du at du icke kant Mediere Telleren/ som
er 7. dersaare skalt du duplere Nessneren/ som
er 8. da saar du som offuen saare staar.

At Multiplicere.

Den Første Regel.

Naarsomheldst du wilt Multiplicere te
brudit Tal met it andit / huad heller det haffs
ue lige eller wlige Nessnere/ Da Multiplicere

H ij

Tellers

Tellerne met hin anden/ i lige maade Nessnerne/ saa haaffuer du ret.

Exempel.

Item/ $\frac{2}{3}$. met $\frac{2}{3}$. Sig nu 3. gange 2. er 6. oc 7. gange 9. er 63. staar som her $\frac{6}{3}$. eller $\frac{63}{3}$. deel.

Item/ $\frac{2}{3}$. met $\frac{2}{3}$. Facit $\frac{6}{3}$. eller $\frac{63}{3}$. deel.

Den Anden Regel.

Vile du Multiplicere it heelt oc brudit Tal met hin andet/ da gior som her efftersølger.

Exempel.

Item/ Jeg vil 8. met $\frac{2}{3}$. deel Multiplicere/ Sæt som her staar $\frac{8}{3}$. Multiplicere nu Tellerne met huer andre / som er 8. 7. i lige maade Nessnerne / da faar du som her staar $\frac{56}{3}$. Afdele nu Telleren/ som er 5. 6. met Nessneren/ som er 8. da faar du 7. heele.

Item/ 5. $\frac{2}{3}$. deel. Facit $1\frac{0}{3}$. eller $3\frac{1}{3}$.

Den Tredie Regel.

Men vile du it gantiske heelt oc brudit Tal/ met it andit heelt oc brudit Tal Multiplicere/ da gior som tilforne er lært vdi Adderen/ Oc gior saa dernæst / som vdi denne første Regel i Multiplicering lært er.

Exem.

Exempel.

Item/ $3\frac{7}{8}$. met $5\frac{1}{4}$. bryd huere Brud i sig/
som tilforne er lært / Da saar du $1\frac{1}{2}$. oc $2\frac{1}{4}$.
Multiplicere nu Tellerne / oc saa Nessnerne/
met huer andre / da kommer det som her $3\frac{5}{8}$.
deel nu Nessneren igiennom Telleren/ da saar
du dit rette Facit/ som er $17\frac{1}{2}$. deel.

Item/ $4\frac{1}{2}$. met $7\frac{3}{4}$. Facit $34\frac{1}{2}$. eller $34\frac{1}{2}$.

At Diuidere.

Den Første Regel.

Naarsomheldst du wilt it Brudte Tal igien-
nom it andte Brudte Tal diuidere/ huilcke som
haffue lige Nessnere/ da deele den største Teller-
re igiennom den mindste/ saa haffuer du ret.

Exempel.

Item/ Deele 9 . igiennom 3 . Tag nu 2 . aff
 6 . i men du kant/ det kant du 3 . gange. Facit 3 .
heele.

Item/ deele $\frac{7}{3}$. deel igiennom $\frac{2}{3}$. Facit $2\frac{1}{2}$. deel.

Item/ $\frac{1}{2}$. igiennom $\frac{1}{2}$. deel. Facit $1\frac{1}{2}$. deel.

Den Anden Regel.

Haffuer de Brudne Tal wlige Nessnere/

H iij

Saa

Saa Multiplicere den ene Bruds Tellerer/
met den anden Bruds Nessnere/ Som her effe
tersfølger.

Exempel.

Item/Deele $\frac{2}{3}$. igiennom $\frac{5}{4}$. deel/sig nu 2.
gange 4. er 8. dennom sæt i Tellerens sted/sig
nu 3. gange 3. er 9. dennom sæt vdi Nessnerens
sted/ oc staar som du her seer $\frac{8}{9}$. deel.

Item / $\frac{3}{4}$. igiennom $\frac{1}{2}$. deel. Facit $1\frac{1}{2}$. deel
vdi sit mindste.

Item/ $\frac{2}{3}$. igiennom $\frac{1}{9}$. Facit 6. heele.

Den Tredie Regel.

Vilt du deele it Brudet Tal igiennom it
heelt Tal. Saa merck oc giff æt paa / om du
fant del Teelleren igiennom det heele Tal/saa
at det gaar lige op / Det du da vdi din Quotis
ent faar/det sæt vdi Tellerens sted / sæt der vns
der Nessneren/ som her efftersfølger.

Exempel.

Item/ $\frac{1}{9}$. igiennom 4. Her seer du at det
heele/som er 4. tand tagis vdi 16. 4. gange/oc
gaar lige op/ sæt 4. for Telleren/ oc de 19. der
vnder neden/ staar som her $\frac{4}{9}$.

Item/ $\frac{6}{13}$. igiennom 3. Facit $2\frac{2}{13}$. deel/ thi
3. er vdi 6. 2. gange.

Den

Den Fierde Regel.

Men kant du icke deele Telleren lige igiennom det hele Tal/da Multiplicere det hele mee Nessneren/sæt Telleren der offuen faare/ som her efftersfølger.

Exempel.

Item/ $\frac{5}{8}$. igiennom 3. Facit $\frac{5}{8}$. deel. Her seer du at Telleren/ som er 5. lader sig lige affdele mee det heele som er 3. derfaare skalt du forsmere Nessneren som er 6. mee 3. Saa saar du som offuen faare staar.

Item/ $\frac{5}{9}$ igiennom 9. Facit $\frac{5}{3}$. eller $1\frac{2}{3}$. deel.

Den Femte Regel.

Vilt du deele it heele oc brudet Tal igiennom it andit heele oc brudit Tal/ Saa bryd huere Brud vdi sig/ som før er lært/ Sæt Nessneren der vnder neden/ Multiplicere offuer Raars/ som her i den første Regel lært er.

Exempel.

Item/ $5\frac{2}{3}$. igiennom $4\frac{3}{4}$. Bryd huere vdi sig/ kommer $\frac{2}{3}$. igiennom $\frac{1}{4}$. deel. Facit $\frac{58}{12}$. deel/ eller $4\frac{7}{6}$. deel.

Item/ $4\frac{3}{4}$. igiennom $3\frac{1}{2}$. deel. Facit $2\frac{8}{1}$. deel/ eller $1\frac{1}{2}$. deel vdi sit mindste.

H iiii

Proba.

Proba.

Herom nogit at bescriffue / oc stor For-
klaring paa at giøre / huorledis mand disse
Species vdi brudit Tal / skal Probere / Ater
jeg icke fornøden at være / Thi mand fand den
ene Species / Mee oc igiennom den anden
Probere / oc er tilforne vdi sig selff lært / hu-
der haaffuer gißuet act paa.

Deele vdaß andre Deele / eller
Brud vdaß andre Brud /
at tage.

Den Første Regel.

Vile du tage it Brudit Tal aff it andit
Brudit Tal. Da Multiplicere Tellerne / vdi
lige maade Næffnerne met huer andre / som til-
forne vdi Multipliceren lært er. Saa haaffuer
du ret.

Exempel.

Item / $\frac{3}{4}$. vdaß $\frac{4}{5}$. Facit $\frac{12}{20}$. halffuere det /
kommer $\frac{3}{5}$. deel vdi sit mindste.

Item / $\frac{2}{3}$. aff $\frac{3}{4}$. vdaß $\frac{3}{8}$. deel. Facit $\frac{12}{24}$. deel
halffuere det men du fant / deel det saa aff met
kommer $\frac{1}{2}$. deel vdi sit mindste.

Den

Den Anden Regel.

Vilt du tage it Brudit Tal aff it heele/ da
giør som før er lært/ sæt vnder det heele Tal 1.
giør siden som her offuen faare sagt er.

Exempel.

Item/ $\frac{3}{2}$. vdaß 15. Sæt det som her $\frac{3}{2}$. aff
 $\frac{15}{2}$. Sæt $\frac{15}{2}$. deel/ er 9. heele.

Den Tredie Regel.

Vilt du tage it heele oc brudit Tal / aff it
andit heele oc brudit Tal/ da bryd huert Brud
i sig / som tilforne er lært / gjør siden/ som nu
offuen faare sagt er.

Exempel.

Item/ $2\frac{1}{2}$. vdaß 33. deel/ bryd huert Brud
i sig / kommer som du her seer $\frac{33}{2}$. aff $\frac{33}{2}$. Sæt
 $\frac{33}{2}$. deel eller 10. heele.

At Reducere mange haande
Brudne Tal/ saa at der vnder fand
være en lige Nessnere.

Den Første Regel.

Eg vil Reducere $\frac{2}{3}$. oc $\frac{4}{5}$. deel / at der vns
der skal være en lige Nessnere / gjør som
her efftersølger.

H v

Multis

Multiplicere de tuende Nessnere / som er 3.
 oc 5. kommer 15. dennom beholt for den almindelige
 Nessnere. Multiplicere nu den første
 Brøckis Tellere / som er 2. met den anden
 Brøckis Nessnere / som er 5. da faar du 10. de
 10. skal være den første Brøckis Tellere. Der
 næst Multiplicere den anden Brøckis Teller
 re / som er 4. met den første Brøckis Nessnere /
 som er 3. kommer 12. huilcke skal være den anden
 Brøckis Tellere. Sæt nu de 15. vnder de 10.
 former at staa som her $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{5}$. deel / oc 15. vnder 12.
 former at staa $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{5}$. deel / oc ere nu lige saa megie
 som $\frac{2}{3}$. oc $\frac{4}{5}$. deel.

Dette kan du ringe oc lætteligen Probere /
 giør huert Brud igien vdi sit mindste Propors
 tion / det er / Affdele $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{5}$. met it Tal niden 10.
 det kan du met 5. da faar du igien $\frac{2}{5}$. deel.

Vdi lige maade Affdele $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{5}$. met 3. da faar
 du igien $\frac{2}{5}$. deel / oc er saa ret.

Den Anden Regel.

Vilt du Reducere flere brudne Tal end tu/
 som ere / tre / fire / fem / eller huor mange de ere /
 da skal du saaledis bære dig at / som her effters
 følger. Multiplicere alle Nessnerne / den ene
 met den anden / huad vdaß saadan Multiplices
 ring kommer / det beholt for din almindelige
 Nessner

de Neffnere/ som er
 beholt for den almindelige Neffnere.
 Multiplicere den første
 bruds Tellere/ met den ny oc almindelige Neffnere/
 det Product affdele met den første Bruds
 Tellere/ huad du da faar/ det skal være den ny
 første Bruds Tellere/ Vdi lige maade bære
 alle de andre Neffnere/ At du dette diff bedre
 kan forstaa/ da merck dette Exempel.
 Item / Jeg vil Reducere $\frac{1}{3}$. $\frac{2}{4}$. $\frac{4}{5}$. At der
 under skal være en lige Neffnere. Multiplicere
 Neffnerne met huer andre/ som ere/ 3. 4. 5. 6.
 da faar du 360. som skal være din almindelige
 Neffnere. Multiplicere nu de samme 360.
 met den første Bruds Tellere/ som er 3. da bliff
 det som det er 360. dennom affdele met den
 første bruds Neffnere/ som er 3. da faar du 120.
 wilcke skal være din første Bruds ny Tellere.
 Dernæst Multiplicere atter den almindelige
 Neffnere/ som er 360. met den anden Bruds
 Tellere/ som er 4. da faar du 1080. dennom aff
 dele met forneffnde bruds Neffnere/ som er 4.
 kommer 270. oc det skal være den anden Bruds
 ny Tellere/ Multiplicere atter dernæst de 260.
 met den tredie Bruds Tellere/ som er 5. kom
 mer 1440. dennom deel igien den samme
 Bruds Neffnere/ som er 5. kommer 388. oc er
 den tredie Bruds ny Tellere/ Multiplicere
 atter de 360. met den fiende Bruds Tellere/
 som

som er 5. kommer 1800. deele dennom aff mee
 Neffneren / som er 6. da saar du 300. huilcke
 ere den fjerde Brøckis ny Tellere / oc staar nu
 disse forscressne Brud met deris lige Neffnea
 re / som du her seer: $\frac{120}{300}$. $\frac{270}{300}$. $\frac{288}{300}$. $\frac{300}{300}$. oc
 met alle andre/ etc.

Den Tredie Regel.

Der som du vdi lige maade it heelt oc
 brudt Tal/ met it andit heelt oc brudt Tal/
 Reducere vile / Saa bryd huert vdi sig self/
 (som før er lært) oc gjør siden som nu tilfor
 ne sagt er.

Exempel.

Item/ Jeg vil Reducere $7\frac{2}{3}$. oc $3\frac{7}{11}$. den
 onder en lige Neffnere / Bryd huert for sig
 saar $2\frac{2}{3}$. $\frac{40}{11}$. Gjør nu som tilforne er lært/
 kommer $2\frac{53}{33}$. oc $1\frac{20}{33}$. etc.

Om du wilt vide huilcket Brud størst er.

Du wilt vide huilcket Brud størst er aff
 hin andit/ Da sæt op til huer Tellere
 o. imod den høyre Haand / Affdele saa
 huer Tellere met sin Neffnere/ den første Quo
 tient giffuer dig tilkiende/ huilcket Brud størst
 er.

Exem

Exempel.

Item / huilckit Brud er størst vdaß $\frac{3}{5}$. oc $\frac{7}{9}$.
deel / Sæt nu it 0. op til huer Tellere / som her
jaar $\frac{30}{5}$. $\frac{40}{9}$. Affdele nu huer Tellere met sin
Neffnere / 30. met 5. da faar du 6. heele / Deele
ia 40. aff met 7. da faar du $5\frac{5}{7}$. Vdaß disse
iende Producter / fand du vide oc see / at $\frac{3}{5}$. er
hørre end $\frac{4}{9}$. fordi at 6. er mere end 5. oc $\frac{5}{7}$. oc
ia met andre flere / etc.

En anden Maade.

Multiplificere den første Bruds Tellere /
et den anden Bruds Neffnere / Dernæst den
anden Bruds Tellere / met den første Bruds
Neffnere / saa seer du huilckit Tal størst er / oc
nandet offuergaar.

Exempel.

Item / huilcken er størst aff $\frac{3}{5}$. oc $\frac{7}{9}$. Sig
gange 7. er 35. oc 6. gange 6. er 36. her seer
nu / at $\frac{7}{9}$. er mere end $\frac{3}{5}$. deel / thi 36. er mere
end 35.

Her nogit at omtale / Huorledis mand
forreffne Species vdi Brudit Tal /
Probere / er icke fornøden / thi mand fand
ene Species igiennom den anden Probes
/ som tilforne er omtalt oc lært.

Her

Her effterfølger Regula De
Tri vdi Brudet Tal. Oc først
vdi enfaaldige oc flatte
Brud.

Item/ En kjøber $\frac{3}{4}$. deel Alne Klæde for 12. ß / Huad koster 9. Alne. Facit 9. ß .
Sæt det første i Regelen som her staar.
 $\frac{3}{4}$. Alne ——— 12. Skillinge ——— 1. Alne

Multiplacere det sidste/ som er 9. med den middelste
første bruds Nessnere/ som er 4. da saar du 36. Skillinge
den nom sæt sidst/ sæt Telleren/ som er 3. først Item/
oc de 12. Skillinge mit vdi Regelen/ kommer 36. Skillinge
at staa som her.

3. Alne ——— 12. Skillinge ——— 36. Alne

Multiplacere nu det middelste med det sidste
oc affdele det med det første/ kommer Facit 36. Skillinge
offuen faare staar.

Item/ $\frac{7}{8}$. Alne Guld Snorer/ for 4. lb .
Huad koster 24. Alne. Facit 36. Skillinge
1. lb / 25. S .

Gjør som her offuen faare sagt er/ Multiplacere det sidste/ som er 24. med Nessnere
som er 8. kommer 192. sæt den nom sidst/ sæt
Telleren først/ kommer at staa som her.

7. Alne ——— 4. lb ——— 192. Alne.

Item/En Alne Silcke lad for $\frac{1}{8}$. Marck/
Huad koster 10. Alne. Facit 1. $\frac{1}{4}$. $\frac{1}{2}$.

Multiplacere det første som er 1. med den
middelste Bruds Nessnere / som er 8. kommer
8. sæt dennom først / sæt Telleren som er 1. mie
vdi Regelen / oc de 10. Alne sidst / kommer at
staa som her.

8. Alne ——— 1. Marck ——— 10. Alne.

Gjør nu som tilforne tit oc offte vdi Regula
De Tri sagt oc lært er / at du Multiplacere det
middelste med det sidste / oc affdeler det saa med
det første / kommer Facit som offuen faare staa.

Item/En klobber 3. Alne lært for $\frac{2}{3}$. $\frac{1}{2}$ /
huad koster 20. Alne. Facit 4. $\frac{1}{2}$ / 7. $\frac{1}{3}$. $\frac{1}{4}$ /
Sæt det i Regelen som her.

9. Alne ——— 2. Marck ——— 20. Alne.

Item/En klobber 8. Pund Ruffiner for 24.
 $\frac{1}{2}$ / huad koster $\frac{1}{2}$. Pund. Facit 2. $\frac{1}{2}$ / 3. $\frac{1}{4}$.

Multiplacere det første / som er 8. Pund / med
den sidste Bruds Nessnere / som er 4. da faar
du 32. dem sæt først / Sæt Telleren / som er 3.
sidst / oc de 24. $\frac{1}{2}$ mit / kommer at staa som her.

32. Pund ——— 24. Skillinge ——— 3. Pund.

Item/En klobber 4. Skippund Vox for
60. Daler / huad koster $\frac{1}{2}$. Skippund. Facit
9. Daler / sæt det i Regelen som her staa.

20. Skippund ——— 60. Daler ——— 3. Skippund.

Item/

Item / En ligber $\frac{3}{4}$. Alne Risch Sayen/
for $\frac{3}{4}$. Marc / Huad koster 5. Alne. Facit 5.
Marc / sæt det først i Regelen som her staar.
 $\frac{3}{4}$. Alne ——— $\frac{3}{4}$. Marc ——— 5. Alne.

Multiplilere det sidste som er 5. med den
første Bruds Nessnere / som er 4. da faar du
20. sæt dennom sidst / Multiplilere saa den først
ste Bruds Tellere / som er 3. med den middelste
Bruds Nessnere / som er 4. kommer 12. Sæt
dennom først / Sæt saa mit vdi Regelen / den
middelste Bruds Tellere / som er 3. da kommer
det at staa som her.

12. Alne ——— 3. \mathfrak{A} ——— 20. Alne.

Item / En ligber $\frac{7}{8}$. Marc Raabber / oc
giffuer for 1. Marc / $\frac{1}{12}$. \mathfrak{A} / Huad koster de $\frac{7}{8}$.
Marc Raabber. Facit 1. β / 2. \mathfrak{A} .

Multiplilere det første / som er 1. med den
middelste / oc saa med den sidste Bruds Nessne
re / som er 12. oc 8. da faar du 96. dem sæt først /
Sæt mit i Regelen / den middelste Bruds Tel
lere / som er 1. oc sæt den sidste Tellere / som er
7. sidst i Regelen / som du seer her staar.

96. Marc $\mathfrak{p}\mathfrak{g}$ ——— 1. \mathfrak{A} ——— 7. Marc $\mathfrak{p}\mathfrak{g}$.

Item / En giffuer for $\frac{1}{4}$. Alne Silcke snor
rer 4. \mathfrak{A} / Huad skal hand giffue for $\frac{3}{8}$. Alne.
Facit 14 $\frac{3}{8}$. \mathfrak{A} .

Multi

Multiplificere den første Bruds Tellerer/
som er 1. met det sidste Bruds Nessnere/ som
er 9. bliffuer 9. som det er/ Sæt dennom først/
Multiplificere saa den sidste bruds Tellerer som
er 8. met den første Brude Nessnere/ som er 4.
kommer 32. dem sæt sidst/ kommer at staa som
her.

9. Alne — 4. Penninge — 32. Alne.

Item/ En kispber 7. Pund Quigsølf for
7. 2. / huad koster 3. Pund/ Sæt 9. 8. 15. 8.

Multiplificere den første Bruds Tellerer/
som er 9. met den middelste oc sidste Bruds
Nessnere/ som er 7. oc 8. kommer 504. dennom
sæt først / Multiplificere saa den sidste Bruds
Tellerer som er 3. met den førstis Nessnere/ som
er 16. da faar du 48. Sæt den sidst/ sæt saa den
middelste Tellerer/ som er 6. mit vdi Regelen/
kommer at staa som du her seer.

504. Pund — 6. Marck — 48. Pund.

Her efftersølger Regula De
Tri/ met halfft oc brudet Tal
tilhobe.

Her effter vil ieg dig nu grundeligen vns
deruise oc lære huorledis du rettelligen de
Exempler i heelt oc brudet Tal indføre
oc

oc ret vdi Regelen sætte skal / huilcke som ere
deelde vdi 7. deele.

Item/Naar dig faare kommer i dit Regens
skaff/ Ort aff Daler eller Gylbenes / da scriff
for dennom / som denne Taffle dig lærer oc
vduiser.

scriff
for	$\frac{1}{2}$ it halffe	Ort	$\frac{1}{8}$	Daler els
ler Gyls
den.
	1 it heele		$\frac{1}{4}$	
	$1\frac{1}{2}$ halff andet		$\frac{3}{8}$	
	2 thu		$\frac{1}{2}$	
	$2\frac{1}{2}$ halff tredie		$\frac{5}{8}$	
	3 try		$\frac{3}{4}$	
	$3\frac{1}{2}$ halff fjerde		$\frac{7}{8}$	

Den første deel/som faare er
brud / oc det middelste oc
sidste er Brude.

Item / En kysker it stycke Klæde holder
36 $\frac{3}{4}$. Alne for 24. Daler/ 1. Mark/ huad
koster 8. Alne/ Sacit 15. $\frac{1}{2}$ / 14. $\frac{1}{2}$ / 3. $\frac{1}{2}$
oc $\frac{1}{4}$ =. deel $\frac{1}{2}$ / eller $\frac{3}{4}$. deel i sit mindste.

Her seer du / at det første er it Brud / oc
det middelste oc sidste er heele / bryd nu samme
Brud i sig selff/ det er / Multiplicere det heele
som

som er 26. met samme Bruds Neffnere/ som er
4. da faar du 144. Leg nu Telleren til som er
3. da faar du 147. Sæt dem først i Regelen/
Leg nu det sidste op / som er 8. Alne / oc Multi-
plicere dem met den første Brøctis Neffnere/
som er 4. da faar du 32. dennom sæt sidst i Res-
gelen/ Gjør saa de 24. Daler met 3. til $\frac{2}{3}$ / oc
leg den ene $\frac{2}{3}$ til / da faar du 73. $\frac{2}{3}$ / dennom
sæt mit vdi Regelen / da kommer det i sit heele
vdi Regelen at staa som du her seer.

147. Alne — 73. Marck — 32. Alne.

Multiplificere nu det middelste met det sidste
oc affdele det met det første/ da faar du det Sa-
cit som offuen faare staa.

Item/ En fiøber 38. Alne Skeffuerbug
for 5. $\frac{2}{3}$ / 4. $\frac{1}{2}$ / huad koster 26. Alne/ Sacit 36.
Marck / 6. Skillinge / 4. Penninge / oc $\frac{2}{3}$ $\frac{2}{3}$.
deel 8 / eller $\frac{2}{3}$. deel vdi vdi sit mindste.

Bryd nu det første vdi sig selff / som er 38.
deel / som tilforne i det første Exempel er lært/
da faar du 30. sæt dem først / Multiplificere saa
det sidste som er 26. Alne / met den første Brø-
ctis Neffnere / som er 8. da faar du 208. Sæt
dennom sidst / Gjør saa de 5. Marck til Skil-
linge / leg de 4. Skillinge til / sæt dennom mit /
kommer at staa som her.

30. Alne — 34. Skillinge — 208. Alne.

I ij

Gjør

Gjør nu som tilforne tit oc offte er lært/ae
da Multiplicerer det middelste/ med det sidste/
oc affdeler det saa med det første/ kommer Sa
cit som forscressuit staa.

Item / En kigber 20. Skippund Raaber/
oc giffuer for 2 $\frac{1}{2}$. Skippund 27. $\frac{2}{3}$ / 2. $\frac{1}{3}$ / 3. $\frac{1}{3}$ /
huad koster samme 20. Skippund Raaber/ Sa
cit 197. $\frac{2}{3}$ / 6. $\frac{1}{3}$ / 2. $\frac{1}{3}$ / oc $\frac{2}{3}$ / 1. deel $\frac{1}{3}$.

Gjør nu i alle maade/ som dig her tilforne
lært er/ da kommer det vdi Regelen at staa som
du her seer.

11. Alne — 5211. Penninge — 80. Alne.

Item / En kigber 9 $\frac{1}{2}$. Pund Peber for 28.
 $\frac{2}{3}$ / 5. $\frac{1}{3}$ / huad koster 58. Pund/ 6. Lod. Sacit
168. $\frac{2}{3}$ / 15. $\frac{1}{3}$ / 5. $\frac{1}{3}$ / oc $\frac{2}{3}$ / 12. $\frac{1}{3}$ / 8. deel $\frac{1}{3}$ / eller $\frac{1}{3}$ /
deel i sit mindste.

Brød det første i sig selffue/ som tilforne er
lært/ kommer 39. dennom gjør met 32. til Lod/
da faar du 1248. Lod/ sæt dennom først/ Gjør
saa de 58. Pund met 32. til Lod/ leg 6. Lod til/
Multiplicere saa de Lod/ met den første Bruds
Neffnere/ som er 4. kommer 7448. dennom
sæt sidst/ gjør dernæst de 28. $\frac{2}{3}$ / til $\frac{1}{3}$ / leg de 5.
 $\frac{1}{3}$ / til/ da faar du 453. Sæt dennom mit/ kom
mer at staa som her.

1248. Lod — 453. $\frac{1}{3}$ — 7448. Lod.

Item/ En kigber $\frac{1}{2}$. oc $\frac{1}{3}$. deel Pund Inge
sæt

sæt for 2. $\frac{2}{3}$ / minus 5. $\frac{1}{2}$ / huad foster 9. Pund /
minus 7. Lod / Sæt 9. Mark / 8. $\frac{1}{2}$ / 11. $\frac{1}{2}$ /
oc $\frac{2}{3}$. deel $\frac{1}{2}$ / vdi sit mindste.

Addere $\frac{2}{3}$. oc $\frac{2}{3}$. deel tilsammen / som tilforne
vdi den første Species vdi Brudet Tal lære
er / Gjør dernæst de 9. Pund med 32. til Lod /
tag 7. Lod fra / Multiplicere dennom saa med
Neffneren / sæt sidst / gjør de 2. $\frac{2}{3}$ / til $\frac{1}{2}$ / Sæt
mit / kommer i Regelen at staa som her.

992. Lod — 27. $\frac{1}{2}$ — 5620. Lod.

Den Anden deel / som det middelste er brud.

Tem / en kigber it stycke Gløsel / som hols
der 15. Alne / for 29. Daler / $2\frac{1}{2}$. Ore /
huad foster 3. Alne / Sæt 5. Daler / 2. $\frac{2}{3}$ /
12. $\frac{1}{2}$ / 4. $\frac{1}{2}$ / oc $\frac{2}{3}$. del $\frac{1}{2}$ / eller $\frac{2}{3}$. del i sit mindste.

Scriff hos de 29. Daler / $\frac{2}{3}$. Daler / for de
halffredie Ore / bryd det / som før er lært / saas
ledis / At du Multiplicerer det heele som er 29.
med Neffneren / som er 8. leg Telleren til som
er 5. da saar du 237. Daler / sæt dennom mit i
Regelen / Multiplicere saa det første som er 15.
Alne med Neffneren som er 8. kommer 120. sæt
dem først / kommer i Regelen at staa som her.

120. Alne — 237. Daler — 3. Alne.

I iij

Item /

Item/ Et Skippund for $16\frac{2}{3}$. $\frac{2}{3}$ / Huad
 Foster it Lispund. Facit 13. $\frac{1}{4}$. $\frac{1}{4}$ / Staar vdi
 Regelen som her.

60. Lispund — 50. Marc — 1. Lispund.

Item / En fisber 5. Skippund Bly/ for
 69. $\frac{1}{2}$. Ort/ huad foster 1. Skaalepund. Facit
 1. $\frac{1}{8}$. $\frac{1}{8}$ / oc $\frac{3}{8}$. deel $\frac{1}{8}$ / i sit mindste.

Gjør de 5. Skippund met 20. til Lispund/
 oc saa de Lispund met 16. til Skaalepund / da
 faar du 1600. Skaalepund/ Denom Multis
 plicere met den middelstis Nessnere/ som er 4.
 kommer 6400. sæt først/ scriff for den Ort $\frac{1}{4}$.
 Gylden/ Bryd det / kommer i Regelen som du
 her seer.

Skaalepund.	Gylden.	Skaalepund.
6400. —————	277. —————	1.

Item/ En fisber 7. Eintener Olie/ oc 12.
 Pund/ for 42. Gylden/ 2. Ort / huad foster 1.
 Pund/ minus 8. Lod. Facit 1. Skilling/ 7. $\frac{1}{2}$.
 oc $\frac{4}{8}$. deel $\frac{1}{2}$ / i sit mindste.

Scriff for de 2. Ort/ $\frac{1}{2}$. Gylden / gjør saa
 de 7. Eintener/ met 112. til Pund / oc de Pund
 met 32. til Lod/ Multiplicere dennom met den
 middelstis Nessnere/ bryd det middelste/ kom
 mer i Regelen som her staar.

Lod.	Gylden.	Lod.
50944. —————	85. —————	24.

Item/

Item / 3. Korter Klæde for en Gylben / oc
1½. Ort / huad koster 48. Alne / Facit 88. Gyl-
ben / Scriff for det halff andet Ort ¾. Gylben /
byrd det vdi sig / Multiplicere det faariste mee
Neffneren / kommer i Regelen som her staar.

24. Korter — 11. R — 192. Korter.

Den Tredie beel / som er brudet sidst.

Item / En fiøber 14. Læster Byg / 5. R
oc 9¼. Skeppe / oc giffuer for huer
Skeppe 5. R / 4. Q / huad koster samme
Byg. Facit 462. Daler / 1. R / 1. R / 4. Q.

Gjør de 14. Læster mee 12. til Pund / Leg de
5. Pund til / da faar du 173. Pund / gjør saa de
Pund mee 24. til Skepper / oc leg de 9¼. Skep-
per til / da faar du 4161¼. Skepper / Byrd nu
det vdi sig self / det er / Multiplicere 4161. mee
Neffneren som er 4. leg Telleren til som er 1.
kommer 16645. Skepper / Sæt dem sidst vdi
Regelen. Gjør nu de 5. R til Q. leg 4. Q til /
da faar du 64. Penninge / Sæt den nom mie.
Multiplicere saa det første mee den sidstis
Neffnere som er 4. kommer vdi Regelen som
her staar.

4. Skepper — 64. Q — 16645. Skepper.

J iij

Item /

Item/En fiøber 18. Læster Malt oc $6\frac{2}{3}$.
Pund/oc giffuer for huert Pund 3. Daler, mi-
nus 4. β / Huad koster samme Malt/ Facit
649. Daler/ $2\frac{1}{2}$. Marck.

Gjør de 18. Læster met 12. til Pund/ leg $6\frac{2}{3}$.
Pund til/ bryd det i sig selff/ gack saa i det saas-
riste/ met den sidstis Nessnere/ kommer at staa
som her.

5. Pund—140. β —1114. Pund.

Item/ En fiøber 5. Skippund / 4. Liss-
pund / $6\frac{2}{3}$. Skaalepund Hør / oc giffuer for
Lispundet 3. Marck/ minus 6. β / 4. \mathcal{D} / Huad
koster samme Hør/ Facit $271\frac{1}{2}$. Marck/ 6. β /
8. \mathcal{D} / oc $\frac{1}{2}$. \mathcal{D} / i sit mindste.

Gjør de Skippund met 20. til Lisspund/ oc
de Lisspund met 16. til Skaalepund / bryd det/
som før er lært/ kommer at staa som her.

48. Skaale \mathcal{D} —500. \mathcal{D} —5012. Skaalepund.

Item/ En fiøber $3\frac{1}{2}$. Eintener/ minus 22.
Pund. Tara for Told oc Fract $10\frac{1}{4}$. Pund/oc
giffuer for it Eintener 43. Daler/ 14. β / huad
er Facit/ Facit er 135. Daler / $2\frac{1}{2}$. \mathcal{D} / 5. \mathcal{D} / oc
 $\frac{35}{60}$. deel \mathcal{D} / i sit mindste.

Gjør de $3\frac{1}{2}$. Eintener met 112. til Pund/
Tag der fra 22. Pund / oc for Tara tag 11.
Pund/ oc 8. Lod for $\frac{1}{4}$. Pund / bliffuer igien aff
it Pund 24. Lod/ scriff for dennom $\frac{1}{2}$. Pund/
bryd

bryd det i sig selfue / oc gack i det saariste mee
det sidstis Nessnere / kommer vdi Regelen som
her staar.

448. Pund -- 2030. ß -- 1439. Pund.

Item / En kjober 1. Sack Ingefær veget
 $5\frac{1}{2}$. Eintener / $58\frac{1}{2}$. Pund / Tara for Fract oc
Told $10\frac{3}{4}$. Pund / $6\frac{1}{4}$. Lod / koster huert Pund
 $1\frac{1}{2}$. R / 8. ß / 5. S / huad koster den heele Sack /
Facit $1134\frac{1}{2}$. R / 18. ß / 2. S / oc $5\frac{1}{2}$ 8. S .

For de 2. Quintin som bliffuer til offuers /
seriff $\frac{3}{4}$. Lod.

128. Lod --- 821. S --- 84935. Lod.

Item / En kjober it Sad Vinsten / holder
 $498\frac{2}{3}$. Pund / oc giffuer for 100. Pund 8. R /
minde 15. ß / Huad koster samme Sad / Facit
 $38\frac{1}{2}$. R / 1. ß / 4. S / oc $\frac{2}{3}$ 3. deel S / i sit mindste.

500. Pund -- 305. ß -- 2494. Pund.

**Den Fierde deel / som den
første oc middelfte er brut.**

Item / En kjober 3. stycke Ramlot / som
holde tilsamen $87\frac{2}{3}$. Alne saar $54\frac{3}{4}$.
 S / huad koster 8. Alne / Facit $4\frac{1}{2}$. R /
 $7\frac{1}{2}$. ß / 3. S / oc $\frac{2}{3}$ 3. deel S / i sit mindste.

Her seer du at det første oc middelfte er
brud / Bryd nu huert brud vdi sig som tilfor

I v

ne er

ne er lært / Multiplicere saa det første met den
middelste brøctis Nessnere / som er 4. Dernæst
Multiplicere det sidste som er 8. Alne met den
første brøctis Nessnere / som er 6. Da kommer
det vdi sit heele at staa / som du her seer.

2108. Alne — 219. Marck — 48. Alne.

Item / En kixber $8\frac{3}{4}$. Skippund for 98.
Gylden / 3. Ort / Huad koster 4. Lispund / 6.
Marckpund. Facit 2. Gylden / 19. β / 11. δ / oc
 $2\frac{5}{9}$. deel δ / i sit mindste.

Scriff for de 3. Ort $\frac{3}{4}$. Gylden / bryd huere
Brud vdi sig / Multiplicere det første met den
middelste Nessnere / da faar du 140. Denom
gixr met 280. til Marckpund / Da faar du
39200. Sæt dennom først / gixr saa de 4. Lise
pund met 14. til Marckpund / oc leg de 6. β &
til / Multiplicere dennom met den førstis Ness
nere som er 4. kommer 248. Marckpund / sæt
sidst / kommer at staa som her.

39200. Pund — 296. \mathcal{R} — 248. Pund.

Item / En kixber it stycke Siden Atlask /
holder $43\frac{1}{2}$. Alne for $34\frac{2}{3}$. Gylden / huad
koster 3. Alne / Facit 2. Gylden / 15. β / 2. δ /
 $2\frac{5}{9}$. deel δ / vdi sit mindste / Dette er giort i sit
mindste / først met 5. 7. oc 3.

Duplere Tellerne oc Nessnerne / bryd saa
huert i sig / sō sō er lært / kommer at staa som her.

6090.

6090. Alne — 345. Gylde — 42. Alne.
 Item/ En fiøber $24 \frac{1}{4}$. Pund Mandele
 for $29 \frac{1}{2}$. Marck/ huad foster $211 \frac{1}{2}$. Pund / 16.
 Lod. Facit 257. $\frac{2}{3}$ / 8. $\frac{1}{3}$ / 10. $\frac{1}{4}$ / oc $\frac{1}{9}$. deel
 $\frac{1}{4}$ vdi sit mindste.

Duplere den første Tellere oc Neffnere
 som er $\frac{1}{4}$. da faar du $\frac{5}{8}$. deel / i lige maade dus
 plere den middelste / som er $\frac{5}{2}$. da faar du $1 \frac{1}{2}$.
 deel / bryd nu det første Brud i sig self / Multi
 plicere det saa med den middelste Neffnere /
 som er 16. gjør saa de Pund med 22. til Lod / da
 faar du 75648. Lod / sæt først / Bryd saa det
 middelste i sig self / kommer 359. dennom sæt
 mit / Gjør nu de $211 \frac{1}{2}$. Pund til Lod / leg de 16.
 Lod til / Multiplicere dennom med den første
 brøckis Neffnere / som er 8. kommer i Regelen
 at staa i sit heele som her.

75648. Lod — 359. $\frac{2}{3}$ — 54272. Lod.
 Item/ En fiøber $\frac{2}{3}$. oc $\frac{1}{3}$. vdaff $\frac{1}{8}$. deel / Lise
 pund Berge Rist / for $\frac{5}{8}$. oc $\frac{3}{8}$. vdaff $\frac{1}{8}$. Marck /
 huad foster 9. Lispund. Facit 11. $\frac{2}{3}$ / 7. $\frac{1}{3}$ / 5. $\frac{1}{4}$ /
 oc $\frac{2}{5}$. deel i sit mindste.

Addere $\frac{2}{3}$. oc $\frac{1}{3}$. deel / som i den første Spe
 cies vdi brudet Tal lært er / kommer $\frac{1}{2}$. Tag
 dennom fra $\frac{1}{2}$. kommer $1 \frac{7}{8}$. del i sit mindste / sæt
 først / i lige maade addere $\frac{5}{8}$. oc $\frac{3}{8}$. Tag det saa
 vdaff

vdaff $\frac{7}{8}$. kommer $1\frac{3}{8}$. deel Marc / Sæt mte
kommer først i Regelen at staa som her.

$1\frac{7}{4}$. Lispund — $1\frac{3}{8}$. — 9. Lispund.

Bryd nu huert vdi sig/Multiplicere det
sidste met den førstis Nefnere / oc det første
met den middelstis Nefnere / kommer i sit hele
at staa som her.

1488. Lispund — 79. — 216. Lispund.

Den Femte deel / som mte oc sidst er brud.

Tem / En fiøber 55. Pund Rissen gryn /
for 14. Gylde / $3\frac{1}{2}$. Ort / huad koster 125.
Pund / Facit 3. R / 19. B / 1. S / oc $\frac{7}{8}$. deel S /
vdi sit mindste.

Her maat du see / at det middelste oc sidste er
brud / Scriff nu for de $3\frac{1}{2}$. Ort / $\frac{7}{8}$. Gylde.
Sæt op til de 14. saa $14\frac{7}{8}$. bryd nu det i sig selff
det er / Multiplicere 14. met Nefneren som er
8. Leg Telleren til som er 7. kommer 110. Gyl-
den / sæt dennom mit / bryd i lige maade det sid-
ste / som er 125. da faar du 90. Pund / sæt sidst /
Multiplicere nu det første som er 55. Pund /
met den middelstis Nefnere / som er 8. oc ders
næst met den sidstis Nefnere / som er 7. da faar
du 3080. Pund / sæt dennom først / kommer i Re-
gelen som her staar.

3080.

3080. Pund — 119. R — 90. Pund.

Item / En fiøber 230. Pund for $24\frac{7}{8}$. R /
huad koster $1\frac{3}{4}$. Pund / Sacit 1. Gylde / 19. R /
5. R / oc $\frac{3}{4}$. R / i sit mindste.

7360. Pund — 199. R — 55. Pund.

Item / En fiøber 4. Cintener / minus 18.
Pund for $11\frac{3}{8}$. Marc / huad koster $2\frac{3}{4}$. Cintes
ner / oc $11\frac{3}{8}$. Pund. Sacit $82\frac{1}{2}$. R / 1. R / 3. R / oc
 $\frac{3}{4}$. R / i sit mindste.

For de $\frac{3}{4}$. Cintener leg til 84. Pund / Leg
saa de 11. Pund til / bryd det med $\frac{3}{8}$. kommer at
saa som her.

55040. Pund — 1779. R — 2555. Pund.

Item / En fiøber 124. Pund for $152\frac{1}{8}$. R /
Marc / huad koster $4\frac{1}{2}$. Pund. Sacit 14. R /
2. R / oc $\frac{1}{8}$. R / i sit mindste.

35712. Pund — 2441. Marc — 13. Pund.

Item / En fiøber 17. Alne / minus 3. Korte
ter / for 18. minus $\frac{3}{4}$. Marc / huad koster 30. mi
nus $\frac{3}{4}$. Alne / Sacit 31. R / 9. R / 3. R / oc $\frac{3}{8}$. R / i sit mindste.

Bryd huert i sig / tag Tellerne fra / oc naar
du haaffuer taget Telleren fra det sidste / som er
30. — $\frac{1}{4}$. gisr den nom saa med 4. til Korter
kommer at saa som her.

1040. Korter — 69. Marc — 476. Korter.
Den

Den Stette deel/som det første oc sidste er brudt.

Item/ $8\frac{2}{3}$. Skippund Bly for 99. Gylden/
huad koster 1. Skippund oc $15\frac{2}{3}$. Lispund.
Facit $20\frac{1}{2}$. Gylden/ 3. ß / 0. S / oc $2\frac{2}{3}$. deel
Penninge vdi sit mindste.

Her er det første oc sidste brude / oc det mids-
delste er heelt/ bryd nu det første i sig self/ naar
det er brudt/ Multiplicere det saa met den sidste
Brødtis Næffnere / som er 4. kommer 172.
Skippund/ gjør dennom met 20. til Lispund/
Da faar du 3440. Lispund/ sæt dennom først
i Regelen/ Dernæst gjør det 1. Skippund met
20. til Lispund/ leg de 15. Lispund til/ bryd det
met $\frac{2}{3}$. kommer 143. dennom Multiplicere met
den førstis Næffnere / som er 5. kommer 715.
sæt dem sidst i Regelen / kommer vdi sit heele
at staa som her.

3440. Lispund — 99. R — 715. Lispund.

Item / En Løber $\frac{7}{12}$. Alne Lærit for 5.
Marck / minus 4. ß / 2. S / Huad koster 165.
Alne/ Facit 174. R / 1. ß / 1. S / oc $2\frac{1}{11}$. deel S .
vdi sit mindste. Duplere den førstis Tællere
oc Næffnere / gjør siden som tilforne tit oc off-
te lært er.

66. Alne — 910. S — 2424. Alne.

Item/

Item / En fiøber 9 $\frac{7}{8}$. Alne Hollands Læ-
rit/ oc giffuer for 1 $\frac{1}{2}$. Alne/ 10. Skillinge/ 4.
S. Facit 4. S/ 2. S/ 7. S/ oc $\frac{1}{9}$. S.

9. Alne — 124. S — 58. Alne.

Den Stuffuende oc sidste deel/
vdi huilcket det første/ middelste
oc sidste er Brude.

Item/ En fiøber 23 $\frac{1}{2}$. Skippund Glest/ oc
giffuer for 3 $\frac{1}{2}$. Lispund 15. Daler/ $\frac{1}{2}$. Ort/
huad koster samme Glest/ Facit 1890. Da-
ler/ 1. S/ 14. Skillinge.

Her seer du at det første/ middelste/ oc
sidste er brude/ bryd nu det første vdi sig selffue/
Saa at du formerer 3. med 5. oc legger 4. der
til / da faar du 19. Formere dennom med den
middelstis Nessnere/ som er 8. dernæst med den
sidstis Nessnere / som er 4. kommer 608. Sæt
dennom først / Scriff nu for den halffue Ort/
 $\frac{1}{2}$. deel Daler/ Bryd det i sig selff/ kommer 121.
Sæt mit i Regelen/ bryd nu det sidste i sig selff
som er 23 $\frac{1}{2}$. da faar du 95. dennom formere
med den førstis Nessnere / som er 5. kommer
475. Skippund/ dennom gior med 20. til Liss-
pund / Da faar du 9500. Sæt dennom sidst/
kommer i sit heele at staa som her.

608. Lispund — 121. Daler — 9500. Lispund.

Item/

Item / En fiøber 45. minus $\frac{3}{4}$. Alne for
67. Gyliden / minus 1. Ort / Huad koster 11.
minus $\frac{2}{3}$. Alne. Facit 15. Gyliden / 23. ß / 6. S /
oc $\frac{2}{3}$. deel S / i sit mindste.

Bryd huert Brud i sig self / tag Telleren
fra / kommer i Regelen som her staar.

2124. Alne ——— 267. R ——— 124. Alne.

Item / En fiøber $57\frac{1}{4}$. Alne Fløvel / oc
giffuer for $4\frac{1}{2}$. Alne $\frac{1}{8}$ Daler / Huad koster
samme Fløvel. Facit 40. Daler / 7. ß / 9. S /
oc $\frac{3}{4}$. deel S / i sit mindste.

1920. Alne ——— 7. Daler ——— 1106. Alne.

Item / En fiøber $9\frac{1}{4}$. Pund for 36. Gyl-
den / 30. ß / huor tit kand ieg fiøbe 4. Pund / 24.
Lod for 276. Gyliden / 10. ß / Facit 14. gange
oc $\frac{5}{8}$. deel gange i sit mindste.

Scriff for de 30. ß / $\frac{3}{4}$. Gyliden / oc for de
24. Pund / $\frac{3}{4}$. Pund / i lige maade scriff for de
10. ß / $\frac{1}{4}$. R / bryd det / kommer som her staar.

592. Pund ——— 147. R ——— 76. Pund.

Facit 18. R / 34. ß / 10. S / oc $\frac{1}{3}$. deel S / i
sit mindste / Giør dennom til Penninge / Sæt
der op til $\frac{1}{3}$. deel S / bryd det / sæt det først i Re-
gelen / sæt mit 1. gang / bryd de $276\frac{1}{4}$. R / i sig
self / formere dennom dernæst med den førstis

R

Nessnes

Neffnere/giør dennom saa til Penninge/ Sæ
dennom sidst/ kommer i Regelen som her.

1340640. S — 1. gang — 19624800. S.

Item/ En tiøber $5\frac{1}{4}$. Pund Saffran / for
 $3\frac{1}{2}$. Gylde/ 12 s / Huor tit kand ieg tiøbe try
Pund / 16. Lod for 332. Gylde/ 8. s. Sact
131. gang/ oc $\frac{5}{8}$. deel gang.

Scriff for de 12. s/ oc den halffue Gylde/
 $\frac{2}{3}$. Gylde/ oc for de 16. Lod / $\frac{1}{2}$. Pund / oc for
de 8. s/ $\frac{1}{3}$. Gylde/ bryd det/ kommer som her.

210. Pund — 19. R — 28. Pund.

Sact $2\frac{1}{2}$. Gylde/ 1. Skill. 4 S.

Scriff nu for den halffue Gylde oc den
ene Skilling/ oc 4. S / $\frac{1}{3}$. Gylde/ Bryd det/
kommer at staa som her.

190. Gylde — 1. gang — 24915. R.

Her efftersolger nogle skøne oc
nyttige Exempler / vdi huilcke du lærer
at Summere oc Regne / Skippund/
Eintener/ Lispund oc Mark
pund/ etc.

MEn her skal du mercke/ huor dette Tes
gen-1-findis / da betydder det mere /
Oc huor dette Tegen-÷-kaar / det
betydder mindre.

Item/ En fiøber 5. Glasse met Petre Olie.
Den Første veger $2\frac{1}{2}$. Eintener—1—18. Pund.
Den Anden veger 3. Eintener—1—30. Pund.
Den Tredie veger $3\frac{1}{2}$. Eintener—1—24. Pund.
Den Fierde veger 2. Eintener—1—9. Pund.
Den Femte veger $3\frac{1}{2}$. Eintener—1—12. Pund.

Lara vdaß huer Glaske 17. Pund / koster
huert Pund 2. Gylden/ en Ort / Huad koster
samme Olie/ Facit 3510. Gylden.

Addere Eintener tilhobe for sig/ oc Pundes
ne for sig self/ tag de Pund der fra / som dette
Legen—:—staar hos / giør saa de Eins
tener met 112. til Pund / Scriff for den Ort/
 $\frac{1}{2}$. Gylden/ byrd det/ formere det saariste met
Neffneren/ kommer at staa som her.

4. Pund — 9. Gylden — 1560. Pund.

Item/ En fiøber 4. Lønder Honning/
som vege 4. Eintener—1—11. Pund/ 5.
Eintener—1—48. Pund / 3. Eintener/
:—9. Pund / $3\frac{1}{2}$. Eintener—1—

16. Pund/ Lara offuer alt/ $2\frac{1}{2}$. Eintener/ 120.
Pund / Eintenerit for 14. Gylden / 2. Ort/
huad koster samme 4. Lønder. Facit 183. R/
33. R/ 6. Q/ oc 5. deel Q/ i sit mindste.

224. Pund — 29. R — 1420. Pund.

Item/ En fiøber 6. Sætte met Zedefær/
vege $1\frac{1}{2}$. Eintener—1—18. Pund / $1\frac{1}{2}$. Eintener/

R ij

—1—

—1—27. Pund/ $1\frac{1}{2}$. Eintener—÷—20. Pund/ $1\frac{1}{2}$.
 Eintener—1—33. Pund / $1\frac{1}{2}$. Eintener/
 —1—23. Pund/ $1\frac{3}{4}$. Eintener—÷—13. Pund / Tara
 ra offuer alt/ $2\frac{1}{2}$. Lispund/ 8. Marckpund/ det
 Eintener for 42. Daler/ 3. Ort. Facit 447.
 Daler/35. ß / 0. Q / $\frac{2}{3}$. deel Q / i sit mindste.

Leg til 84. Pund for de $\frac{2}{3}$. Eintener/ giør
 dernæst de $2\frac{1}{2}$. Lispund/ med 14. til Marckpund/
 Da faar du 35. Pund/ Tag dennom der aff/ oc
 de 8. Pund / for det Tara / kommer i Regelen
 som her staar.

448. Pund—171. Daler—1173. Pund.

Item / En fiøber 4. stycker Raaber/ det
 første holder $2\frac{1}{2}$. Eintener—÷—52. Pund/ Det
 andet $3\frac{1}{2}$. Eintener—÷—49. Pund/ Det tredje
 $4\frac{1}{2}$. Eintener—1—28. Pund/ Det fjerde
 $4\frac{1}{4}$. Eintener—:—70. Pund/ Tara off
 uer alt $4\frac{1}{2}$. Lispund/ 7. Marckpund/ koster huer
 Eintener 16. Daler / $3\frac{1}{2}$. Ort. Facit 233. Da
 ler/ 2 R / 1. ß / 0. Q / $\frac{2}{4}$. deel Q / i sit mindste.

896. Pund—135. Daler—1551. Pund.

Item/ En fiøber 3. Kurre med Tigen/ vege
 116. Pund/ 124. Pund/ 112. Pund / Hundredit
 koster 3. Daler/ $1\frac{1}{2}$. Ort/ Tara vdaß huer Kurr
 re 8. Pund. Huad koster samme 3. Kurre. Facit
 11. Daler/ 3. ß / 4. Q / $\frac{8}{3}$. deel Q / i sit mindste.

800. Pund—27. Daler—328. Pund.

Item/

Item / En fiøber 4. Kurre met Russiner /
 vege 128. Pund / 124. Pund / 126. Pund / 123.
 Pund / Tara aff huer Kurre 7. Pund / foster
 huere hundret 3. R / 3. Ort. Sacit $17\frac{1}{2}$. R / $9\frac{1}{2}$. R.
 400. Pund — 15. Gylden — 473. Pund.

Item / En fiøber 6. Tønder met Salpeis
 ter / vege $21\frac{1}{2}$. Eintener — 56 $\frac{2}{3}$. Pund / foster
 huere Skippund 15. R — 2 $\frac{3}{4}$. Ort / huad fos
 ter samme 6. Tønder. Sacit 120. R / 7. R / 7.
 R / $2\frac{3}{4}$. deel R / i sit mindste.

Gjør de $21\frac{1}{2}$. Eintener met 112. til Pund /
 tag 56. Pund der fra / bryd det met $\frac{2}{3}$. tag Tels
 leren fra som er 2. kommer 7054. Sæt den
 nom sidst / Dernæst gjør de 15. R / til R / tag 27.
 R. der fra for de 2 $\frac{3}{4}$. Ort / bliffuer igien 573.
 Bryd det met det brud som bleff til offuers aff
 de 2 $\frac{2}{3}$. Ort / som er $\frac{1}{2}$. R / i sit mindste / tag Tels
 ren fra / som er 1. kommer 1145. R / sæt mit / gjør
 nu det 1. Skippund met 280. til Pund / Multia
 plicere dennom met den middelste oc sidste brø
 ds Neffnere / som er 2. oc 3. kommer 1680. sæ
 dennom først / kommer at staa som her.

1680. Pund — 1145. R — 7054. Pund.

Item / En fiøber 6. Skiffuer Vox / veger
 11. Skippund — 14 $\frac{2}{3}$. Lispund / Tara 18 $\frac{2}{3}$.
 Lispund / foster 1. Skippund 42. R — 10. R.
 R ill huad /

huad koster samme Vox. Facit 445½. Mark/
2. β /3. \mathcal{Q} /oc $\frac{1}{2}$. \mathcal{Q} / i sit mindste.

Gjør de 11. Skippund met 20. til Lispund/
leg 14. Lispund til / Tag 18. Lispund der fra/
formere det saa met Nessneren som er 4. Tag
Telleren fra som er 3. bynd det saa vdi sig selff
met $\frac{2}{3}$. huad der aff kommer sæt sidst / Sæt nu
først 20. Lispund for det 1. Skippund/ formes
re den nom først met den sidste Nessnere / som
er 3. oc saa met den Nessnere som staar vnder
dit Tara som er 4. (Thi det sidste bleff oc for
merit met samme Nessnere) huad der aff kom
mer sæt først / gjør de 42. Mark til Skilling
ge / tag 10. Skillinge der fra / sæt mit i Reges
len/ som her staar.

240. Lispund — 662. β — 2585. Lispund.

Item / En kjober 4. Sæcke met Laffuers
bær/vege 3. Eintener — $\frac{1}{8}$. Pund/3½. Eintener
— $\frac{1}{2}$. Pund/4. Eintener — 1 — $\frac{1}{4}$. Pund/2½. Ein
tener — 1 — $\frac{3}{4}$. Pund/ Tara offuer alt 2. Eintener
— $\frac{5}{7}$. deel Eintener/ Oc giffuer for 8. Pund
— $\frac{1}{4}$. Pund 12. Mark — $\frac{1}{3}$. Mark/ Huad
koster samme 4. Sæcke. Facit 2038. \mathcal{R} / 4. β /
5. \mathcal{Q} / oc $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{4}$. deel \mathcal{Q} / i sit mindste.

For $\frac{1}{8}$. deel/tag fra 14. Pund/ for $\frac{1}{2}$. tag 56.
Pund fra/ for $\frac{1}{4}$. leg 28. Pund til/ for $\frac{3}{4}$. leg 84.
Pund til/ For Tara/ som er 2. Eintener — $\frac{5}{7}$.
tag

tag 144. Pund fra/bliffuer igien 1354. Pund/
formere dennom mee den førstis Meffnere/
som er 4. kommer 5416. sæt sidst/ Bryd nu
huert i sig/ tag Telleren fra/ kommer vdi Reg-
gelen som her.

93. Pund ——— 35. ——— 5416. Pund.

Om Binden oc Taben.

A Tem/ En fiøber en Læst Malt for 36.
Daler/ Nu selg hand Skeppen igien for
8.ß/ huor megit vinder hand paa samme
Malt. Sæt 12. Daler.

Dette oc alle andre saadanne Exempler
skal du saaledis gjøre. Denne Læst Malt sis-
ger hand sig at haaffue fiøbe for 36. Daler/oc
hand selg nu Skeppen igen for 8.ß/ Regne ders-
saare først huor megit Læsten kommer at staa
effter de 8. Skillings fiøb/saa seer du hvilket en
Sum størst bliffuer/ Er den Sum større der
du faar/ end den første Sum er der hand første
vdgaff/ da vinder hand saa megit som hand er
større/ Men er hand minde end den første/ da
taber hand saa megit som hand er minde/ Sæt
det i Regelen som her.

1. Skeppe ——— 8.ß ——— 288. Skepper.

Multiplacere det middelste med det sidste/

R iij

oc

oc du kant icke affdele det met det første/ Da
saar du 48. Daler/ oc saa meget foster samme
Læst Malt effter de 8. Skillinge kjøb / tag nu
36. fra 48. bliffuer igien 12. Daler/ huiltē
hand haffuer vundet.

Item / En kjøber it stycke Klæde / holder
48. Alne/ for 44. Daler / oc selg Alen igien
for 3. Mark / 4. β / huor megit er hans Bind-
ning. Facit 8. Daler.

Sig :

1. Alne — 52. Skillinge — 48. Alne.

Facit 2496. β / gior dennom til Mark / aff
Mark til Daler/ kommer 52. Daler/ tag 44.
Daler der fra/ bliffuer igien 8. Daler / huiltē
som ere hans Binding.

Item / En kjøber en Vole Lærit / holder
24 $\frac{3}{4}$. Alne for 18. Mark / 4. β / Nu selg hand
Alen igien for 12 $\frac{1}{2}$. β / huad er hans Binding.
Facit 1. \mathfrak{d} / 1. β / 4 $\frac{1}{2}$. \mathfrak{d} .

4. Alne — 12 $\frac{1}{2}$. Skillinge — 99. Alne.

Item / En haffuer kjøbt it stycke Markene
holder 32. Alne/ 3. Rorter / for 12. Mark / 6.
Skillinge. Naar hand selg Alen for 9. β — 4.
 \mathfrak{d} / Huad er hans Binding. Facit 5. Mark /
5 $\frac{1}{2}$. β / 4. Penninge.

4. Rorter — 104. Penninge — 131. Rorter.

Item / En kjøber 1. Eintener Lin Olie/
for

100

da faar du $71\frac{1}{2}$. Gylde/sæt mit/bryd saa huere
brød i sig self/som tilforne tit oc offte lært er/
kommer at staa som her.

513. Alne — 215. Gylde — 4. Alne.

Item/En fiøber it stycke Siden Taffet/
holder $33\frac{2}{3}$. Alne/for 40. Daler/ $7\frac{1}{2}$. sk/ Huor
dyre skal hand selge 5. Alne/ at hand kand vinde
de $4\frac{1}{2}$. Daler. Sacit 6. Daler/ $1\frac{1}{2}$. Marck/5. sk/
1. sk/ $\frac{5}{139}$. deel Penninge.

Addere det du wilt vinde/ til din Hoffuet
sum/sæt mit/kommer som her.

169. Alne — 214 $\frac{1}{2}$. sk — 25. Alne.

Item/En fiøber it stycke Kamlot/holder
28. Alne/koster 26. Marck/4. Skillinge/huor
dyre skal hand selge en Alne/ at hand kand mee
50. Marck/ vinde 5. Marck. Sacit 1. Marck/
6. Penninge.

Sig nu først 28. Alne/giffuer mig 26. sk/
4. sk/ huad giffuer mig 1. Alne.

28. Alne — 420. Skillinge — 1. Alne.

Sacit 15. sk/Sig nu 50. Marck vil ieg skal
vinde paa sig 5. Marck/ huor megit skal 15. sk
vinde. Leg de 5. Marck til de 50. Marck/ kom
mer 55. Marck/ sæt mit / Giør de 50. Marck
til Skillinge/sæt dennom først/oc de 15. Skil
linge sidst/ kommer at staa som her.

800. Skillinge — 55. Marck — 15. Skil.
Sacit

Sacit 1. Marc/6. S/oc saa meget skal hand
selge Alen faare.

Item/En klobber 18 $\frac{3}{4}$. Alne Siden Tort/
for 14 $\frac{1}{2}$. Gylde/1 $\frac{1}{2}$. Ort/huor dyre skal hand
selge en Alne/ at hand kand vinde 4. Skillinge
ge paa huer Gylde. Sacit 34. S/ 10. S/oc 2 $\frac{2}{3}$.
deel S/ i sit mindste.

Gjør de 14 $\frac{1}{2}$. Gylde til S/ leg 15. S. til for
de 1 $\frac{1}{2}$. Ort/ kommer 595. S/ Sæt mit/ sæt 18 $\frac{3}{4}$.
først/ brød det/ kommer at staa som her.

75. Alne — 595. Skillinge — 4. Alne.

Sacit 31 $\frac{1}{3}$. deel Skillinge/ Sæt den nom
sidst/ gjør nu 1. Gylde til S/ Addere Vindings
gen der til som du vil vinde/ huilket er 4. S/
kommer 44. S/ sæt mit/ sæt 40. S/ først/ brød
det/ kommer at staa som her.

600. Skillinge — 44. S — 476. Skill.

Regne det/ kommer Sacit som forscressult
staar.

Item/En klobber 17 $\frac{3}{4}$. Pund Saffran for
15. Daler/3 $\frac{1}{2}$. Ort / Huor dyre skal hand selge
7. Pund / at hand paa huer Daler kand vinde
8. Skillinge/4. Peninge. Sacit 7. Daler/1. S/
2. S/4. S/oc 1 $\frac{1}{8}$. deel S/ i sit mindste.

Gjør de 15. Daler til S/ leg 42. S. til for
de 3 $\frac{1}{2}$. Ort/ kommer 762. S/ sæt mit/ sæt 17 $\frac{3}{4}$. S/
først/

først/ oc 7. Pund sidst / Bryd det / kommer at
staa som her.

53. Pund — 762. Skillinge — 21. Pund.

Sacit 6. Daler / $13\frac{4}{3}\frac{2}{3}$. deel ß / gjør de 6. Daler
til Skillinge / leg $13\frac{4}{3}\frac{2}{3}$. ß til / Bryd det / sæt sidst /
Addere de 8. ß / 4. Q / til 48. ß (som er 1. Daler)
kommer 676. Q / Sæt dennom mit / sæt 48. ß
først / formere dennom med den sidstis Nessnere
som er 53. kommer i Regelen at staa som her.

2544. ß — 676. Penninge — 16002. ß .

Regne det / kommer Sacit som forscressuit
staar.

Item / En haffuer kjøbt for 416. Mark
Aloes / oc haffuer giffuet for 1. Pund $8\frac{2}{3}$. R /
huor dyre skal hand selle 1. Pund / at hand kand
vinde paa sin Hoffuet sum 20. Mark. Sacit
9. R / 1. ß / 4. Q .

Addere den Vinding som er 20. Mark /
til Hoffuet summen / som er 416. Mark / sæt
det mit / sæt først 416. R / oc sidst $8\frac{2}{3}$. Mark /
bryd det / kommer som her.

1248. Mark — 436. Mark — 26. Mark

Item / En kjøber for 343. R — $1\frac{1}{2}$. Ort /
Auripigmentum / selg det til Vinding igen / oc
selg 1. Pund for 13. ß — $\frac{3}{4}$. oc haffuer vundet
med 100. Gylde / 12. Gylde — $3\frac{1}{2}$. Ort /
Nu spørgis her huor meget hand aff første
haffuer

haffuer giffuie for huert Pund. Facit 11. ß / oc $\frac{1}{8} \frac{1}{9}$. deel ß / i sit mindste.

Addere Bindingen/ som er 12. $\text{R} \div 3 \frac{1}{2}$.
Orc/ til de 100. R / bryd det med $\frac{7}{8}$. R / for de $3 \frac{1}{2}$.
Orc/ Tag Telleren fra/ sæt først / sæt 100. R
mit / dernæst bryd de 12 $\div 3 \frac{1}{2}$. ß / Tag Telleren fra/ sæt sidst/ kommer som her staar.

142240. ß — 100. Gylden — 392. ß .

Item/ En kjøber Ingescer for 98. Marck/ oc giffuer for 1. Pund 5. $\text{D} \div 6$. ß / Nu haffuer hand det solt igien / oc haffuer tabt paa sin Hoffuets sum 8. Marck/ huor dyre haffuer hand solt huert Pund. Facit 4. $\text{D} \div 3 \frac{1}{2}$. ß / 5. D / oc $\frac{5}{9}$. deel D i sit mindste.

Subtrahere eller fra tag de 8. Marck/ som hand haffuer tabt / fra sin Hoffuets sum / som er 98. bliffuer igien 90. Sæt mit i Regelen/ gjør nu de 98. Marck til ß / sæt først / oc de 5. $\text{D} \div 6$. ß sidst/ staar som her.

1568. ß — 90. Marck — 74. ß .

Item/ En haffuer kjøbt nogle slags Dreter for 40. Gylden $\div 3 \frac{1}{2}$. Oc haffuer giffuee for huert Pund 20. $\text{ß} \div 5 \frac{1}{2}$. Nu haffuer hand sold dennom igien/ oc haffuer tabt paa 200. R / 6. Gylden $\div 1 \frac{1}{2}$. Huor dyre haffuer hand sold huert Pund igien. Facit 20. Skillinge/ oc $\frac{4}{11} \frac{0}{2}$. deel ß .

Tag

Tag de 6. Gylde— \div — $1\frac{1}{2}$. som hand haff-
uer tabt/ fra de 200. Gylde / sæt først / sæt de
20. mit/ oc de 20— \div — $\frac{5}{12}$. & sidst / Bryd det/
kommer at staa som her.

93840. & —200. Gylde—235. &.

Item/ En haffuer kjober 34. Alne Klæde/
for 67. Gylde/ Nu spørgis her / hvor mange
Alne hand maa selge for 8. Gylde / at hand
kand met 15. Gylde vinde 5. Gylde. Facit
 $3\frac{3}{8}$. deel Alne.

Sig 67. Gylde giffuer mig 34. Alne/
hvor mange Alne giffuer mig 15. Gylde/ sæt
det i Regelen som her staaer.

67. Gylde—34. Alne—15. Gylde.

Facit $7\frac{4}{8}$. deel Alne.

Leg nu de 5. Gylde som du vilte vinde/
paa de 15. Gylde/ til de samme 15. Gylde/
kommer 20. Gylde/ Sæt dem først/ sæt $7\frac{4}{8}$.
Alne mit/ oc de 8. Gylde sidst/ bryd det/ kom-
mer som her.

1340. Gylde—510. Alne—8. &.

Regne det kommer Facit / som forscress
uit staaer.

Item/ En kjober til Lybeck 16 $\frac{1}{2}$. Skippund
Hør / oc giffuer for Skippundet 34 $\frac{1}{2}$. Marck
Lybke/ Nu fører hand samme Hør til Kjøbens
haffn/ oc giffuer til Bract 14. $\frac{2}{4}$. Skilling
danke/

danſke/ oc 24. ſ. Lysſt/ giør 2½. Marc danſke/
Nu ſelg hand ſame Hør der vdi Kiøbenhaffn/
oc giſſuer Skippundet for 65. Marc danſke/
Huad vinder hand eller taber. Facit vinder
119½. Marc/ 4. Skilling danſke.

Regne først huor megit de 16¾. Skippund
til Lysbed koster. De ſig:

1. Skipp8 — 34½. & Lysſt — 16¾. Skipp8.

Byd det kommer i Regelen ſom her.

Marc Lysſt:

20. Skippund — 171. — 67. Skippund.

Facit 572. Marc/ 13¾. ſ. Lysſt.

Giør nu de Lysſte Marc til danſke Marc
ſom her.

24. Skill. — 2½. — 572. 13¾. Skill.
Lysſt. Marc danſke. Marc Lysſt.

Giør de 572. Marc til ſ. leg 13¾. ſ. til/
Byd det/ kommer i Regelen ſom her.

ſ. Marc danſke. ſ.

120. Lysſt — 2½. — 45828. Lysſt.

Facit 954. Marc/ 12. ſ. danſke / der til leg
Bracten/ ſom er 14. &/ 4. ſ. danſke / kommer
969. & danſke / Regne nu huor megit de 16¾.
Skippund kofte i Kiøbenhaffn / oc ſig:

1. Skipp8 — 65. Marc — 16¾. Skipp8.

Facit 1088½. Marc/ 4. ſ. danſke / Tag
nu de 969. Marc der fra/ ſom her offuen fore
ſtaar/

staar/bliffuer igien $119\frac{1}{2}$. $\frac{2}{4}$. $\frac{3}{4}$. som er hans
Binding. Effer denne maade maat du giøre
alle andre saadanne deris lige Exempler.

Item/ En Kjøbmand kjøber vdi Kjøbs
mandshaffn 24. Skiffuer Vox/oc giffuer for
Skiffuen $52\frac{1}{2}$. $\frac{3}{10}$. Gylde. Fører hand same
me Vox til Lybeck / koster met Gract oc Tæ
ring $15\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$. Nu selg hand Voxit der til Lybeck
for 318. Gylde/ For samme Gyldeuer kjøber
hand Klæde / giffuer for stycket $36\frac{3}{4}$. Gylde.
Samme Klæde fører hand nu til Kjøbmands
haffn / oc giffuer til Gract for huert Stycke 3.
Gylde / dernæst bliffuer hannom fra maalt
6. Alne paa huert stycke / Nu selg hand det ans
det Klæde som igien er / stycket for 160. Gyl
den/ Nu spørgis her huad hand vinder eller ta
ber. Facit Taber $214\frac{1}{2}$. $\frac{3}{4}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$.

Regne først huor meget de 24. Skiffuer
Vox komme at betale: De sig:

1. Skiffue— $52\frac{1}{2}$. $\frac{3}{10}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. Skiffuer.

Vryd det kommer at staa som her

10. Skiffuer—528. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. Skiffuer.

Facit 1267. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. Regnendis Gylde
nen for 40. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. leg nu den omkost oc Tæ
ring der til / som er $15\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. kommer 1282.
Gylde/ 8. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. Nu selg hand same Vox til Ly
beck for 318. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. for samme Gyldeuer kjøber
hand

hand sig Klæde/ Giffuer for stycke 39 $\frac{1}{2}$. Gyl-
den/ sæt det som her.

39 $\frac{1}{2}$. Gylde—1. Stycke—318. Gylde.

Facit 8. stycker/ Nu haffuer hand forliift
6. Alne paa huert Stycke/ Kandsage nu huor
mange Alne hand mister paa sit maal/ oc sig:

1. Stycke—6. Alne—8. Stycker.

Facit 48. Alne/ giør nu de 8. stycker Klæ-
de met 40. til Alne/ thi huert Stycke haffuer
40. Alne/ Tag de 48. Alne der fra/ bliffuer
igien 272. Alne/ Regne nu huor megit samme
272. Alne koster til Fract/ oc sig:

40. Alne—3. Gylde Fract—272. Alne.

Facit 20 $\frac{2}{3}$. Gylde/ dem addere til dit før-
ste Facit/ som er 1282 $\frac{1}{2}$. Gylde/ 8. $\frac{1}{2}$ / kommer
1302 $\frac{1}{2}$. Gylde/ 8. $\frac{1}{2}$ / Oc saa megit beløber
hans vdlagde Penninge i en Sum.

Regne oc nu fremdelis/ huor megit hand
igien faar/ for samme Klæde vdi Kjøbenhaffn/
oc sig:

40. Alne—160. Gylde—272. Alne.

Facit 1088. Gylde/ dennom tag fra de
1302 $\frac{1}{2}$. Gylde/ 8. Skillinge/ bliffuer igien/
det hand haffuer tabt/ som er 214 $\frac{1}{2}$. Gylde/
oc $\frac{2}{3}$. Gylde/ 8. Skillinge/ Oc saa met an-
dre flere saadanne Exempler.

£

Regula

Regula De Tri dubbelt som sammen sættis vdaß 5. Tal.

Item / Kong: Matest: Sloßscriffuere/
paa hans Naadis Slot vdi Rißbenhaffn / skal
giffue 24. Mure mestere / vdi en Vge 56. & /
Huor mange & / skal hand giffue 80. Mures
re vdi it ganste Aar. Facit 9706. & / 10. & /
8. Q. Ze Aar haßfuer 52. Vger / sæt det først
vdi Regelen som her staar.

24. Murere. 80. Murere.

1 ——— 56. Marc ——— 1

1. Vge.

52. Vger.

Multipliere de tho første Tal / met huer
andre / som er 1. oc 24. kommer 24. sæt dennom
først / Multipliere dernæst / de tho sidste Tal /
met huer andre / som er 80. oc 52. da faar du
4160. sæt dennom sidst vdi Regelen / sæt de 56.
& mit / kommer at staa i Regelen som her.

Murere. Vger. Murere. Vger.

24. ——— 56. Marc ——— 4160.

Gjør det effter Regulam De Tri / da faar
du Facit som offuen faare staar.

Item / 4. Tømmermend / sammen hua
ge oc berede vdi 3. Vger / 9. Bindinger Huff /
huor mange Bindinger kand 12. Mend berede
vdi

vdi 10. Vger. Facit 90. Bindinger/ Sæt det
først i Regelen som her staar.

4. Tømmermend. 12. Tømmermend.

| ——— 9. Bindinger ——— |

3. Vger. 10. Vger.

Formere de thu første sammen/ som er 3.
oc 4. da faar du 12. sæt først/ vdi lige maade 12.
oc 10. da faar du 120. Sæt sidst/ kommer at
staa som her.

Tømmermend. Tømmermend.

12. Vger ——— 9. Bindinger ——— 120. Vger.

Item/ Mand giffuer for 40. Læster Gods
50. Vger Søs at fære 18. Gylden/ huor man
ge Æ skal hand giffue for 100. Læster Gods at
fære 158. Vger Søs. Facit 142. Æ/ 8. Æ.

Sæt det først som her staar.

40. Læster 100. Læster.

| ——— 18. Gylden ——— |

50. Vger Søs 158. Vger Søs.

Gjør nu som tilforne er lært / kommer vdi
Regelen som her.

200. ——— 18. Gylden ——— 15800.

Item/ Kong: Maieft: Rentemestere/ skal
giffue 400. Landsknechte til Besolding 533.
Daler/ 1. Maanit/ huor megit skal hand giff
ue 18. Hundret Landsknechte vdi 13. Maanes
der. Facit 31180½ Daler.

£ ij

400.

400. Kneete.

1800. Kneete.

1—533. Daler—1

1. Maanit

13. Maaneder.

Gjør det i Regelen som her.

400.—533. Daler—23400.

En anden maade.

Disse forscreffne oc andre flere deris lige Exempler maat du saaledis gjøre/effter Regulam De Tri. Sig 400. Landskneete skulle haaffue 533. Daler / Huor mange Daler skulle 1800. Landskneete haaffue/ sæt det først i Regelen som her.

400. Kneete—533. Daler—1800. Kneete.

Facit 2398½. Daler. Sig nu:

1. Maanit—2398½. Daler—13. Maaneder.

Gjør det effter Regulam De Tri / kommer Facit / som vdi det forscreffne Exempel staar.

Item/ 48. Daler vinder vdi 4. Aar 20. Daler / Huor mange Aar kand 100. Daler vinde 50. Daler. Facit 4. Aar/ 10. Maaneder/ 1. Dag/ 4½. dag. Sæt det første vdi Regelen som her.

48. Daler—20. Daler—100. Daler.

Facit 41. Daler/2. Mark/ Sig nu:

125. Mark—4. Aar—150. Mark.

Item/

Item/400. Gylten vinde vdi it Aar 1502
Gylten/ 2. Ort / huor megit vinder hand mee
15000. Gylten vdi 3. Aar / 28. Dger. Facit
19970 $\frac{5}{8}$. deel Gylten.

Sig nu først:

400. Gylten — 150 $\frac{1}{2}$. R — 15000. R.

Facit 5643 $\frac{3}{4}$. Gylten/ byrd det kommer.

208. Dger — 22575. R — 184. Dger.

Item/ En giffuer en Formand/ for 5. —

$\frac{3}{4}$. Eintener Messing at føre fra Lybeck oc til
Nørrenberg/ som er 80. Mile/ 12. Gylten —

$3\frac{1}{2}$. Ort/ huor megit skal hand giffue for 14. —

$\frac{2}{3}$. Eintener at føre til Brunswig / som er 26.
Mile. Facit 11. R/ 13. R/ 8. R/ oc $\frac{2}{3}$. deel R.

408. Eintener — 89. R — 160. Eintener.

Facit 34 $\frac{2}{3}$. R/ Sig nu:

4080. Mile — 1780. R — 26. Mile.

Item/ En haffuer oplagt 1. Tønde øll/ for
20. Personer/ at skulle affdrick en Dag / huor
mange Tønder øll skal hand oplegge for 80.
Personer vdi 3. Dage. Facit 1. Last.

20. Personer — 1. Tønde — 80. Personer.

Facit 4. Tønder.

1. Dag — 4. Tønder — 3. Dage.

Regula De Tri

Conuersa.

E iij

Item

Item/ 8. Mure mestere opmure it firekane
Torn/ som er 40. Roder høyt/ vdi 18. Vger/
i huor snar eller lang tid kand 24. Murere ops
mure samme Torn. Facit 6. Vger.

Skulle nu dette Exempel sættis vdi Reges
len/ ret effter Regulam De Tri / da skulde det
saaledis staa / 8. Mure mestere opmure it
Torn i 18. Vger/ i huor mange Vger opmure
re 24. Murere samme Torn / Da skulle fors
neffnde 24. Murere/være om samme Torn at
opmure / vdi 54. Vger/ Her effter oc vdaß
kane du nu dømme oc retteligen vide oc forstaa/
At det icke saaledis sættis oc indføris skal vdi
Regelen/ Thi at de 24. Murere/ som ere tre
gange flere end de første 8. skulle vdaß rette
kunde / snarere opmure forscreffne Torn/end
de første 8. Thi io diss flere der er om it Arbej
de at giøre/ io diss snarere bør det at gaa for sig
oc fange ende / Her vdaß maat du forstaa oc
vide/ at saadanne Exempler skulde icke saa sæt
tis oc indføris vdi Regel De Tri/ Men oms
uendis saaledis/ som du her seer.

24. Murere----18. Vger----8. Murere.

Item / En fiøber 7. Alne Engclst / til en
Kiortel/ som er $2\frac{1}{2}$. Alne bred/til samme Kiort
tel Klade vil hand haffue Vnderfoer / som er
icke vden $1\frac{1}{2}$. Alne bred/huor megit Vnderfoer
skal

skal hand haffue til samme Riortel. Sacit $11\frac{1}{2}$.
Alne/sæt det først i Regelen som her staar.

$1\frac{1}{2}$. Alne bret--- 7. Alne--- $2\frac{1}{2}$. Alne bret.

Byrd det/ kommer at staa som her.

6. Alne --- 7. Alne --- 10. Alne.

Item/En Mand laaner en anden 100. Daler it Aar oc 18. Uger/ med saadan Forord/ at naar hand trenger igien/ skal hand forlenne hannom med 150. Daler. Spørgis her nu vdi huor lang tid hand er plictig til/ hannom vdi igien at forlenne de 150. Daler. Sacit $46\frac{1}{2}$.

Uger/ 1. Dag/ 4. Timer/ Regnendis Dag oc Nat for 24. Timer/sæt det som her staar.

150. Daler --- 70. Uger --- 100. Dal.

Item/Vden for Kiøbenhaffn er en Graff graffuen/ vdi huilcken Borgemeistere oc Raadsmend haffde befalt/ oc faare giffuiz Graffue Mesteren/ at skulde oplede oc graffue en Vand Aare/ den der kunde paa 5. Dagers oc Nætters tid/ forsyde samme Graff med Vand/ Den tid Graffue Mesteren haffde fundit oc graffuit samme Vand Aare/som vdi forserffne tid hende med Vand kunde forsyde/ Opbrast der vdaff sig self vdi den samme stund 5. andre Vand Aarer/som vaare lige store/ oc løb lige ved den første. Her spørgis nu huor snart forserffne Graff løb fuld aff Vand. Sacit 20. tis

£ iiii

mer

mer effter Regulam De Tri / Skal de det saales
dis vdi Regel.

1. Aare — 6. Dage — 6. Aarer.

Om uene Regelen som her.

6. Vand Aarer — 5. Dage — 1. Aare.

Dette haffuer ieg sæt for it Exempel, Men
icke fordi at det er saa til gaait.

Item/ Anno 1558. Michels Misse tide/
galt 1. Skeppe Huede 10. sk / oc da skal de ic
Pennings Brød vege 7. Lod/ huor mange Lod
skal ic Pennings Brød vege / naar 1. Skeppe
Huede gielder 12. sk. Sact 5. Lod/ 3. Quintin/
1½. sk/ Becter.

2. Skillinge — 7. Lod — 10. Skillinge.

Om Bytten.

Item/ To vilde Bytte met hin anden/
den ene haffuer 8. Skippund Raaber/
Oc koster Lippundit hannom 1¼. sk/
Den anden haffuer 246. Alne Klæde/ koster
hannom Alen 2¼. Marck/ Nu spørgis her huil
cken hin anden Penninge tilgiffue skal. Sact
hand met Raaberit/ skal giffue den met Klædit/
273½. Marck til / Siør som her effterfølger.
Regne huert først for sig / oc tag saa den min
dre Sum fra den større/ kommer dit Sact som
offuen faare staar.

Sig

Sig nu først:

1. Lispund — $1\frac{3}{4}$. Marck — 8. Skippund.

Giør de 8. Skippund til Lispund / Bryd
det / kommer i Regelen som her.

4. Lispund — 7. Marck — 160. Lispund.

Facit 280. Marck / Regne nu den andens
Klæde / oc sig :

1 Alne — $2\frac{1}{4}$. Marck — 246. Alne.

Bryd det / kommer vdi Regelen at staa /
som du her seer.

4. Alne — 9. Marck — 246. Alne.

Facit 553 $\frac{1}{2}$. Marck / Tag nu Facit paa
Raaberit fra / som er 280. Marck / bliffuer
igien 272 $\frac{1}{2}$. Marck / oc saa megit skal den mee
Raaberit giffue hannom til / den som haffuer
Klædit.

Item / To ville Bytte mee hin anden / Den
ene haffuer $14\frac{3}{4}$. Skippund Vox / Skippund
dit for $24\frac{2}{3}$. Marck / Den anden haffuer In-
gefær / vil giffue Pundet for $4\frac{1}{2}$. Marck / Her
spørgis huor mange Pund Ingefær / hand skal
giffue hannom for fornessnde Vox. Facit 80.
Pund / 27. Lod / $\frac{1}{17}$. deel Quintin.

Regne nu først huor megit de $14\frac{3}{4}$. Skips-
pund kommer at staa / Sæt det vdi Regelen
som her.

1. Skippund — $24\frac{2}{3}$. Marck — $14\frac{3}{4}$. Skippund.

¶ v

Facit

Facit 363 $\frac{5}{8}$. for dennom skal hand haffue
Ingefær/ Sig nu:

4 $\frac{1}{2}$. Marck — 1. P $\frac{8}{8}$ — 363 $\frac{5}{8}$. Marck.

Bryd det/ oc Regne/ kommer Facit som off-
uen faare staar.

Item/ To ville Bytte met hin anden/ Den
ene haffuer en Sæck met Mustate Blommer/
veger 129 $\frac{3}{4}$. Pund/ Tara for den ene Sæck
Vrter 7 $\frac{1}{2}$. Pund/ loffuer oc holder Pundit for
24. β / 6. \mathcal{D} / De vil haffue dersaare $\frac{4}{5}$. rede
Penninge/ De for det andit vil hand haffue
Lin/ oc hand vil giffue Pundit vdaß Linnit
for 5. β / Nu spørgis her huor mange rede Pen-
ninge hand skal haffue/ oc huor megit Lin. Fac-
it rede Penninge 149 $\frac{1}{2}$. Marck/ 4. β / 1 $\frac{1}{2}$. \mathcal{D} /
De 119 $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$. Pund Lin. Regne nu først huor
megit Mustate Blommerne koste.

1. Pund — 24. β / 6. \mathcal{D} — 129 $\frac{3}{4}$. Pund.

Tag dit Tara fra/ som er 7 $\frac{1}{2}$. Pund.

Bryd det/ kommer at staa som her.

4. Pund — 294. Penning — 489. P $\frac{8}{8}$.

Facit 187. Marck/ 3. β / 1 $\frac{1}{2}$. \mathcal{D} / giør nu det
te Facit til ens Mynt/ Tag saa $\frac{4}{5}$. deel der aff/
saaledis/ Multiplicere dennom met Tellerne/
Affdele det saa met Nessneren/ som er 5. da
bliffuer igien 149 $\frac{1}{2}$. \mathcal{D} / 4. β / 1 $\frac{1}{2}$. \mathcal{D} / Dennom
tag fra de 187. \mathcal{D} / 3. β / 1 $\frac{1}{2}$. Penninge/ bliffuer
igien

igien 37. Marck / 7. β / $\frac{3}{10}$. \mathcal{D} / for dennom vil
hand købe Lin / sæt det i Regelen som her.

Marck. β .

5. β — 1. Pund — 37. — 7. — $\frac{3}{10}$. \mathcal{D} .

G  r det til ens Mynt / brød det / kommer
at staa som her.

600. \mathcal{D} — 1. Pund — 71883. Penninge.

Regne det / kommer Facit som offuen faa
re staa.

Item / En haffuer it fincke S  lff / veger
 $34\frac{1}{2}$. \mathcal{D} / 6. Lod / holder vdi sig 12. — 1 — $\frac{5}{8}$. Lod
fint S  lff / oc koster huer \mathcal{D} fint S  lff $16\frac{1}{2}$.
Marck danske / Oc vil haffue derfaare $\frac{1}{2}$. rede
Penninge / oc for det andet offuer bliffuende /
vil hand haffue Peber / oc hand giffuer Pundee
aff Peberen for $4\frac{2}{3}$. Marck. Her spørgis nu
først / huor megit fint S  lff det indeholder vdi
sig / For det andit / huor megit det er værd / For
det tredie / huor mange rede Penninge hand
skal haffue / For det fierde / huor mange Pund
Peber hand skal haffue for samme S  lff. Fac
it fint S  lff / 388 $\frac{7}{8}$. Lod.

Facit 400. Marck / 14. β / $2\frac{7}{8}$. \mathcal{D} værd.

Facit rede Penninge 200. \mathcal{D} / 7. β / $1\frac{7}{8}$. \mathcal{D} .

Facit Peber 42. Pund / 30. Lod / 1. Quin
tin / $3\frac{3}{8}$. \mathcal{D} . Vetter.

Sig:

Sig:

fint.

Marck. Lot.

1. Marck Sølff — 12 — $\frac{5}{8}$. Lod — 34 — 13.

Sacit 388 $\frac{7}{8}$. Lod / Regne nu huor megit
det kommer til Pennings / staar som her.

16. Lod — 16 $\frac{1}{2}$. Marck — 388 $\frac{7}{8}$. Lod.

Sacit 400. $\frac{2}{3}$ / 14. $\frac{1}{2}$ / 2 $\frac{7}{8}$. $\frac{1}{2}$ / oc saa megit
foster det Sølff / der fra tag $\frac{1}{2}$. rede Penninge /
kommer 200. $\frac{2}{3}$ / 7. $\frac{1}{2}$ / 1 $\frac{7}{8}$. $\frac{1}{2}$ / dennom tag fra
de 400. $\frac{2}{3}$ / 14. $\frac{1}{2}$ / 2 $\frac{7}{8}$. $\frac{1}{2}$ / bliffuer igien 200.
 $\frac{2}{3}$ / 7. $\frac{1}{2}$ / 1 $\frac{7}{8}$. $\frac{1}{2}$ / For dennom vil hand fiobe
Peber / Sæt det i Regelen som her.

Marck. Pund. Marck. $\frac{1}{2}$.

4 $\frac{2}{3}$. — 1. — 200. — 7. — 1 $\frac{7}{8}$. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$.

Gjør det til ens Mynt / bryd det / kommer
vdi sit heele at staa som her.

86016. $\frac{1}{2}$ — 1. Pund — 3694581. $\frac{1}{2}$.

Regne nu ret / da saar du Sacit som offuen
saare staar.

Item / Tho vilde Bytte met hin anden /
Den ene haaffuer 58. Alne Damarck / foster Al
len rede Penninge 2 $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$ / det sætter hand Al
len vdi Byttet for 3 $\frac{1}{4}$. Gylde. Den anden
haaffuer Vox / sætter Tintenerit for 4. Gylde
høyre end som hand selg det for rede Penninge /
Nu spørgis her huor dyre hand haaffuer sole
Tintenerit for rede Penninge. Sacit 13 $\frac{3}{4}$. $\frac{1}{2}$.

Tag

Tag $2\frac{1}{2}$. Gylde fra $3\frac{1}{4}$. bliffuer igien $\frac{1}{4}$.
Gylde offuersættelse/ Sig nu $3\frac{1}{4}$. Gylde off
uersættelse/ giffuer mig $2\frac{1}{2}$. Gylde rede Pen
ninge/ huad giffuer mig 4. Gylde offuersæts
telse/ Sæt det i Regelen som her.

3. Gylde — $2\frac{1}{2}$. Gylde — 4. Gylde.

Brnd det / kommer vdi sit heele, at staa/
som her.

6. Gylde — 5. Gylde — 16. Gylde.

Om Madskaberi oc Sel skaffs handel.

Item/ Tre giøre Madskaberi/ Den første
ste vdlægger 50. Daler. Den anden 100.
Daler. Den tredie 200. Daler / met disse
se forscreffne Penninge / vdgøre de en vdaß
deris Tienere / at kishlla met dem / oc vinder
met forscreffne vdlagde Penninge 140. Daler/
Her spørgis huor megit huer aff rette tilkom
mer aff samme vinding/ thi huer skal icke haff
ue lige megit/ fordi at huer haffuer icke lagt li
ge megit vd. Facit den Første 20. Daler / den
Anden 40. Daler / den Tredie 80. Daler.

Dette oc alle andre flere saadanne Exem
pler skal du giøre som her efftersølger.

Tilsammen leg de Penninge / huilcke de
haffue

haffue vdlagt / vdi en Sum / som er 50. 100.
200. kommer 350. sæt dennom først / Sæt saa
de 50. 100. oc 200. sidst / den ene Sum lige vnder
den anden / dernæst sæt vindingen mit / som
er 140. Daler / kommer at staa som her.

	50. Daler.
350. Daler—140. Daler—	100. Daler.
	200. Daler.

Formere nu det middelste / som er 140. med
den førstis vdlagde Penninge / som er 50. Aff-
dele det med den første som er 350. kommer 20.
Daler / som den første tilkommer / i lige maade
formere det middelste / med den andens / oc Aff-
dele det med det første / dernæst med den tredies
vdlagde Penninge / oc Affdele det med det første
kommer Sæit som offuen faare staa.

Item / Tre giøre Madstæberi / Den første
vdlægger 120. Mark / Den anden 130. $\frac{1}{2}$ / Den
tredie 140. Mark / med samme vdlagde Pen-
ninge / vinde de 300. Mark / Her spørgis huor
meget huer aff forscreffne vinding tilkommer.
Sæit den første 92. $\frac{1}{2}$ / 4. $\frac{1}{3}$ / 11. $\frac{1}{3}$ / oc $\frac{1}{3}$. $\frac{1}{3}$ /
Den anden 100. $\frac{1}{2}$ / Den tredie 107. $\frac{1}{2}$ / 11. $\frac{1}{3}$ /
0. $\frac{1}{3}$ / oc $\frac{1}{3}$. $\frac{1}{3}$.

Summere nu tilsammen / Det huer vdi
sæt haffuer vdlagt / da faar du vdi en Sum /

390.

390. Marck/ dennom sæt først/ sæt Vindingen
som er 300. &/ mit/ oc de vdlagde Penninge
sidst/ den ene Sum lige vnder den anden/ som
her staar.

390. Marck—300. Marck— $\left\{ \begin{array}{l} 120. \text{ Marck.} \\ 130. \text{ Marck.} \\ 140. \text{ Marck.} \end{array} \right.$

Regne nu huere for sig / da faar du Facit
som offuen faare staar.

Item/ Tre giøre it Madskaber/ Den føro
ste haffuer indlagt 340. Gylde/ vdi 3. Maas
neder/ Den anden 723. Gylde/ vdi 5. Maas
neder/ Den tredie 800. Gylde/ vdi 7. Maas
neder. Disse tre Ridsbænd haffuer fortient oc
vundit med forscreffne indlagde Penninge 558.
Gylde. Nu vilde ieg gierne vide/ huor migle
huer aff dennom tilkommer / vdaß samme for
tiente/ effter huers tid oc indlagde Penninge.
Dette Exempel oc alle andre saadanne skal du
giøre som her effterfølger. Multiplicere den
førstis indlagde Penninge/ som er 340. Gyl
den/ med sine Maaneder / som er 3. oc saa den
anden med sine Maaneder / I lige maade den
tredie med sine/ huad der aff kommer/ det Ad
dere vdi en Sum / sæt det først / sæt Vinding
gen mit/ kommer i Regelen som her.

10235.

10235. Gylden — 558. Gylden — $\left. \begin{array}{l} 1020 \\ 3615 \\ 5600 \end{array} \right\}$
 Facit Første — 55. R / 24. B / 4. S / oc $\frac{28}{4} \frac{3}{4}$. S.
 den Anden — 197. R / 3. B / $5 \frac{2}{4} \frac{3}{4}$. S.
 Tredie — 305. R / 12. B / $2 \frac{1}{2} \frac{3}{4}$. S.

Item / Gire gjør Madstaber / Den Første
 vdlægger 70. Daler / Den anden 64. Daler /
 Den tredie 124. Daler / Den fjerde 221. Dal
 ler / met samme vdlagde Penninge / fiøbe de
 første en Sæck met Ingefær / veger 522. Pund /
 koster 203. Daler / Dernæst fiøbe de en Sæck
 met Laffuerbær / som veger 424. Pund / koster
 150. Daler / oc en Sæck met Muscate Bloms
 mer / veger 289. Pund / koster 126. Daler. Disse
 fire Kiøbmænd ville nu Bytte oc deele samme
 Vrter dennom imellom / Oc vilde gierne vide
 huor mange Pund huer tilkommer / vdaff huer
 slags Vrter.

Regne nu først Ingefær / som her :
 Daler.

Daler	Ingæfær	$\left\{ \begin{array}{l} 70 \\ 64 \end{array} \right\}$	Facit	$\left\{ \begin{array}{l} 76 \\ 69 \end{array} \right\}$	$\frac{13}{4} \frac{5}{9} \frac{8}{10}$
479	522. Pund	$\left\{ \begin{array}{l} 124 \\ 221 \end{array} \right\}$		$\left\{ \begin{array}{l} 135 \\ 240 \end{array} \right\}$	$\frac{3}{4} \frac{5}{9} \frac{8}{10}$
					$\frac{4}{4} \frac{5}{9} \frac{8}{10}$
					Regne

Daler.
479 — 4

Daler.
479 —

Item / Gire
 Laffuer vund
 oc 4. R /
 oc 8. R /
 huor meget ha
 Spøgli
 alle dele, der
 kan tag 1.
 mer 124. oc
 vil komme
 re S. der til ko
 der til leg 10.
 om her.

Regne nu Lauffuerbarene.

Daler.

Daler.	70	61 $\frac{45}{79}$ $\frac{1}{2}$ 8.
	64	56 $\frac{31}{79}$ $\frac{1}{2}$ 8.
479---424. p8---	124	109 $\frac{35}{79}$ $\frac{1}{2}$ 8.
	221	195 $\frac{29}{79}$ $\frac{1}{2}$ 8.
	Facit	

Regne nu Mustate blommerne.

Daler.

Daler.	Pund.	70	42 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ 8.
		64	38 $\frac{29}{79}$ $\frac{1}{2}$ 8.
479.---	289---	124	74 $\frac{35}{79}$ $\frac{1}{2}$ 8.
		221	133 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ 8.
		Facit	

Item/ Fire haßuer giort it Madßaberi/ oc haßuer vundte 180. R / Den første hør der aff $\frac{1}{2}$. oc 4. R / Den anden $\frac{2}{3}$. oc 6. R / Den tredje $\frac{3}{4}$. oc 8. R / Den fjerde $\frac{4}{5}$. oc 10. R. Nu spørgis huor megit huer aff rette tilkommer.

Søg it Tal op/ vdi huilckit du fant haßue disse dele/ dennom fant du haßue vdi 240. der vdaß tag $\frac{1}{2}$. bliffuer igien 120. Addere 4. kommer 124. oc $\frac{2}{3}$ vdaß 240. er 160. Addere der til 6. kommer 166. oc $\frac{3}{4}$ aff 240. er 180. Addere 8. der til/ kommer 188. oc $\frac{4}{5}$ aff 240. er 192. der til leg 10. kommer 202. oc staar i Regelen som her.

Me

Gylden.

Gylben.

Gylben.	Gylben.	124	Facit	32 $\frac{1}{2}$ R.
680.	180.	166		43 $\frac{1}{2}$ R.
		188		49 $\frac{1}{2}$ R.
		202		53 $\frac{1}{2}$ R.

Item / En Borgere / som vaar 5. andre
Borgere skuldig / Den første vaar hand skul-
dig 300. Daler / Den anden 400. Daler / Den
tredie 500. Daler / Den fjerde 200. Daler /
Den femte 600. Daler / samme Borgere røm-
de for forneffnde Gield / i det hand vaar rømd /
bleff hans Gods / som hand lod effter sig / vor-
derit for 500. Daler / vdaß huilcke 500. Da-
ler / de 5. Borgere skulde betalis. Her spørgis
huor megit huer tilkommer. Facit som her eff-
tersølger.

2000. Daler - 500. Dal. -	300. - 75. Dal.
	400. - 100. Dal.
	500. - 125. Dal.
	200. - 50. Dal.
	600. - 150. Dal.

Item / Tre haffuer giort Madskaber / oc
haffuer sammen lagt 768. Mark / mee same
me vdlagde Penninge haffue de vundit 300.
Mark / De 300. $\frac{1}{2}$ / skifte oc deelte de imellom
huer andre / saa at den første tilkom vdaß den
nom / 56 $\frac{1}{2}$ Mark / Den anden tilkom 28 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ /
Den

den tredie
om tilkom
megit huer
Regelen for

Vindings
300. $\frac{1}{2}$ - 70

Item / 2
legger til 35
pund Dor /
haffuer mee
nit 420. Gyl-
neffnde Vind-
anden der v
Gylben / oc
spørgis her
sat huert Sti-
huor mange
Facit huert
den tredie

Facit

23 $\frac{1}{2}$ Gylben

Den tredie $112\frac{1}{2}$. Mark / Den fletde vdaß bens
nom tilkom $103\frac{1}{8}$. Mark / Her spørgis nu huor
megit huer for sig haßuer vdlagt / Sæt vdi
Regelen som her.

Vinding. vdlagd.	$\left\{ \begin{array}{l} 56\frac{1}{4} \\ 28\frac{1}{8} \end{array} \right\}$		$\left\{ \begin{array}{l} 144. \\ 72. \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 20. \\ 20. \end{array} \right\}$
500. 20-768. 20.	$\left\{ \begin{array}{l} 112\frac{1}{2} \\ 103\frac{1}{8} \end{array} \right\}$	Facit	$\left\{ \begin{array}{l} 288. \\ 264. \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 20. \\ 20. \end{array} \right\}$

Item / Tre giorre Madskaber / Den første
legger til 350. Gylde / Den anden $9\frac{1}{2}$. Skips
pund Vox / Den tredie legger til en Sum R /
haßuer met de vdlagde Penninge oc Vox vnder
dit 420. Gylde / Oc den første bør vdaß for
neffnde Vinding at haßue $213\frac{1}{2}\frac{1}{3}$. R / Oc den
anden bør vdaß Vindingen at haßue $133\frac{2}{3}\frac{1}{3}$.
Gylde / oc den tredie bør $73\frac{1}{2}\frac{1}{3}$. Gylde / Nu
spørgis her først / huor dyre hand haßuer ind
sat huere Skippund aff Voxit / for det andit /
huor mange Gylde den tredie haßuer tillagt.
Sæt huere Skippund er indsat for $23\frac{3}{5}$. R
oc den tredie haßuer tillagt 120. R .

Sæt det vdi Regelen som her.

$213\frac{1}{2}\frac{1}{3}$. Gylde - 350. Gylde -	$\left\{ \begin{array}{l} 133\frac{2}{3}\frac{1}{3}. \\ 73\frac{1}{2}\frac{1}{3}. \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{R}. \\ \text{R}. \end{array} \right\}$

W ij

Regne

Regne/kommer aff det første 220. Gylde/
De saa megit koster de $9\frac{1}{2}$. Skippund Vox/
vdaß det andie kommer 120. Gylde/ De saa
mange haßuer den tredie tillage/vile du nu vis
de/ huor megit Skippundie aff Voxit er inde
sat faare/ da sæt det i Regelen som her staar.

Skippund. Gylde. Skippund.

$9\frac{1}{2}$. ————— 220. ————— 1.

Sæt Skippundie 23 $\frac{1}{5}$. Gylde/som off
uen faare staar.

Item/Vdi it Giæste Herberge/ligger vdi
Kost oc Tæring 5. Personer/ 4. Vger der eff
ter kommer vdi samme Herberge til dennom
4. Riøbsuene/ som bliffuer vdi Kost hos de
første 5. Personer vdi $3\frac{1}{2}$. Vger/ Dernæst eff
ter kommer end til dennom vdi samme Vertis
Huss/8. Skræddere Suenne/bliffuer til Hers
bergis der vdi $7\frac{1}{2}$. Vger/forneffnde Personer
haßuer fortærit tilsammen i samme Wands
Huss 30. Daler/ Nu spørgis her/ huor megit
huer Partij aff rette tilkommer at betale. Sæt
de første 4. Personer 12. Daler/ 1. Ward/
11. sk/ $4\frac{1}{5}$. Q. De Riøbsuene bør at betale
7. Daler/ 1. Ward/ 1. sk/ $11\frac{1}{5}$. Q. Skrædder
re Suenne tilkommer at betale 10. Daler/ 2. sk/
 $8\frac{1}{5}$. Penninge.

Om

I
ere
W
ger at liffue
huor megit
vdi 6724
nu sit Liffue
Sontager
Gylde. A
aff de Børn
Søn 9965
Multipli
ne Penninge
ge maade
ninge/ som er
elen som her
14—672
Regne d
Gylde/oc sa
ue/ vdaß det
saa megit vil

Om Skifte oc Deelen.

Item / En Mand haffuer 8. Børn / som
ere tre Sønner oc 5. Døtter / forneffinde
Mand bliffuer Siug / forhaaber icke lens-
ger at leffue / Offuerueyer oc betracter fordi /
huor megit hans Guds er værd / befinder det at
være 6724. R. værd / vdi rede Penninge / gior
nu sit Testamente / saaledis: At saa tit som en
Søn tager 8. Gylde / skal en Daatter tage 6.
Gylde. Her spørgis nu huor megit huer vda
aff de Børn vdi Skifte tilkommer. Saait huer
Søn 996 $\frac{2}{3}$. R. / oc huer Daatter 747 $\frac{5}{6}$. R.

Multiplilere Sønnerne / som ere 3. med sine
Penninge / som er 8. Gylde / kommer 24. i
lige maade Døtterne / som ere 5. med sine Pen-
ninge / som er 6. da faar du 30. Sæt det i Res-
gelen som her.

$$54 \text{ --- } 6724 \text{ Gylde --- } \begin{cases} 24. \\ 30. \end{cases}$$

Regne det / kommer aff det første 2988 $\frac{2}{3}$.
Gylde / oc saa megit skulle de 3. Sønner haff-
ue / vdaaff det andie kommer 3735 $\frac{5}{6}$. Gylde /
saa megit tilkommer de 5. Døtter. Vile du nu

¶ iij

vide

vide/huor megit huer Søn / oc huer Daatter
tilkommer/ Saa diuidere 2988 $\frac{2}{3}$. R/igiennom
3. som er Sønnerne/ kommer 996 $\frac{2}{3}$. Gylde/
oc saa megit Skal en Søn haffue / i lige maade
affdele 3735 $\frac{2}{3}$. Gylde met Døtterne / som ere
5. kommer 747 $\frac{2}{3}$. Gylde / oc saa megit til
kommer huer Daatter/et. Oc saa met alle an
dre saadanne Exempler.

Item/ Tre Personer haffue dennom imela
lom at dele 188. Daler/ Saa tit som den første
bør der aff 4. tager den anden 5. oc saa tit som
den anden tager 7. tager den tredje 14. Her
spørgis nu huor megit huer tilkommer. Facit
som her efftersølger.

Randsage nu først / huor megit den tredje
tager/ naar den anden tager 5. Sig 7. giffuer
14. huor megit giffuer 5. Facit 10. Sæt det
nu vdi Regelen som it andit Madskaber / som
her staar.

Daler.	{ 4 }	Facit	{ 35 $\frac{1}{2}$.	Gylde.
21. -- 188. --	{ 7 }		{ 62 $\frac{2}{3}$.	Gylde.
	{ 10 }		{ 89 $\frac{1}{2}$.	Gylde.

Item/ Fire haffuer at Skifte imellom huer
andre / 258. Mark / At saa tit som den første
bør der aff $\frac{1}{2}$. Skal den anden haffue $\frac{2}{3}$. Oc saa
tit som den anden tager $\frac{2}{3}$. Skal den tredje tage
 $\frac{4}{5}$. oc

3. De saa tit som den tredie faar 3. Skal den
 fierde haaffue 3. Her spørgis nu hvor megis
 huer vdaß dennom tilkommer. Saa som her
 efftersølger.

Opled eller søg it Tal/ vdi hvilket du fane
 haaffue disse dele/ som er $\frac{1}{2}$. $\frac{2}{4}$. $\frac{3}{8}$. $\frac{4}{8}$. denom fane
 du haaffue lige vdi 80. Leg op 80. Affdele dens
 nom med den førstis Næffnere / som er 2. kom
 mer 40. Leg atter op 80. Affdele dennom mee
 3. Saaledis/ formere 80. med Telleren/ som er 3.
 Affdele det saa med Næffneren/ som er 4. kom
 mer 60. I lige maade med de andre efftersø
 gende/ kommer i Regelen at staa som her.

134. — 258. —	Marck. $\left\{ \begin{array}{l} 40 \\ 60 \\ 64 \\ 70 \end{array} \right\}$	Saa som	$\left\{ \begin{array}{l} 44 \\ 66 \\ 70 \\ 77 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 12 \\ 18 \\ 19 \\ 21 \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} 30 \\ 40 \\ 42 \\ 45 \end{array} \right\}$

Item/ Fem Personer haaffue 1234 $\frac{1}{2}$. 8/ at
 stiffe/ vdaß dennom bør den anden 4. Marck
 flere end den første/ oc den tredie bør der aff 2.
 Marck mere end den anden / oc den fierde skal
 haaffue 5. Marck flere end den tredie/ oc den
 femte skal haaffue 5. Marck flere end den fierde.
 Spørgis her nu/ hvor megis huer tilkommer.
 Saa som efftersølger.

Giv det som her efftersølger. Saa som
 den

den første it Tal hvor stort du wilt. Jeg sæt-
 ter for den første 8. Nu skal den anden haffue
 4. Mærck flere / Denom legger ieg til de 8.
 bliffuer 12. dennom sætter ieg for den anden/
 Nu skal den tredie haffue 2. Mærck mere end
 den anden/dennom legger ieg til de 12. bliffuer
 14. oc sætter saa dennom vdi steden for den tres-
 die / Til de 14. Adderer ieg 5. kommer 19. den-
 nom sætter ieg for den fjerde / Til de 19. Addes-
 rer ieg 3. kommer 22. dennom sætter ieg for den
 femte / Gjør det som it andit Madfæberi / oc
 skaar som du her seer.

		Mærck.		8. 12. 14. 19. 22.		
75	—————	1234 $\frac{2}{3}$.	—————			
Sætt	131 197 230 312 362	Mærck	11 8 7 12 2	ß	1 $\frac{3}{2}$ 2 $\frac{2}{3}$ 8 $\frac{2}{3}$ 1 $\frac{1}{2}$ 2 $\frac{2}{3}$ 6 $\frac{1}{2}$ 2 $\frac{2}{3}$ 2 $\frac{2}{3}$ 6 $\frac{1}{2}$ 2 $\frac{2}{3}$ 2 $\frac{2}{3}$ 8 $\frac{2}{3}$ 2 $\frac{2}{3}$ 2 $\frac{2}{3}$	8.

Proba.

Wilt du dette Exempel / oc alle andre saas
 danne vdi denne Regel / eller vdi Madfæberi
 probes

probere / Da summere først Wardene for sig /
 Skillingene for sig / Penningene for sig / Des
 lerne for sig / Affdele saa fornessnde Delere/
 met en aff Nessnerne / (om de haaffue alle lige
 Nessnere) Gjør saa de Penninge til Skillinge
 ge / oc Skillinge til Ward / saa faar du igien
 den middelste Sum oc Facit.

Item/ Anno 1558. kom en yng Gressue
 paa Røbenhaffns Slot / som bleff der en dag
 oc en nat / Om Morgenen hand foer aff / gaff
 hand 11. Personer 25. Daler / som de skulde haaffue
 til Skifte / Som vaare 2. Rode / oc 4. som
 baare Ward for hannom / oc 5. som skendte /
 saa at huer Rod skulde haaffue tøsser saa me
 git / som huer aff dennom der baare Ward / Oc
 huer vdaff de 4. som baare Ward skulde haaffue
 tøsser saa megit / som huer vdaff dennom der
 skendte. Her spørgis nu huor megit huer for
 sig / vdaff huert slags Partis tilkom aff de 25.
 Daler. Facit som her efftersølger.

Exet for det første huad Tal du vilte / Lad
 saa vare at huer vdaff de 2. Rode skulde haaffue
 8. Daler / helten aff 8. er 4. helten aff 4. er
 2. formere nu huert Tal met sine Personer / 8.
 met 2. oc 4. met 4. oc 2. met 5. kommer vdi
 Regelen som her / Gjør det som ic andit Wards
 Raderi.

M v

Daler.

Daler. 16.
 42. ————— 25. ————— 16.
10.

Facit de 2. Røcke $9\frac{1}{2}$!. Daler / De 4. som
 baare Rad/oc $9\frac{1}{2}$!. Daler / oc de 5. som skenck
 te $5\frac{2}{3}$!. Daler / Vile du nu vide / huor megie
 huer vdi sær tilkommer / da affdele $9\frac{1}{2}$!. met 2.
 da faar huer aff Røckene / 4. Daler / 2. Marck /
 4. β / 6 $\frac{2}{3}$ Penninge / i lige maade affdele $9\frac{1}{2}$!.
 met 4. da faar huer aff de som baare Rad / 2.
 Daler / 1. Marck / 2. β / 3 $\frac{2}{3}$!. Q / Affdele $5\frac{2}{3}$!.
 met 5. da faar huer aff de der skenckte / 1. Daler /
 0. Marck / 9. β / 1 $\frac{2}{3}$!. Q.

Om Skibs part.

Item / Sem Rixbmend haffue te Skib /
 Den første haffuer der vdi $\frac{1}{2}$. part / Den
 anden haffuer $\frac{1}{2}$. part / Den tredie oc $\frac{1}{2}$.
 part / Den fierde $\frac{1}{2}$. part / Den femte haffuer
 oc $\frac{1}{2}$. part / Nu selg de samme Skib for 3504.
 Marck / Nu spørgis her / huor megit huer aff
 dennom / vdaff de 3504. Marck tilkommer.
 Facit som effterfølger.

Tag helten vdaff 3504. Marck / for den
 første / kommer 1752. Tag for den anden / vdi
 aff de 3504. $\frac{1}{2}$. part / kommer 1168. Tag for
 den

den tredie oc $\frac{2}{3}$. part / kommer 1168. Tag for
den fjerde $\frac{1}{2}$. part / kommer 292. Tag for
den femte oc $\frac{1}{2}$. part / kommer 292. Addere nu
alle disse Summe tilsammen / sæt det først / sæt
de 3504. Ward mit / oc den ene Sum sæt lige
vnder den anden sidst / Gjør det som it andie
Wardfaberi / som her efftersølger.

$$\begin{array}{r}
 4672. \\
 \text{Ward} \\
 3504.
 \end{array}
 \left\{ \begin{array}{l} \frac{1}{2} \\ \frac{2}{3} \\ \frac{1}{3} \end{array} \right\}
 \text{er}
 \left\{ \begin{array}{l} 1752 \\ 1168 \\ 1168 \\ 292 \\ 292 \end{array} \right\}
 \text{Sagit}
 \left\{ \begin{array}{l} 1314. \text{ } \frac{1}{2} \text{ } \text{dl.} \\ 876. \text{ } \frac{2}{3} \text{ } \text{dl.} \\ 876. \text{ } \frac{2}{3} \text{ } \text{dl.} \\ 219. \text{ } \frac{1}{3} \text{ } \text{dl.} \\ 219. \text{ } \frac{1}{3} \text{ } \text{dl.} \end{array} \right\}$$

Item / Gire Ridsmænd haffuer kigbt ic
Skib / for 1920. Daler / Den første skal betale
 $\frac{1}{2}$. part / Den anden $\frac{2}{3}$. part / Den tredie $\frac{1}{3}$. part /
Den fjerde $\frac{1}{4}$. part. Nu spørgis her / huor mes
git huer tilkommer at vdelegge. Sagit som her
efftersølger.

Formere de 1920. med Tellerne / før end
du affdeler med Neffnerne / oc duplere de $\frac{2}{3}$. deek
da saar du $\frac{1}{2}$. Kommer vdi Regelen som her
staar.

$$\begin{array}{r}
 3800 \\
 \text{Daler} \\
 1920
 \end{array}
 \left\{ \begin{array}{l} \frac{1}{2} \\ \frac{2}{3} \\ \frac{1}{3} \end{array} \right\}
 \text{er}
 \left\{ \begin{array}{l} 960 \\ 1280 \\ 120 \\ 1440 \end{array} \right\}
 \text{Sagit}
 \left\{ \begin{array}{l} 485 \frac{1}{2} \text{ } \frac{1}{2} \text{ } \text{dl.} \\ 646 \frac{2}{3} \text{ } \frac{2}{3} \text{ } \text{dl.} \\ 60 \frac{1}{3} \text{ } \frac{1}{3} \text{ } \text{dl.} \\ 727 \frac{1}{3} \text{ } \frac{1}{3} \text{ } \text{dl.} \end{array} \right\}$$

Item

Item/5. Røbmend haffuer ladit bygge ie
 Skib/ Den første haffuer der vdi $\frac{1}{2}$. part/ Den
 anden $\frac{2}{3}$. part/ Den tredie $\frac{1}{4}$. part/ Den fjerde
 $\frac{2}{3}$. Den femte $\frac{2}{3}$. deel part/ Met samme Skib
 haffue de fortient 560. Gylden / Nu vilde ieg
 gierne vide/ huor megit huer vdaß fornessnde
 Vinding tilkommer. Sacit som her effterføl
 ger/ Sat det i Regelen som her staar.

1227. — 560. —	$\left. \begin{array}{c} \frac{1}{2} \\ \frac{2}{3} \\ \frac{1}{4} \\ \frac{2}{3} \\ \frac{1}{8} \end{array} \right\} \text{Gylden.}$	$\left. \begin{array}{c} 112 \\ 480 \\ 105 \\ 40 \\ 490. \end{array} \right\} \text{er}$
$\left. \begin{array}{c} 51 \\ 219 \\ 47 \\ 18 \\ 223 \end{array} \right\} \text{Sacit}$	$\left. \begin{array}{c} 4 \\ 2 \\ 36 \\ 10 \\ 25 \end{array} \right\} \text{Gylden}$	$\left. \begin{array}{c} 7385 \\ 10409 \\ 10409 \\ 2342 \\ 4304 \end{array} \right\} \text{D.}$

Om Sølf oc Guld
 at Regne.

Sølf Bect.

1. Mark —————	16. Lod.
1. Lod —————	4. Quintin.
1. Quintin —————	4. D Becter.

re

ce

1. 8 Vect ————— 4. hele Vecter.
 18. Grene ————— 1. Lod.
 288. Grene ————— 1. Marc.

Guld Vect.

24. Karat ————— 1. Marc.
 1. Karat ————— 4. Gran.
 1. Gran ————— 3. Grene.
 8. Unker ————— 1. Marc.
 2. Unker ————— 4. Lod.
 1. Unke ————— 2. Lod
 4. Unker ————— 1. Lod.

Item/ En kisper it stycke Sølff veger 24.
 Marc / 11. Lod sine Sølff / giffuer for Loddie
 26. β / Huad koster samme Sølff. Facit 641.
 2 / 14. β / Gjør de 24. Marc Sølff / met 16.
 til Lod / Læg de 11. Lod til / Sæt sidst / Kommer
 i Regelen at staa som her.

1. Lod ————— 26. Skillinge ————— 395. Lod.

Item/ En kisper it stycke sine Sølff / veger
 158. vegen Marc / 10. Lod / Giffuer for huer
 vegen Marc / 8. Daler ————— 1. Marc / Huad
 koster samme Sølff. Facit 1216. Daler / 6.
 Skillinge.

16. Lod ————— 23. Marc ————— 2538. Lod.

Item/

Item/En ligger it stycke fine Sølff/veger
 425. M /12. Lod/2. Quintin/1. Q. Veet/hol-
 der 1. M /12. Lod/3. Quintin fine Sølff/koster
 1. M / fine Sølff 8. R /15. S . Huad koster sama-
 me Sølff. Facit fine Sølff 339. M /4. Lod/
 $3\frac{1}{2}\frac{1}{30}$. Quintin/Q. 2841. R /24. S / $8\frac{5}{8}\frac{9}{30}$. Q.

Regne nu først huor megit fine Sølff sty-
 cket holder. Oc sig:

256. Q. veeter—51. quintin—109001. Q. veeter.

Facit 339. Mark/4. Lod/ $3\frac{1}{2}\frac{1}{30}$. Quintin
 fine Sølff. Regne nu huor megit det fine kom-
 mer at betale. Oc sig:

Gulden. S . Mark. Lod. Quintin.
 15. Lod—8.—15.—339.—4.— $3\frac{1}{2}\frac{1}{30}$.

Gjør det første oc sidste til Quintin/ bryd
 det/ gjør de 8. Gulden til S . Leg de 15. S til/
 kommer i Regelen som her.

16384. quintin—335. S —5559051. quintin.
 Regne det kommer Facit som forscreffuit staar.

Item/En ligger en post Sølff veger 96.
 M /14. Lod/3. Quintin/3. Q. Veeter/holder
 huer M fine Sølff 8. Lod/ $3\frac{1}{2}$. Quintin/koster
 1. M fine Sølff 9. R / halffierde Ore/ huor me-
 git er det vdi en Sum at betale. Facit fine
 Sølff/52. M /12. Lod/1. Quintin/ $0\frac{7}{8}\frac{3}{8}$. Q.
 Veeter/Q. 530. R /38. S / $3\frac{5}{8}\frac{0}{8}\frac{7}{2}$. Q. Proba.
 14433198080.—208781002.—262.—44.

Regne

Regne først / huor megie fine Sølff der
holder.

Sine.

256. Q veeter—142. Q veeter—24815. Q veeter.

Facit fine Sølff 53. $\frac{1}{2}$ / 12. Lod / 1. Quins
tin / $0\frac{7}{8}\frac{3}{4}$. Q Veeter. Regne nu huor megie
forneffnde fine Sølff kommer at betale. Elg
det til Q. Veeter / baade det første oc sidste /
Scriff for de $3\frac{1}{2}$. Ore / $\frac{7}{8}$. R / bryd det / kommer
i Regelen at staa som her.

Veeter.

Veeter.

262144. Q ——— 79. R ——— 1761865. Q.

Item / En Guldsmid kopper tre Giernalli
Sølff / Den første veger 16. Mark / 5. Lod /
holder fine Sølff 11. Lod / Det andet veger 24.
Mark / 8. Lod / holder fine $6\frac{1}{2}$. Lod / Det tredje
veger 30. $\frac{1}{2}$ / 4. Lod / holder fine $9\frac{1}{2}$. Lod / koster
1. $\frac{1}{2}$ fine 20. Mark / huad koster samme Sølff.
Facit 799. $\frac{1}{2}$ / 7. R / 3. Q.

Regne først / huor megie fine Sølff der er
vdi de tre Giernalli tilfammen.

Sine.

48. Lod ——— 27. Lod ——— 1137. Lod.

Facit fine Sølff $639\frac{9}{16}$. Lod / Regne huor
megie det kommer til at betale / bryd det / kom
mer i Regelen som her staa.

256. Lod ——— 20. Mark ——— 10233. Lod.

Om

Om Guld at Regne.

Item/ En kjober it stycke Guld/ veger
28. $\frac{1}{2}$ / 13. Lod/ 2. Quintin/ holder huer
Marck 12. Karat/ 3. Gran fint Guld/
foster 1. Karat 4. $\frac{1}{2}$ / 6. $\frac{1}{2}$ / 4. S. Huad foster
samme Guld. Facit 1529. $\frac{1}{2}$ / 10. $\frac{1}{2}$ / 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. S.

Gior de $\frac{1}{2}$ til Lod/ oc dernast til Quintin/
gior saa de 12. Karat met 4. til Gran/ Leg de
3. Gran til/ kommer i Regelen som her staar.
Quintin. Sine.

64. ——— 51. Gran ——— 1846. Quintin.

Facit 1471 $\frac{1}{2}$. Gran/ Regne nu huor mes
git det fint Guld kommer at betale/ Bryd det/
gack i det saariste met det sidste/ kommer i Re
gelen som her.

128. Gran ——— 1996. S ——— 47073. Gran.

Item/ En kjober it stycke Guld/ veger 6.
Marck/ 4. Lod/ holder huer Marck fint 17.
Karat/ foster huer Karat/ 12. $\frac{1}{2}$ / 5. $\frac{1}{2}$ / Huad
foster samme Guld. Facit Sine Guld/ 4. $\frac{1}{2}$ /
10. Karat/ 1. Gran/ Penninge 1308. $\frac{1}{2}$ / 3 $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$.

Regne først/ huor megit fint Guld de 6.
Marck/ oc 4. Lod holder. Sig:

Sine.

16. Lod ——— 17. Karat ——— 100. Lod.
Facit

Facit 106. Karat/1. Gran. sig nu:
4. Gran ——— 197. β ——— 425. Gran.
Regne det/ kommer Facit som offuenfaar
re staar.

Om Mynter.

Item/ Vor Naadigste Herre vil lade
mynte Skilling stycker/ huilcke 48. aff
dem skulle være værd 1. Daler/ holder 1.
i sig 12. Lod fint Sølf/ skal vdi Mynten
Marck fint Sølf gielde 7. Daler/ $3\frac{1}{2}$. Ort/
Her spørgis huor mange Skilling stycker der
skal gaa paa en vegen &/ Facit 283 $\frac{1}{2}$. Skilling
stycker.

Gjør de 7. Daler/ oc $3\frac{1}{2}$. Ort til β / Da
saar du 378. β / sig nu:

16. Lod ——— 378. Skillinge ——— 12. Lod.

Item/ En Herre eller Raad vdi en Stad/
vil lade mynte to Skilling stycker/ saa gode at
20. aff dennom skulde gielde 1. Gylden/ oc paa
en vegen Marck/ skal gaa aff dennom 112. styck
er/ huer sin Marck Sølf vdi Mynten reg
nendis / for 10. Gylden ——— $\frac{2}{3}$. Her spørgis
huor meget fint Sølf huer Marck skal holde.
Facit 4. Lod/ 2. Quintin/ 2 $\frac{1}{2}$. deel β / Væcker
fint Sølf.

N

Gjør

Gjør de 10. R til R / tag 16. R der fra / for
de 2. R / bliffuer igien 384. R. sig nu:

384. R ——— 16. Lod ——— 112. R.

Item / Vor Naadigste Herre vil lade
Mynte Daler / huiltte 8. aff dennom skalle gaa
paa en vegen Ward / oc huer aff dennom skal
være saa god som 48. R Danske / oc huer Ward
fint Sølf skal regnis i Mynten for 28. R /
12. R / Her spørgis huor megit fint Sølf huer
R / skal holde. Facit 13. Lod / $1\frac{2}{3}$. Quintin
fint Sølf.

Gjør de 8. Daler med 48. til R / kommer
384. R / Gjør dernæst de 28. Ward til R. Leg
de 12. R til / kommer 460. R / sig nu:

Sint.

460. R ——— 16. Lod ——— 384. R.

Item / 8. Daler veger 16. Lod / holder fint
Sølf 13. Lod / 3. Quintin / gielder huer stycke
aff Dalerne 48. R / Huad foster huer Ward
fint Sølf. Facit 27. R / 14. R / $10\frac{2}{3}$. R. Gjør
de 8. Daler til Ward / kommer 24. Ward.

Sig nu:

13. Lod ——— 24. Ward ——— 16. Lod.

Her effterfølger nogle faanstige
oc atskillige slags Exempler.

Om

116. 8 der fr/for
signu:

— 112. f.
 sic Herre vil lade
 dennom skuld
 aff dennom sk
 te oc huer W
 Draken for 28. d
 afte Solff huer
 100 112 Quinten

met 4 S. til þ. fomm
 : 8. Part til þ. 4
 þ. signu:

20 — 24. 25.
 per 16. Sed. 16.
 21. 22. 23. 24. 25.
 26. 27. 28. 29. 30.
 31. 32. 33. 34. 35.
 36. 37. 38. 39. 40.
 41. 42. 43. 44. 45.
 46. 47. 48. 49. 50.
 51. 52. 53. 54. 55.
 56. 57. 58. 59. 60.
 61. 62. 63. 64. 65.
 66. 67. 68. 69. 70.
 71. 72. 73. 74. 75.
 76. 77. 78. 79. 80.
 81. 82. 83. 84. 85.
 86. 87. 88. 89. 90.
 91. 92. 93. 94. 95.
 96. 97. 98. 99. 100.
 101. 102. 103. 104. 105.
 106. 107. 108. 109. 110.
 111. 112. 113. 114. 115.
 116. 117. 118. 119. 120.
 121. 122. 123. 124. 125.
 126. 127. 128. 129. 130.
 131. 132. 133. 134. 135.
 136. 137. 138. 139. 140.
 141. 142. 143. 144. 145.
 146. 147. 148. 149. 150.
 151. 152. 153. 154. 155.
 156. 157. 158. 159. 160.
 161. 162. 163. 164. 165.
 166. 167. 168. 169. 170.
 171. 172. 173. 174. 175.
 176. 177. 178. 179. 180.
 181. 182. 183. 184. 185.
 186. 187. 188. 189. 190.
 191. 192. 193. 194. 195.
 196. 197. 198. 199. 200.
 201. 202. 203. 204. 205.
 206. 207. 208. 209. 210.
 211. 212. 213. 214. 215.
 216. 217. 218. 219. 220.
 221. 222. 223. 224. 225.
 226. 227. 228. 229. 230.
 231. 232. 233. 234. 235.
 236. 237. 238. 239. 240.
 241. 242. 243. 244. 245.
 246. 247. 248. 249. 250.
 251. 252. 253. 254. 255.
 256. 257. 258. 259. 260.
 261. 262. 263. 264. 265.
 266. 267. 268. 269. 270.
 271. 272. 273. 274. 275.
 276. 277. 278. 279. 280.
 281. 282. 283. 284. 285.
 286. 287. 288. 289. 290.
 291. 292. 293. 294. 295.
 296. 297. 298. 299. 300.
 301. 302. 303. 304. 305.
 306. 307. 308. 309. 310.
 311. 312. 313. 314. 315.
 316. 317. 318. 319. 320.
 321. 322. 323. 324. 325.
 326. 327. 328. 329. 330.
 331. 332. 333. 334. 335.
 336. 337. 338. 339. 340.
 341. 342. 343. 344. 345.
 346. 347. 348. 349. 350.
 351. 352. 353. 354. 355.
 356. 357. 358. 359. 360.
 361. 362. 363. 364. 365.
 366. 367. 368. 369. 370.
 371. 372. 373. 374. 375.
 376. 377. 378. 379. 380.
 381. 382. 383. 384. 385.
 386. 387. 388. 389. 390.
 391. 392. 393. 394. 395.
 396. 397. 398. 399. 400.
 401. 402. 403. 404. 405.
 406. 407. 408. 409. 410.
 411. 412. 413. 414. 415.
 416. 417. 418. 419. 420.
 421. 422. 423. 424. 425.
 426. 427. 428. 429. 430.
 431. 432. 433. 434. 435.
 436. 437. 438. 439. 440.
 441. 442. 443. 444. 445.
 446. 447. 448. 449. 450.
 451. 452. 453. 454. 455.
 456. 457. 458. 459. 460.
 461. 462. 463. 464. 465.
 466. 467. 468. 469. 470.
 471. 472. 473. 474. 475.
 476. 477. 478. 479. 480.
 481. 482. 483. 484. 485.
 486. 487. 488. 489. 490.
 491. 492. 493. 494. 495.
 496. 497. 498. 499. 500.
 501. 502. 503. 504. 505.
 506. 507. 508. 509. 510.
 511. 512. 513. 514. 515.
 516. 517. 518. 519. 520.
 521. 522. 523. 524. 525.
 526. 527. 528. 529. 530.
 531. 532. 533. 534. 535.
 536. 537. 538. 539. 540.
 541. 542. 543. 544. 545.
 546. 547. 548. 549. 550.
 551. 552. 553. 554. 555.
 556. 557. 558. 559. 560.
 561. 562. 563. 564. 565.
 566. 567. 568. 569. 570.
 571. 572. 573. 574. 575.
 576. 577. 578. 579. 580.
 581. 582. 583. 584. 585.
 586. 587. 588. 589. 590.
 591. 592. 593. 594. 595.
 596. 597. 598. 599. 600.
 601. 602. 603. 604. 605.
 606. 607. 608. 609. 610.
 611. 612. 613. 614. 615.
 616. 617. 618. 619. 620.
 621. 622. 623. 624. 625.
 626. 627. 628. 629. 630.
 631. 632. 633. 634. 635.
 636. 637. 638. 639. 640.
 641. 642. 643. 644. 645.
 646. 647. 648. 649. 650.
 651. 652. 653. 654. 655.
 656. 657. 658. 659. 660.
 661. 662. 663. 664. 665.
 666. 667. 668. 669. 670.
 671. 672. 673. 674. 675.
 676. 677. 678. 679. 680.
 681. 682. 683. 684. 685.
 686. 687. 688. 689. 690.
 691. 692. 693. 694. 695.
 696. 697. 698. 699. 700.
 701. 702. 703. 704. 705.
 706. 707. 708. 709. 710.
 711. 712. 713. 714. 715.
 716. 717. 718. 719. 720.
 721. 722. 723. 724. 725.
 726. 727. 728. 729. 730.
 731. 732. 733. 734. 7

aff Ternet / Nu den der neder paa Jorden er/
som vil op i Ternet / er gaaet 20. Tren op at
Bindelstenen/ oc den oppe vdi Ternet er/ som
vil gaa ned/ er gangen 13. Tren ned at Bindels
stenen. Her spørkis nu paa huildet Trappe
Tren de tuende Personer skulde mødis. Facit
paa det 60. Trappe Tren fra Jorden/ oc paa
det 53. Trappe Tren fra det øffuerste oc ned/
Gjør det saaledis / Tag 20. Tren fra 113. oc
13. Tren/ oc fra 113. bliffuer igien 80. dennom
halffuere / kommer 40. Addere der til de 20.
Tren/ som den nederste haffde opgaaet / kom-
mer 60. oc paa den Tren møttis de op at/ Ad-
dere nu 13. til de 40. kommer 53. oc paa det
Tren møttis de ned at/ Det maat du Probere.
Addere 60. 53. tilsammen / kommer igien 113.
oc er saa ret.

Om it Skib.

Item/ It Skib seylet fra Rixbenhaffn/
oc til Gulland / som er 70. Dger Søes / met
try Segel / oc met det største Hoffuit Segel
vdi god Vind / løber det vdi 6. Dage oc Næts
ter / oc met det andet Segel vdi 10. Dage oc
Nætter / met det tredie Segel vdi 18. Dage oc
Nætter / Spørkis her at naar mand lader vdi
Vinden løs gaa alle try Seglene tilsammen/
vdi

vdi huor mange dage det Skib kand løbe til
ferneffnde Gulland. Facit 3. Dage oc Nætter/
2 Timer/ oc $\frac{2}{3}$. Minuter.

Søg it Tal / vdi hvilket du kand haffue
hisse Deele / dennom kant du haffue vdi 1080.
Tag $\frac{1}{6}$. der aff/ kommer 180. $\frac{1}{10}$. er 108. $\frac{1}{8}$. er
60. Addere nu 180. 108. oc 60. kommer 348.
Deele nu det paafundne Tal/ som er 1080. aff
mee de 348. kommer Facit som forscreffuit
staar.

Om en Sten Peller.

Item/ En vil opsætte en Peller med Tes
gelsten / som skal være 34. Alne lang / oc 17.
Alne vijd/ oc en Sten skal være tredie parten
vdaff en Alne lang / oc siuende parten vdaff en
Alne tyck. Nu spørgis her huor mange Stene
der kommer til samme Peller. Facit 12138.
Stene.

Formere Lengden med vjiden/ det er/ Mulo
tiplicere 34. met 17. kommer 578. som er Pella
lerens Quadrat / dernæst Quadrere oc Stes
nene/ det er/ formere $\frac{1}{3}$. met $\frac{1}{7}$. kommer $\frac{1}{21}$. der
igennom deele det første Quadrat/ som er 578.
kommer Facit som offuen faare staar.

Om Reg.

N iij

Item/

Item/ En fiøber 3. Ole Hønse æg/ for 13.
 Skillinge/ 1. Huid / De en anden fiøber 100.
 Gaase æg/ for 33. 8/ 1. lb / Vdi en Ol Hønse
 æg er 30. æg. Spørgis her huor mange Hønse
 se æg / den ene skal giffue den anden for huer i
 thu Gaase æg. Facit 12. Hønse æg / Sig 40.
 Huide haffuer 240. Hønse æg / Huor mange
 Hønse æg haffuer mig 100. lb / kommer 600.
 Hønse æg. Sig nu : 100. Gaase æg haffuer
 600. Hønse æg / huor mange Hønse æg haffu
 uer 2. Gaase æg/ kommer Facit som forscreff
 uit staar.

Item/ En Pebling vaar vdfaren at siunge
 ge for æg / oc for Korn / Dentid hand drog
 hiem / oc kom i Skolen / spurde hans Skoles
 mestere hannom at, huor hand haffde vær it saa
 lenge / hand sagde : Jeg vaar vdi Landet at
 siunge for Korn oc for æg / Skolemesteren
 spurde hannom at / Huor mange æg / oc huor
 megit Korn hand haffde faaet / hand sagde :
 Jeg veed icke huor mange æg / Men den tid/
 ieg lagde dem vdi Kurrffuen met 2. oc dernæst
 met 3. 4. 5. oc saa met 6. til lige/ da bleff der ala
 stedse it æg til offuers / Men den tid ieg lagde
 dennom ned met 7. da bleff der ingen til off
 uers. Kornet er mig oc wuist huor megit det
 er / Men til det haffuer ieg laant tre gange
 Huff/

Huff / Der som ieg laante første gang Huff /
dennom maalte ieg Kornet til met 3. Skepper
til lige / oc da bleff der ingen vdoeffuer. Den
anden sted som ieg laante Huff / maalte ieg
dennom det til met 5. Skepper til lige / oc da
bleff der 3. Skepper til offuers. Der som ieg
tredie gang laante Huff / maalte ieg dennom
det til met 7. Skepper til lige / oc bleff der 6.
Skepper til offuers. Nu vil ieg for en venlig
ffend giffue eder $\frac{2}{3}$. del parten aff æggene / oc de
æg ieg igien beholder / vil ieg selge 4. for 5. S.
Vdaff Kornet vil ieg giffue eder $\frac{1}{5}$. del part / oc
siden vil ieg selge 8. Skepper for iaa mange S.
som ieg beholder Skepper Korn til offuers.
Spørgis her nu først / huor mange æg / oc huor
megit Korn forneffnde Pebbling haffde saff nie
sig / For det andet / huor mange æg / oc huor me
git Korn hand gaff sin Skolemester / For det
tredie / huor mange æg / oc huor megit Korn
hand beholt til sin Part igien / For det fjerde /
spørgis her / Huor mange Penninge hand fick
for sine æg / oc for sit Korn.

Facit aff Fortienisten naar 721. æg / oc 2.
Pund Korn. Facit Skolemesteren 206. æg / oc
8. Skepper Korn. Facit 515. æg / oc 40. Skep
per Korn / som hand beholt. Facit for æggene /
3. S. / 5. S. / 7 S. For Kornit 12 $\frac{1}{2}$. S.

N iiii

Om

Om nogle Personer.

Item/ En hob Personer haffue fordris
 det vdi it Lauff 14. $\text{R} / 1. \text{R} /$ Nu der de
 Pulde deris $\text{D} \text{U}$ betale/ siger Hossbons
 den til dennom / i ere saa mange Personer / at
 naar huer vdaßf eder vblegger saa mange $\text{R} /$
 som i ere Personer til/ saa er eders $\text{D} \text{U}$ betalet.
 Spørgis her huor mange Personer der haffue
 været vdi samme Lag. Sait 15. Personer/ giør
 de 14. R til $\text{R} /$ Leg 1. R til/ kommer 225. Ex
 trahere Radicem Quadratam/ kommer 15.

Om Penninge at laane.

Item/ En laaner en anden vdi 2. Aar 72.
 Daler met saadanne forord/ at huad hand vins
 der det første Aar / at hand skal Regne det i sin
 Hoffuet Sum det andet Aar. Nu der de thu
 Aar ere vde / giffuer den anden den første sin
 Hoffuet Sum igien / oc giffuer hannom der
 til for sin Binding / oc vindingens Binding
 56. Daler. Nu spørgis huor megit hand vdi
 det første Aar haffuer vundet met sin Hoffuit
 Sum/ oc huor megit det andet Aar. Sait det
 første Aar 24. Daler/ oc det andet Aar 32. Da
 ler. Addere til din Hoffuet Sum/ som er 72.
 Daler/

Daler /
 mer 128.
 Sum/ so
 trahere
 Daff h
 som er 7
 mangel
 Daler fra
 igien 32.
 Aar.

Item
 er 3. Qu
 hand male
 met den and
 Stepper
 vdi 6. Time
 Nu kommer
 Delle/ 5. P
 Lag disse 5.
 Querne /
 til lige at ma
 liges oppehol
 de 3. Quern
 huor mange
 fuer Quern.

Daler / din Binding som er 56. Daler / Kom
mer 128. Dennon formere med din Hoffuet
Sum / som er 72. kommer 9216. der vdaß Ex
trahere Radicem Quadrata / kommer 96.
Vdaß huilcke Subtrahere din Hoffuet Sum
som er 72. bliffuer igien 24. Daler / oc saa
mange vinder hand første Aar / Tag nu de 24.
Daler fra Bindingen / som er 56. bliffuer
igien 32. Daler / som hand vinder det andet
Aar.

Om en Mølle.

Item / En haaffuer en Mølle / vdi huilcken
er 3. Querne / Met den første Quern fand
hand male vdi 2. Timer / 2. Skepper Korn /
met den anden maler hand vdi 4. Timer / 12.
Skepper Korn / oc med den tredie fand hand
vdi 6. Timer / oc affmale 12. Skepper Korn.
Nu kommer der en Bonde / oc fører til samme
Mølle / 5. Pund Korn / oc siger til Mølleren /
Tag disse 5. Pund Korn / oc lad det alt paa de
3. Querne / saa at de 3. Querne begynder alle
til lige at male / Disligeste oc at de alle tre til
lige oppeholde. Spørgis her nu huor snare
de 3. Querne kunde affmale samme Korn / oc
huor mange Skepper Korn hand skal sla paa
huer Quern. Saa paa den første Quern 20.

N v

Skeps

Skepper / Paa den anden 60. Skepper / Oc
paa den tredie 40. Skepper / Oc affmalis vdi
20. Timer.

Affdele 2. Skepper met sine Timer / som er
2. kommer 1. Skeppe / oc 12. Skepper met si-
ne Timer / som er 4. kommer 3. Skepper / i li-
ge maade affdele oc 12. Skepper aff met sine
Timer / som er 6. kommer 2. Skepper. Adde-
re nu 1. 3. oc 2. Skepper tilsammen / kommer
6. Skepper / oc saa mange Skepper maler de
3. Querne vdi en Time / sig nu : 6. Skepper
affmalis vdi en Time / Huor mange Timer
affmalis 120. Skepper (som er 5. Pund) Saa
eit 20. Timer / Sæt det vdi Regelen som her /
oc regne det / kommer huor mange Skepper
du skal sla paa huer Quern.

2.	$\left\{ \begin{array}{c} 2 \\ 12 \\ 2 \end{array} \right\}$	Skepper / huad 20. tis
(mer.
4. timer giffuer		
6.		

Regne kommer Saaet som forscressuit staar.

Om Vrter at kjøbe.

Item / En Quinde sender sin tieniste Vis-
ge til Apotecten / Skal kjøbe hende 30. Lod Vr-
ter til sit behoff / Antuorder hende 1. Gylden /
Befaler hende at kjøbe Ingefær / Lodet for 3.
ß. Distis

8. Diffigeste stæt Kanelebard / Loddet for 4.
lb / Der til Nellikter / Loddet for 6. 8. Spørg
gis her huor mange Lod hun skal haffue vdaß
huert slags Brter vdi sær. Facit 7. Lod Ins
gefær / 9. Lod Kanelebard / oc 14. Lod Neli
licker: Cecis.

Om Klæde.

Item / En antuorder sin Tienere 60.
Marck / Befaler hannom sig derfaare at kjøbe
try slags Klæde / Vdaß det første slags Alen
paa $2\frac{1}{2}$. Marck / aff det andet / Alen paa $1\frac{1}{2}$.
Marck / aff det tredie slags Alen paa $\frac{7}{8}$. 8 / oc
skal kjøbe lige mange Alne vdaß huert slags /
Spørgis her huor mange Alne hand skal haff
ue vdaß huert slags. Facit 12. Alne / $1\frac{2}{3}$. Kors
ter. Addere tilsammen $2\frac{1}{2}$. Marck / oc $1\frac{1}{2}$. 8 /
oc $\frac{7}{8}$. Marck / kommer $4\frac{7}{8}$. Marck. Sig nu $4\frac{7}{8}$.
Marck haffuer 1. Alne / huor mange Alne haff
uer mig 60. Marck / kommer Facit som offuen
saare staar.

Item / En kjøber 14. stycker Klæde for
254. Daler / som er 3. stycker sort Klæde / oc 4.
stycker rødt / 2. stycker grønt / oc 5. stycker blaåt
Klæde / oc gielder stycket aff det røde Klæde / 3.
Daler mere end det sorte / oc stycket aff det grø
ne / 4. Daler mere end det Røde / oc stycket
aff

aff det blaa Klæde gielder 5. Daler mere end
det Grøne. Nu spørgis her huor dyre huert
stycke for sig er kjøbt. Facit det Sorte 12. Da-
ler/ det Røde 15. Daler/ det Grøne 19. Daler/
oc det Blaa 24. Daler.

Sæt it Stycke sort for 16. Daler/ saa kom-
mer det Røde 19. det Grøne 23. det Blaa 28.
Gjør det effter Regulam DeTri/ saa :

{ 16.
19.
1. stycke	{ 23. Daler/ huor dyre	{ 3.
4
2. stycker.
{ 28.		{ 5.

Facit {	Sort ———— 48 Daler
	Rødt ———— 76. Daler.
	Grønt ———— 46. Daler
	Blaa ———— 140. Daler.

Addere alle disse Summe vdi en Sum/
kommer 310. Skulde være 254. Liuer plus 56.
Sæt 10. Examinere som tilforn / kommer 226.
Liuer minus 28. Regne nu det / kommer Facit
som offuen faare staar.

Item/ En kjøber 54. Alne Klæde/ som er
vdaft tre slags ind / Sort / Gult oc Hvit/ for-
ster 1. Alne Sort Klæde 4. Marck / 1. Alne
Gult 2. Marck/ 1. Alne Hvit 24. &/ Spør-
gis

gis her huad samme 54. Alne koste/Facit 45.
Daler / Sig 3. Alne for 120. Skillinge/huad
koster 54. Alne.

Om Suin.

Item/ En Kjøbmand vil kjoibe Suin for
124. Marck / oc skal giffue for it gammele
Suin 3. Marck —:—4. β/ oc for it unge
Suin 1½. Marck / 4. Skillinge/ Spørgis her
huor mange Suin hand skal haffue. Facit
144. Suin/ Sig 72. β haffuer mig 2. Suin/
huor mange haffuer 5184. β.

Om en Suend eller Tienere.

Item / En Herre fester en Suend it Aar
omkring / for 24. Marck / oc en groff Klæd-
ning / fornessnde Suend kom vdi wgunst hos
sin Herre / den tid hand haffde tient vdi 20.
Vger / gaff hand Suenden Orloff / oc fied
hannom den Klædning / oc sagde: Tag den
Klædning oc forsee dig/saa est du betalet. Her
spørgis huor meget den Klædning vaar vart.
Facit 15. Marck. Tag 20. Vger / fra 52.
Vger / bliffuer igien 32. Vger / Sig nu 32.
Vger haffuer 24. β / Huor mange Marck
haffuer 20. Vger.

Om

Om en Brønd.

Item/En Herre haffuer en Vrtegaard/
vdi hannom staar en Brønd/ i samme Brønd
staar 3. Poste / at naar hand lader den ene
Post løbe / da kand samme Brønd fyldis med
Vand vdi en Time / Oc naar hand lader den
anden løbe / da fyldis hand vdi 3. Timer / Oc
naar den tredie Post obnis oc løber / da bliffa
uer samme Brønd fuld med Vand vdi 5. Ti
mer. Her spørgis at naar mand lader alle Pos
tene løbe til lige / Huor snart samme Brønd
kand bliffue fuld med Vand. Facit vdi $39\frac{2}{3}$.
Minuter.

Søg it Tal / vdi hvilket du kant haffue
disse Dele/som er $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{3}$. $\frac{1}{5}$. dennom kant du haff
ue vdi 15. Deel $\frac{1}{3}$. igiennom 15. kommer 5. oc
 $\frac{2}{5}$. igiennom 15. kommer 3. Addere 3. oc 5. til
15. kommer 23. dennom Affdele med dit paa
fundne Tal/som er 15. kommer Facit som off
uen faare staar.

Om Tuende som Vandre.

Item/ Lad nu saa være / at der vaare 50.
Mile fra Malmø vdi Skaane / oc til Bergen
vdi Norrig. Nu er der tuende Personer/ Den
ene

ene gaar fra Malmø oc til forneffnde Bergen
vdi 18. Dage / Den anden gaar fra Bergen oc
til Malmø vdi 10. Dage. Spørgis her paa
hvilcken Dag/ Time oc Minut de 2. Personer
mødis paa Vegen. Facit paa den 6. Dag/ 5.
Time/ oc paa den 8⁴. Minut.

Addere 18. oc 10. tilsammen / kommer 28.
som skal vere din Delere/ Multiplicere nu same
me 18. oc 10. met huer andre/ kommer 180. dens
nom affdele met de 28. kommer Facit som offe
uen faare staar.

Proba: Sæt det som her.

18. Dage — 50. Mile — 6³. Dage.

Facit 17⁵. Mile.

10. Dage — 50. Mile — 6³. Dage.

Facit 32¹. Mile.

Addere nu 17⁵. oc 32¹. tilsammen / kommer
igien 50. Mile/ oc er saa ret.

Om en Hund oc en
Hare.

Item / En Jæger jager en Hund effter
en Hare / De Haren haffuer 80. spring for
Hunden/ saa tit som Haren springer 6. spring
springer Hunden 9. spring/ vdi hvilcket spring
opløber/ eller ophenter Hunden Haren. Facit
vdi 240. spring. Tag 6. Hare spring fra 9.
Hunde

Hunde spring bliffuer 3. igien/ Sig nu 3. aff
9. Huor mange aff 80. spring.

Om en som er sæt i Fængsel.

Item/ Vdi Rixbenhaffn er en Persone sæt
i Fængsel/ den Persone brøder sig vdaß Fæng-
selet/ kommer vden for Byen / sætter sig faare
at rømme 48. Mile fra Rixbenhaffn / vdi sie
behold/ vandrer nu huer dag 5. Mile/ Borges-
mester oc Raad sender nu en aff Stads Tienere
re effter hannom / befaler forneffnde Tienere
at drage huer Dag oc Nat 9. Mile / i huor
mange Dage kand forneffnde Stads Tienere
opgaa / eller hente samme bort rømde Perso-
ne. Facit vdi 12. Dage. Tag 5. fra 9. bliffuer
4. igien / met dennom Diuidere de 48. kom-
mer Facit som offuen faare staar.

Om en Euend at leye.

Item/ En leyer en Euend / som skal vans-
dre hans ærende aff By for hannom / oc skal
giffue hannom for huer Mil hand gaar / 4.
lb / Nu betinger hand met hannom / at hand
skal gaa huer dag $3\frac{1}{2}$. Mile / oc naar hand giff-
uer hannom for Milen at gaa 5. lb / da skal
hand gaa den Dag $4\frac{1}{2}$. Mile / Men naar
hand giffuer hannom 2. ß / da skal hand gaa
5. Mile /

5. Mile den Dag. Nu spørgis her at naar
hand giffuer hannom 2. ß / 6. Q / huor mange
Mile hand bør at gaa den Dag. Facit $6\frac{1}{4}$. Mile
le/ Sig 2. ß / haffuer 5. Mile/ huor wange
Mile haffuer 2. ß / 9. Q .

Om it Torn.

Item/ It Torn som er $\frac{2}{3}$. parten vdi Væs
rit (eller offuen for Jorden) oc $\frac{2}{3}$. parten vdi
Jorden/ oc staar $16\frac{2}{3}$. Føder dybt vdi Vand/
Spørgis her huor høyt samme Torn er. Facit
150. Føder. Formere Næffnerne met huer
andre/ som er 3. oc 9. kommer 27. tag nu $\frac{2}{3}$. aff
27. kommer 18. vdi lige maade / Tag $\frac{2}{3}$. vdaff
27. kommer 6. Addere nu 18. oc 6. kommer 24.
denom tag fra 27. bliffuer 3. igien / Sig nu
3. giffuer $16\frac{2}{3}$. huad giffuer 27. Facit 150. Fø-
der/ oc saa langt er samme Torn. Vilt du nu
vide huor høyt det er offuen for Jorden/ saa
tag $\frac{2}{3}$. aff 150. kommer 100. Føder/ i lige maade
de $\frac{2}{3}$. aff 150. kommer $33\frac{1}{3}$. Føder vdi Jorden.

Om en Vogn met fire Hiul.

Item/ En Vogn met fire Hiul / som
huere Hiul er 4. Føder høyt paa / Nu her
vden for Kiøbenhaffn ligger en Lands By/ til
huilcken er 6500. Føder. Nu vilde ieg gierne
vide

vide/ Huor tit de 4. Vogens Hiul skulde om
løbe eller omkring gaa / før end de til samme
Landsby komme. Facit 517 $\frac{1}{2}$. gange.

Formere Hiulens høylighed som er 4. Fø
der met 3 $\frac{1}{2}$. Thi it Hiul er tre gange saa vjt/
som det er høyt/ oc der til en siuende deel/ Sig
3. gange 4. er 12. Leg den til 1. for den $\frac{1}{2}$. deel/
kommer 13. oc saa mange Føder er huert Hiul
vden omkring vjt/ Affdele nu de 6500. Føder
met 13. kommer 520. oc saa mange gange gaar
de 4. Hiul omkring / før de komme til samme
Landsby / Thi for huer gang Hiulet omkring
gaar/ tager det til sig 13. Føder.

Om it Firekant Taarn.

Item/ It firekant Taarn som er 44. Rod
der høyt/ oc vden til 7. Roder Bret/ oc inden til
fra det ene Hjørne oc til det andet/ 5. Roder
bret / Nu er samme Taarn fortingit met en
Muremestere / saa at hand skal haffue for huer
Rode 30. β. Nu vilde ieg gierne vide huad
samme Taarn skulde koste op at Mure. Facit
1980. Mark.

Formere samme Taarns bredhed/ som er
7. Roder i sia/ kommer 49. Dennon formere
met høyligheden/ som er 44. kommer 2156.
oc saa mange Roder vaar samme Taarn / der
som

som det icke vaar hule inden vdi / Thi at Taarn
 nit er inden til hule / oc paa huer side 5. Roder
 bret / Derfaare skal du samme Taarns hule
 hed / som er 5. i sig self / Multiplicere / kom
 mer 25. Formere dennom met Høyligheden /
 som er 44. kommer 1100. oc saa mange Roder
 er induaartis vdi Taarnit / som icke ere mures
 de. Tag derfaare 1100. fra 2156. bliffuer igien
 1056. Roder / for huilcke du skal for huer aff
 de Roder giffue Muremesteren 30. Skillinge /
 oc er 1980. ~~2~~ / som for sereffuit staar.

Om en Vold.

Item / En Voldmester haaffuer opsæt en
 Vold for Riibenhaffn / Som er 32. Roder
 lang / 18. Roder hø / oc 4. Roder tyck / oc hand
 skal haaffue for huer Rode 15. β . Huor megie
 skal hand haaffue for det sit Arbejde. Facit
 2160. Mark.

Multiplicere Lengligheden / som er 32.
 Roder met Høyligheden / som er 18. kommer
 576. dennom formere met tyckligheden / som er
 4. Roder / kommer 2304. Roder. Multipli
 cere dennom met 15. β / kommer Facit som off
 uen saare staar

Om it Bierg.

D i j

Item

Item/ Ie Bierg er 400. Søder høye/ oc
vnder neden 2200. Søder vjide / oc mit paa
1500. Søder vjst / oc øffuerst 100. Søder vjst/
Spørgis her / huor mange Sied forneffnde
Bierg vdi sig beslutter oc indeholder. Sacit
560000. Søder.

Addere det vnderste/ middelste oc øffuerste
Søder tilsammen/ kommer 4200. Der fra tag
tre die parten/ bliffuer igien 1400. den om for
mere met høyligheden/ kommer Sacit som off
uen faare staar.

Om en Bonde/ met nogle Æble.

Item/ En tid hende det sig saa/

At en Bonde mon til Riøbsteden gaa.

En Sæct met Æble hæffde hand at bare/

Dennom actede hand at selge dare.

Sire Æble for en Huid/ vilde hand der giffue/

Alle dennom som met hannom vilde kjøbe.

I det komme tre Personer gaaende frem/

Den første Person talede strax til hannem.

Spurde mange Æble vdi Sæcten mon vare/

Hand sagde: Jea veed icke huor mange de ere.

Da saade den første Persone til hannom saa/

Vi ville rundeligen met dig kjøbstaa.

Der hæffuer du 2. ß aff Penningene mine/

For dem tager ieg fierde parten aff Æblene
dine. Den

Den anden sagde oc i samme sinde/
Der haffuer du 4. ß / drags det til minde.
For dennom tager ieg $\frac{2}{3}$. deel parten til mig/
See nøye til/ det raader ieg dig.

Den tredie Person hand vaar en seen/
Tog til sig de 2 Eble som vaare igien.
Gaff Bonden en Skilling for dennom alle/
Det fiøb monne Bonden vel befalle/
Der hand da kom met 2 Eblene hiem/
Da offuer saa hand 2 Eblene oc talde dem.
Oc befant sig for den Skilling/sex gange flere
2 Eble at haffue/

End de Penninge vaare / som de alle tre for
2 Eblene gaffue.
Sig mig nu Regne Mestere from/
Met huor mange 2 Eble/den Bonde vdi sin
Sack/til Torffuit kom.

Oc om den Bonde haffde varit visere den tid/
At hand haffde sold fire 2 Eble for en Quid.

Facit.

Jeg vil det sige oc icke liue/
Den Bonde haffde hundrede 2 Eble oc fyra
retliue.

Jeg vil oc sige det forfante/
Siorten huide den Bonde tabte oc icke vant.

O iij

Regius

Regula Falsi.

Enne Regel kaldis icke verfaare falsk /
 at hand vdi sandhed skal være falsk el-
 ler vræt / Men for saadan Aarsage
 skold neffnis hand falsk / fordi at vdi hannom
 findis oc kommer tuende falske oc vsande Tal /
 vdaß huilcke det Rette oc Sande Tal bliffuer
 obenbarit oc paafundit. Holt dig vdi denne
 Regel som her efftersølger.

Scriff it Tal paa tocke for dig / huilcket
 som Spørsmaalit kand være vdi nogle maade
 lige / Proceedere samme Tal vdi alle maade som
 det vaar det rette Tal / saar du icke da ret vns
 deruisning paa samme Spørsmaal / da acte/
 huor megit samme Tal er formegit eller fors-
 lidet / er det forlidet / da tag det fra dit forsatte
 Tal / Huad igien bliffuer / det scriff hos dette
 Tegn — : — lige mod dit forsatte Tal / oc
 betynder minus / Men er det mere end dit forsatte
 Tal er / Da tag det forsatte Tal aff / Det
 som da til offuers bliffuer / sæt hos dette Tegn
 —) — lige imod det Tal som du sætte dig
 faare / oc bemercker plus / Haffuer du nu faaet
 vdaß disse tuende Tal / saa at de ere baade —) —
 oc —) — eller oc baade — : — oc —) —
 da tag den mindre løgen fra den som større er /
 huad

huad da igien bliffuer / holt for din Diuifor/
Dernæst Multiplicere offuer Raars / den ene
lægen met den andens falſke Tal / tag ſaa det
mindre fra det ſom ſtørre er / det igien bliffuer /
det affdele met din paafundne Delere / det ſom
vdaſſ formedelſt ſamme Affdeling kommer / er
det rette Facit oc Spørſmaal. Men er det ſaa
at diſſe tuende ere wlige / ſom du her ſeer — 1 —
den anden — : — ſaa Addere lægnerne til
ſammen / huad der aff kommer holt for din De-
lere / Multiplicere offuer forſom ſom før er ſagt /
Addere ſaa de tuende Summe tilſammen / huad
der aff kommer / det Affdele met din Delere /
ſaa ſaar du det rette Facit oc Spørſmaal. Al-
du her vdi fand komme til ydermere oc bedre
forſtand / da tag for dig til lære / diſſe efftelſø-
gende Exempler.

Item / En Riſbmand vil kjøbe en Heſt aff
en anden / Oc ſiger den ene Riſbmand til den
anden / Huad vile du haſſue for Heſten / Den
anden ſvarer hannom / oc ſiger : Giſſ mig for
hannom ſaa mange Daler / at naar ieg legger
end ſaa mange til / oc end helten ſaa mange / oc
3. ſaa mange / at det fand da beløbe ſig til hobe
44. Daler. Her ſpørgis nu huor megit hand
fiſt / eller huor god hand holt ſamme Heſt. Saa
ut 16. Daler.

D i i i j

G i ø r

Gjør det saaledis / Lad saa være / at hand
 vilde haffue 8. Daler for samme Hest / end en
 gang saa mange / er oc 8. Helten saa mange er
 4. fierde parten aff 8. er 2. Addere nu 8. 8. 4.
 oc 2. tilsammen / kommer 22. det skulde være
 44. tag nu 22. fra 44. liuer for lidet 22. Sæt
 at hand vilde haffue 12. Daler / Examiner dens
 nom vdi lige maade / som du gjorde ved de 8.
 Kommer minus 11. sæt det vdi Regelen som her
 staar.

$$\begin{array}{rcl} 8 & \text{---} & 22. \\ 12 & \text{---} & 11. \end{array} \quad (11. \text{ Delerne.})$$

Tag nu den mindre løgen fra den større /
 det er 11. fra 22. bliffuer igien 11. huilcke som
 skal være din Delere / Multiplicere offuer fors
 12. met 22. kommer 264. i lige maade 8. met
 11. da faar du 88. tag nu 88. fra 264. bliffuer
 igien 176. dennom affdele met din Delere som
 er 11. kommer Facit som er 16. Oc saa mange
 Daler vil hand haffue for samme Hest.

Item / En Søn spør sin Fader at / hvor
 gammel hand er / Faderen antuorder hannom
 met svar / saa sigendis: Vdi det Aar der mand
 screff Christi Aars tal 1502. da vaar ieg føde /
 oc der mand screff 1532. da fick ieg mig din
 Moder til Ekte / saa at vaare du end helten saa
 gamle

gammel som du est/ minde 9. Aar/ da vaare du
lige saa gammel som ieg vaar / den tid ieg fick
din Moder til Eete/ her spørgis nu huor gam-
mel Sønner er. Facit 26. Aar.

Først skal du vide/ huor gammel Faderen
vaar der hand fick sig Sønns Moder til Ee-
te. Det skal du saaledis vide / tag 1502. fra
1532. bliffuer igien 30. Aar / Oc saa gammel
vaar Faderen paa samme tid / Sæt dig nu for
at Sønner vaar 16. Aar gammel / end helten
saa gammel er 8. Leg nu 8. oc 16. tilsammen/
kommer 24. tag 9. der fra / bliffuer igien 15.
skalde være 30. Tag nu 15. fra 30. Liuer for lid-
det 15. Sæt nu at hand vaar 24. Aar / Exa-
minere som tilforne/ kommer minus 3. sæt det
som her.

$$\begin{array}{r} 16 \text{ --- } : \text{ --- } 15. \\ 24 \text{ --- } : \text{ --- } 3. \end{array} \quad (12.)$$

Tag nu 3. fra 15. bliffuer igien 12. som skal
være din Delere/ Multiplicere offuer fors 16.
met 3. kommer 48. Dernæst 24. met 15. kom-
mer 360. tag nu 48. fra 360. bliffuer igien 312.
den nom affdele met Deleren / som er 12. kom-
mer Facit som offuen faare staar.

Item / En Mestere kom vdi en Skole/
til en anden Mestere/ Hilsede hannom/ oc sag-
de: HERRENS Fred være met dig / oc dine

Op

50.

første Nat i en from Mandes Hus / Husbonden
vdi Husit giffuer forneffnde Tienere sin
Kost oc Tæring til / oc saa mange Skillinge
til / som hand haffde met sig / der hand drog fra
Riøbenhaffn / oc der til vdoffuer 4. sk. Om
anden dagen drager hand til Lund / bliffuer der
den Dag oc Nat / bestiller sit ærende / bliffuer
hannom oc der til giffuit sin Tæring / oc end
saa mange Skillinge til / som hand haffde der
hand drog vdaff Walmø / oc der vdoffuer 8.
Skillinge til / Tredie dag drager hand nu til
bage igien til Walmø / bliffuer der den Dag oc
Nat vdoffuer / fordricker der met sine gode
Venner saa mange Penninge som hand førde
aff Lund met sig / Den Tæring bleff hannom
oc tilgiffuen / oc end saa mange til / som hand
drog vdaff Lund met / oc der til 12. Skillinge.
Den fierde Dag kom hand offuer til Riøbens
haffn igien / offuerseer oc teller sine Penninge /
befinder sig at haffue 4. Ward / 12. Skillinge.
Her spørgis nu / huor mange Penninge hand
haffde met sig det første hand drog vdaff Riø
benhaffn. Facit 4. Skillinge.

Sæt at hand foer fra Riøbenhaffn met
10. Skillinge / dennom fortærende hand vdi
Walmø / den Tæring bleff hannom tilgiffuit /
oc end saa mange Skillinge til / oc der til 4. sk /
bliffuer

bliffuer 24. ß . Den nom fører hand til Lund/
 fortærer der saa mange som hand førde met sig
 fra Malmø/den Tæring bliffuer hannom til-
 giffuit/oc end saa mange Penninge/ som hand
 hæfde fortærit/ oc der til 8. ß / bliffuer tilhobe
 56. ß . Nu hand hæfde bestyrit sit ærende/ dræ-
 ger hand tilbage til Malmø igien/ fordricker
 der met sine gode Stalbrødre/ alle de Pennin-
 ge som hand førde fra Lund met sig / den Tæ-
 ring bleff hannom oc tilgiffuit/oc end saa man-
 ge Penninge til / som hand hæfde fordruckit/
 oc der til 12. ß / beløber sig i en Sum 124. ß /
 skulde være 76. ß / liuer formegit 48. ß . Sæt
 nu at hand hæffuer met sig 6. ß . Examinere
 som tilforne/ kommer 92. Skillinge / skulde
 være 76. liuer formegit 16. sæt det nu som du
 her seer.

$$\begin{array}{r} 10 \text{ --- } 1 \text{ --- } 48. \\ 6 \text{ --- } 1 \text{ --- } 16. \end{array} \quad (32)$$

Her seer du/at disse tuende løgner/ ere baas-
 de plus / handle derfaare met dennom vdi alle
 maade / som tilforne er lært/ naar de ere baade
 minus/ kommer Facit som forscreffuit staar.

Item/ En kispør 8. stycker Klæde / oc skal
 giffue saa mange Gylde for stycket / at naar
 hand tager aff dennom $\frac{2}{3}$. oc Multiplicerer saa
 den Sum igien bliffuer met $\frac{1}{4}$. aff 16. oc addes
 re der

re der til 12. De dernæst halffuere samme sum/
at hand der saar 118. Gylde. Her spørgis nu
huor mange Gylde hand skal giffue for huere
stycke Klæde. Facit 84. Gylde.

Sæt at hand skal giffue for stycket 60.
Gylde/ tag $\frac{2}{3}$. der vdaff/ bliffuer igien 40.
denomformere mee $\frac{2}{3}$. aff 16. (det er 4.) kom-
mer 160. Addere 12. der til/ kommer 172. den-
nom halffuere/ bliffuer 86. skulde være 118. lis-
uer for libet 32. Sæt at de skulde vere 72. Exa-
minere som tilforne/ kommer minus 16. Sæt
det i Regelen som her.

$$60 \text{ --- } : \text{ --- } 32.$$

$$72 \text{ --- } : \text{ --- } 16. \quad (16.)$$

Gjør som tilforne er lært/ tag den mindre
løgen fra den som større er/ kommer 16. til Des-
lere. Multiplicere offuer Raars/ tag den mins-
dre Sum fra den større/ Affdele det saa mee
16. kommer Facit som forescreffuit staar.

Item/ En Quinde haffuer haffte tre Wænd
til Ecce/ Met den første fick hun en Sum Das-
ler/ Met den anden fick hun Indhaffuende
Gode/ som vaar tæffer saa meget værd som de
Daler vaar/ der hun fick met den første Wænd/
met den tredje fick hun en Gaard/ som vaar 70.
Daler bedre end det Gode vaar der hun fick
met

met den anden Mand. Summa tilhobe vaare
 560. Daler vaard/der hun fick met de 3. Mend/
 Nu spørgis her/ huor mange Daler hun fick
 met den første Mand/ for det andit/ huor man-
 ge Daler det Guds vaar vaard der hun fick mee
 den anden Mand / For det tredie/ huor mange
 Daler den Gaard vaar vaard/ der hun fick mee
 den tredie Mand. Facit som effterfølger.

Lad saa være/ at hun fick met den første
 Mand 80. Daler. Løffer saa mange er 160.
 end en gang saa mange / oc der til 70. er 230.
 Addere nu de trende Summe tilsammen/ som
 er 80. 160. 230. kommer 470. skulde være
 560. liuer for lidet 90. Sæt nu at hun fick
 met den første 160. Daler / Examinere dens
 nom som tilforne / kommer plus/ 310. sæt det
 vdi Regelen som her staar.

$$\begin{array}{r} 80 \text{ ---} : \text{---} 90. \\ 160 \text{ ---}) \text{---} 310. \end{array} \quad (400.$$

Addere løgnerne tilsammen/ kommer 400.
 til Delere/ formere offuer kors/ addere Sum-
 mene tilsammen/ Affdele det saa met 400.
 kommer 98. Daler/ oc saa mange fick hun mee
 den første Mand / Duplere dennom / kommer
 196. oc saa mange Daler vaar det Guds vaard
 der hun fick met den anden Mand / Leg nu tilsammen/

de 196. Daler/ 70. kommer 266. de saa man
ge Daler vaar den Gaard værd / hun fick mee
den tredie Rand. Vile du det Probere / saa
Addere de trende Summe tilfammen / som er/
98. 196. 266. da saar du igien 560. Daler/
hvilcke hun fick met de tre Rand.

Item / Fire gior it Madfaberi / Den
første skal haffue vdaß Vindingen $\frac{2}{3}$. mere end
den anden / Oc den anden $\frac{1}{4}$. mere end den tres
die / Oc den tredie $\frac{1}{3}$. mere end den fierde / haff
uer vundit 448. Mark. Spørgis her huor
megit huer vdaß Vindingen tilkommer. Saa
eit / Den fierde 40. Mark / Den tredie 72.
Mark / den anden 126. Mark / den første 210.
Mark.

Sæt den fierde at skulde haffue 60. Mark /
Nu vil den tredie haffue $\frac{2}{3}$. mere / tag derfaare
 $\frac{2}{3}$. vdaß 60. kommer 48. dennom Addere til
60. kommer den tredie til 108. Nu vil den an
den haffue $\frac{1}{4}$. mere end den tredie / tag derfaa
re $\frac{1}{4}$. vdaß 108. bliffuer igien 81. der til Addes
re 108. kommer den anden til 189. Nu vil den
første haffue $\frac{2}{3}$. deel mere end den anden / Tag
derfaare $\frac{2}{3}$. deel vdaß 189. bliffuer igien 126.
til dennom Addere nu de 189. kommer den
første 315. til. Addere nu de Fire Summe
tilfammen / Som ere : 60. 108. 189. 315.

da

da faar du 672. Der fra tag Bindingen/ som
er 448. bliffuer vdoeffuer 224. dennom liuer
det formegit. Sat nu den fierde faare at skula
de haffue 30. Proeedere det som det andet til
forne/ kommer den fierde 30. den tredie 54.
den anden 94½. den første 157½. Addere nu til
sammens de fire Summe/ som er 30. 54. 94½.
157½. kommer 336. dennom tag fra Bindin
gen/ som er 448. liuer for lidet 112. staar vdi
Regelen som her.

$$\begin{array}{r} 60 \text{ --- } 1 \text{ --- } 224. \\ 30 \text{ --- } 2 \text{ --- } 112. \end{array} \quad (336.)$$

Gjør nu som tilforne er lært / kommer Facit som forscreffuit staar.

Item / En Suend beder Orloff aff sin
Hosbonde/ oc begerer sin løn/ Hosbonden lega
ger for samme Tienere en Sum Gyllden/ oc
siger til hannom: Tag saa mange Gyllden der
aff/ for din tieniste/ at naar du ¾. parten vdaff
samme Gyllden formerer met 3. Addere der til
6. Dernæst dennom halffuere/ oc saa diuiderer
samme halffue aff met 3. oc tager saa vdaff din
Quotient 3. At du da haffuer 7. Gyllden. Her
spørgis hvor mange Gyllden samme Tienere
fick for sin tieniste. Facit 24. Gyllden.

Lad saa være/ at hand tog 8. Gyllden/ tag
der

der fra $\frac{3}{4}$. bliffuer igien 6. dennom formere met
 3. kommer 18. der til Addere 6. da faar du 24.
 dennom halffuere/ kommer 12. Affoele dennom
 met 3. bliffuer 4. Tag 3. der fra/ bliffuer der 1.
 igien/ Skulde være 7. liuffuer minus 6. Sæt at
 hand tog 16. Examinere dennom/ ligeruis som
 de 8. kommer minus 3. staar vdi Regelen som
 her.

$$\begin{array}{r} 8 \text{ --- } \div \text{ --- } 6. \\ 16 \text{ --- } \div \text{ --- } 3. \end{array} \quad (3.)$$

Item / nogle Riøbsuene gjøre it Mads
 Skaberi / oc legger huer saa mange Daler vd/
 som de ere Personer til / oc vinde de paa huer
 Daler $\frac{1}{8}$. Daler/ Daler den Binding oc Hoff
 uit Sum imellom huer andre/ kommer huer til
 27. Daler. Spørgis huor mange Riøbsuene
 haffuer varit/ oc huor mange Daler huer
 haffuer vdlagt. Sacit 24. Personer / oc huer
 haffuer vdlagt 24. Daler.

Sæt at de vaare 16. nu skal huer legge 16.
 Daler vd. Multiplieere 16. met 16. da faar du
 256. oc saa mange Daler legge de ind / Regne
 nu deris vinding / Oc sig/ 1. Daler vinder paa
 sig $\frac{1}{8}$. Daler / huor mange Daler vinder 256.
 Sacit 32. Daler Binding/ dennom Addere til
 256. kommer 288. Daler/ Hoffuit Sum oc vin
 ding/ dennom dele de i 16. parter/ kommer huer

P

ti

til 18. Skulde være 27. liuer for lidet 9. Sæt it
andit Tal/ holt faare at de vaare 32. Randsa-
ge som tilforne/ kommer for megit 9. staar vdi
Regelen som her.

$$\begin{array}{r} 16 \text{ --- } \div \text{ --- } 9. \\ 32 \text{ --- } - 1 \text{ --- } 9. \end{array} \quad (18.)$$

Gjør nu vdi alle maade / som tilforne lært
oc sagt er om minus oc plus / da faar du Facit
som vffuen faare staar.

Regula Virginum eller Secis.

Vdi denne Regel skal du saaledis holde dig:
Scriff Personernis Tal / i huor mange
de ere/ imod den venstre Haand/ Gjør de Pen-
ninge vdi en Sum oc til ens Mynt/ huilcke de
haffue fortærit / Sæt dennom imod den høyre
Haand/ Scriff dernæst mit vdi Regelen Pers-
sonernis Penninge / som huer for sig skal op-
legge eller betale/ den ene Sum eller Tal/ lige
vnder det andit / Dernæst Resoluere oc ligne
alle de andris Penninge / effter den mindstis
oplagde Penninge eller Mynt. Multiplicere
saa den mindstis Sum/ med Personerne/ Den
Product eller Sum / tag fra de Penninge som
fortæres

fortærede ere / huad igien bliffuer / det beholte /
 Dernæst tag den mindste Sum / vdi Betalning
 gen fra den største / huad for Tal som da off
 uer bliffuer / skal være din Delere / Saar du da
 icke vden en Delere / da Affdele det offuerbliff
 uende Tal / da saar du de første oc meste Pers
 soner / Tag dennom fra det første / som ere Pers
 sonerne / da bliffuer igien den mindste Sum /
 oc anden kiøn. Hender det sig / at du saar tuens
 de Delere / da skal du Dele det Tal / som skal
 Affdelis / vdi tuende Dele / saa at den ene deel
 gaar lige op met den første Delere / oc den an
 den lige op met den anden Delere / Addere saa
 de tuende Summe / tag dennom fra Personer
 ne / det da igien bliffuer / giffuer dig det tredie
 kiøn tilkiende / Efter denne maade holt dig /
 om dig faare kommer flere Delere / som disse
 efftersølgendis Exempler vduiser.

Item / 12. Personer Mend oc Quinder /
 haffue fordruckit 88. Q. Huer Mand haffuer
 fordruckit 8. Q. / oc huer Quinde 6. Q. Nu spør
 gis her / huor mange Mend / oc huor mange
 Quinder der haffue været / sæt det vdi Regelen
 som her staar.

12. Personer	Mend 8.	
	Quinde 6.	2) 88. Q.
	P ij	Tag

Tag nu det mindste fra det meste / det er 6.
 fra 8. bliffuer 2. igien / som skal være din Leles
 re / Multiplicere nu 6. med Personer / som er
 12. da faar du 72. dennom tag fra Penningene
 som de haaffue fordructit / som er 88. da bliffuer
 igien 16. dennom Affdele med Deleren / som er
 2. da faar du 8. Oc det er Mendene / Tag nu
 de 8. fra Personerne / som er 12. bliffuer igien
 4. Oc saa mange Quinder haaffuer der været.
 Vdi dette forscressne Exempel / haaffuer du icke
 vden en Delere.

Item / 30. Personer / Mend / Quinder oc
 Piger / haaffuer fordructet vdi Vin 5. Mark /
 12. β . En Mand skal vdellegge 4. β / en Muins
 de 3. β / En Pige 4. alb. Huor mange Mend /
 Quinder oc Piger haaffuer der været. Saele
 12. Mend / 12. Quinder / 6. Piger. Sæt det
 vdi Regelen som her.

30. Personer. 4. β .
 3. β .
 4. alb.

Gjør nu de 4. β / oc de 3. β / til alb / distis
 gese de 5. Mark / 12. β / kommer vdi Regelen
 ret at staa som du her seer.

30. Personer Mand 12. alb |
 Quinde 9. alb | (8
 Pige 4. alb. | 5) 276. alb.
 Sg

Søg nu først din Delere / saaledis: Tag
 det mindste fra det største / det er tag 4. fra 12.
 bliffuer 8. igien / Oc det er den første Delere/
 som hør til Wendene / vdi lige maade tag 4.
 fra 9. bliffuer 5. igien / oc det er den anden De-
 lere som hør til Quinderne / Multiplicere nu
 det mindste / som er 4. med Personerne / som er
 30. faar du 120. Tag nu de 120. fra det sidste/
 som er 276. bliffuer igien 156. disse 156. skal
 du dele vdi tuende dele / saa at den ene deel gaar
 lige op med 8. oc den anden med 5. disse tuende
 Dele ere 96. oc 60. Affdele nu den første deel/
 som er 96. med den første Delere som er 8. kom-
 mer 12. oc det er Wendene / Dernæst affdele den
 anden deel som er 60. med den anden delere som
 er 5. da faar du 12. oc saa mange vaare Quin-
 derne. Addere nu disse tuende Quotienter til-
 sammen som er 12. oc 12. da faar du 24. den nom-
 tag fra Personerne / som er 30. bliffuer igien
 6. Oc saa mange vaare Pigerne.

Item / Til Danske Kompeni / vdi Jule-
 drick / Er en Afften vdaß Kompeni Brødre/
 beden 208. Gæster / Wend / Vnge Personer/
 Quinder oc Piger / Oc haßfuer giffuet for en
 Mand gæst / 3. sk / for en vng Persone 8. alb/
 for en Quinde gæst / 4. alb / for en Pige 2. alb.
 beløber sig vdi en Sum 29. Mark / 4. sk / som
 P iii for

for samme Gæster den Aften vdlagt oc betas-
lit er/ Huor mange Mænd/oc huor mange vns-
ge Personer / Quinder oc Piger / haffuer der
værit til Gæst samme Aften. Facit 80. Mænd
58. vnge Personer/ 40. Quinder / oc 30. Pis-
Ber / staar vdi Regelen som du her seer.

9. alb.	7)
8. alb.	6)
208. Gæster 4. alb.	2) 1404. alb.
2. alb.	

Tag 2. fra 9. bliffuer 7. igien / det er den
første Delere / som hør til Mændene / Tag oc
2. fra 8. bliffuer 6. igien/det er den anden Del-
lere / som hør til Personerne / Tag dernæst oc
2. fra 4. bliffuer vdoeffuer 2. oc det er den tredie
Delere / som hør til Quinderne / Formere nu
Gæsterne / som ere 208. met det mindste Tal/
som er 2. da faar du 416. dem tag fra det sidste/
som er 1406. bliffuer igien 988. Dele dennom
vdi trende Parter/eller Dele / saa at den første
deel gaar op mee 7. den anden met 6. den tredie
met 2. Jeg deler nu saa mange vdi hver deel/
som her staar / 560. 348. 80. Affdele nu 560.
met 7. da faar du 80. Mænd / Dernæst affdele
348. met 6. kommer 58. vnge Personer / vdi
lige maade 80. Affdele met 2. da faar du 40.
Quinder/

Quinder / Abdere nu 80. 58. 40. tilsammen/
da faar du 178. denom tag fra Giæsterne / som
er 208. bliffuer igien 30. oc saa mange Piger
vaar der til Giæst. Dette er dog wuist / Thi
mand kand giøre it andit Facit paa huer slags
figen vdi sær / naar der er flere Delere end en.

Item / En figber 23. Alne Klæde / Sort/
Rødt / Blaåt oc Grønt / for 49. Marc / oc giff
uer for 1. Alne Sort Klæde 5. $\frac{1}{2}$ / for 1. Alne
Rødt Klæde 3. $\frac{1}{2}$ / for en Alne Blaåt 2. $\frac{1}{2}$ / oc
for en Alne Grønt $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{2}$. Spørgis her / huor
mange Alne hand haffuer faait vdaff huere
slags i sær / sæt i Regelen som her staar.

23. Alne	{	5. Marc	}	49. Marc.
		3. Marc		
		2. Marc		
		1. Marc		

Multiplilere 23. med 3. da faar du 69. Tag
der fra 49. bliffuer igien 173. Tag dernæst $\frac{1}{2}$.
aff 5. oc saa aff 3. dernæst vdaff 2. kommer des
lere / som her effter vdi Regelen staar.

23.	{	5		17)	}	127.
		3		9)		
		2		5)		
		1				

P i l l i j

Deel

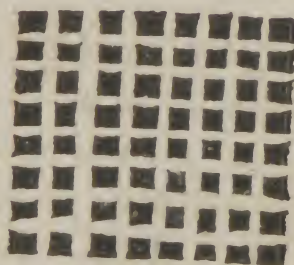
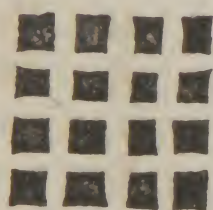
Deel nu de 173. vdi de tre Deele / saa at de
 gaar lige op / met 17. met 9. oc met 5. det er 68.
 54. 5. Diuidere nu 68. igiennom 17. da saar
 du 4. Alne sort Klæde / Diuidere saa 54. igen
 nom 9. kommer 6. Alne Røt. 3 lige maade 5.
 aff met 5. kommer 1. Alne blaas Klæde / Adde
 re nu 4. 6. 1. tilsammen / da saar du 11. dennom
 tag fra de 23. Alne / da bliffuer igjen 12. Alne
 grønt Klæde / Oc saa fremdelis met alle andre
 flere saadanne deris lige Exempler.

At vddrage en Qua- drak Rod.

Svorledis du en Quadrak Rod / vdaff
 nogit Tal paa Linnerne met Regne pens
 ninge vddrage skalt / vil ieg dig her effter
 vnderuise oc lære.

Det Tal / huilket du wilt Extrahere / eller
 vddrage Radicem Quadrata / Leg paa Lins
 nerne / vdi den første Regne Benck / imod den
 venstre Haand / Dernæst / saa tegne eller scriff
 en liden Pricke eller Punct / paa den nederste
 Linne / oc sammeledis op at en Pricke paa huer
 tredie Linne / oc saa mange Pricker som ere fors
 tegnede / paa samme Regne Benck / eller Lins
 ner /

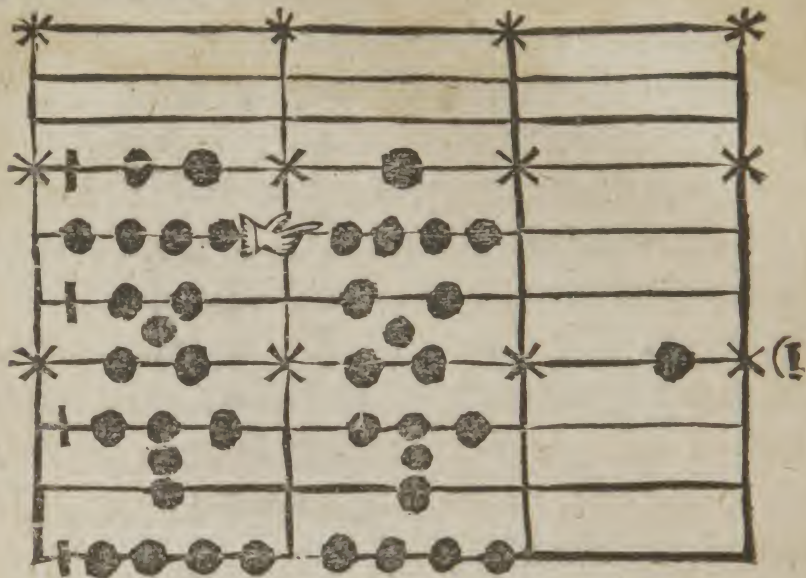
ner / saa mange Figurer faar du i din quoti-
ent / som er Roden aff samme Tal / som saa paa
Linnerne oplagde ere. Huert Tal / kand vel
være Radix Quadrata / men icke dog alt Tal /
Quadratus / Thi at alle Tal / som bliffue
Multiplicerit vdi sig selff / søde oc giøre ic
Quadrat Tal / som 4. gange 4. er 16. Nu er
16. ic Quadrat Tal / oc de 4. er Roden / vdi
hvilckit samme Quadrat er kommet / 8. gange
8. er 64. 64. er ic Quadrat Tal / 8. er Roden /
16. gange 16. er 256. 256. er ic Quadrat / 16.
er Roden. It Quadrat Tal er inset andie /
end ic fire Hjørner / brei / flat ting / vden endes
lighed i alle Hjørner / oc huer side vdi sær kals
dis Costa / eller Radix Quadrata / som disse
tuende Figurer vduifer.

Exempel.

Jeg vil Radicem quadratam Extrahere /
vdi dette Tal / 2427364. Jeg disse fors
P v scressne

screffne Tal paa Linnerne/ i den første Regne
 Benck/ oc fortegne en Punct eller Pricke/ paa
 den nederste Linne/ oc siden alt op at/ paa huer
 tredie Linne/ oc kommer paa Linnerne at ligge
 som du her seer.

Her seer du/ at her er fortegnit 4. Puncter/
 vdi hvilcke du maat vide/ at for screffne Tals
 Rod / haffuer vdi sig 4. Figurer / Sæt nu din
 Finger paa den Linne/ som den øffuerste Punct
 staar / oc bemercker da icke vden 2. Penninge/
 Søg nu en Digitum / at naar du den vdi sig
 selff Multiplicerer / at du met samme kant de
 2. stœt optage / eller paa det allernøffueste/ det
 kant du met ingen anden / end met 1. Sig / en
 gang 1. er 1. scriff 1. vdi Krumstrigen/ som off-
 uen

men faa
 fjerde Li
 di at der
 Har sage
 Linne/ 2
 ge/ huilt
 ger staar
 ger paa Li
 ne Benck
 Duple
 staar / ell
 faar du 2.
 den Linne
 laare vdi de
 mercker da
 u samme
 Soa at der
 u fand tage
 haffuer d
 de den ene
 vdelste R
 m ligger p
 agne Bene
 10. fra de
 ere rinde 5.
 25. er 25.
 inne næst

den første Regne
eller Pricke / paa
it op at / paa hver
Linne at ligge

fortegnet 4. Puncter
for at forschne Leds
Siggere / Ent nu du
m den skuffene Punct
ic vden 2. Puncter
at naar du den vdi sig
nu met samme Leds
det allerskuffeste / da
end met 1. Sig
kumstrigen / som

uen faare staar / eller leg en Penning paa den
fierde Linne vdi den tredie Regne Benc / fors
di at der er fire Puncter fortegnede / for den
Aarsage skuld / skal hand leggis paa den fierde
Linne / Tag nu en Penning fra de 2. Pennin
ge / huilcke som ligge paa den Linne / din Sing
ger staar staa / bliffuer igien 1. Penning / oc lig
ger paa Linne / som du vdi den anden Reg
ne Benc seer.

Duplers nu / det 1. som vdi Krumstrigen
staar / eller som ligger paa den fierde Linne /
faar du 2. Slyt nu din Finger ned paa den an
den Linne næst neder faare / som du her offuen
faare vdi den anden Regne Benc seer / oc bes
mercker da icke vden 14. Kandsage nu huor tit
du samme Duplat / som er 2. Land haffue i 14.
Saa at der bliffuer dog saa mange offuer / at
du fand tage det quadrat Tal aff / fornesnde
2. haffuer du 5. gange / de 5. sæt i Krumstrigen
hos den ene / eller leg en Regne Penning i det
middelste Rum næst neder faare den Penning /
som ligger paa den fierde Linne / vdi den tredie
Regne Benc / Sig nu 2. gange 5. er 10. Tag
de 10. fra de 14. bliffuer igien 4. Multiplis
cere nu de 5. vdi sin quadrate / Oc sig / 5. gang
ge 5. er 25. Slyt nu din Finger ned paa den
Linne næst der neder faare / da ligger der 42.
Tag

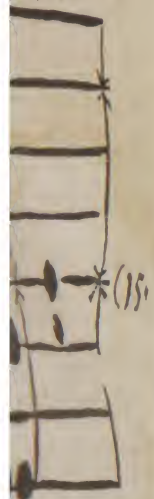
Tag 25. der fra / bliffuer igien 17. oc ligger
vdi Regne Bencken som du her seer.

Duplere nu igien de 15. som du haffuer vdi
din quotient / eller som i Krumstrigen faar/
da faar du 30. flyt nu din Finger ned paa den
Linne / som er næst neden faare de 17. da ligger
der 177. som du her offuenfaare vdi den anden
Regne Benck seer / Randsage nu / huor tit du
fand tage 30. vdaff 177. det fant du 5. gange/
sæt de 5. vdi krumstrigen hos de 15. eller leg 1.
Penning i det mellomste Rum næst neden faare
den tredie Linne / vdi den tredie Regne Benck /
Sig nu 5. gange 30. er 150. dem tag fra de 177.
Rest 27. multiplicere nu 5. i sig self / kommer
25. flyt Fingeren paa den Linne næst neden
faare / da ligger der 275. Tag de 25. der fra/
Rest 248. ligger paa Reglene som her.

Dupler

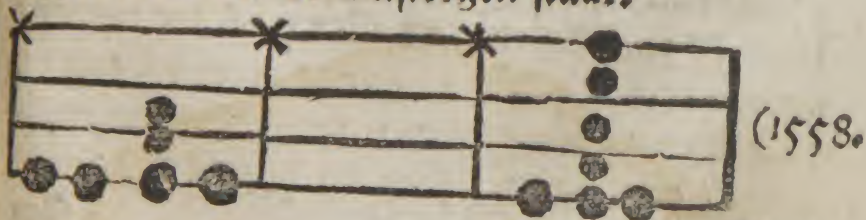
ien 17. celiager
er seer.

5. som du hafter vdi
i Krumstrigen staar/
din Finger ned paa den
en faare de 17. da ligger
faare vdi den anden
and sage nu hvor tit du
7. det kant du 5. gange
en hos de 15. eller 16.
Xim næst neden faar
i tredje Regne Benc
10. dem tag fra de 17
15. i sig self / kommer
den Linne næst nede
1. Tag de 25. der l
ligger som her.

Duplere nu atter den ganste quotient/
som er 155. kommer 310. styt nu din Finger ned
paa den anden Linne / næst neden faare den Lin
ne som hand staar paa / som her offuen for i den
anden Regne Benc staar / da ligger der 2486.
Kandsage nu hvor tit du kant tage 310. i 2486
det kant du 8. gange / de 8. sæt i quotienten hos
de 155. Multiplicere nu 310. med 8. da faar du
2480. Denom tag fra de 2486. bliffuer 6.
igien / Tag nu din Finger stæt aff / ligger igen
64. Multiplicere nu 8. vdi sig self / kommer
64. denom tag fra 64. gaar stæt op / oc er saa
Koden vdaff forscreffne Tal 1558. som du her
seer paa Linnerne / vdi den tredje Regne Benc
ligger / oc vdi Krumstrigen staar.

Wile

Vilt du dette Probere / da Multiplicere
 Roden / som er 1558. vdi sig self / da faar du
 2427364. igien / Oc er saa ret.

It andet Exempel.

Item / Jeg vil Radicem quadratam Ex-
 trahere vdaß dette Tal / 19140625. Leg den
 nom paa Linnerne / oc fortegne paa huer tredie
 Linne en Punct / som du her seer.

Sæt nu din Finger paa den Linne som den
 øffuerste Punct staar / som du seer her offuen
 faare / da bemercker det Tal 19. Søg it Tal /
 at naar du det i sig self Multiplicerer / at det
 kand de 19. allesammen eller paa det nøyeste
 optage / det er 4. sig 4. gange 4. er 16. tag nu
 16. fra 19. bliffuer igien 3. scriff eller leg nu de
 4. vdi quotienten / som du her offuen faare
 seer.

Sige
 ne / da l
 uer vdi
 huor tit
 gange / sa
 Multiplic
 mer 24. d
 sigt nu Si
 den faare
 de 3. som
 rate / som
 65. igien /
 som her ned

Søg nu
 ad den Lin
 ger paa
 re nu de
 faar du 8
 m du kant
 jienliggend
 is de 4.
 den Linne

Sor det Andet.

Flyt nu din Finger ned paa den anden Lin-
 ne / da ligger der 31. Duplere nu de 4. du haff-
 uer vdi quotienten / da faar du 8. Randsage nu
 huor tit du fand tage 8. vdi 31. det fand du 3.
 gange / scriff nu de 3. vdi quotienten hos de 4.
 Multiplicere nu 8. oc 3. met huer andre / kom-
 mer 24. den nom tag fra 31. bliffuer igien 7.
 Flyt nu Fingeren paa den anden Linne / næst ne-
 den faare / da ligger der 74. Multiplicere nu
 de 3. som du sætte vdi din quotient / i sin qua-
 drate / kommer 9. de 9. tag fra de 74. bliffuer
 65. igien / oc ligger saa mange paa Linnerne /
 som her neden sereffuit staar.

650625 (43.

Søg nu en ny Figure / Flyt din Finger ned
 paa den Linne næst neden faare / som o. er / da
 ligger paa Linnerne offuen faare 650. Du-
 plere nu de 43. som du haffuer i din quotient /
 da faar du 86. Tag nu 86. vdhaff 650. saa tit
 som du fand / det fand du 7. gange / oc bliffuer
 igien liggendis 48. de 7. sæt vdi quotienten /
 hos de 43. Flyt nu din Finger ned paa den
 anden Linne / da ligger der 486. Multipli-
 cere

cere nu de 7. som du sætte i din quotient vdi sig
selff / da faar du 49. dennom tag fra de 486.
bliffuer igien 437. oc ligger paa Linnerne som
her neden screffuit staar.

43725 (437.

Søg nu atter it nyt Tal / som du tilforne
haffuer de andre søgt / At du Duplicerer den
ganste quotient / som er 437. kommer 874.
Sæt nu din Singer ned paa den anden Linne /
som de 2. ligger / da ligger paa Linnerne 4372.
tag nu 874. aff 4372. saa tit du kan / det kan
du 5. gange / oc bliffuer igien 2. liggendis / sæt
nu de 5. vdi din quotient / hos de 437. tag nu
din Singer stæt op / ligger paa Linnerne igien
25. Multiplicere nu de 5. som du sætte vdi din
quotient vdi sig selff / kommer 25. tag nu de 25.
fra de 25. som paa Linnerne ligger / oc det gaar
stæt op / oc saa er nu Roden aff forscreffne Tal
(4375. det maat du Probere som før er lært /
oc saa met alle andre flere saadanne.

Exempel.

Item / En kisser it stycke Klæde / for 64.
Mark / oc skal giffue saa mange β for Alen /
som stycket holder Alne / Her spørgis nu / huor
mange

mange Alne styckie holder. Facit 32. Alne/
Gjør de 64. Marck til Skillinge/ da saar du
1024. β . Her vdaß tag Radicem quadras
tam/ da saar du 32. Saa mange Alne holder
styckie/ Oc saa mange β skal hand giffue for
Alen. Vilt du det Probere/saa Multiplices
re Roden i sig selff/ som er 32. da saar du igien
1024. β / Oc er saa ret.

It andet Exempel.

Item/ En Høffuikmand offuer it Tal
Gold/haffuer 35005. Landsknechte/oc hand vil
giøre aff samme Hob it firekant Slactorden/
huor mange Knechte skal hand Ordinere i før-
ste led. Facit 187. oc hand beholder end da 36.
Knechte vdoßfuer/ huilcke hand fand bruge til
Løbere. Vil hand oc giøre it Orden aff den-
nom/ da kommer der 6. vdi huert led.

Her efftersølger nogle lystige
Collatz stycker/ at bruge for tid.
fort oc Morckaff styld.

Etem/ It lystige stycke: Tre Personer
side ved it Bord/ oc kaste met en Ters
ning/ Vilt du vide huor mange øyen-
der op kommer/ for huer vdi sær/ da gjør som
her efftersølger.

2

Lad

Lad den første Faste met samme Tæring/
dig aldelis witterligt/ naar hand haffuer fast/
saa bed hannom legge end saa mange øyen til/
som da paa Tæringen oppe staar/ oc der til 5.
bed hannom saa Multiplicere dennom met 5.
naar det er giort.

Lad nu den anden Faste / naar hand haffuer
Fast / da bed hannom legge de øyen som hand
fick / til den første Sum / dernæst bed hannom
Multiplicere all sin Sum met 10. naar det er
giort.

Lad saa den tredje Faste / naar hand haffuer
Fast / bed hannom saa legge de øyen som hand
fick / til den andens Sum / naar det er giort / bed
dennom saa siige dig Summa / tag saa fra den
Sum enlige ved dig selff 250. Scriff dennom
paa Bordit ved dig enlige / de Figurer oc Tal
som da til offuers er / Den første Figur imod
den venstre Haand / i huor mange de ere / saa
mange øyen Faste den første Person / oc den an-
den Figur betyder den andens øyen / oc den tres-
die Figur imod den høyre Haand / betyder den
tredies øyen som hand haffuer fast.

It andet lystigt stycke.

Item / En Mand haffuer bødte til giæst noga-
le aff sine gode Venner / som ere / Mend / met
deris

deris Hustru oc Piger / dennom alle haffuer
 hand sæt omkring en Skiffue / Nu effter at
 Maaltid er giort / sætter hand it Glass Bastert
 for Mendene / oc 2. Glass Vin for Quindere
 ne / oc try Glass Misd for Pigerne / oc der til
 sætter hand mit paa Bordit / for dennom / ic
 Gad met 13. Eble vdi / Nu gick Husbonden ud
 fra dennom / men hand vaar vde / gjorde de Skiff
 te met huer andre / saa at huer slags Righ drack
 icke vdaff den drick / der hand sætte for dennom.
 Nu Husbonden kom ind igien / befant Glassen
 ne at være tomme / oc huert stod som hand sætte
 dem / Dog sagde hand til dennom / i haffue icke
 druckit effter som ieg sætte for eder / Men sag
 de / I Mend drack aff Misd / oc i Quinder
 drack aff Bastertit / oc i Piger drack aff Vinen.
 Vile du dette vide eller gjøre / da gjør som her
 efftersølger / Oc skalt du først vel lære denne
 Taffle vden at / eller oc haffue hende saa lønli
 ge hos dig.

| | 1 | 0 | 1 | 2 | 4 | 5 | 6 | Det offuers
blijfvende tal. |
|------|---|---|---|---|---|---|---|--------------------------------|
| I. | 1 | 1 | 1 | 2 | 3 | 2 | 3 | Mend. |
| II. | 2 | 3 | 1 | 1 | 3 | 2 | | Quinder. |
| III. | 3 | 2 | 3 | 2 | 1 | 1 | | Piger. |

Merck.

S K Salt du mercke oc vide / at de Tal/
 som i de øffuerste Rum oc Linner staar /
 er de Tal som bliffuer til øffuers / De
 Rum næst nederen saare betynder Mendene / den
 anden Linne eller rum / betynder Quinderne / det
 tredie rum betynder Pigerne / oc de Tal som vdi
 Rummene staar / bemercker Glassene / Sæt nu
 it Glass met Vassert vdi (eller huad slags
 drick du vilt) for Mendene / oc tu Glass Vin
 for Quinderne / oc try Glass Misd for Pigers
 ne / sæt saa for dem it Gad met 13. Eble / Pums
 merantz eller Valnøder vdi / Vent dig nu fra
 dennom / eller holt for dine øyen / oc sig til dens
 nom / huilcke vdaß eder der icke haßfuer lyst til
 at dricke vdaß den Drick / som ieg haßfuer sæt
 for hannom / da tage til sig de Glass / oc giøre
 ret met / som den drick vdi er / der hannom lyster
 at dricke vdaß / oc sætte Glassene saa vdi den
 Steed igien / som hand tog dennom / Dernæst /
 spør / haßfue i druckit / da sig de Ja / Dernæst
 sig / i som drack aff det Glass met Vassertit / i
 skulle ingen tage aff dis 13. Eble / Men i som
 drack vdaß de tu Glass Vin / tager i 2. gange
 saa mange Eble vdaß Gadit / oc sætter dens
 nom paa Bordit / som der staar Glass for eder
 til /

til /
 tage
 De
 le vt
 Der
 Wi
 man
 derit
 tu Gl
 le / det
 ger 9
 skeet /
 2 Eble
 da 6. 2
 ne Laff
 der find
 Rum 6
 til Men
 som hør
 hør til
 Menden
 Misdern
 der Vin
 Glass / se
 fane 2
 øffuerste
 der saa n

til / Haffuer i it Glass staaende for eder / da
 tager 2. 2Eble / staar der tu Glass / da tager 4.
 2Eble / staar 3. Glass for eder / da tager 6. 2Eble
 le vdaß Fadit / oc sætter den nom paa Bordit /
 Dernæst sig / i som drack vdaß de try Glass
 Wißd / tager i vdaß de 2Eble 3. gange / saa
 mange som der staar Glass for eder til / staar
 der it Glass / saa tager 3. 2Eble / staar for eder
 tu Glass / saa tager 3. gange saa mange 2Eble
 le / det er 6. staar der try Glass for eder / da tas
 ger 9. 2Eble / thi 3. gange 3. er 9. Naar det er
 skeet / Went dig saa til dem / oc see huor mange
 2Eble / da vdi Fadit til offuers er / befinder du
 da 6. 2Eble vdi Fadit igien / Sæt saa vdi dens
 ne Taffle som her offuen faare screffuit staar /
 der finder du i den øffuerste Linne vdi det siette
 Rum 6. vdi det Rum næst neden faare / som hør
 til Wendene / finder du 3. Vdi det andit Rum /
 som hør til Quinderne 2. i det tredie Rum som
 hør til Pigerne / 1. Der vdaß kant du vide / at
 Wendene haffuer druckit aff de try Glass / som
 Wißden vaar i / oc Quinderne aff de tu Glass
 der Vinen vaar vdi / oc Pigerne vdaß det ene
 Glass / som Bastertit vaar vdi. Finder du oc
 farre 2Eble vdi Fadit / da led det Tal op i den
 øffuerste Linne / paa denne Taffle som bemers
 ker saa megit som de 2Eble vaare der bleffue
 N iij

til offuers/ vdi de Rum der vnder er/ finder du
Glassenis Tal / oc huorledis de haffue druckit/
oc skifte met huer andre.

En anden maade paa det samme.

Item/ Der sidder ved it Bord tre Perso-
ner/ for dennom staar 3. dricke Kar/ som er/en
Sølfstaab / it Glass / oc it Begerer / vdaß
huilcke de 3. Personer haffue druckit/ Nu vilde
jeg gierne vide/ huilcken der haffuer druckit aff
det første Dricke Kar/ som er Sølfstaaben/ oc
huilcken vdaß Glassit/ oc huilcken der haffuer
druckit vdaß Begerit.

Gjør en Ordning for dennom/ som skal
dricke / saa at du scriffuer 1. for den første/ 2.
for den anden / oc 3. for den tredje. Scriff saa
vnder det første Dricke Kar/ som er Sølfstaab
ben 2. vnder Glassit 9. oc vnder Begerit 10.
huilcken som dricker vdaß Sølfstaaben/ hand
skal Multiplicere sit Tal met det Tal som vnder
Staaben staar / som er 2. huilcken der dris-
cker aff Glassit / hand skal oc Multiplicere sit
Tal / met det Tal som staar vnder Glassit/
som er 9. Den der dricker aff Begerit/ hand
skal Multiplicere sit Tal / met det Tal / som
der

der vnder staar/ som er 10. Addere saa de trende
de Summe tilsammen / den Sum tag fra 60.
det igien bliffuer / det Affdele mee 8. huad du
da saar vdi Quotienten / det hører til det første
dricke Kar / som er Sølffstaaben / det der
offuerbliffuer / hører til det andit dricke Kar /
som er Glassit / det tredie giffuer sig selff.

Exempel.

Lad saa være / at den anden Persone / haffa
uer druckit aff Sølffstaaben / oc den første aff
Glassit / oc den tredie aff Begerit / Multiplicie
re Personens Tal / som er 2. mee Staabens
Tal / som er oc 2. da saar du 4. Multipliciere
der næst den første Personis Tal / som er 1. mee
Glassens Tal / som er 9. kommer 9. Vdi lige
maade Multipliciere den tredie Personis Tal /
som er 3. mee Begerens Tal / som er 10. saar
du 30. Addere nu de trende Summe som er 4.
9. 30. tilsammen / da saar du 43. den nom tag
fra 60. bliffuer igien 17. den nom Affdele mee
8. da saar du vdi Quotienten 2. oc bliffuer 1.
til offuers / Der vdaff kane du vide / at den an
den Persone haffuer druckit aff det første dric
cke Kar / som er Sølffstaaben / oc den første aff
det andit / oc den tredie haffuer saa druckit aff
det tredie Kar.

D. liij

Ze

Et andet lystigt stycke om en Ring.

Item / Der sieder nogle Personer vdi en
Collatz / oc en aff dennom siger: Her er
en iblant off som haffuer en Guld Ring
paa / huem kand giætte eller raade huilcken sam-
me Ring haffuer / oc paa huilcken Finger / oc
paa huilcket Led. Vilt du nu dette vide / da gior
som her efftersølger. Dette stycke kand icke
gioris vel / vden der er nogen der kand Regne
iblant Hoben / Sig nu til den som skal staa
for Regenscaffuit / at hand begynder at telle ret
om / fra sig oc til den som Ringen haffuer / dig
aldelis wuitterligt / bed hannom legge samme
Persons tal op / Naar det er giort / Bed han-
nom det Duplere / bed hannom saa legge 5. der
til / Naar det er giort / da bed hannom Mul-
tiplicere all sin Sum / met 5. bed hannom saa
legge Fingerens Tal til / dernæst bed hannom
Multiplicere alt sit Tal met 10. naar det er
giort / bed hannom saa legge Ledens Tal til /
Dernæst bed hannom sige dig Summa paa
all sin Sum / Naar hand haffuer sagt dia fors-
neffnde Sum / Tag saa fra hannom enligen
ved dig selff 250. huad igien bliffuer / scriff det
for

for die
Haand
bemerd
huor m
du dette
Exemp

Si
paaden
sie Finge
re Haand
Finger
glens sidde
De det de
Haanden
stik die
omring
Saa at de
paa den 6.
hannom
hannom le
giort / bed
s. kommer
til / som er
nom na
mer 1110. b

for dig / den første Figur imod den høyre
Haand / bemercker Ledit / Den anden Figur
bemercker Fingeren / siden de andre Figurer i
huor mange de ere / bemercker Personerne / At
du dette diff bedre kand forstaa / da merck dette
Exempel.

Exempel.

Her skalt du mercke / at den lille Finger
paa den venstre Haand skal holdis for den første
Finger / oc tømme Fingeren paa den høyre
Haand for den sidste oc 10. Finger / oc huer
Finger skal regnis for 3. Led / det Led som Nes
glene sidde paa / skal holdis for det første Led /
Oc det dernæst for det andie / Det Led næst
Haanden for det tredie / Effter denne maade
skick die Regenskaff. Lad hannom nu telle ret
omkring fra sig oc til den som Ringen haffuer /
Sæt at den 8. Person haffuer samme Ring /
paa den 6. Finger / oc paa det tredie Led / Lad
hannom Duplicere samme 8. kommer 16. bed
hannom legge 5. til / kommer 21. Naar det er
giort / bed hannom dennom Multiplicere mee
5. kommer 105. bed hannom nu legge Fingeren
til / som er den 6. Finger / kommer 111. bed hano
nom nu Multiplicere alt sit Tal met 10. kom
mer 1110. bed hannom saa legge Ledit til / som

Q v

re

er det 3. Led/ kommer 1113. Naar det er giort
 saa bed hannom siige dig Summa summarum
 paa all sin Sum / da siger hand: Jeg haaffuer
 1113. Naar du haaffuer samme Sum / tag fra
 hannom enlige ved dig selff 250. bliffuer igien
 863. Tag nu den første Figure imod den høya
 re Haand for Ledit/ som er 3. oc den anden for
 Singeren/ som er 6. oc den tredie Figur for
 Personerne / som er 8. Her seer du / at den 8.
 Persone haaffuer Ringen paa den høyre haand/
 oc paa den lille Finger/ som er den 6. Finger/
 oc paa det 3. Led.

It Andet Stycke.

Item/ Vile du siige din Stalbroder / huor
 mange Penninge hand haaffuer vdi sin Pung/
 stycke fra stycke / dog icke høyre end til 105. bed
 hannom kaste samme Penninge met 3. i huere
 kast/ Naar hand haaffuer saa tald eller kast den
 nom met 3. Da spør hannom om hand behole
 nogit vdoeffuer/ siger hand der bleff 1. vdoeffuer/
 Da leg for den ene 70. siger hand 2. da leg for
 huer 70. det er tilhobe/ 140. Bed hannom nu
 kaste eller telle dennom met 5. Naar det er
 giort / da spør om hand beholt nogle vdoeffuer/
 Siger hand/ at der er 1. vdoeffuer / da leg eller
 scriff

scriff
 uer/ da
 bed han
 7. Na
 hand be
 hand de
 ene 15. si
 leg for h
 de/ da leg
 vdi forne
 tag fra fo
 da skal du
 er/ saa man
 hand. At d
 acte denne
 De lar be
 lønlige hos

3
1121
701401
100

scriff for det ene 21. oc er det 2. 3. eller 4. off-
 uer/ da leg for huer 21. Naar det er giort / saa
 bed hannom atter kaste eller telle dennom mee
 7. Naar det er giort/ spør hannom atter/ om
 hand beholt nogit vdoffuer / Siger hand at
 hand beholt 1. offuer / da leg eller scriff for det
 ene 15. siger hand oc / at der bleff flere end 1. da
 leg for huer 15. Naar Penningene ere saa tals-
 de/ da leg alle Summene vdi en Sum / Er da
 vdi fornessnde Sum icke vden it Hundrit / da
 tag fra fornessnde Sum 105. Men er der flere
 da skalt du tage der fra 210. Huad siden igien
 er/ saa mange Penninge eller Synder haaffuer
 hand. At du dette diss lættre fand gjøre / da
 atte denne Taffle / som her neden saare staar/
 Oc lær hende vden at/ eller haaffue hende saa
 lønlige hos dig.

3			1			5			1			7		
1	1	2	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6		
70	140	210	42	63	84	105	130	45	60	75	90			
100						105								
200						/eller 300/ 210								

Lad

Lad saa være at hand haffde 86. Penninge
 eller Stycker/ bed hannom kaste eller telle den
 nom met 3. da bliffuer der 2. til offuers / See
 nu til denne Taffle som her offuen faare staar/
 vdi den offuerste Linne staar de 3. som hand
 talde sine Penninge met/ Vdi det andit Rum/
 næst vnder neder finder du de 2. Tal/ som bleff
 til offuers / Der lige vnder samme 2. vdi den
 tredie Linne staar det Tal / som du skalt beteg
 ne for de samme 2. som bleffue til offuers/ som
 er 140. Bed hannom nu telle eller kaste samme
 86. Penninge om igien/ met 5. da bliffuer der 1.
 offuer / See nu til denne forscreffne Taffle/
 vnder de 5. der finder du det 1. som bleff til off
 uers vdi det første Rum / vnder samme 1. staar
 det Tal som er 21. huilckit du skalt scriffue for
 samme 1. Bed hannom nu atter kaste eller telle
 forbenessnde 86. Penninge igien / met 7. da
 bliffuer til offuers 2. disse 2. finder du i det an
 dit Rum i denne forscreffne Taffle / vnder de
 7. oc lige vnder samme 2. som bleff til offuers/
 staar det Tal som er 30. huilckit du skalt beteg
 ne for de 2. som bleff til offuers. Addere nu til
 sammen disse trende Summe som er 140. 21.
 30. kommer 191. Her seer du at vdi denne Sum
 er icke vden it hundrit / Tag derfaare 105. der
 fra/ bliffuer igien 86. oc saa mange Penninge
 haffde

haffde
 ic/ at d
 fulde d

Item
 den rette
 haand/
 den anden
 huilcken
 da gior for
 Lad ha
 hand haffu
 nom saa leg
 som hand h
 næst spör h
 ler ieffne/
 hand odde
 Men

haffde hand. Men vaare der flere hundrit end
it/ at der vaare thu eller try hundrit vdi / da
skulde du tage 2)0. der fra.

It andit Stycke.

Item/ En haffuer en Sum Penninge vdi
den rette Haand / oc en Sum vdi den venstre
Haand/ vdi den ene Haand er der odde/ oc vdi
den anden ieffne Penninge / Vile du vide vdi
hvilcken Haand odde/ oc vdi hvilcken ieffne er/
da giør som her efftersølger.

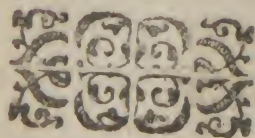
Lad hannom Duplicere de Penninge/ som
hand haffuer vdi den rette Haand / Lad han
nom saa legge til den Product / de Penninge
som hand haffuer vdi den venstre Haand. Der
næst spør hannom at/ om hand haffuer odde els
ler ieffne / haffuer hand da ieffne / da haffde
hand odde Penninge vdi den høyre Haand/

Men haffuer hand odde / da haffde

hand ieffne Penninge

vdi den høyre

Haand.

Merck

Merck.

En Discipel hand heller vil dake oc sprinke
End hand vdi Kircken vil siunge. (ge/
Oc heller met vnge Quinder vil hoffsue
End vdi Kircken Ministrere. (re/
Oc heller indslipper vdi en Hore vraa/
End hand til Predicken vil gaa.
Oc heller i tre Dage Bole Bress scriffue/
End en Time vdi Skolen at bliffue.
Oc heller paa Gaden om spakere/
End hand vdi Bogen vil studere.
Naar off saadanne frome Prest monne bliffue/
Saa monne Gud hannom en synderlig lys
cke giffue.

Beslutning.

MEt denne min lille Regne Bog oc korte
Vnderuisning/ vil ieg alle dennom som
hende saare kommer/ oc denne Konst els
sker/ ydmygeligen oc ganstke venligen bede/ at
dette mit ringe Arbejde/ tacknemeligen maats
te anammis/ oc der til/hues brøst her vdi bliff
uer befunden/ oc icke saa ratteligen oc kaanstes
ligen giort er / som sig vdaff rette burde at væs
re/ Eller oc om Prenteren sig forseet haaffuer/
som snart wuitterligt komme kand. At saas
dant

dant
geris
myget
alle

De
Oc
At i l
Thi h
Oc l
Hann
Gan
Thi i
Det v
forud
Enten
Den
Discip
At i t
Oc for

Dant kierligen oc Broderligen maatte Corris
geris oc rets. Der om beder ieg ganske yd-
mygeligen/ Det forskylder oc fortjener ieg met
allerstørste ydmyghed oc tienistactighed i
huor ieg fand. Datum Kjøbens

haffn/ den 21. Februa-
rij/ Anno

1 5 6 0.

Til Disciplene.

I Discipler som denne Konst ville lære/
Raader ieg foruden suig/

Oc beder aluorligen hære/
At i lære hende flittelig.

Thi huem som denne Konst monne lære/
Oc lærer hende met flid/

Hannom lønner hun met stor ære/
Ganske vel all sin Liffs tid.

Thi ingen giffuer sig til Verdslig Kald/
Det være sig huem det være fand/

Foruden Regning oc disse Tal/
Enten Aandelig eller Verdslig Mand.

Derfaare beder ieg eder aff Hiertet nu/
I Discipler/ oc raader eder alle/

At i til denne Konst haffuer Vilie oc Hu/
Oc foracter icke denne min Tale.

Om

Om i icke end strax kunde hende begribe/
 Oc hende saa ret forstaa/
 Skulle i icke eders offuer gijsue/
 Men altid legge Arbende der paa.
 Saa lenge at i denne Kaanst monne lære/
 Saa Skulle i det fornemme/
 At det skal komme eders til stor ære/
 Oc eders Arbende skal være eders vel bequems
 Om i oc kunde scriffue der til met/ (me.
 Aff saadan Kaanst met stor ære/
 For sandingen vil ieg sige eders det/
 Eders Liffs tid maa i eders nære.
 Huo dette besinder oc ret betracter/
 Dette mit Arbende hand icke foracter.

En Taffle om Mynt.

1. $\frac{1}{2}$ β —————	6. S.
1. β —————	12. S.
2. β ———haffuer———	24. S.
3. β —————	36. S.
4. β —————	48. S.
$\frac{1}{2}$ \mathfrak{d} —————	8. β .
1. \mathfrak{d} —————	16. β .
2. \mathfrak{d} ———haffuer———	32. β .
3. \mathfrak{d} —————	48. β .
4. \mathfrak{d} —————	64. β .

Gulden

1. Skipp
 1. Skipp
 1. Cinter
 1. Lispund
 1. Lispund
 1. Sten—
 1. Pund—
 1. Mark—
 1. Lod—
 1. Quintin
 1. Karat—

$\frac{1}{2}$.	R	_____	20.	ß.
1.	R	_____	40.	ß.
2.	R	haffuer	80.	ß.
3.	R	_____	120.	ß.
4.	R	_____	160.	ß.
$\frac{1}{2}$.	Dal.	_____	24.	ß.
1.	Dal.	_____	48.	ß.
2.	Dal.	haffuer	96.	ß.
3.	Dal.	_____	144.	ß.
4.	Dal.	_____	192.	ß.

Om Væct.

1.	Skippond	_____	20.	Lispund.
1.	Skippond	_____	280.	Marckpund.
1.	Eintener	er	112.	Pund.
1.	Lispund	_____	14.	Marckpund.
1.	Lispund	_____	16.	Skaalepund.
1.	Sten	_____	21.	Skaalepund.
1.	Pund	_____	32.	Lod.
1.	Marck	_____	16.	Lod.
1.	Lod	er	4.	Quintin.
1.	Quintin	_____	4.	Ort.
$1\frac{1}{2}$.	Karat	_____	1.	Lod.

Om Maader.

x

æst

1. Læst Øll ————— 12. Tønder.
 1. Tønde ————— 120. Potter.
 1. Tønde Misd ——— 32. Støffuicker.
 1. Støffuicke ———er—— 4. Potter.
 1. Amme Vin ————— 160. Potter.
 1. Tønde ————— 4. Gierdinger.
 1. Gierding ————— 2. Ottinger.
 1. Læst Korn ————— 12. Pund.
 1. Pund ————— 24. Skepper.
 1. Pund Ru ————— 20. Skepper.
 1. Pund Huede ——— 20. Skepper.
 1. Skeppe ———er—— 4. Gierdinger.
 1. Gierding ————— 2. Ottinger.
 1. stor Læst Malt ——— 42. Tønder.
 1. Skibs Læst ————— 24. Tønder.

Om Aars tid.

1. Aar ————— 12. Maaneder.
 1. Aar ————— 52. Uger.
 1. Aar ———haffuer—— 365. Dage.
 1. Aar ————— 8760. Timer.
 1. Aar ————— 525600. Minuter.
 1. Maanit ————— 4. Uger.
 1. Uge ————— 7. Dage.
 1. Dag ———haffuer—— 12. Timer.
 1. Time ————— 60. Minuter.
 1. Minut ————— 12. Seier Ræp.

Her

he
me

Den
re som
Gierdin
Køden
eller
re

Regnend
for

Læst

Daler

4
6
8
10

Her effterfølger nogle Riøb-
mands Taffler / paa almindelige
Vare oc Riøbmands Handel.

Den Første Taffle.

Denne første Taffle er om alle de Vas-
re som selgis eller kjøbis / vdi Læste / Tønde /
Fierdinge eller Ottinge tal / som er Smør /
Køcken fæt / Honig / Riøb / Fisk / Tiere / Jern /
eller huadsomhelst Vare det er eller vær-
re kand / som vdi Tønder / Fiers-
dinger oc Ottinger er.

Regnendis Læsten for 12. Tønder / Tønden
for 4. Fierdinger / oc Fierdingen
for 2. Ottinger.

Læst	Tønde	Fierding	Otting
Daler	Marck	Marck	Marck
4	1	0	2
6	1 1/2	0	3
8	2	0	4
10	2 1/2	0	5
		10 0	12

X ij

Laest	Lønde	Gierding	Sitting	
Daler	Marck	Marck	Marck	§
12	3	0	12 0	6
14	3½	0	14 0	7
16	4	1	16 0	8
18	4½	0	18 0	9
20	5	0	20 0	10
22	5½	0	22 0	11
24	6	0	24 0	12
26	6½	0	26 0	13
28	7	0	28 0	14
30	7½	0	30 0	15
32	8	2	0 1	0
34	8½	2	2 1	1
36	9	2	4 1	2
38	9½	2	6 1	3
40	10	2	8 1	4
42	10½	2½	10 1	5
44	11	2½	12 1	6
46	11½	2½	14 1	7
48	12	3	16 1½	8
50	12½	3	18 1½	9
52	13	3	20 1½	10
54	13½	3	22 1½	11
56	14	3½	24 1½	12
				58

Oetting	Markt
120	6
140	7
160	8
180	9
200	10
220	11
240	12
260	13
280	14
300	15
320	16
340	17
360	18
380	19
400	20
420	21
440	22
460	23
480	24
500	25
520	26
540	27
560	28
580	29
600	30
620	31
640	32
660	33
680	34
700	35
720	36
740	37
760	38
780	39
800	40
820	41
840	42
860	43
880	44
900	45
920	46
940	47
960	48
980	49
1000	50
1020	51
1040	52

Loft	Lönde	Fierding	Oetting
Daler	Markt	Markt	Markt
58	14 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$
60	15	3 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$
62	15 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$
64	16	4	02
66	16 $\frac{1}{2}$	4	22
68	17	4	42
70	17 $\frac{1}{2}$	4	62
72	18	4 $\frac{1}{2}$	02
74	18 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$	22
76	19	4 $\frac{1}{2}$	42
78	19 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$	62
80	20	5	02 $\frac{1}{2}$
82	20 $\frac{1}{2}$	5	22 $\frac{1}{2}$
84	21	5	42 $\frac{1}{2}$
86	21 $\frac{1}{2}$	5	62 $\frac{1}{2}$
88	22	5 $\frac{1}{2}$	02 $\frac{1}{2}$
90	22 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$
92	23	5 $\frac{1}{2}$	42 $\frac{1}{2}$
94	23 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$	62 $\frac{1}{2}$
96	24	6	03
98	24 $\frac{1}{2}$	6	23
100	25	6	43
102	25 $\frac{1}{2}$	6	63

R iii

104

Leest	Tonde	Fiering	Oiting
Daler	Marck β	Marck β	Marck β
104	26	$6\frac{1}{2}$	03 4
106	$26\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$	23 5
108	27	$6\frac{1}{2}$	43 6
110	$27\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$	63 7
112	28	7	$03\frac{1}{2}$ 0
114	$28\frac{1}{2}$	7	$23\frac{1}{2}$ 1
116	29	7	$43\frac{1}{2}$ 2
118	$29\frac{1}{2}$	7	$63\frac{1}{2}$ 3
120	30	$7\frac{1}{2}$	$03\frac{1}{2}$ 4
122	$30\frac{1}{2}$	$7\frac{1}{2}$	$23\frac{1}{2}$ 5
124	31	$7\frac{1}{2}$	$43\frac{1}{2}$ 6
126	$31\frac{1}{2}$	$7\frac{1}{2}$	$63\frac{1}{2}$ 7
128	32	8	04 0
130	$32\frac{1}{2}$	8	24 1
132	33	8	44 2
134	$33\frac{1}{2}$	8	64 3
136	34	$8\frac{1}{2}$	04 4
138	$34\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{2}$	24 5
140	35	$8\frac{1}{2}$	44 6
142	$35\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{2}$	64 7
144	36	9	04 $\frac{1}{2}$ 0
146	$36\frac{1}{2}$	9	24 $\frac{1}{2}$ 1
148	37	9	44 $\frac{1}{2}$ 2

150

La
D.

150
152
154
156
158
160
162
164
166
168
170
172
174
178
180
182
184
186
188
190
192
194
196

Daler	Lunde	Gierding	Dting	
			Marck	ß
150	37 $\frac{1}{2}$	9	64 $\frac{1}{2}$	3
152	38	9 $\frac{1}{2}$	04 $\frac{1}{2}$	4
154	38 $\frac{1}{2}$	9 $\frac{1}{2}$	24 $\frac{1}{2}$	5
156	39	9 $\frac{1}{2}$	44 $\frac{1}{2}$	6
158	39 $\frac{1}{2}$	9 $\frac{1}{2}$	64 $\frac{1}{2}$	7
160	40	10	05	0
162	40 $\frac{1}{2}$	10	25	1
164	41	10	45	2
166	41 $\frac{1}{2}$	10	65	3
168	42	10 $\frac{1}{2}$	05	4
170	42 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$	25	5
172	43	10 $\frac{1}{2}$	45	6
174	43 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$	65	7
178	44	11	05 $\frac{1}{2}$	0
180	44 $\frac{1}{2}$	11	25 $\frac{1}{2}$	1
182	45	11	45 $\frac{1}{2}$	2
184	45 $\frac{1}{2}$	11	65 $\frac{1}{2}$	3
186	46	11 $\frac{1}{2}$	05 $\frac{1}{2}$	4
188	46 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$	25 $\frac{1}{2}$	5
190	47	11 $\frac{1}{2}$	45 $\frac{1}{2}$	6
192	47 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$	65 $\frac{1}{2}$	7
194	48	12	06	0
196	48 $\frac{1}{2}$	12	26	1

X iiii

198

Læst	Lønde	Gierding	Selling
Daler	Markt	Markt	Markt
198	49	12	4 6 2
200	49½	12	6 6 3
202	50	12½	0 6 4
204	50½	12½	2 6 5
206	51	12½	4 6 6
208	51½	12½	6 6 7
210	52	13	0 6½ 0
212	52½	13	2 6½ 1
214	53	13	4 6½ 2
216	53½	13	6 6½ 3
218	54	13½	0 6½ 4
220	54½	13½	2 6½ 5
224	55	13½	4 6½ 6
226	55½	13½	6 6½ 7
228	56	14	0 7 0

Den Anden Taffle.

Om Byg oc Malt / Regnendis Læ-
 sten for 12. Pund / oc Pundet for 24.
 Slepper / Skeppen for 4.
 Gierdinger.

Læst

Loest	Pund	Sleppe	Fierina
Daler	Marck	ß	alt ß
8	2	01	10
9	2	41	1½ 0
10	2½	01	20
11	2½	41	2½ 0
12	3	02	00
13	3	42	½ 0
14	3½	02	10
15	3½	42	1½ 0
16	4	02	20
17	4	42	2½ 0
18	4½	03	00
19	4½	43	½ 0
20	5	03	10
21	5	43	1½ 0
22	5½	03	20
23	5½	43	2½ 0
24	6	04	01
25	6	44	½ 1
26	6½	04	11
27	6½	44	1½ 1
28	7	04	21
29	7	44	2½ 1
30	7½	05	01

31

Laft	Pund	Steppe	Gierding
Dater	March	ß ß	alb ß
31	7 $\frac{1}{2}$	45	$\frac{1}{2}$ 1
32	8	05	1 1
33	8	45	1 $\frac{1}{2}$ 1
34	8 $\frac{1}{2}$	05	2 1
35	8 $\frac{1}{2}$	45	2 $\frac{1}{2}$ 1
36	9	06	0 1
37	9	46	$\frac{1}{2}$ 1
38	9 $\frac{1}{2}$	06	1 1
39	9 $\frac{1}{2}$	46	1 $\frac{1}{2}$ 1
40	10	06	2 1
41	10	46	2 $\frac{1}{2}$ 1
42	10 $\frac{1}{2}$	07	0 1
43	10 $\frac{1}{2}$	47	$\frac{1}{2}$ 1
44	11	07	1 1
45	11	47	1 $\frac{1}{2}$ 1
46	11 $\frac{1}{2}$	07	2 1
47	11 $\frac{1}{2}$	47	2 $\frac{1}{2}$ 1
48	12	08	0 2
49	12	48	$\frac{1}{2}$ 2
50	12 $\frac{1}{2}$	08	1 2
51	12 $\frac{1}{2}$	48	1 $\frac{1}{2}$ 2
52	13	08	2 2
53	13	48	2 $\frac{1}{2}$ 2

54

La
Ma
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72

Laest	Pund	Sleppen	Giering
Markt	Markt	β β	alt β
54	13 $\frac{1}{2}$	09	02
55	13 $\frac{1}{2}$	49	$\frac{1}{2}$ 2
56	14	09	12
57	14	49	1 $\frac{1}{2}$ 2
58	14 $\frac{1}{2}$	09	22
59	14 $\frac{1}{2}$	49	2 $\frac{1}{2}$ 2
60	15	010	02
61	15	410	$\frac{1}{2}$ 2
62	15 $\frac{1}{2}$	010	12
63	15 $\frac{1}{2}$	410	1 $\frac{1}{2}$ 2
64	16	010	22
65	16	410	2 $\frac{1}{2}$ 2
66	16 $\frac{1}{2}$	011	02
67	16 $\frac{1}{2}$	411	$\frac{1}{2}$ 2
68	17	011	12
69	17	411	1 $\frac{1}{2}$ 2
70	17 $\frac{1}{2}$	011	22
71	17 $\frac{1}{2}$	411	2 $\frac{1}{2}$ 2
72	18	012	03

Den Tredie Taffle.

Om

Om Ru oc Huede/Regnendis Læsten
for 12. Pund, oc Pundet for 20. Skæp
per/Skæppen for 4 Tier.
dinger.

Læst	Pund	Skæppe	Tierding
Mard	Mard	ßß	ß alb S
30	2½	02	0 1½ 0
37½	3	22½	0 0 7½
45	3½	43	0 2½ 9
52½	4	63½	0 0 10½
60	5	4	1 0 0
67½	5½	24½	1 0 1½
75	6	45	1 0 3
82½	6½	65½	1 0 4½
90	7½	6	1½ 0 0
97½	8	26½	1½ 0 1½
105	8½	47	1½ 0 3
112½	9	67½	1½ 0 4½
120	10	08	2 0 0
127½	10½	28½	2 0 1½
135	11	49	2 0 3
142½	11½	69½	2 0 4½
150	12½	010	2½ 0 0
157½	13	210½	2½ 0 1½

165

ndis Læst
20. Skips
Gier.

Gierding
alb Q

Læst	Pund	Skeppe	Gierding
Marck	℥	℔ Skilling	alb Q
165	13½	4 11	2½ c 3
172½	14	6 11½	2½ c 4½
180	15	0 12	3 c 0
187½	15½	2 12½	3 c 1½
195	16	4 13	3 c 3
202½	16½	6 13½	3 c 4½
210	17½	0 14	3½ c 0

Den Gierde Taffle.

Er om alle de Vare som kjøbs
eller selgis vd met Skippund/Lispund/
Marckpund/oc Staalepund / Som er Hør/
Hamp / Humble / Raaber / Messing / Tin/
Wly / Tærn / eller huad for Vare det er / eller
vare fand / som vduegis / etc. Regnendis
Skippundit for 20. Lispund/oc
Lispundit for 14. Marck
pund/oc 16. Staa
lepund

Skip.

Skipp8	Lispund	Marckp8	Skaalep8
Marck			
10	8 ß	4 $\frac{9}{7}$ S	6 S
11 $\frac{1}{4}$	9 ß 1 alb	8 S	7 S
13 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$ ß 2 S	9 $\frac{1}{2}$ S	8 S
15	12 ß	10 $\frac{2}{7}$ S	9 S
16 $\frac{2}{3}$	13 ß 1 alb	11 $\frac{3}{7}$ S	10 S
18 $\frac{1}{2}$	14 $\frac{1}{2}$ ß 2 S	12 $\frac{4}{7}$ S	11 S
20	1 marck	13 $\frac{5}{7}$ S	12 S
25	1 $\frac{1}{2}$ S 4 ß	14 $\frac{6}{7}$ S	13 S
30	1 $\frac{3}{4}$ marck	15 $\frac{7}{7}$ S	14 S
35	1 $\frac{1}{2}$ S 4 ß	16 $\frac{8}{7}$ S	15 S
40	2 marck	17 $\frac{9}{7}$ S	16 S
45	2 $\frac{1}{2}$ S 4 ß	18 $\frac{10}{7}$ S	17 S
50	2 $\frac{3}{4}$ marck	19 $\frac{11}{7}$ S	18 S
55	2 $\frac{1}{2}$ S 4 ß	20 $\frac{12}{7}$ S	19 S
60	3 marck	21 $\frac{13}{7}$ S	20 S
65	3 $\frac{1}{2}$ S 4 ß	22 $\frac{14}{7}$ S	21 S
70	3 $\frac{3}{4}$ marck	23 $\frac{15}{7}$ S	22 S
75	3 $\frac{1}{2}$ S 4 ß	24 $\frac{16}{7}$ S	23 S
80	4 marck	25 $\frac{17}{7}$ S	24 S
85	4 $\frac{1}{2}$ S 4 ß	26 $\frac{18}{7}$ S	25 S
90	4 $\frac{3}{4}$ marck	27 $\frac{19}{7}$ S	26 S
95	4 $\frac{1}{2}$ S 4 ß	28 $\frac{20}{7}$ S	27 S
100	5 marck	29 $\frac{21}{7}$ S	28 S

Skaalep8

Skipp8

Lispund

Marcp8

Skaalep8

Marck

105	5 $\frac{1}{2}$ 4 $\frac{1}{2}$ 6			5 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
110	5 $\frac{1}{2}$ marck	6 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		5 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
115	5 $\frac{1}{2}$ 4 $\frac{1}{2}$ 6 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			5 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
120	6 marck	6 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		5 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
125	6 4 $\frac{1}{2}$ 7 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			6 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
130	6 $\frac{1}{2}$ marck	7 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		6 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
135	6 $\frac{1}{2}$ 4 $\frac{1}{2}$ 8 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			6 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
140	7 marck	8 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		6 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
145	7 4 $\frac{1}{2}$ 8 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			7 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
150	7 $\frac{1}{2}$ marck	8 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		7 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
155	7 $\frac{1}{2}$ 4 $\frac{1}{2}$ 8 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			7 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
160	8 marck	9 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		7 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
165	8 4 $\frac{1}{2}$ 9 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			8 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
170	8 $\frac{1}{2}$ marck	9 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		8 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
175	8 $\frac{1}{2}$ 4 $\frac{1}{2}$ 10 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			8 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
180	9 marck	10 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		8 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
185	9 4 $\frac{1}{2}$ 10 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			9 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
190	9 $\frac{1}{2}$ marck	10 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		9 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
195	9 $\frac{1}{2}$ 4 $\frac{1}{2}$ 11 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			9 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
200	10 marck	11 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		9 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
205	10 4 $\frac{1}{2}$ 11 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			10 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
210	10 $\frac{1}{2}$ marck	12 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8		10 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$
215	10 $\frac{1}{2}$ 4 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$ 8			10 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{2}$

220

Skippz	Lispund	Marckpund	Skaalep8
Marck			
220	11 marck	12 $\frac{1}{2}$ β 0 $\frac{5}{7}$ \mathcal{D}	11 β
225	11 \mathcal{D} 4 β	12 $\frac{1}{2}$ β 4 $\frac{2}{7}$ \mathcal{D}	11 β 3 \mathcal{D}
230	11 $\frac{1}{2}$ marck	13 β 1 $\frac{5}{7}$ \mathcal{D}	11 $\frac{1}{2}$ β
235	11 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 4 β	13 β 5 $\frac{1}{7}$ \mathcal{D}	11 $\frac{1}{2}$ β 3 \mathcal{D}
240	12 marck	13 β 8 $\frac{4}{7}$ \mathcal{D}	12 β
245	12 \mathcal{D} 4 β	14 β	12 β 3 \mathcal{D}
250	12 $\frac{1}{2}$ marck	14 β 3 $\frac{3}{7}$ \mathcal{D}	12 $\frac{1}{2}$ β
255	12 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 4 β	14 $\frac{1}{2}$ β 0 $\frac{5}{7}$ \mathcal{D}	12 $\frac{1}{2}$ β 3 \mathcal{D}
260	13 marck	14 $\frac{1}{2}$ β 4 $\frac{2}{7}$ \mathcal{D}	13 β
265	13 \mathcal{D} 4 β	15 β 1 $\frac{5}{7}$ \mathcal{D}	13 β 3 \mathcal{D}
270	13 $\frac{1}{2}$ marck	15 β 1 $\frac{1}{7}$ \mathcal{D}	13 $\frac{1}{2}$ β
275	13 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 4 β	15 β 8 $\frac{4}{7}$ \mathcal{D}	13 $\frac{1}{2}$ β 3 \mathcal{D}
280	14 marck	1 marck	14 β
285	14 \mathcal{D} 4 β	1 \mathcal{D} 3 $\frac{1}{7}$ \mathcal{D}	14 β 3 \mathcal{D}
290	14 $\frac{1}{2}$ marck	16 $\frac{1}{2}$ β 0 $\frac{5}{7}$ \mathcal{D}	14 $\frac{1}{2}$ β
295	14 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 4 β	16 $\frac{1}{2}$ β 4 $\frac{2}{7}$ \mathcal{D}	14 $\frac{1}{2}$ β 3 \mathcal{D}
300	15 marck	17 β 1 $\frac{5}{7}$ \mathcal{D}	15 β
305	15 \mathcal{D} 4 β	17 β 5 $\frac{1}{7}$ \mathcal{D}	15 β 3 \mathcal{D}
310	15 $\frac{1}{2}$ marck	17 β 8 $\frac{4}{7}$ \mathcal{D}	15 $\frac{1}{2}$ β
315	15 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 4 β	18 β	15 $\frac{1}{2}$ β 3 \mathcal{D}
320	16 marck	18 β 3 $\frac{3}{7}$ \mathcal{D}	1 marck

Den

Den Femte Taffle.

Er om de Vare som selgis oc vduegis
vdi Quintin/ Lod/ Pund oc Eintener tal/ som
ere Vrter oc andre flere saadanne Vare/ som
effter saadan Veet kigbis. Regnendis Eins
tenerit for 112. Pund/ Pundet for 32.
Lod/ oc Loddet for 4. Quintin.

Quintin	Lod	Pund	Eintener
1	alt 10 sß 2 alt	74½ 2 sß 2 alt	
½	alt 1 marc	112 marc	
2	alt 1 2 sß 1 alt	149 2 sß 1 alt	
2½	alt 1½ 2 sß 2 alt	186½ 2 sß 2 alt	
3	2 marc	224 marc	
3½	alt 2 2 sß 1 alt	261 2 sß 1 alt	
4	alt 2½ 2 sß 2 alt	298½ 2 sß 2 alt	
4½	3 2 sß	336 marc	
5	alt 3 2 sß 1 alt	373 2 sß 1 alt	
5½	alt 3½ 2 sß 2 alt	410½ 2 sß 2 alt	
6	2 sß 4 2 sß	448 marc	
6½	alt 4 2 sß 1 alt	485 2 sß 1 alt	
7	alt 4½ 2 sß 2 alt	522½ 2 sß 2 alt	
7½	5 2 sß	560 marc	
8	alt 5 2 sß 1 alt	597 2 sß 1 alt	
8½	alt 5½ 2 sß 2 alt	634½ 2 sß 2 alt	

S

9

quintin	Łob	Pund	Cintener
9	8 3ß	6 marc	672 marc
9½	8 9½ alb	6 ½ 5ß 2 alb	709 ½ 5ß 1 alb
10	8 10 alb	6½ 2ß 2 al	746½ 2ß 2 al
10½	8 10½ alb	7 marc	784 marc
11	8 11 alb	7 ½ 5ß 1 al	821 ½ 5ß 1 alb
11½	8 11½ alb	7½ 2ß 2 al	852½ 2ß 2 alb
1ß	4ß	8 marc	896 marc
13½	8 4½ß	9 marc	1008 marc
15	8 5ß	10 marc	1120 marc
1ß 4	8 5ß 1 alb	10½ 2ß 2 al	1194½ 2ß 2 al
1ß 5	8 5½ß	11 marc	1232 marc
1ß 5	8 5ß 2 al	11 ½ 5ß 1 al	1269 ½ 5ß 1 alb
1ß 5½	8 5ß 2½ al	11½ 2ß 2 al	1306½ 2ß 2 al
1½ß	6ß	12 marc	1344 marc
1ß 7	8 6ß 1 al	12½ 2ß 2 al	1418½ 2ß 2 al
1ß 7½	8 6½ß	13 marc	1456 marc
1ß 8	8 6ß 2 al	13 ½ 5ß 1 alb	1493 ½ 5ß 1 al
1ß 9	8 7ß	14 marc	1568 marc
1ß 10	8 7ß 1 al	14½ 2ß 2 al	1642½ 2ß 2 al
1ß 10½	8 7½ß	15 marc	1680 marc
1ß 11	8 7ß 2 al	15 ½ 5ß 1 alb	1717 ½ 5ß 1 alb
2ß	8ß	16 marc	1792 marc
2ß 1½	8 8½ß	17 marc	1904 marc
2ß 3	8 9ß	18 marc	2016 marc
2ß 4½	8 9½ß	19 marc	2128 marc

2½ß

Tintener

72 marc

709 & 5 1/2 al

746 & 2 1/2 al

84 marc

21 & 5 1/2 al

22 & 2 1/2 al

89 marc

1008 marc

1120 marc

1114 & 2 1/2 al

122 marc

1209 & 5 1/2 al

2 & 2 1/2 al

144 marc

2 & 1 1/2 al

456 marc

22 & 5 1/2 al

1568 marc

2 & 1 1/2 al

680 marc

1717 & 5 1/2 al

1792 marc

1902 marc

204 marc

212 marc

Quintain	Lod	Pund	Tintener
2 1/2 β	10 f8	20 marc	2240 marc
2 1/2 β 1 1/2 Q	10 1/2 f8	21 marc	2352 marc
2 1/2 β 3 Q	11 f8	22 marc	2464 marc
2 1/2 β 4 1/2 Q	11 1/2 f8	23 marc	2576 marc
3 β	12 f8	24 marc	2688 marc
3 β 1 1/2 Q	12 1/2 f8	25 marc	2800 marc
3 β 3 Q	13 f8	26 marc	2912 marc
3 β 4 1/2 Q	13 1/2 f8	27 marc	3024 marc
3 1/2 β	14 f8	28 marc	3136 marc
3 1/2 β 1 1/2 Q	14 1/2 f8	29 marc	3248 marc
3 1/2 β 3 Q	15 f8	30 marc	3360 marc
3 1/2 β 4 1/2 Q	15 1/2 f8	31 marc	3472 marc
4 β	16 f8	32 marc	3584 marc

Den Siette Taffle.

Om Ol fiøb / Regnendis
Tønden for 120. Paat
ter.

S li

28

2	S	20	ß	15	⌘
3	S	30	ß	22½	⌘
1	alt	2½	⌘	30	⌘
5	S	3	⌘ 2ß	37½	⌘
6	S	3½	⌘ 4ß	45	⌘
7	S	4	⌘ 6ß	52½	⌘
2	alt	5	⌘	60	⌘
9	S	5½	⌘ 2ß	67½	⌘
10	S	6	⌘ 4ß	75	⌘
11	S	6½	⌘ 6ß	82½	⌘
1ß	er I den	7½	⌘	90	⌘
4	alt oen	10	⌘	120	⌘
4½	alt	11	⌘ 4ß	135	⌘
5	alt	12½	⌘	150	⌘
5½	alt	13½	⌘ 4ß	165	⌘
2	ß	15	⌘	180	⌘
6½	alt	16	⌘ 4ß	195	⌘
6	alt	17½	⌘	210	⌘
7½	alt	18½	⌘ 4ß	225	⌘
8	alt	20	⌘	240	⌘
3	ß	22½	⌘	255	⌘

Den Siuende Taffle.
 Om Skind oc Huder. Regnendis
 Degerie for 10. Skind eller
 Huder.

Skins

15
 22
 30
 37
 45
 52
 60
 67
 75
 82
 90
 98
 105
 112
 120
 127
 135
 142
 150
 157
 165
 172
 180
 187
 195
 202
 210
 217
 225
 232
 240
 247
 255

Caffie
 Reamvis
 no
 Giff

Findet
 for

4 alb
 5 alb
 2 β
 6 $\frac{1}{2}$ alb
 7 alb
 7 $\frac{1}{2}$ alb
 8 alb
 8 $\frac{1}{2}$ alb
 3 β
 9 $\frac{1}{2}$ alb
 10 alb
 10 $\frac{1}{2}$ alb
 11 alb
 11 $\frac{1}{2}$ alb
 4 β
 4 $\frac{1}{2}$ β
 5 β
 5 $\frac{1}{2}$ β
 6 β
 6 $\frac{1}{2}$ β
 7 β
 7 $\frac{1}{2}$ β
 8 β
 8 $\frac{1}{2}$ β
 9 β
 9 $\frac{1}{2}$ β
 10 β

er de
 geris

13 β 1 alb
 1 marc 2 alb
 20 β
 21 β 2 alb
 23 β 1 alb
 25 β
 26 β 2 alb
 28 β 1 alb
 30 β
 31 β 2 alb
 33 β 1 alb
 2 marc 3 β
 2 marc 4 β 2 alb
 2 marc 6 β 1 alb
 2 $\frac{1}{2}$ marc
 2 $\frac{1}{2}$ marc 5 β
 3 marc 2 β
 3 marc 7 β
 3 $\frac{1}{2}$ marc 4 β
 4 marc 1 β
 4 marc 6 β
 4 $\frac{1}{2}$ marc 3 β
 5 marc
 5 marc 5 β
 5 $\frac{1}{2}$ marc 2 β
 5 $\frac{1}{2}$ marc 7 β
 6 marc 4 β

G iij

10 $\frac{1}{2}$ β

Skindet
eller Hu
den for

10 $\frac{1}{2}$	ß
11	ß
11 $\frac{1}{2}$	ß
12	ß
12 $\frac{1}{2}$	ß
13	ß
13 $\frac{1}{2}$	ß
14	ß
14 $\frac{1}{2}$	ß
15	ß
15 $\frac{1}{2}$	ß
1 $\frac{1}{2}$ ⚬	4 ß
1 $\frac{1}{2}$ ⚬	er de
1 $\frac{1}{2}$ ⚬	gerit
2 ⚬	
2 ⚬	4 ß
2 $\frac{1}{2}$ ⚬	
2 $\frac{1}{2}$ ⚬	4 ß
3 ⚬	
3 ⚬	4 ß
3 $\frac{1}{2}$ ⚬	
3 $\frac{1}{2}$ ⚬	4 ß
4 ⚬	
4 ⚬	4 ß
4 $\frac{1}{2}$ ⚬	
4 $\frac{1}{2}$ ⚬	4 ß

6 $\frac{1}{2}$ marc	1 ß
6 $\frac{1}{2}$ marc	6 ß
7 marc	3 ß
7 $\frac{1}{2}$ marc	
7 $\frac{1}{2}$ marc	5 ß
8 marc	2 ß
8 marc	7 ß
8 $\frac{1}{2}$ marc	4 ß
9 marc	1 ß
9 marc	6 ß
9 $\frac{1}{2}$ marc	3 ß
10 marc	
12 $\frac{1}{2}$ marc	
15 marc	
17 $\frac{1}{2}$ marc	
20 marc	
22 $\frac{1}{2}$ marc	
25 marc	
27 $\frac{1}{2}$ marc	
30 marc	
32 $\frac{1}{2}$ marc	
35 marc	
37 $\frac{1}{2}$ marc	
40 marc	
42 $\frac{1}{2}$ marc	
45 marc	
47 $\frac{1}{2}$ marc	

5 marc

Skind
den for

Om
30.

2 $\frac{1}{2}$ mar
2 $\frac{1}{2}$ mar
3 mar
3 mar
3 $\frac{1}{2}$ mar
4 mar
4 ma
4 $\frac{1}{2}$ ma
5 mar
5 mar
5 $\frac{1}{2}$ mar
5 $\frac{1}{2}$ mar
6 mar
6 $\frac{1}{2}$ mar

	5 ⷰ		50 marc
Stin.	5 ⷰ	4 ⷰ	52 $\frac{1}{2}$ marc
det for	5 $\frac{1}{2}$ ⷰ		55 marc
	5 $\frac{1}{2}$ ⷰ	4 ⷰ	57 $\frac{1}{2}$ marc
	6 ⷰ		60 marc

Den Ottende Tassle.

Om Silde fiøb / Regnendis Tæssit for
30. Ole / oc Olen for 80. Silder / oc
4. Silder i Kæst.

Tæssit	Olen	Kæst
2 $\frac{1}{2}$ marc	4	alb 0 $\frac{3}{5}$
2 $\frac{1}{2}$ marc	5 ⷰ 4 $\frac{1}{2}$	alb 0 $\frac{8}{10}$
3 marc	2 ⷰ 5	alb 1
3 marc	7 ⷰ 5 $\frac{1}{2}$	alb 1 $\frac{1}{10}$
3 $\frac{1}{2}$ marc	4 ⷰ 2 ⷰ	alb 1 $\frac{1}{5}$
4 marc	1 ⷰ 6 $\frac{1}{2}$	alb 1 $\frac{2}{10}$
4 marc	6 ⷰ 7	alb 1 $\frac{2}{5}$
4 $\frac{1}{2}$ marc	3 ⷰ 7 $\frac{1}{2}$	alb 1 $\frac{3}{10}$
5 marc	8	alb 1 $\frac{1}{2}$
5 marc	5 ⷰ 8 $\frac{1}{2}$	alb 1 $\frac{3}{5}$
5 $\frac{1}{2}$ marc	2 ⷰ 3 ⷰ	alb 1 $\frac{1}{2}$
5 $\frac{1}{2}$ marc	7 ⷰ 9 $\frac{1}{2}$	alb 1 $\frac{1}{2}$
6 marc	4 ⷰ 10	alb 2
6 $\frac{1}{2}$ marc	1 ⷰ 10 $\frac{1}{2}$	alb 2 $\frac{1}{10}$

S iiii

6 $\frac{1}{2}$ ⷰ

Laſſie	Olen	Kaſſie
6 $\frac{1}{2}$ marc	6 β 11	alb 2 $\frac{1}{5}$
7 marc	3 β 11 $\frac{1}{2}$	alb 2 $\frac{3}{10}$
7 $\frac{1}{2}$ marc	4 β	2 $\frac{2}{5}$
7 $\frac{1}{2}$ marc	5 β 12 $\frac{1}{2}$	alb 2 $\frac{1}{2}$
8 marc	2 β 13	alb 2 $\frac{1}{2}$
8 marc	7 β 13 $\frac{1}{2}$	alb 2 $\frac{1}{2}$
8 $\frac{1}{2}$ marc	4 β 14	alb 2 $\frac{1}{2}$
9 marc	1 β 14 $\frac{1}{2}$	alb 2 $\frac{1}{2}$
9 marc	6 β 5 β	3
9 $\frac{1}{2}$ marc	3 β 5 β	2 β 3 $\frac{1}{10}$
10 marc	5 β 1 alb	3 $\frac{1}{5}$
10 marc	5 β 5 β 1 $\frac{1}{2}$ alb	3 $\frac{7}{10}$
10 $\frac{1}{2}$ marc	2 β 5 β 2 alb	3 $\frac{2}{5}$
10 $\frac{1}{2}$ marc	7 β 5 β 2 $\frac{1}{2}$ alb	3 $\frac{1}{2}$
11 marc	4 β 6 β	3 $\frac{1}{2}$
11 $\frac{1}{2}$ marc	1 β 6 β	2 β 3 $\frac{1}{2}$
11 $\frac{1}{2}$ marc	6 β 6 β 1 alb	3 $\frac{1}{2}$
12 marc	3 β 6 β 1 $\frac{1}{2}$ alb	3 $\frac{1}{2}$
12 $\frac{1}{2}$ marc	6 β 2 alb	1 alb
12 $\frac{1}{2}$ marc	5 β 6 β 2 $\frac{1}{2}$ alb	1 alb 0 $\frac{1}{10}$
13 marc	2 β 7 β	1 alb 0 $\frac{1}{5}$
13 marc	7 β 7 β	2 β 1 alb 0 $\frac{3}{10}$
13 $\frac{1}{2}$ marc	4 β 7 β 1 alb	1 alb 0 $\frac{2}{5}$
13 $\frac{1}{2}$ marc	1 β 7 β 1 $\frac{1}{2}$ alb	1 alb 4 β
14 marc	6 β 7 β 2 alb	1 alb 0 $\frac{7}{5}$
		14 $\frac{1}{2}$

Laſſie
14 $\frac{1}{2}$ marc
15 marc
15 marc
15 $\frac{1}{2}$ marc
15 $\frac{1}{2}$ marc
16 marc
16 $\frac{1}{2}$ marc
16 $\frac{1}{2}$ marc
17 marc
17 $\frac{1}{2}$ marc
17 $\frac{1}{2}$ marc
18 marc
18 marc
18 $\frac{1}{2}$ marc
19 marc
19 marc
19 $\frac{1}{2}$ marc
20 marc
20 marc
20 $\frac{1}{2}$ marc
20 $\frac{1}{2}$ marc
21 marc
21 $\frac{1}{2}$ marc
21 $\frac{1}{2}$ marc
22 marc

Rasie

Exsist

Olen

Rasie

14 $\frac{1}{2}$ marc	3 β	7 β	2 $\frac{1}{2}$ alb	1 alb	0 $\frac{7}{10}$	Q
15 marc		8 β		1 alb	0 $\frac{4}{5}$	Q
15 marc	5 β	8 β		2 Q	0 $\frac{9}{10}$	Q
15 $\frac{1}{2}$ marc	2 β	8 β	1 alb	1 alb	1	Q
15 $\frac{1}{2}$ marc	7 β	8 β	1 $\frac{1}{2}$ alb	1 alb	1 $\frac{1}{10}$	Q
16 marc	4 β	8 β	2 alb	1 alb	1 $\frac{1}{5}$	Q
16 $\frac{1}{2}$ marc	1 β	8 β	2 $\frac{1}{2}$ alb	1 alb	1 $\frac{3}{10}$	Q
16 $\frac{1}{2}$ marc	6 β	9 β		1 alb	1 $\frac{2}{5}$	Q
17 marc	3 β	9 β		2 Q	1 $\frac{1}{2}$	Q
17 $\frac{1}{2}$ marc		9 β	1 alb	1 alb	1 $\frac{3}{5}$	Q
17 $\frac{1}{2}$ marc	5 β	9 β	1 $\frac{1}{2}$ alb	1 alb	1 $\frac{7}{10}$	Q
18 marc	2 β	9 β	2 alb	1 alb	1 $\frac{4}{5}$	Q
18 marc	7 β	9 β	2 $\frac{1}{2}$ alb	1 alb	1 $\frac{9}{10}$	Q
18 $\frac{1}{2}$ marc	4 β	10 β		6		Q
19 marc	1 β	10 β		2 Q	6 $\frac{1}{10}$	Q
19 marc	6 β	10 β	1 alb		6 $\frac{1}{2}$	Q
19 $\frac{1}{2}$ marc	3 β	10 β	1 $\frac{1}{2}$ alb		6 $\frac{3}{10}$	Q
20 marc		10 β	2 alb		6 $\frac{2}{5}$	Q
20 marc	5 β	10 β	2 $\frac{1}{2}$ alb		6 $\frac{1}{2}$	Q
20 $\frac{1}{2}$ marc	2 β	11 β			6 $\frac{3}{5}$	Q
20 $\frac{1}{2}$ marc	7 β	11 β		2 Q	6 $\frac{7}{10}$	Q
21 marc	4 β	11 β	1 alb		6 $\frac{4}{5}$	Q
21 $\frac{1}{2}$ marc	1 β	11 β	1 $\frac{1}{2}$ alb		6 $\frac{9}{10}$	Q
21 $\frac{1}{2}$ marc	6 β	11 β	2 alb		7	Q
22 marc	3 β	11 β	2 $\frac{1}{2}$ alb		7 $\frac{1}{10}$	Q

S v

22 $\frac{1}{2}$

Loeffte	Olen	Rastie	
22 $\frac{1}{2}$ marc	12 β	7 $\frac{1}{2}$	\mathcal{D}
22 $\frac{1}{2}$ marc	5 β 12 β	2 \mathcal{D} 7 $\frac{3}{10}$	\mathcal{D}
23 marc	2 β 12 β 1 alb	7 $\frac{2}{5}$	\mathcal{D}
23 marc	7 β 12 β 1 $\frac{1}{2}$ alb	7 $\frac{1}{2}$	\mathcal{D}
23 $\frac{1}{2}$ marc	4 β 12 β 2 alb	7 $\frac{3}{5}$	\mathcal{D}
24 marc	1 β 12 β 2 $\frac{1}{2}$ alb	7 $\frac{7}{10}$	\mathcal{D}
24 marc	6 β 13 β	7 $\frac{4}{5}$	\mathcal{D}
24 $\frac{1}{2}$ marc	3 β 13 β	2 \mathcal{D} 7 $\frac{2}{10}$	\mathcal{D}
25 marc	13 β 1 alb	2 alb	
25 marc	5 β 13 β 1 $\frac{1}{2}$ alb	2 alb 0 $\frac{1}{10}$	\mathcal{D}
25 $\frac{1}{2}$ marc	2 β 13 β 2 alb	2 alb 0 $\frac{1}{5}$	\mathcal{D}
25 $\frac{1}{2}$ marc	7 β 13 β 2 $\frac{1}{2}$ alb	2 alb 0 $\frac{3}{10}$	\mathcal{D}
26 marc	4 β 14 β	2 alb 0 $\frac{2}{5}$	\mathcal{D}
26 $\frac{1}{2}$ marc	1 β 14 β	2 \mathcal{D} 2 alb 0 $\frac{1}{2}$	\mathcal{D}
26 $\frac{1}{2}$ marc	6 β 14 β 1 alb	2 alb 0 $\frac{3}{5}$	\mathcal{D}
27 marc	3 β 14 β 1 $\frac{1}{2}$ alb	2 alb 0 $\frac{7}{10}$	\mathcal{D}
27 $\frac{1}{2}$ marc	14 β 2 alb	2 alb 0 $\frac{4}{5}$	\mathcal{D}
27 $\frac{1}{2}$ marc	5 β 14 β 2 $\frac{1}{2}$ alb	2 alb 0 $\frac{9}{10}$	\mathcal{D}
28 marc	2 β 15 β	9	\mathcal{D}
28 marc	7 β 15 β	2 \mathcal{D} 9 $\frac{1}{10}$	\mathcal{D}
28 $\frac{1}{2}$ marc	4 β 15 β 1 alb	9 $\frac{1}{5}$	\mathcal{D}
29 marc	1 β 15 β 1 $\frac{1}{2}$ alb	9 $\frac{3}{10}$	\mathcal{D}
29 marc	6 β 15 β 2 alb	9 $\frac{2}{5}$	\mathcal{D}
29 $\frac{1}{2}$ marc	3 β 15 β 2 $\frac{1}{2}$ alb	9 $\frac{1}{2}$	\mathcal{D}
30 marc	1 marc	9 $\frac{3}{5}$	\mathcal{D}

Den

Om De
Reb

Dager

1 Pennie
2 Pennie
3 Pennie
1 alb
5 Pennie
6 Pennie
7 Pennie
2 alb
9 Pennie
10 Pennie
11 Pennie
1 β
2 β
3 β
4 β
5 β
6 β
7 β

Den Niende Taffle.

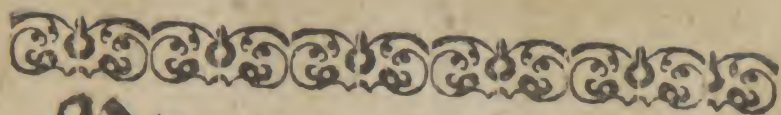
Om Aars Fortieniste eller Fortæring
 Regnendis Aaret for 365. Dage/
 oc Maanedene for 28.
 Dage.

Dagen	Maanedene	Aaret
1 Penning	7	alt 30 β 1 alb 1 \mathcal{D}
2 Penning	14	alt 3 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 4 \mathcal{S} 10 \mathcal{D}
3 Penning	7 β	5 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 3 β 3 \mathcal{D}
1 alb	9 β	1 alb 7 $\frac{1}{2}$ marc 5 alb
5 Penning	11 β	2 alb 9 $\frac{1}{2}$ marc 1 \mathcal{D}
6 Penning	14 β	15 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 4 $\frac{1}{2}$ β
7 Penning	1 marc	1 alb 13 \mathcal{D} 4 β 11 \mathcal{D}
2 alb	18 \mathcal{S}	2 alb 15 \mathcal{D} 3 β 1 alb
9 Penning	21 \mathcal{S}	17 \mathcal{D} 2 β 9 \mathcal{D}
10 Penning	23 \mathcal{S}	1 alb 19 marc 2 \mathcal{D}
11 Penning	25 \mathcal{S}	2 alb 20 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 6 β 7 \mathcal{D}
1 β	28 \mathcal{S}	22 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 5 β
2 β	3 $\frac{1}{2}$ marc	32 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 2 β
3 β	5 marc	4 β 68 \mathcal{D} 7 \mathcal{S}
4 β	7 marc	91 marc 4 β
5 β	8 marc	2 β 114 \mathcal{D} 1 \mathcal{S}
6 β	10 $\frac{1}{2}$ marc	136 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 6 \mathcal{S}
7 β	12 marc	4 β 159 $\frac{1}{2}$ \mathcal{D} 3 \mathcal{S}

8 \mathcal{S}

Dagen		Maanedes	Aare
8	ß	14 marc	182½ marc
9	ß	15½ marc 4 ß	205 ½ 5 ß
10	ß	17½ marc	228 ½ 2 ß
11	ß	19 marc 4 ß	250½ ½ 7 ß
12	ß	21 marc	273½ ½ 4 ß
13	ß	22½ marc 4 ß	296½ ½ 1 ß
14	ß	24½ marc	319 ½ 6 ß
15	ß	26 marc 4 ß	342 ½ 3 ß
1	marc	28 marc	365 marc
2	marc	56 marc	730 marc
3	marc	84 marc	1095 marc
4	marc	112 marc	1460 marc
5	marc	140 marc	1825 marc
6	marc	168 marc	2190 marc
7	marc	196 marc	2555 marc
8	marc	224 marc	2920 marc
9	marc	252 marc	3285 marc
10	marc	280 marc	3650 marc
11	marc	308 marc	4015 marc
12	marc	336 marc	4380 marc

Ende paa Tafflerne.

Prentet i Kio-
benhaffn / Aff Hans
Stockelman.

Paa Henrich Waldkirckis / Borgeris
oc Bogesøreris / der sammesteds
Bekaaftning.

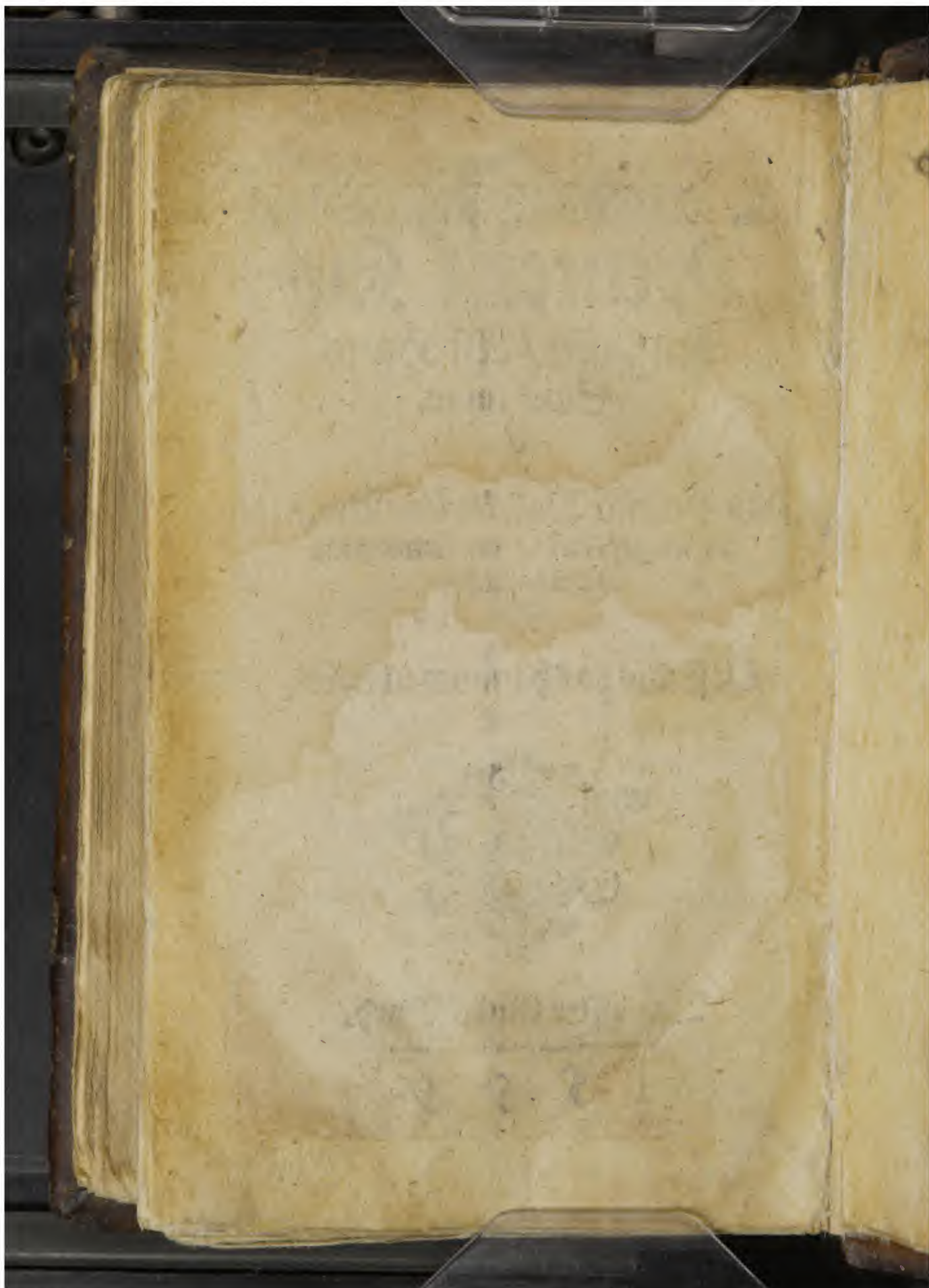

De findis hos hannom til fiøbs.

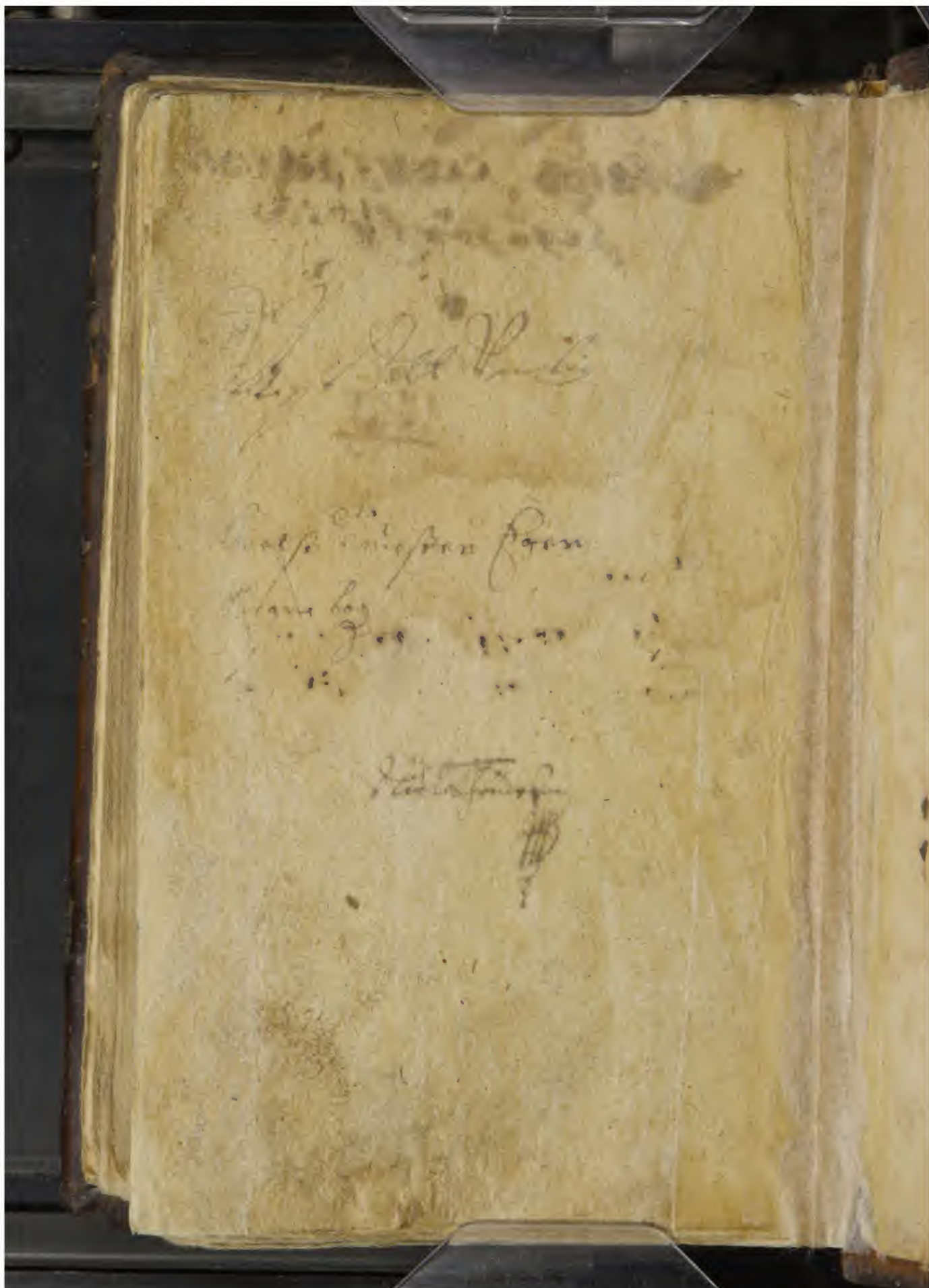

Uar effter Guds Byrd:

I S 9 9.

Donner day we wot ag
in the felfe wepoun
him lathid noyit be
of wether wot.

